

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt: „**Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Mohelnice II**“

Registrační číslo projektu: **CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009126**

ORP MOHELNICE

Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Mohelnice II

ANALYTICKÁ ČÁST

Nositel:

MAS Mohelnicko, z.s.
U Brány 916/2
789 85 Mohelnice
www.masmohelnicko.cz

ORP MOHELNICE

Místní akční plán rozvoje vzdělávání II na území ORP Mohelnice

Analytická část

OBSAH

1	Úvod	7
1.1	Vymezení území MAP	7
1.2	Popis struktury MAP	10
2	Manažerský souhrn	14
2.1	Shrnutí klíčových poznatků, zjištění vyplývajících z provedené analýzy	14
2.2	Přehled problémových oblastí a klíčových problémů v území	17
2.3	Přehled prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	21
	Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol	22
	Priorita 2: Inkluzivní vzdělávání	22
	Priorita 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků	22
3	Analytická část	23
3.1	Obecná část analýzy	23
3.1.1	Základní informace o řešeném území	23
	Obyvatelstvo	23
	Nezaměstnanost	33
	Vzdělávání	34
	Infrastruktura – doprava, silniční a železniční síť	36
3.1.2	Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání	38
	Národní úroveň	41
	Krajská úroveň	56
	Úroveň aglomerace	58
	Úroveň místní akční skupiny	59
	Úroveň mikroregionu	60
	Místní úroveň (jednotlivých obcí)	61

3.1.3	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	68
3.1.3.1	Vyhodnocení agregovaných dat MŠMT.....	68
	Úvod	Chyba! Záložka není definována.
	Hlavní podporované oblasti	Chyba! Záložka není definována.
	Dílčí hodnocení hlavních podporovaných oblastí podle stanovených priorit.....	Chyba! Záložka není definována.
	Další podporované oblasti.....	Chyba! Záložka není definována.
3.1.3.2	Vlastní dotazníkové šetření	Chyba! Záložka není definována.
3.1.4	Charakteristika školství v řešeném území	111
3.1.4.1	Přiblížení problematiky školství v řešeném území – rozmístění škol, s čím se území obecně potýká v návaznosti na školství, apod.	111
3.1.4.2	Předškolní vzdělávání	111
	Vývoj počtu MŠ v řešeném území	111
	Vývoj počtu dětí v MŠ.....	112
	Vývoj počtu pracovníků v MŠ	115
	Hospodaření MŠ	117
	Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti MŠ, rozbor investičních a neinvestičních potřeb MŠ včetně jejich součástí	122
3.1.4.3	Základní vzdělávání.....	123
	Vývoj počtu ZŠ v řešeném území.....	123
	Vývoj počtu žáků v ZŠ	125
	Vývoj počtu pracovníků v ZŠ.....	126
	Docházka do škol a informace týkající se dokončení základního vzdělání	127
	Hospodaření ZŠ.....	128
	Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti ZŠ, rozbor investičních a neinvestičních potřeb ZŠ včetně jejich součástí	131
3.1.4.4	Základní umělecké vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území	132

Základní umělecká škola, Mohelnice, Náměstí Svobody 15, okres Šumperk, příspěvková organizace	132
Základní umělecká škola A. Kašpara Loštice, okres Šumperk, příspěvková organizace	133
3.1.4.5 Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území	136
3.1.4.6 Zajištění dopravní dostupnosti škol v území	144
Časová dostupnost	152
Dostupnost autobusovou dopravou	153
Dostupnost území železniční dopravou	154
Pěší dostupnost škol na území města Mohelnice	154
3.1.4.7 Sociální situace	155
Nezaměstnanost v území ORP Mohelnice	157
Rizikové skupiny obyvatel	159
Nabídka sociálních služeb v území ORP Mohelnice	160
3.1.4.8 Návaznost na dokončené základní vzdělávání	164
3.2 Specifická část analýzy	167
3.2.1 Témata MAP v řešeném území	167
Povinná opatření	167
Doporučená opatření	168
Průřezová a volitelná opatření	168
3.2.1.1 Povinná opatření	170
Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita	170
Příklady dobré praxe	173
Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání	176
Příklady dobré praxe	178
Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem	180
Příklady dobré praxe	182

3.2.1.2	Doporučená opatření	185
	Příklady dobré praxe	185
3.2.1.3	Průřezová a volitelná opatření MAP:.....	187
	Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků	188
	Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	188
	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků a Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků.....	190
3.2.2	Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.	192
3.2.3	Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	198
3.3	Východiska pro strategickou část	202
3.3.1	Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů	202
3.3.1.1	Problémová oblast 1: Dostupnost a kvalita škol	202
	Klíčové problémy problémové oblasti 1:.....	202
3.3.1.2	Problémová oblast 2: Inkluzivní vzdělávání.....	205
	Klíčové problémy problémové oblasti 2:.....	205
3.3.1.3	Problémová oblast 3: Úroveň vybraných klíčových kompetencí dětí a žáků	209
	Klíčové problémy problémové oblasti 3:.....	209
3.3.2	Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	222
	Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol.....	Chyba! Záložka není definována.
	Priorita 2: Inkluzivní vzdělávání	Chyba! Záložka není definována.
	Priorita 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků	Chyba! Záložka není definována.
3.3.3	SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území.....	Chyba! Záložka není definována.
	Priorita 1 – Dostupnost a kvalita škol.....	Chyba! Záložka není definována.
	Priorita 2 – Inkluzivní vzdělávání	Chyba! Záložka není definována.
	Priorita 3 – Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků	Chyba! Záložka není definována.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1 ÚVOD

1.1 Vymezení území MAP

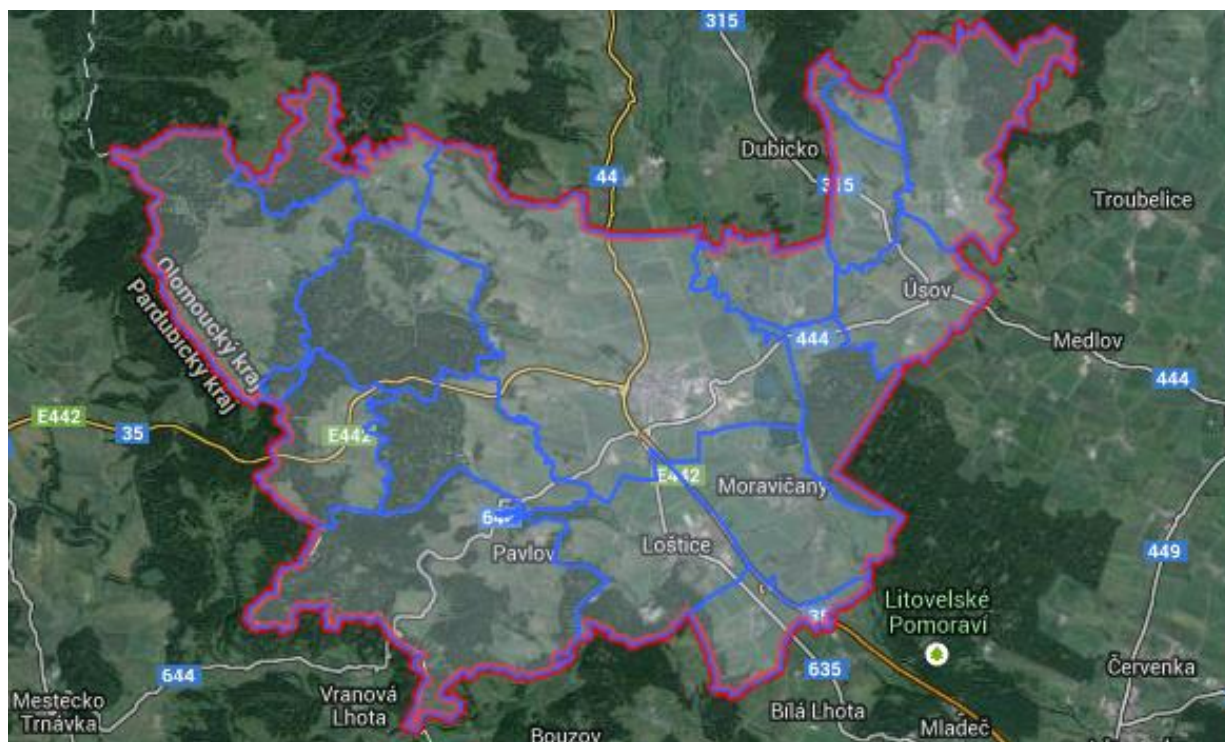
Správní obvody ORP slouží v ČR jako oficiální a všemi přijímaný geografický nástroj územní strukturalizace regionu, který byl použit i v rámci základního rozdělování působnosti jednotlivých Místních akčních plánů. Tento princip byl dodržen i v tomto případě. Předmětné území samotného správního obvodu ORP Mohelnice se nachází v Olomouckém kraji a je jedním ze 13 ORP v tomto kraji.

Regionální stálá konference pro území Olomouckého kraje na svém zasedání dne 18. 11. 2015 stanovila, že **území správního obvodu ORP Mohelnice bude tvořit samostatnou jednotku pro zpracování Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání I i II.**

Území ORP Mohelnice, nositele MAP, je součástí regionu NUTS II Střední Morava, nachází se v Olomouckém kraji v jižní části bývalého okresu Šumperk. Území ORP Mohelnice je totožné s územní působností MAS Mohelnicko, z.s. i s územním vymezením Svazku obcí mikroregionu Mohelnicka. Centrem regionu je město Mohelnice s necelými 10 tisíci obyvateli, které je přirozeným spádovým centrem pro okolní obce. Všechny obce na dotčeném území jsou již od roku 2001 sdruženy ve Svazku obcí mikroregionu Mohelnicko. Meziobecní spolupráce v regionu je tedy více než dlouholetá a každoročně přináší společné aktivity a projekty. Vzhledem ke stejnému územnímu působení MAS Mohelnicka i mikroregionu je úzká spolupráce těchto subjektů více než předurčená.

Obrázek: Území ORP Mohelnice

Zdroj: <http://nsmascr.cz/>; vlastní zpracování

Území Mohelnicka se rozprostírá od severního okraje Hané až po jižní okraj Zábřežské vrchoviny, kdy vlastně tvoří širokou bránu do Jeseníků. Jedná se o území rovinaté, směrem na západ mírně zvlněné, členitost regionu jako celku je ale poměrně pestrá s vysokým podílem lesnatých porostů. Průměrná nadmořská výška území je 330 m n. m. Mohelnicko tedy spadá do oblasti teplého až mírně chladného podnebí s příznivými klimatickými a půdními podmínkami. Přírodní podmínky oblasti jsou díky tomu příznivé pro život obyvatel. Přirozenou dělicí linií území Mohelnicka je řeka Morava, při jejímž toku vznikla dvě přírodní jezera.

Na území SO ORP Mohelnice žije v současné době 18 362 obyvatel (údaj k 31. 12. 2019), jeho rozloha je 188,4 km² a patří sem tři obce se statutem města (Loštice, Mohelnice, Úsov) a jedenáct dalších obcí (Klopina, Krchleby, Líšnice, Maletín, Mírov, Moravičany, Palonín, Pavlov, Police, Stavenice, Třeština).

Přehled obcí nacházející se na území správního obvodu ORP Mohelnice je uveden v tabulce níže. Jedná se tak o přesné vymezení území Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území SO ORP Mohelnice II.

Tab. 1: Základní informace o obcích v územní působnosti SO ORP Mohelnice (stav k 31. 12. 2019)

Obec	Počet obyvatel	Rozloha (km ²)	Hustota osídlení (obyv./ km ²)	Statut	Počet částí obce	Počet katastrálních území
Klopina	621	12,95	47,95	obec	2	2
Krchleby	172	6,90	24,93	obec	1	1
Líšnice	395	9,74	40,55	obec	2	2
Loštice	2 970	12,00	247,5	město	2	2
Maletín	395	18,56	21,28	obec	3	3
Mírov	376	13,60	27,64	obec	1	3
Mohelnice	9 234	46,21	199,82	město	8	10
Moravičany	1 318	12,15	108,48	obec	3	2
Palonín	336	5,37	62,57	obec	1	1
Pavlov	653	24,06	27,14	obec	3	7
Police	206	5,63	36,59	obec	1	1
Stavenice	135	6,49	20,80	obec	1	1
Třeština	385	5,43	70,90	obec	1	1
Úsov	1 166	9,31	125,24	město	2	3
celkem	18 363	188,44	97,44	-	31	39

Zdroj: www.czso.cz, údaje k 31. 12. 2019

Mezi městy je nejlidnatější a s největší rozlohou město Mohelnice, které je současně sídlem SO ORP. Největší hustotu zalidnění vykazuje město Loštice (247,5 obyv./km²), následně Mohelnice (199,8 obyv./km²) a Úsov (125,2 obyv./km²). Území SO ORP Mohelnice jako celek vykazuje hustotu zalidnění 97,4 obyv./ km². Pro srovnání, průměrná hustota zalidnění na území ČR dosahuje 133 obyv./km², v rámci Olomouckého kraje je to pak 121 obyv./ km². Indikace osídlení pomáhá vystihovat atraktivitu a kulturní vývoj území, dále pak kvantifikaci potenciálu lidských zdrojů i úrovně využívání území SO ORP Mohelnice. V oblasti hustoty zalidnění vykazuje ORP Mohelnice jako celek hodnoty podprůměrné vzhledem k Olomouckému kraji a ČR.

MAS Mohelnicko, z.s. existuje od roku 2007. Místní akční skupina je organizační složkou typu zapsaný spolek, který je založen na členském principu. Jedná se o poměrně nový typ trojstranné vzájemné

spolupráce veřejné správy, tedy obcí, podnikatelské sféry, zejména živnostníků a zemědělců, a v neposlední řadě také neziskového sektoru, v zastoupení hasičů, různých spolků a mnohých dalších z území, kde jsou sídla s méně než 20 000 obyvateli. Pro takové území používá Evropská unie společný výraz venkov. V České republice nyní působí téměř 180 MAS, které dohromady pokrývají 82 % území, tj. 5 200 obcí. MAS Mohelnicko v současné době sdružuje 14 obcí a 15 dalších subjektů z řad podnikatelů a neziskových organizací či fyzických a právnických osob.

Jak již tedy bylo zmíněno, Regionální stálá konference pro území Olomouckého kraje stanovila, že nositelem pro zpracování Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území ORP Mohelnice bude MAS Mohelnicko, z.s., která bude zabezpečovat řízení celého projektu, jeho organizaci, materiálně technické zázemí pro setkávání orgánů MAP a další nutné činnosti s tím související.

1.2 Popis struktury MAP II

Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Mohelnice je souhrnný dokument strukturovaný do čtyř hlavních částí:

- Analytická část
- Strategická část
- Akční plán
- Implementační část

Analytická část dokumentu vychází ze stávajících dat pro území SO ORP Mohelnice. Primárním cílem byla interpretace existujících dat a nalezení shody v klíčových prioritních oblastech. Analytická část je členěna na část obecnou a specifickou. V rámci obecné části byly nejprve analyzovány a hodnoceny jednotlivé aspekty charakterizující dané území, tedy struktura obyvatelstva, nezaměstnanost, vzdělávání, dopravní struktura a volnočasové aktivity dostupné na předmětném území. Následně byly analyzovány také existující strategické záměry a dokumenty mající souvislost s oblastí vzdělávání. Tato část MAP II rovněž popisuje vazbu cílů MAP II na jednotlivé strategické dokumenty. V oblasti vzdělávání existuje celá řada pro vymezené území platných dokumentů a záměrů, a to na místní až národní úrovni. Jedná se např. o *Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2020*, dále dokument *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020*, *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020*. Vzdělávání je rovněž věnován prostor ve *Strategii ITI Olomoucké aglomerace* či ve *Strategii komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014 – 2020*.

Obecná část se dále věnuje analýze dat agregovaného výstupu z výzkumu potřeb mateřských a základních škol na území SO ORP Mohelnice. Tato analýza vychází z výsledků šetření, které bylo realizováno na území celé ČR a poskytuje srovnání na úrovni území SO ORP – kraj - území celé ČR.

Analýza dat agregovaného výstupu z výzkumu potřeb mateřských škol vychází z výsledků šetření, které bylo realizováno na území celé ČR a poskytuje srovnání na úrovni území správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) – kraje a území celé ČR. Předmětem analýzy je území SO ORP Mohelnice, kde byl samotný výzkum realizován ve třech etapách:

- **První etapa** byla realizována v období 24. listopadu 2015 – 30. ledna 2016 a byl součástí projektu Místního akčního plánu (MAP I) realizovaného v letech 2016–2019 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání. Níže uvedená analýza je vztažena k území správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Mohelnice v komparaci s daty za území Olomouckého kraje a celé ČR.
- **Druhá etapa** výzkumu byla realizována v rámci projektu Šablony I. Jednalo se o úvodní šetření v rámci Šablony I, kdy jsou analyzována data, která byla poskytnuta jako výstupy z finálních dat ze vstupního šetření k výzvě Šablony pro MŠ. Toto šetření probíhalo v hlavní části v období od prosince 2015 do února 2016, kdy byla získána data od 95 % zúčastněných mateřských škol, a jako dosběr pak ještě v několika menších vlnách v období květen 2016 až leden 2019. Výstupy jsou zpracovány ze všech vyplněných dotazníků bez ohledu na to, zda subjekt nakonec projekt v rámci výzvy Šablony pro MŠ realizoval.
- **Třetí etapa** vychází ze vstupního dotazníkového šetření do Šablony II (výzvy č. 63 a 64), data jsou aktualizovaná 10. října 2019, v analýze je používání pracovní označení jako aktuální šetření, které probíhalo od 28. února 2018. Pro mateřské školy, které nerealizovaly projekt ve výzvě Šablony pro MŠ, bylo oficiálně ukončeno 28. června 2019. Pro ostatní MŠ bylo zpřístupněno do 25. října 2019 (vzhledem k možnosti vyplnit ZZoR projektu do 40 pracovních dní od konce projektu, když projekty končily nejdéle 31. srpna 2019) a školy mohly vyplňovat dotazník až nejdříve 6 měsíců před koncem svého projektu výzvy Šablony pro MŠ. S ohledem na nutnost předání výstupů do 31. října 2019, jsou do dat zahrnuty dotazníky vyplněné nejpozději 10. října 2019, a nejedná se tedy o zcela finální data, protože několik desítek škol vyplnilo dotazník až po 10. říjnu 2019. Data za aktuální šetření jsou zpracována ze všech vyplněných dotazníků bez ohledu na to, zda subjekt nakonec realizuje nebo bude realizovat projekt v rámci výzvy Šablony II.

Hlavními cíli dotazníkového šetření bylo získat kontinuální podklady pro obsahové nastavení podpory podle aktuálních potřeb mateřských a základních škol v předem daných a schválených oblastech podpory z evropských zdrojů a získání evaluačního indikátoru počtu organizací, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost.

Poslední částí obecné analýzy je charakteristika školství v řešeném území (rozmístění jednotlivých škol, vývoj počtu dětí, žáků a pracovníků v MŠ a ZŠ, hospodaření škol a zhodnocení jejich technického stavu a vybavenosti, dostupnost ZUŠ a neformálního a zájmového vzdělávání), dále charakteristika dopravní dostupnosti škol v území, sociální situace a návaznost základního vzdělání na další studium či uplatnění na trhu práce.

Navazující specifická část definuje témata MAP v řešeném území a analyzuje všechny dotčené skupiny. Tvorba MAP II vznikala za účasti široké skupiny, mezi které patří nejen žáci, rodiče a pedagogičtí pracovníci, ale také neziskové organizace, zájmová sdružení, obce či významní zaměstnavatelé. Při zpracování dokumentu nebyla opomenuta ani rizika, která se u definovaných cílů a opatření MAP II mohou objevit. Kompletní analýza rizik zahrnuje rizika finanční, organizační, právní, technická a věcná. Každá kategorie obsahuje popis jednotlivých rizik a definuje, na který cíl/opatření MAP II jsou navázána.

V závěru analytické části jsou představena východiska pro část strategickou. Podrobněji byly vymezeny problémové oblasti, klíčové problémy a prioritní oblasti rozvoje. Významnou částí je SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území, která přímo vychází z poznatků analytické části. SWOT-3 analýza určuje podobu cílů a opatření v následujících částech tohoto dokumentu.

Ve **strategické části** MAP (Strategickém rámci priorit MAP II do roku 2023) jsou stanoveny vize, cíle, priority a popsány jejich vazby na existující strategie. Strategický rámec byl vytvořen na základě spolupráce mezi jednotlivými zapojenými aktéry (MŠ, ZŠ, žáci, rodiče, významní zaměstnavatelé, obce účastníci se MAP, neziskové organizace a zájmová sdružení atd.). Mezi definované priority patří dostupnost a kvalita předškolního a základního vzdělávání, uplatnitelnost žáků po absolvování povinné školní docházky a spolupráce škol s veřejnými a soukromými subjekty. U každé priority jsou rovněž stanoveny specifické cíle a doporučená opatření. V závěru této části je popsán seznam projektových záměrů jednotlivých subjektů na území ORP Mohelnice, a to včetně vazby na klíčové kompetence IROP.

Další částí dokumentu je **Akční plán**, který se podrobně zabývá aktivitami ve vzdělávací politice. V rámci akčního plánu jsou popsány individuální aktivity jednotlivých subjektů (MŠ, ZŠ, ZUŠ aj.) a dále aktivity

spolupráce (společné aktivity jednotlivých subjektů). U každé aktivity byly analyzovány cíle, náklady a zdroje financování, termín realizace projektu, nositel projektu a jeho připravenost.

V závěrečné **implementační části** dokumentu je popsána struktura partnerství MAP II, aktivity a činnosti zřízených orgánů, dále také monitoring a vyhodnocení realizace MAP. Podrobněji se tato část věnuje také způsobu zapojení dotčených skupin a aktérů do tvorby MAP, informování a vzájemné komunikaci, způsoby přijímání podnětů a připomínek. V závěru je přiložen seznam relevantních aktérů ve vzdělávání dětí a mládeže do 15 let.

Z výše uvedených informací o struktuře MAP II je patrné, že dokument vznikl s nejvyšší mírou participace cílových skupin a aktérů v daném regionu. Během zpracování dokumentu byl kladen důraz na soulad s daty, výstupy dotazníků a vlastních šetření. Výsledný strategický dokument MAP II je podložen reálnými daty a analýzami z předmětného území. Díky tomu byly stanoveny prioritní oblasti a jednotlivé kroky, které jsou nezbytné k dosažení cílů vzdělávací politiky na území SO ORP Mohelnice, resp. k vyřešení specifických problémů a zajištění kvalitního vzdělávání v mateřských a základních školách.

2 MANAŽERSKÝ SOUHRN

2.1 Shrnutí klíčových poznatků, zjištění vyplývajících z provedené analýzy

Součástí analýzy zájmového území byla jednak charakteristika klíčových ekonomických ukazatelů území SO ORP Mohelnice, zejména obyvatelstva, ekonomické struktury, nezaměstnanosti a dostupnosti území, součástí je charakteristika školství na úrovni mateřských a základních škol, kde je detailně zhodnocen aktuální stav i vývoj v posledních 5 letech.

Z **geografického hlediska** je území SO ORP Mohelnice totožné s územní působností MAS i s územním vymezením Mikroregionu Mohelnicko. Centrem regionu je město Mohelnice s necelými 10 tisíci obyvateli, které je přirozeným spádovým centrem, nejvýznamnějším dojížděkovým centrem do škol i sídlem nejvýznamnějších zaměstnavatelů. V rámci hodnocení demografického vývoje byl pro celý region charakteristický postupný úbytek počtu obyvatel, k tomu odcházelo do roku 2017, za poslední tři roky se celkový počet obyvatel mírně navyšuje. V absolutních číslech se za posledních 10 let snížil počet obyvatel o 374 osob, což představuje 2,0 % současného stavu. Pozitivně lze vnímat skutečnost, že počet živě narozených dětí za posledních 10 let stagnuje a pohybuje se okolo 170 dětí za rok, z toho nejvíce v Mohelnici (okolo 90 dětí). Počet zemřelých se pohybuje na úrovni 210 zemřelých za rok, což s sebou ale stále přináší záporné přirozené migrační saldo. Za území SO ORP Mohelnice dosahuje v posledních dvou letech celkový přírůstek okolo 100 obyvatel (v roce 2018 + 30 obyvatel, v roce 2019 + 71 obyvatel). Přitom v období let 2010 až 2017 území SO ORP Mohelnice populačně ztrácelo a roční úbytek se pohyboval od 30 (v roce 2010) do 108 osob (v roce 2015). Je pozitivní, že dlouhodobý trend poklesu počtu obyvatel s v roce 2017 zastavil a region se celkově dostal mezi regiony populačně mírně rostoucí. Podobně negativní byl i ukazatel mechanického pohybu. Například město Mohelnice populačně dlouhodobě ztrácelo (v letech 2001 až 2018), tj. téměř 20 let, rok 2019 byl prvním rokem, kdy Mohelnice získala migrací i přirozeným přírůstkem. Za období let 2000 až 2018 město Mohelnice migrací ztratilo více než 800 obyvatel. Absolutně, včetně přirozeného pohybu, město populačně ztratilo 766 obyvatel. Většina obcí na území mikroregionu vykazuje také záporné hodnoty migračního salda, avšak ne tak výrazného jako u města Mohelnice. Pouze tři obce z celého území SO ORP Mohelnice zaznamenaly kladnou hodnotu ukazatele migračního salda, patří mezi ně Loštice, Moravičany a Úsov. Negativním jevem je i postupné stárnutí populace a úbytek obyvatel v produktivním věku. Pro uplatnitelnost na trhu práce je důležitá vzdělanostní struktura obyvatel, která je srovnatelná s vývojovým trendem v okolních SO ORP.

Na druhé straně patří území SO ORP Mohelnice k regionům s nejnižší mírou nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti v regionu je ve velké míře ovlivněna dvěma největšími zaměstnavateli, a to firmami Siemens Elektromotory, s.r.o. a Hella Autotechnik s.r.o., které patří mezi největší zaměstnavatele mezi průmyslovými podniky na území Olomouckého kraje. Na jejich úspěšnosti závisí i úspěšnost řady dalších, ať již přímo či nepřímo navázaných zaměstnavatelů.

Na základě realizovaných výzkumů v území, zejména výzkumu MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol, vycházející z výsledků šetření, které bylo realizováno na území celé ČR a poskytující srovnání na úrovni území správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) – kraje a území celé ČR. Předmětem analýzy bylo území SO ORP Mohelnice, kde byl samotný výzkum realizován ve třech etapách, analýzy dat (např. demografické struktury populace území SO ORP Mohelnice na základě výsledů Sčítání lidu, bytů a domů, struktury nezaměstnanosti, dopravní dostupnosti ad.), zejména pak konzultací s pracovními skupinami, zástupci mateřských, základních a středních škol a aktéry rozvoje území v území SO ORP Mohelnice byly vymezeny základní problémové oblasti a klíčové problémy. V první fázi byly identifikovány klíčové problémy a rizikové oblasti, které byly následně sdruženy do tří základních problémových oblastí: Problémová oblast 1: Dostupnost a kvalita škol, Problémová oblast 2: Inkluzivní vzdělávání a Problémová oblast 3: Úroveň vybraných klíčových kompetencí dětí a žáků.

Hodnotíme-li základní strukturu sítě školských zařízení, tak mateřské školy se nachází v obcích Klopina, Loštice, Moravičany, Třeština, Úsov, Maletín, Mírov, Pavlov a v Mohelnici jsou dvě MŠ a jedna MŠ speciální pro děti s kombinovaným postižením. V území dále fungují dvě MŠ soukromé. Základní školy jsou v Lošticích, Moravičanech, Úsově, Maletíně, Pavlově, v Mohelnici jsou dvě ZŠ a jedna ZŠ speciální. Ze středních škol jsou čtyři v Mohelnici – Střední průmyslová škola elektrotechnická, Obchodní akademie, Odborné učiliště a Praktická škola, Střední škola technická a zemědělská. V Lošticích je Střední odborné učiliště zemědělské. Na území SO ORP Mohelnice se nenachází žádné gymnázium. Nejbližší gymnázia v okolí jsou v Uničově, Litovli a Zábřehu. Stejně tak nejbližší vysoká škola se nachází v Olomouci.

Vzdělávací systém doplňují dvě základní umělecké školy v Mohelnici a v Lošticích. Důležitou funkci plní také Dům dětí a mládeže, který má svoji základnu v Mohelnici, ale formou externích spolupracovníků pomáhá zajišťovat zájmové vzdělávání dětí i v okolních obcích. Do jeho kompetencí spadá také správa dětského dopravního hřiště.

Demografické prognózy budoucího vývoje očekávají mírný nárůst úhrnné porodnosti. I přes převážně klesající trend ukazatele počtu narozených v území SO ORP Mohelnice (v letech 2011–2019) není v

současné chvíli pokrytá poptávka ze strany rodičů, což upozorňuje na nedostatečný počet míst v mateřských školách. Dle výsledků socioekonomické analýzy Strategie ITI Olomoucké aglomerace je patrné, že průměrně bylo ve školním roce 2014/2015 odmítnuto 3,89 % dětí. Z vlastního dotazníkového šetření Realizačního týmu provedeného na území SO ORP Mohelnice vyplývá, že většina mateřských škol je na hranici svých kapacitních možností. Dalším problémem je, že mateřské školy se potýkají také se zastaralým zázemím, jak vnitřním, tak venkovním (školní zahrady), které neodpovídá potřebám současného vzdělávání. Některé mateřské školy v dotazníkovém šetření uvedly, že i když v posledních 5 letech proběhly některé dílčí rekonstrukce, stávající technický stav je nadále špatný a vyžaduje další investice do školského zařízení (např. zastaralý nábytek, nevyhovující umyvadla, opotřebované herní prvky na zahradě, nedostatek moderních kvalitních didaktických pomůcek). V území ORP Mohelnice je problematická i oblast nedostatečné infrastruktury základních škol a potřeba modernizace výuky v klíčových kompetencích, absence nebo nízká úroveň energeticky úsporných opatření v mateřských a základních školách a nedostatečné zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků.

Dalším čteně se objevujícím problémem je zajištění dalšího vzdělávání pracovníků školy, tj. i asistentů pedagoga. Z realizované analýzy agregovaných dat MŠMT dále plyne, že hlavní překážkou v oblasti inkluzivního vzdělávání je nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků, tzn. i asistentů pedagoga. Jako nejčastější překážky, jež brání školám ve zkvalitnění inkluzivního vzdělávání pro všechny děti, mateřské školy uvádí velký počet dětí ve třídách a základní školy nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků, například asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky (problém 75% škol). Pro kvalitní inkluzivní vzdělávání je nezbytné také zabezpečení i dostatečného počtu speciálních a kompenzačních pomůcek, což vyžaduje dostatečný objem finančních prostředků pro MŠ a ZŠ v ORP Mohelnice, což může být problematické.

Problémem může být i nedostatek finančních prostředků a odborných garantů na další vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků účastnících se vzdělávacího procesu, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a užíváním kompenzačních a speciálních pomůcek v průběhu vzdělávání.

Ačkoliv je v regionu dostatečně zajištěno mateřské, základní i neformální vzdělávání, přesto je prozatím nedostatečně řešena problematika souladu rodinného a pracovního života. V regionu existuje jedna firemní MŠ a jedna soukromá MŠ, které přijímají děti mladší tří let. Státní MŠ většinou nejsou k tomuto vstřícné. Hlídní dětí je nabízeno pouze na úrovni tzv. hlídaček. V regionu fungují organizace a spolky

zajišťující mimoškolní aktivity dětí, dětské tábory apod. Podpora těchto aktivit je žádoucí v rámci posilování souladu rodinného a pracovního života.

V úvodní části jsou detailně analyzovány základní strategické dokumenty související s problematikou školství. Pro území SO ORP Mohelnice jsou ze strategických dokumentů nejdůležitější na úrovni Olomouckého kraje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2016 – 2020, který je úzce spjat a východiskem pro něj je Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 na národní úrovni. Významnými jsou i strategické dokumenty na úrovni Olomoucké aglomerace, zejména Strategie ITI Olomoucké aglomerace. Na úrovni zájmového regionu je významným dokumentem Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014 – 2020, a Strategie rozvoje svazku obcí mikroregionu Mohelnicko 2014 – 2020. Předmětem analýz byly i dokumenty na místní úrovni jednotlivých obcí, které v obecních rozvojových strategiích zmínily oblast vzdělávání.

2.2 Přehled problémových oblastí a klíčových problémů v území

Na základě realizovaných výzkumů v území, analýzy dat (např. demografické struktury populace území SO ORP Mohelnice na základě výsledů Sčítání lidu, bytů a domů, struktury nezaměstnanosti, dopravní dostupnosti ad.), zejména pak konzultací s pracovními skupinami, zástupci mateřských, základní a středních škol a aktéry rozvoje území v území SO ORP Mohelnice byly vymezeny základní problémové oblasti a klíčové problémy. V první fázi byly identifikovány klíčové problémy a rizikové oblasti, které byly následně sdruženy do tří základních problémových oblastí, kterými jsou:

Problémová oblast 1: Dostupnost a kvalita škol – demografické prognózy budoucího vývoje (Prognóza populačního vývoje České republiky na období 2008–2070) očekávají mírný nárůst úhrnné porodnosti. I přes převážně klesající trend ukazatele počtu narozených (v letech 2011–2019) není v současné chvíli pokrytá poptávka ze strany rodičů, což upozorňuje na nedostatečný počet míst v mateřských školách. Dle výsledků socioekonomické analýzy Strategie ITI Olomoucké aglomerace je patrné, že průměrně bylo ve školním roce 2014/2015 odmítnuto 3,89 % dětí. Z vlastního dotazníkového šetření Realizačního týmu provedeného na území SO ORP Mohelnice vyplývá, že většina mateřských škol je na hranici svých kapacitních možností. Dalším problémem je, že mateřské školy se potýkají také se zastaralým zázemím, jak vnitřním, tak venkovním (školní zahrady), které neodpovídá potřebám současného vzdělávání. Některé mateřské školy v dotazníkovém šetření uvedly, že i když v posledních 5 letech proběhly některé dílčí rekonstrukce, stávající technický stav je nadále špatný a vyžaduje další investice do školského zařízení (např. zastaralý nábytek, nevyhovující umyvadla, opotřebované herní prvky na zahradě,

nedostatek moderních kvalitních didaktických pomůcek). V území SO ORP Mohelnice je problematická i oblast nedostatečné infrastruktura základních škol a potřeba modernizace výuky v klíčových kompetencích, absence nebo nízká úroveň energeticky úsporných opatření v mateřských a základních školách a nedostatečné zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků.

Problémová oblast 2: Inkluzivní vzdělávání – stanovení problémové oblasti je bezprostředně spjata s otázkou implementací novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání a z výsledků realizovaného výzkumu na úrovni základních a mateřských škol a z agregovaných dat vyplývá, že aktuální průměrné hodnocení inkluzivního vzdělávání v ORP Mohelnice je u ZŠ 2,67, u MŠ 2,91 což můžeme definovat jako rozvíjející se oblast (počáteční realizace), proto byla problematice věnována prioritní pozornost a definována jako jedna z problémových oblastí. Školy si tuto situaci uvědomují a plánují zlepšení v oblasti vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření většina mateřských a základních škol v SO ORP Mohelnice.

Prvním okruhem problémů je aplikace Novely školského zákona č. 82/2015 Sb., která zavádí mimo jiné možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny děti, která definuje podporu možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem jako jednou z klíčových priorit v oblasti inkluzivního vzdělávání. Problémem je zejména skutečnost, že se prozatím vůbec nebo téměř neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit) bezbariérovost - jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy, což s sebou přinese velké finanční požadavky na realizace projektů s cílem zabezpečit bezbariérový přístup do MŠ i ZŠ. Bez zajištění bezbariérových úprav školních budov nebude v silách většiny škol v ORP Mohelnice přijmout ke vzdělávání žáky, kteří jsou na bezbariérovosti školy závislí.

Dalším čteně se objevujícím problémem je zajištění dalšího vzdělávání pracovníků školy, tj. i asistentů pedagoga. Z realizované analýzy agregovaných dat MŠMT dále plyne, že hlavní překážkou v oblasti inkluzivního vzdělávání je nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků, tzn. i asistentů pedagoga. Jako nejčastější překážky, jež brání školám ve zkvalitnění inkluzivního vzdělávání pro všechny děti, mateřské školy uvádí velký počet dětí ve třídách a základní školy nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků, například asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky (problém 75% škol). Slabou stránkou je například i výuka českého jazyka pro cizince umožňující integraci dětí a žáků z geografických regionů mimo území ČR.

Mezi funkční části systému realizované na základní úrovni, tj. je prostor na zlepšení, lze zařadit pro mateřské školy skutečnost, že škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy, pedagogové spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb dětí (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání těchto dětí apod.) a škola učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vína, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.). Pro zlepšení stávající situace bude důležitá včasná a účinná podpora všestranného rozvoje každého dítěte a žáka ze strany rodiny, pedagoga, dalších odborníků a okolní společnosti musí stát na počátku vzdělávací dráhy i ve všech situacích, kdy dítě nebo žák potřebuje zvýšenou podporu.

Pro kvalitní inkluzivní vzdělávání je nezbytné také zabezpečení i dostatečného počtu speciálních a kompenzačních pomůcek, což vyžaduje dostatečný objem finančních prostředků pro MŠ a ZŠ v SO ORP Mohelnice, což může být problematické.

Problémem může být i nedostatek finančních prostředků a odborných garantů na další vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků účastnících se vzdělávacího procesu, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a užíváním kompenzačních a speciálních pomůcek v průběhu vzdělávání.

Problémová oblast 3: Úroveň vybraných klíčových kompetencí dětí a žáků – v rámci realizovaných výzkumů a analýz agregovaných dat se ukazuje, že úroveň vybraných klíčových kompetencí dětí a žáků je v některých ohledech stále na relativně nízké úrovni a vytváří tak nedostatečnou připravenost pro další vzdělávání či uplatnění na trhu práce. V souladu s celorepublikovým problémem je jedním z klíčových problémů nízká úroveň čtenářské a matematické pregramotnosti a gramotnosti dětí a žáků. V případě **čtenářské pregramotnosti a gramotnosti dětí a žáků**, která úzce souvisí s dalšími kompetencemi, vede k rozvoji jazykových dovedností při výuce cizích jazyků, podporuje výchovu samostatného, sociálně i občansky plnohodnotně vybaveného jedince, rozvíjí kulturní povědomí, je problém vnímám zřetelně i školami a stanovují ji jako třetí nejvýznamnější prioritu pro další rozvoj. Problémem je například využívání interaktivních metod a pomůcek v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti, nedostatek stabilní finanční podpory, technické a materiální vybavení v oblasti čtenářské gramotnosti, problém s realizováním různých kroužků, čtenářských dílen a dalších podobných mimoškolních aktivit. Dalšími problémy, které by školy chtěly řešit je nízká podpora individuální práci s žáky, absence pravidelných nákupů aktuální literatury a prozatím minimální podpora vyššího stupně komplexního čtenářství. V případě **matematické pregramotnosti a gramotnosti dětí a žáků** jí byla v rámci škol v území SO ORP Mohelnice stanovena vyšší priorita než je tomu v celorepublikovém průměru, tj. jako potřebu významnější, v aktuálním hodnocení v kategorii mezi rozvíjející se a

realizovaná oblast blíže ke kategorii rozvíjející se. Jako problém školy většinou identifikují: nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti a gramotnosti, nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti a gramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností a gramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.), nízkou úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti a gramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.), nedostatek možností pro sdílení dobré praxe a nezájem ze strany rodičů. Dalšími identifikovanými problémy jsou: **nízká úroveň jazykových kompetencí dětí a žáků**, kdy problémem je spolupráce s rodilými mluvčími, začleňování výuky jazyků i do státních mateřských školek, prostor na zlepšení je i v oblasti mezinárodní spolupráce škol.

Problémovou oblastí je i **nízká úroveň digitálních kompetencí dětí a žáků**, kde je problémem zejména pouze základní úroveň znalostí u pedagogických pracovníků, problémem je nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky), což se týká 80 % škol v území ORP Mohelnice, nevhodné či zastaralé ICT vybavení (problém přibližně poloviny škol) a nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí. Mezi problematické náleží také nižší **podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků, nižší podpora rozvoje kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků, nižší podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků, nižší úroveň rozvoje sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků**. Velká pozornost se zřetelem na ekonomický profil a zmaření ORP Mohelnice je věnována problematice **podpory polytechnického vzdělávání dětí a žáků**, kde klíčovým problémem je přetrvávající malý zájem o vzdělávání v technických oborech. Školy v dotazníkovém šetření uvedly, že žáci a jejich rodiče neprojevují zájem o vzdělávání v technických oborech. Problémem je, že některé školy nemají finanční prostředky ani dostatečné prostory pro zřízení materiálně technického zázemí pro výuku polytechnické výchovy. Záměrem je v rámci spolupráce a dle možností spolupracovat s jinými školskými zařízeními, které mají k dispozici vlastní dílny pro uskutečnění této výchovy. Relativně malý zájem dětí a žáků o polytechnické vzdělávání je zvláště v regionu problém, proto je důležité ukázat dětem, že toto vzdělání má budoucnost, ve kterém se dále mohou zlepšovat po celý svůj život. Prozatím nejsou výrazněji do systému zlepšování zapojeni významné podnikatelské subjekty z regionu. S podporou polytechnického vzdělávání souvisí i prozatím **nedostatečná podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků**. Samostatným řešeným okruhem problému je **Nedostatečná podpora aktivit neformálního vzdělávání**.

2.3 Přehled prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Prioritní oblasti rozvoje území SO ORP Mohelnice vychází a respektují základní princip zohlednění regionálních a nadregionálních strategií, a plánů na lokální či místní úrovni. Při tvorbě strategického dokumentu došlo k propojení dílčích strategických priorit, které byly v území vytvořeny s nově stanovenými a staly se základem pro strategický rámec místního akčního plánu. Výchozími pro stanovení prioritních oblastí rozvoje byly strategické dokumenty na národní úrovni: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015 – 2020; Strategie vzdělávání 2020; Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018; Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020. Na regionální úrovni zejména strategické dokumenty: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje (platnost 2016 – 2020); Strategie ITI Olomoucké aglomerace (verze 4, 2016) a Strategie obcí spadající do působnosti ORP, Strategií sociálního začleňování zasahující sociálně vyloučené lokality v území a další strategické dokumenty, které na daném území již existují. V místním akčním plánu jsou zohledněny všechny strategické záměry, které byly dosud v území vytvořeny, zejména se jedná o koncepční dokumenty na území správního obvodu ORP, schválené strategie svazku obcí Mikroregionu Mohelnicko či Strategie CLLD na území MAS (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Mohelnicko pro období 2014-2020).

Stanovené prioritní oblasti byly základem pro stanovení prioritních cílů v rámci místního akčního plánu a byla jim věnována zvýšená pozornost v rámci všech aktivit.

Všechny navržené prioritní oblasti i dílčí priority jsou v souladu se strategickými dokumenty vyšších územně-správních celků. Každá z prioritních oblastí je v souladu se stanovenými opatřeními MAP na úrovni povinných opatření (PO), doporučených opatření (DO) či průřezových a volitelných opatření (PVO).

Pro území ORP Mohelnice byly stanoveny tři prioritní oblasti:

- **Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol**
- **Priorita 2 Inkluzivní vzdělávání**
- **Priorita 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků**

Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol

Stanovení priority vychází zejména z analýz realizovaných výzkumů v území. Jednalo se zejména o výzkum MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol, analýz dat demografické struktury populace území SO ORP Mohelnice na základě výsledů Sčítání lidu, bytů a domů a výstupů vlastních dotazníkových šetření na úrovni pracovních skupin, mateřských a základních škol v území SO ORP Mohelnice ad. Přitom prioritní je: zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských a základních škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí, realizovat energetická úsporná opatření mateřských a základních škol a investovat do rozvoje zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků.

Priorita 2: Inkluzivní vzdělávání

Stanovení prioritní oblasti vychází jednak z analýz realizovaných výzkumů v území uvedených u první prioritní oblasti, zejména pak z diskusí a konzultací s pracovními skupinami, zástupci mateřských, základních a středních škol a aktéry rozvoje území v území SO ORP Mohelnice. Ze zjištěných poznatků vyplynulo, že prioritou je aplikace novely školského zákona č. 82/2015 Sb., která zavedla mimo jiné možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny děti. Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem je jednou z klíčových priorit v oblasti inkluzivního vzdělávání. Cílem je rozvíjet všechny u dětí a žáků kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka. Přitom prioritní je: podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání, podpora asistentů pedagoga, podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami a podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

Priorita 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Stanovení prioritní oblasti vychází jednak z analýz realizovaných výzkumů v území uvedených u první prioritní oblasti, z diskusí a konzultací s pracovními skupinami, zástupci mateřských, základních a středních škol a aktéry rozvoje území v území SO ORP Mohelnice. Cílem všech návrhů a opatření je zkvalitnit a dále rozvíjet kompetence dětí a žáků. Přitom prioritní je: rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků, rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků, zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků, zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků, podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků, podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků a podpora aktivit neformálního vzdělávání.

3 ANALYTICKÁ ČÁST

3.1 Obecná část analýzy

3.1.1 Základní informace o řešeném území

V této části jsou hodnoceny a analyzovány jednotlivé aspekty charakterizující dané území, jako obyvatelstvo, nezaměstnanost, vzdělávání, dopravní infrastruktura nebo volnočasové aktivity dostupné na území správního území SO ORP Mohelnice. Z geografického hlediska bylo území SO ORP Mohelnice popsáno v kapitole 1.1 Vymezení území MAP. Jak již bylo zmíněno území ORP je v tomto případě totožné s územní působností MAS i s územním vymezením Mikroregionu Mohelnicko. Centrem regionu je město Mohelnice s necelými 10 tisíci obyvateli, které je přirozeným spádovým místem pro okolní obce. Obce jsou již od roku 2001 sdruženy v Mikroregionu Mohelnicko a meziobecní spolupráce v regionu je tedy dlouholetá a každoročně přináší společné akce a projekty. Vzhledem ke stejnému územnímu vymezení Místní akční skupina a Mikroregion vzájemně velmi úzce spolupracují.

Obyvatelstvo

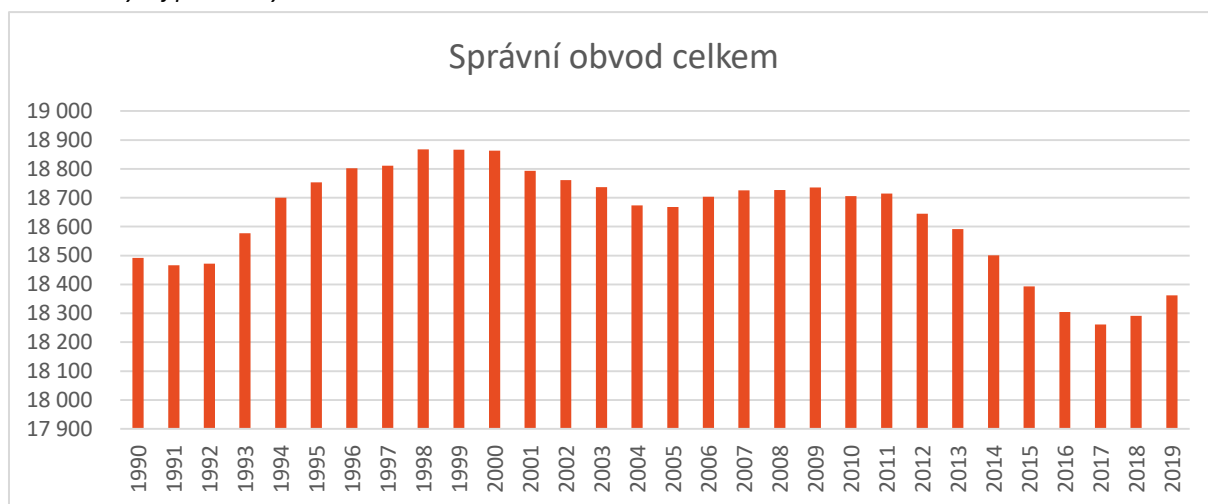
V rámci analýzy bylo nutné zhodnotit především obyvatelstvo, které s oblastí vzdělávání úzce souvisí. Koncentrace obyvatel a největší sídla v rámci celého území byly již naznačeny tabulkou v rámci kapitoly 1.1 Vymezení území MAP. Z té jasně vyplývá, že největším sídlem na daném území je Mohelnice, dále Loštice a Úsov, které mají statut města. Zbylá sídla se řadí do statutu obce. Podrobnější hodnocení obyvatel bylo doplněno o tabulkové a grafické zpracování, které poukazuje na dělení obyvatel podle pohlaví a věku, dále podle nejvyššího ukončeného vzdělání, přirozené migrace obyvatel a celkového počtu obyvatel v časové řadě od roku 2011 do roku 2019.

Mezi městy je nejlidnatější a nejrozsáhlejší město Mohelnice, které je současně sídlem SO ORP Mohelnice. Největší hustotu zalidnění vykazuje město Loštice, následně Mohelnice a Úsov. SO ORP Mohelnice jako celek vykazuje hustotu zalidnění 99 obyvatel na km². Průměrná hustota zalidnění ČR se pohybuje kolem hodnoty 133 obyvatel na km², v rámci Olomouckého kraje je to pak 121 obyvatel na km². Indikace osídlení pomáhá vystihovat atraktivitu a kulturní vývoj území, dále pak kvantifikaci potenciálu lidských zdrojů i úrovně využívání území SO ORP. V oblasti hustoty zalidnění vykazuje jako celek SO ORP Mohelnice hodnoty podprůměrné ve srovnání s územím Olomouckého kraje i ČR.

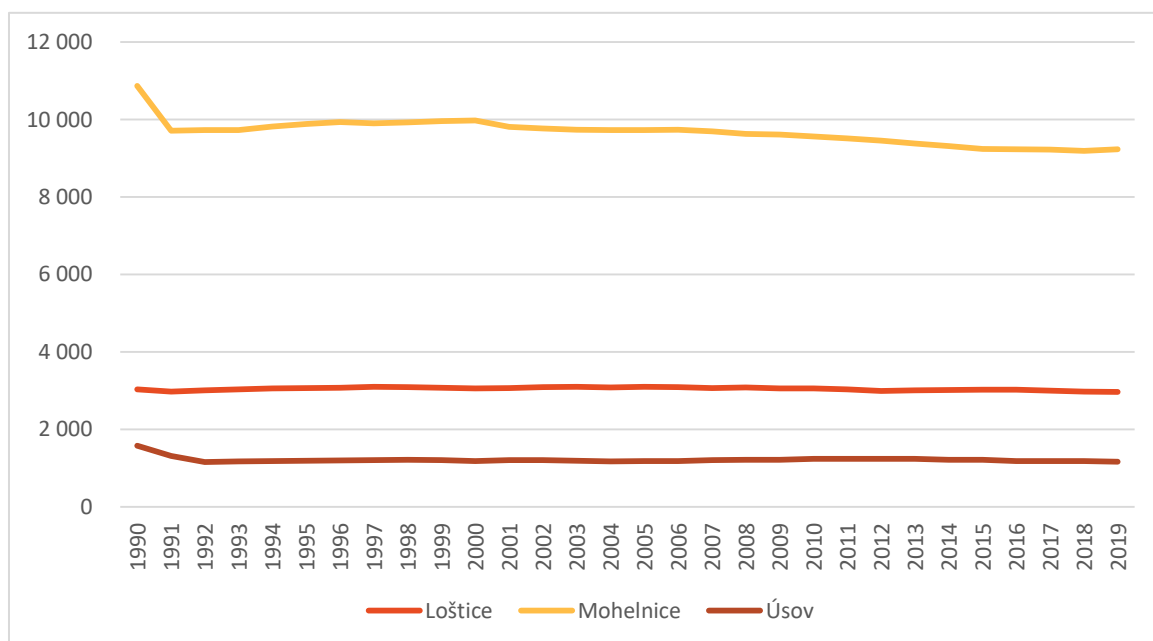
V rámci území SO ORP Mohelnice jako celku dochází k postupnému úbytku počtu obyvatel. V posledních letech se úbytek obyvatel zastavil a od roku 2017 dochází k pozvolnému nárůstu počtu obyvatel SO ORP Mohelnice jako celek (viz obrázek níže).

Obrázek: Vývoj počtu obyvatel na území SO ORP Mohelnice v období let 1990 až 2019

Zdroj: ČSÚ

Pokud se na vývoj počtu obyvatel podíváme diferencovaně podle velikostních kategorií obcí, tak u největších obcí (Mohelnice, Loštice a Úsov), zůstává počet obyvatel bez výraznějších poklesů či nárůstů. V případě Mohelnice je to pozvolný pokles, v případě Loštic a Úsova stagnace.

Na straně druhé v případě menších obcí jsou rozdíly výraznější, jak dokumentuje tabulka či graf.

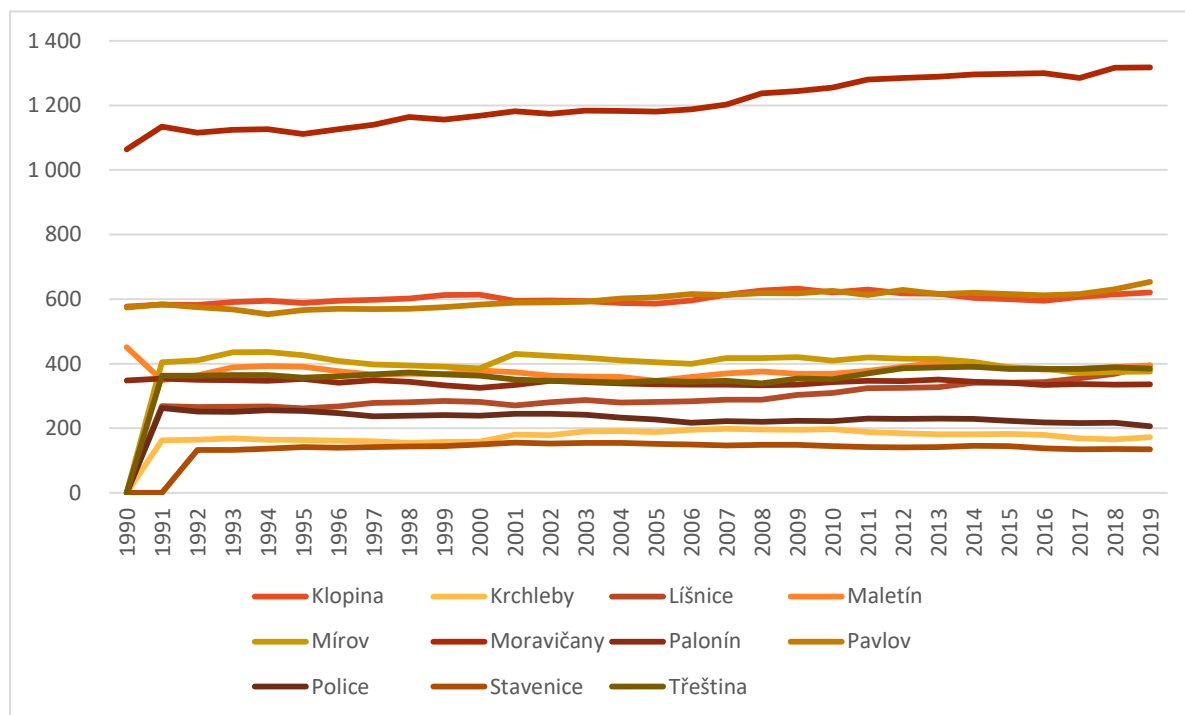
Tab. 2: Vývoj počtu obyvatelstva v území SO ORP Mohelnice mezi lety 2014 až 2019

Obec	Počet obyvatel (údaje vždy k 31. 12.)						Index
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014
Klopina	604	600	595	607	615	621	102,8
Krchleby	181	182	179	169	166	172	95,2
Líšnice	341	341	343	355	369	395	115,8
Loštice	3 020	3026	3 023	2 997	2 979	2 970	98,3
Maletín	391	389	382	385	390	395	101,0
Mírov	406	389	385	371	375	376	92,6
Mohelnice	9 317	9245	9 232	9 223	9 189	9 234	99,1
Moravičany	1 296	1298	1 300	1 285	1 317	1 318	101,7
Palonín	344	341	334	337	335	336	97,7
Pavlov	620	616	612	616	631	653	105,3
Police	229	223	218	216	217	206	89,9
Stavenice	146	145	138	135	136	135	92,5
Třeština	391	384	384	384	389	385	98,5
Úsov	1 215	1214	1 180	1 181	1 183	1 166	96,0
Celkem	18 501	18 393	18 305	18 261	18 291	18 362	99,2

Zdroj: ČSÚ

Výrazněji rostoucí trend vývoje počtu obyvatel je v případě Moravičan, kde srovnání s rokem 1990 ukazuje na zvýšení počtu obyvatel na hodnotu 123,9 % stavu v roce 2019, absolutně je to zvýšení o 254 obyvatel.

Počet obyvatel ženského pohlaví na území SO ORP Mohelnice poměrně stabilně převyšuje počet obyvatel mužského pohlaví. Vzhledem k celkovému vývoji počtu obyvatel zůstává poměr obyvatel dle pohlaví na poměrně stabilní úrovni, především u mužů.

S ohledem na celkový úbytek počtu obyvatel území SO ORP Mohelnice se od roku 2011 (9 451 žen a 9 263 mužů) snižuje absolutně počet žen i počet mužů. Od roku 2011 došlo k úbytku počtu žen o 202 a mužů o 119 (k 31. 12. 2019 evidováno 9 190 žen a 9 115 mužů).

Z předcházejícího popisu zastoupení žen a mužů na území je zřejmé, že dochází k většímu úbytku obyvatel ženského pohlaví v regionu, a to i přes to, že podíl zastoupení žen je v regionu stabilně vyšší (50,29 % v roce 2019) než zastoupení mužů v rámci téhož území (49,71 % v roce 2019).

Tab. 3: Přirozený přírůstek obyvatelstva na území ORP Mohelnice mezi lety 2015 až 2019

Obec	Živě narození celkem					Zemřelí celkem					Přirozený přírůstek obyvatelstva				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Klopina	3	7	4	10	11	7	7	2	4	7	-4	0	2	6	4
Krchleby	1	1	2	3	3	2	1	6	2	1	-1	0	-4	1	2
Líšnice	6	1	4	5	3	4	3	1	4	3	2	-2	3	1	0
Loštice	26	39	27	32	23	31	29	42	35	40	-5	10	-15	-3	-17
Maletín	2	2	4	6	5	3	8	6	3	2	-1	-6	-2	3	3
Mírov	1	6	0	4	0	5	6	2	3	5	-4	0	-2	1	-5
Mohelnice	89	97	98	90	108	101	87	93	107	101	-12	10	5	-17	7
Moravičany	14	13	14	18	12	20	12	13	11	13	-6	1	1	7	-1
Palonín	5	3	2	3	4	7	3	3	8	2	-2	0	-1	-5	2
Pavlov	7	7	5	12	9	8	15	6	7	3	-1	-8	-1	5	6
Police	0	0	3	2	1	1	4	5	1	5	-1	-4	-2	1	-4
Stavenice	2	0	2	1	1	2	2	2	2	0	0	-2	0	-1	1
Třeština	6	5	0	9	1	4	9	4	6	4	2	-4	-4	3	-3
Úsov	12	12	11	18	8	14	8	19	12	16	-2	-4	-8	6	-8
Celkem	174	193	176	213	189	209	194	204	205	202	-35	-1	-28	8	-13

Zdroj: ČSÚ

V letech 2011 – 2019 vykazuje **ukazatel přirozeného přírůstku obyvatelstva** na území ORP Mohelnice **negativní trend**. K propadu do záporných čísel došlo již v roce 2010, kdy přirozený přírůstek obyvatelstva vykazoval hodnotu -4. V letech 2012 – 2014 došlo k mírnému snížení úbytku obyvatelstva, nicméně v roce 2015 opět propadl na hodnotu -35, v roce 2017 dosáhl -28 a v roce 2019 sice o něco nižší hodnoty, ale stále záporné (-13). Ve většině obcí na území je zaznamenáván poměrně stabilní vývoj tohoto ukazatele bez výrazných výkyvů.

Ukazatel migračního salda na území ORP Mohelnice se pohybuje dlouhodobě v záporných hodnotách. Největší odliv obyvatelstva je zaznamenáván ve zkoumaném období ve městě Mohelnice. Většina obcí na území ORP Mohelnice vykazuje také záporné hodnoty migračního salda, avšak ne tak výrazného charakteru jako u města Mohelnice. Pouze tři obce z celého území ORP Mohelnice zaznamenaly v roce kladnou hodnotu ukazatele, patří mezi ně Loštice, Moravičany a Úsov.

Souhrnné hodnoty migračního salda obyvatel na území ORP Mohelnice v období 2011 až 2019 vykazují opět znaky negativního demografického vývoje území.

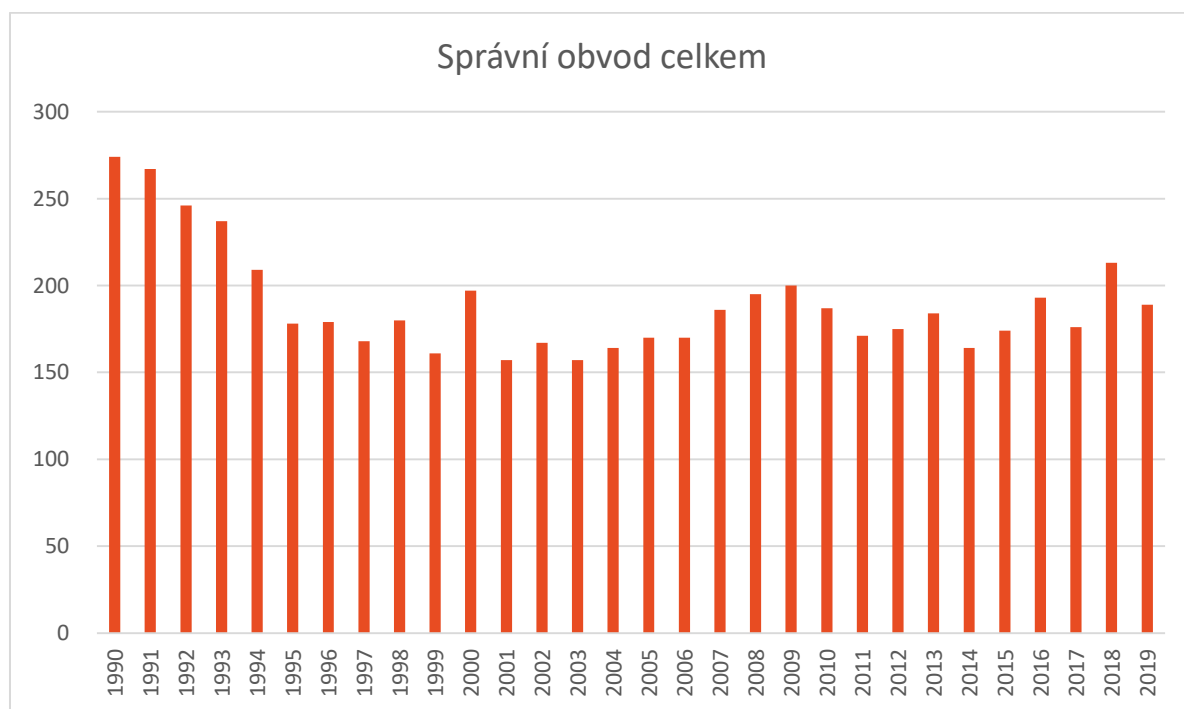

Tab. 4: Vývoj počtu narozených dětí v jednotlivých obcích ORP Mohelnice v letech 2010 až 2019

Obec	Počty narozených (stav k 31.12.)							Absolutně srovnání 2016/2011	Relativně 2012/2011 (v %)	Relativně 2016/2011 (v %)
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016			
Klopina	4	6	3	3	5	3	7	1	50,0	116,7
Krchleby	2	1	4	1	1	1	1	0	400,0	100,0
Líšnice	2	5	5	6	2	6	1	-4	100,0	120,0
Loštice	29	29	26	29	21	26	39	10	89,6	134,5
Maletín	7	5	5	8	3	2	2	-3	100,0	40,0
Mírov	3	1	4	1	4	1	6	5	400,0	600,0
Mohelnice	95	82	85	95	86	89	97	15	103,7	118,3
Moravičany	15	17	11	12	14	14	13	-4	64,7	76,5
Palonín	1	6	3	2	-	5	3	-3	50,0	50,0
Pavlov	4	5	8	2	5	7	7	-2	160,0	140,0
Police	5	2	1	1	2	0	1	-1	50,0	50,0
Stavenice	2	1	1	-	4	2	1	0	100,0	100,0
Třeština	4	5	6	5	8	6	5	0	120,0	100,0
Úsov	14	7	13	19	9	12	12	5	185,7	171,4
Správní obvod celkem	187	171	175	184	164	174	193	22	102,3	112,9

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

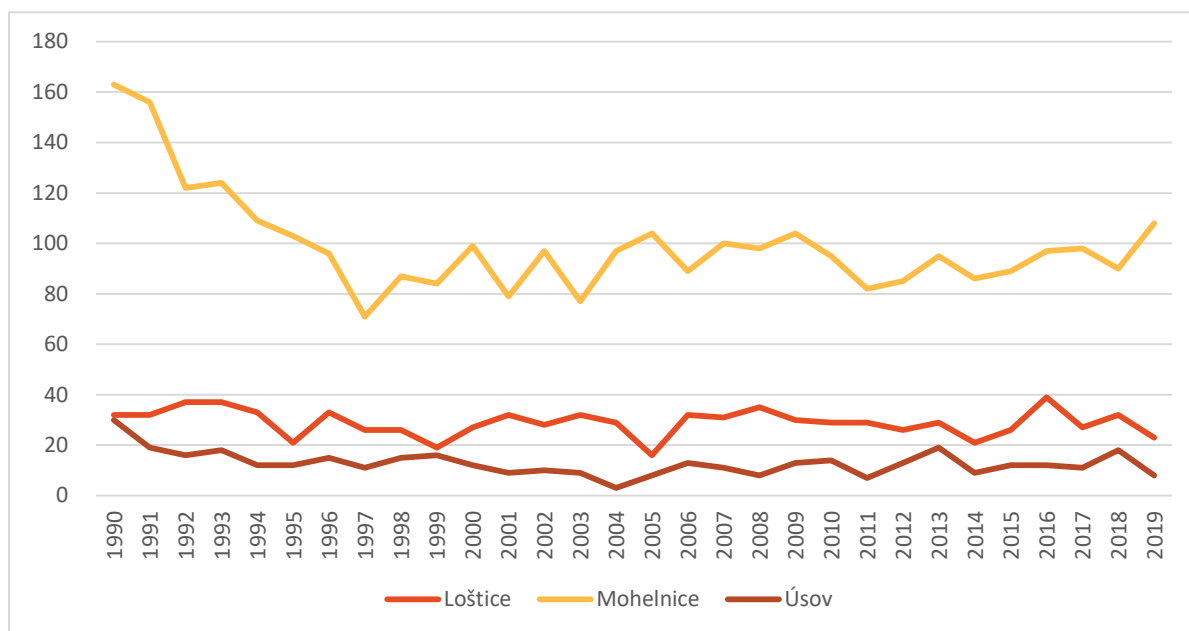
Graf: Vývoj počtu narozených dětí v letech 1990 – 2019 v území ORP Mohelnice

Zdroj: ČSÚ

Graf: Vývoj počtu narozených dětí v letech 1990 – 2019 ve městech Mohelnice, Loštice a Úsov

Zdroj: ČSÚ

Tab. 5: Migrační saldo obyvatel na území SO ORP Mohelnice mezi lety 2015 až 2019

Obec	Migrační saldo obyvatelstva				
	2019	2015	2016	2017	2018
Klopina	0	-5	10	2	2
Krchleby	0	-3	-6	-4	4
Líšnice	-2	4	9	13	26
Loštice	11	-13	-11	-15	8
Maletín	-1	-1	5	2	2
Mírov	-13	-4	-12	3	6
Mohelnice	-60	-23	-14	-17	38
Moravičany	8	1	-16	25	2
Palonín	-1	-7	4	3	-1
Pavlov	-3	4	5	10	16
Police	-5	-1	-	-	-7
Stavenice	-1	-5	-3	2	-2
Třeština	-9	4	4	2	-1
Úsov	1	-38	9	-4	-9
Celkem	-73	-87	-16	22	84

Zdroj: ČSÚ, Sada dat pro MAS Mohelnicko

V roce 2011, kdy proběhlo poslední SLDB, byl průměrný věk obyvatelstva v ORP Mohelnice 41 let. Součástí tabulky 4 je přehled věkové struktury obyvatel území ORP Mohelnice v porovnání roku 2012 a 2015. Přestože v polovině obcí dochází mezi lety 2012 a 2015 k navýšení věkové skupiny 0-14 let, zastoupení této věkové skupiny se v rámci území snižuje. Obdobný trend má také věková skupina 15 až 64 let. Výrazný nárůst mezi lety 2012 a 2015 lze však zaznamenat ve věkové skupině 65 a více let. Během období čtyř let došlo k nárůstu zastoupení obyvatel 65+ o 340 osob, naopak ve skupině 0–14 let došlo k úbytku o 13 osob. Výrazný úbytek nastal u obyvatel ve věku 15–64 let, a to o 579 osob. Na území ORP Mohelnice **dochází k úbytku obyvatel v produktivním věku**.

Tab. 6: Věková struktura obyvatel na území ORP Mohelnice - porovnání roku 2015 a 2019

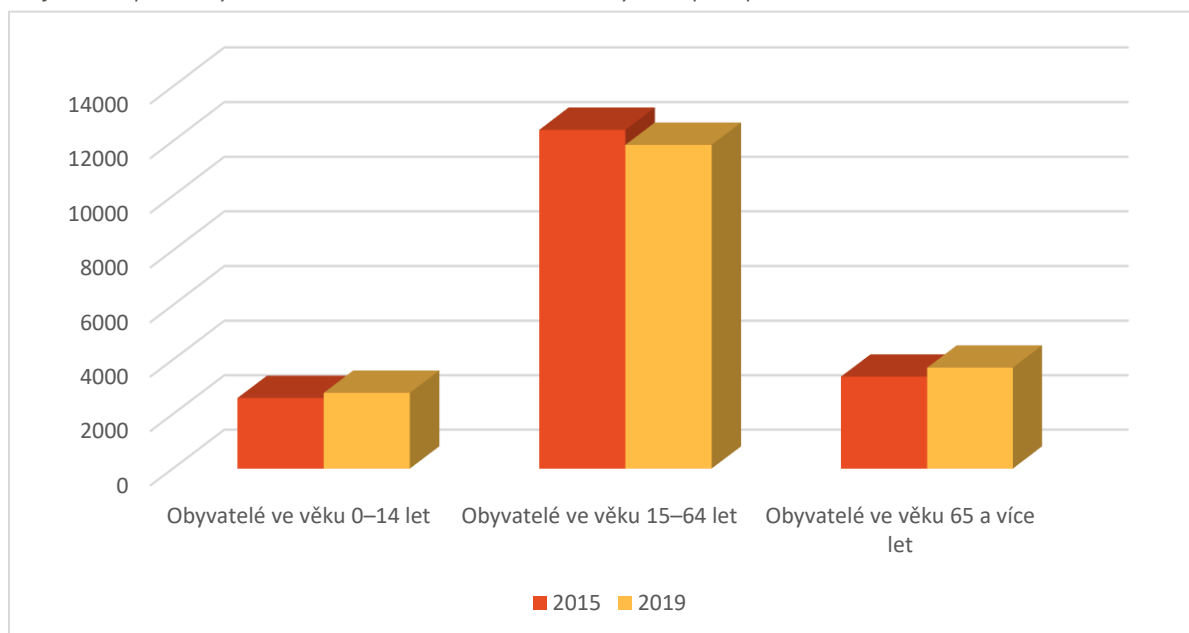
Obec	Obyvatelé ve věku 0–14 let		Obyvatelé ve věku 15–64 let		Obyvatelé ve věku 65 a více let	
	2015	2019	2015	2019	2015	2019
Klopina	71	89	421	426	108	106
Krchleby	19	72	126	255	37	68
Líšnice	55	422	225	1 851	61	697
Loštice	434	75	1934	258	658	62
Maletín	61	1 378	280	5 933	48	1 923
Mírov	37	224	306	840	46	254
Mohelnice	1287	54	6 265	211	1 693	71
Moravičany	193	122	868	421	237	110
Palonín	54	30	227	137	60	39
Pavlov	93	163	410	801	113	202
Police	34	76	151	246	38	63
Stavenice	22	23	98	119	25	30
Třeština	59	35	262	276	63	65
Úsov	178	22	842	93	194	20
Celkem	2 597	2 785	12 415	11 867	3 381	3 710

Zdroj: ČSÚ

Graf níže vykresluje změny počtu obyvatel na území SO ORP Mohelnice jako celku dle věkových skupin v porovnání roku 2015 a 2019. Již na první pohled je zde znatelný negativní demografický trend v podobě zvyšování podílu obyvatel v postproduktivním věku (65+). Pozitivní je, že dochází k mírnému nárůstu počtu obyvatel v předproduktivním (0–14 let). Negativní je také pokles obyvatelstva v produktivním (15–64 let) věku života. Tento jev je jevem typickým pro český venkov.

Graf: Změna počtu obyvatel na území ORP Mohelnice dle věkových skupin – porovnání roku 2015 a 2019

Zdroj: ČSÚ

Dle statistiky obyvatel (SLBD 2011) **podle náboženské víry**, se nejvíce obyvatel ORP Mohelnice přihlásilo k Římskokatolické církvi, za ní následovala Československá husitská církev. Počet obyvatel bez náboženské víry však téměř jednonásobně převyšoval počet věřících. Zajímavý je také poměrně vysoký podíl obyvatel věřících, ale nehlásících se k žádné církvi. Skutečné výsledky složení obyvatelstva podle náboženské víry však mohou být částečně zkresleny velmi vysokým počtem obyvatel, kteří údaj neuvedli. Nejvyšší podíl věřících k celkovému počtu obyvatel je v obci Třeština. Následují Moravičany, Pavlov a Loštice. Naopak nejnižší podíl věřících mají obce Krchleby, Klopina a Mírov.

Vzdělanostní struktura obyvatel na území ORP Mohelnice je přibližně srovnatelná s okolními ORP. Oproti roku 2001, kde převažovalo nejpočetnější zastoupení ve vzdělanostní kategorii obyvatel s nejvyšším dosaženým vzděláním pouze na základní úrovni, v roce 2011 dosáhl největší počet obyvatel nejvyššího dosaženého vzdělání ve vzdělanostní kategorii středních škol včetně učilišť, ale s ukončením bez maturitní zkoušky. V této kategorii se nacházelo 33,1 % obyvatel. Podíl obyvatel, který ve stejném roce dosáhl nejvyššího dosaženého vzdělání na úrovni úplného středního vzdělání s možností ukončení maturitní zkouškou, byl 21,6 %. Možnosti ukončení studia maturitní zkouškou pomocí nástavbového studia využilo pak pouze 1,8 % obyvatel a vyššího odborného vzdělání necelé 1 % obyvatel. Vysokou školu pak v roce 2011 úspěšně ukončilo 6,9 % obyvatel. Naopak, 18,6 % obyvatel správního obvodu ORP stačilo základní dosažené vzdělání – ti pak v dalším studiu nepokračovali. Podrobnější informace o vzdělanostní struktuře obyvatel pak vyjadřuje následující tabulka.

Tab. 7: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání ve srovnání let 2001 a 2011

	2001			2011		
	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
Základní včetně neukončeného	4 273	1 433	2 840	3478	1274	2204
Vyučení bez maturity	3 279	2 003	1276	6176	3673	2503
Střední odborné bez maturity	3 118	1 767	1 351			
Vyučení s maturitou	231	155	76	4024	1900	2124
Úplné střední všeobecné s maturitou	591	215	376			
Úplné střední odborné s maturitou	2 707	1 273	1 434			
Nástavbové studium	250	77	173	337	125	212
Vyšší odborné	114	53	61	146	53	93
Vysokoškolské	787	466	321	1292	685	607
V tom:						
Univerzitní	360	149	211	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno
Technické	225	201	24			
Ekonomické	83	37	46			
Zemědělské a veterinární	61	46	15			
Umělecké	3	2	1			
Ostatní	55	31	24			
Z toho bakalářské	77	41	36	266	126	140
Z toho magisterské	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno	997	538	459
Vědecká příprava	5	4	1	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno
Bez vzdělání	49	12	37	63	24	39
Nezjištěno	108	61	47	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno
Obyvatelstvo celkem	15 512	7 519	7 993	16 091	8 040	8 051

Zdroj: ČSÚ

Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti se prudce zvedla v roce 2009 jako následek celosvětové ekonomické krize a dalších faktorů. Meziročně došlo oproti předešlému roku k nárůstu o 10,3 %. Tím dosáhla nezaměstnanost v období let 2008 – 2015 svého maxima 20,1 %. Od té doby dochází k trvalému postupnému poklesu míry nezaměstnanosti s drobnými výkyvy u jednotlivých obcí. V roce 2016 nezaměstnanost dosáhla 5,0 %, což je téměř o čtvrtinu méně než v roce 2008, k 31. 12. 2020 pak dosáhla hodnoty pouze 4,9 %. Nejhorší situace je dlouhodobě v obci Maletín, což je pravděpodobně způsobenou její odlehlejší polohou v rámci regionu a horší dostupností do Mohelnice. Míra nezaměstnanosti v regionu je ve velké míře ovlivněna dvěma největšími zaměstnavateli, a to firmami Siemens Elektromotory, s.r.o. a Hella Autotechnik s.r.o., které jsou jedněmi z největších zaměstnavatelů v Olomouckém kraji. Na jejich úspěšnosti závisí i úspěšnost řady dalších, ať již přímo či nepřímo navázaných zaměstnavatelů.

Na základě údajů poskytnutých Úřadem práce v Mohelnici bylo dle vzdělanostní struktury nejvíce nezaměstnaných osob se vzděláním středním odborným – vyučen. Naopak nejnižší počet tvořili uchazeči o zaměstnání, kteří jsou bez vzdělání a naopak uchazeči s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním. Z hlediska vzdělanostní struktury je nevyrovnaná nabídka a poptávka trhu práce. Trh práce v mohelnickém regionu se dlouhodobě potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil v technických oborech.

Situace v oblasti nezaměstnanosti se na daném území za sledované období značně zlepšila. Nezaměstnanost v roce 2016 byla ve srovnání s rokem 2011 o více než 8,6 % nižší, v roce 2019 a 2020 zůstávala na přibližně stejné úrovni. S ohledem na nouzový stav a výrazný propad ekonomiky v souvislosti s pandemií COVID-19 bude docházet k opětovnému růstu míry nezaměstnanosti, pozitivní trend tak rokem 2020 končí. V porovnání s jinými územními celky v rámci celého Olomouckého kraje se v oblasti nezaměstnanosti sledované území nyní drží v průměrných hodnotách. Nelze však opomenout celorepublikový průměr na hranici 6 % nezaměstnaných. Ke konci roku 2014 bylo z celkového počtu 966 uchazečů o práci evidováno déle než 6 měsíců 722 uchazečů a zároveň mělo z celkového počtu 263 osob nějaké zdravotní omezení. Z toho vyplývá, že stále existuje problém se zaměstnáváním dlouhodobě evidovaných uchazečů a osob se zdravotním omezením.

Tab. 8: Míra nezaměstnanosti vždy k 31. 12. daného roku (procentuální podíl)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ORP Mohelnice	13,6	-	-	7,5	5,9	5,0	4,2	4,1	4,5	4,9
Olomoucký kraj	8,3	8,9	9,8	8,8	7,0	5,9	4,3	3,4	2,9	4,1
ČR	6,8	7,4	8,2	7,5	6,2	5,2	3,8	3,1	2,9	4,0

Zdroj: MPSV

Tab. 9: Struktura nezaměstnanosti podle okresů Olomouckého kraje k 31. 12. 2019

	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Dosažitelní uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (v %)		
	celkem	z toho				celkem	ženy	muži
		dosažitelní ve věku 15-64 let	ženy					
Olomoucký kraj	12 818	11 859	6 359	9 652	1,23	2,9	2,9	2,9
v tom okresy:								
Jeseník	1 318	1 212	604	386	3,14	5,0	4,6	5,3
Olomouc	4 192	3 918	1 962	3 348	1,17	2,6	2,4	2,8
Prostějov	1 499	1 351	860	2 519	0,54	2,0	2,3	1,7
Přerov	3 017	2 786	1 607	1 843	1,51	3,3	3,6	3,1
Šumperk	2 792	2 592	1 326	1 556	1,67	3,4	3,3	3,5

^{*)} Podíl nezaměstnaných osob - podíl dosažitelných uchazečů ve věku 15-64 let ze všech obyvatel stejného věku

Pramen: Úřad práce ČR

Tab. 10: Struktura nezaměstnanosti podle okresů Olomouckého kraje k 31. 12. 2020

	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce			Pracovní místa v evidenci úřadu práce	Dosažitelní uchazeči na jedno pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob ^{*)} (v %)		
	celkem	z toho				celkem	ženy	muži
		dosažitelní ve věku 15-64 let	ženy					
Olomoucký kraj	17 270	16 407	8 459	7 123	2,3	4,1	4,1	4,1
<i>v tom okresy:</i>								
Jeseník	1 626	1 522	766	346	4,4	6,4	6,2	6,5
Olomouc	5 904	5 648	2 761	2 783	2,0	3,8	3,6	4,0
Prostějov	2 098	1 946	1 147	1 525	1,3	2,8	3,2	2,5
Přerov	4 222	4 046	2 169	1 210	3,3	4,9	5,2	4,7
Šumperk	3 420	3 245	1 616	1 259	2,6	4,3	4,2	4,4

^{*)} Podíl nezaměstnaných osob - podíl dosažitelných uchazečů ve věku 15-64 let ze všech obyvatel stejného věku

Pramen: Úřad práce ČR

Vzdělávání

Hlavním cílem MAP na daném území je zlepšit kvalitu vzdělávání v mateřských a základních školách na řešeném území. To znamená, že dokument Místní akční plán rozvoje vzdělávání na území ORP Mohelnice jako takový je zaměřen především na předškolní a základní vzdělávání, a proto jsou analýze vzdělávání věnovány samostatné části.

Množství a stav školských zařízení na území ORP Mohelnice je poměrně dobrý. Část školských zařízení prošla v posledních letech (2008–2019) rekonstrukcí, zateplením a dalšími energeticky úspornými

opatřeními, byly budovány a vybavovány nové učebny, modernizovány sportoviště a tělocvičny. Stále ještě zbývá část školských zařízení formálního i neformálního vzdělávání, které je potřeba zrekonstruovat, zlepšit energetické vlastnosti těchto budov, zajistit bezbariérový přístup. Samostatnou kapitolou je potřeba dovybavit školy odbornými učebnami a vzdělávacími pomůckami. Zvláště patrná je na Mohelnicku potřeba sladit poptávku a nabídku trhu práce. Místní velcí zaměstnavatelé řeší dlouhodobě problém s nedostatkem odborných technických pracovníků. Na tuto potřebu je nutno reagovat již na úrovni základního školství a vzbudit v žácích zájem o technické obory. Prostředkem může být zřizování a vybavení učeben za účelem zvyšování kompetencí žáků v oblasti vědy a technologií.

Mateřská škola se nenachází ve všech obcích, ale vzdálenost z centra obce k nejbližší MŠ je v průměru 1,0 km. Největší vzdálenost od nejbližší MŠ dělí obec Krchleby a to 5 km. Podobná situace se opakuje i v případě dostupnosti základních škol. Průměrná vzdálenost k ZŠ činí 1,6 km od centra obce. Nejhorší situace je opět v Krchlebech (5 km). Střední odborné školy a učiliště se nacházejí pouze ve městě Mohelnice a jedno SOU je v Lošticích. Tato skutečnost zvyšuje dojezdovou vzdálenost a to na průměr 5,6 km za území ORP Mohelnice. Při srovnání s ostatními okolními ORP, je dojezdová vzdálenost v území ORP Mohelnice nejkratší. Dojezdová vzdálenost je také menší než průměr v Olomouckém kraji (7,4 km) a v České republice, kde dosahuje hodnota 8,0 km (EKOTOXA, 2014; data 2011, 2013).

Mateřská škola se nachází v obcích Klopina, Loštice, Moravičany, Třeština, Úsov, Maletín, Mírov, Pavlov a v Mohelnici jsou dvě MŠ a jedna MŠ speciální pro děti s kombinovaným postižením. V území dále fungují dvě MŠ soukromé. Základní školy jsou v Lošticích, Moravičanech, Úsově, Maletíně, Pavlově, Mírově, v Mohelnici jsou dvě ZŠ a jedna ZŠ speciální. Ze středních škol jsou čtyři v Mohelnici – Střední průmyslová škola elektrotechnická, Obchodní akademie, Odborné učiliště a Praktická škola, Střední škola technická a zemědělská. V Lošticích je Střední odborné učiliště zemědělské. Základní umělecké školy se nachází v Lošticích a Mohelnici. Na území MAS se nenachází žádné gymnázium. Nejbližší gymnázia v okolí jsou v Uničově, Litovli a Zábřehu. Stejně tak nejbližší vysoká škola se nachází v Olomouci.

Vzdělávací systém doplňují dvě základní umělecké školy v Mohelnici a v Lošticích. Důležitou funkci plní také Dům dětí a mládeže, který má svoji základnu v Mohelnici, ale formou externích spolupracovníků pomáhá zajišťovat zájmové vzdělávání dětí i v okolních obcích. Do jeho kompetencí spadá také správa dětského dopravního hřiště.

Ačkoliv je v regionu dostatečně zajištěno mateřské, základní i neformální vzdělávání, přesto je prozatím nedostatečně řešena problematika souladu rodinného a pracovního života. V regionu existuje jedna firemní MŠ a jedna soukromá MŠ, které přijímají děti mladší tří let. Státní MŠ většinou nejsou k tomuto vstřícné. Hlídní dětí je nabízeno pouze na úrovni tzv. hlídaček. V regionu fungují organizace a spolky zajišťující mimoškolní aktivity dětí, dětské tábory apod. Podpora těchto aktivit je žádoucí v rámci posilování souladu rodinného a pracovního života.

Podrobně je vzdělávání popsáno především v kapitole 3.1.4 Charakteristika školství v řešeném území.

Infrastruktura – doprava, silniční a železniční síť

Páteřní komunikací protínající území ORP Mohelnice je dálnice D35, která spojuje Mohelnici s Olomoucí a dále pokračuje směrem na Lipník nad Bečvou, kde se napojuje na dálnici D1 ve směru na Ostravu. Také se napojuje na rychlostní silnici D46 ve směru na Prostějov a Brno. Do budoucna se plánuje prodloužení D35 až do Hradce Králové, ve kterém by se napojila na dálnici D11 (viz kapitola 1.1 Vymezení území MAP).

Velký význam pro danou oblast má také autobusová a železniční doprava. Autobusovou dopravu zajišťuje především ARRIVA MORAVA a.s. Železniční doprava je zprostředkována společností České dráhy a.s., a to osobními a rychlostními vlaky. Železniční doprava na území MAS je omezená nízkou hustotou železničních tratí v území. Nachází se zde dvě vlakové stanice a to ve městě Mohelnice a v obci Moravičany. Obě se nachází na trati č. 270 vedoucí z České Třebové přes Přerov do Bohumína, která ve spojení s tratí 010 směřuje do Prahy. Trať je součástí III. tranzitního železničního koridoru, který je tranzitním spojením mezi Žilinou a Norimberkem. Přestože území protíná tento železniční koridor, nejbližší rychlíková stanice se nachází v Zábřehu a v Olomouci. Situace ohledně množství železničních zastávek a jejich napojení na rychlíkovou dopravu je řešena pomocí Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje.

Autobusovou a železniční dopravu využívají nejen lidé dojíždějící za prací, ale také žáci, kteří se dopravují do škol. V této souvislosti se u autobusové i železniční dopravy objevuje několik problémů. Dojíždějící žáci musí vstávat velmi časně, aby stihli začátek výuky. Brzké vstávání těchto žáků však výrazně ovlivňuje jejich schopnost koncentrace a může mít vliv na jejich studijní výsledky. Nevhodné časy spojů a jejich vzájemná nenávaznost navíc omezují zapojení žáků do odpoledních mimoškolních aktivit.

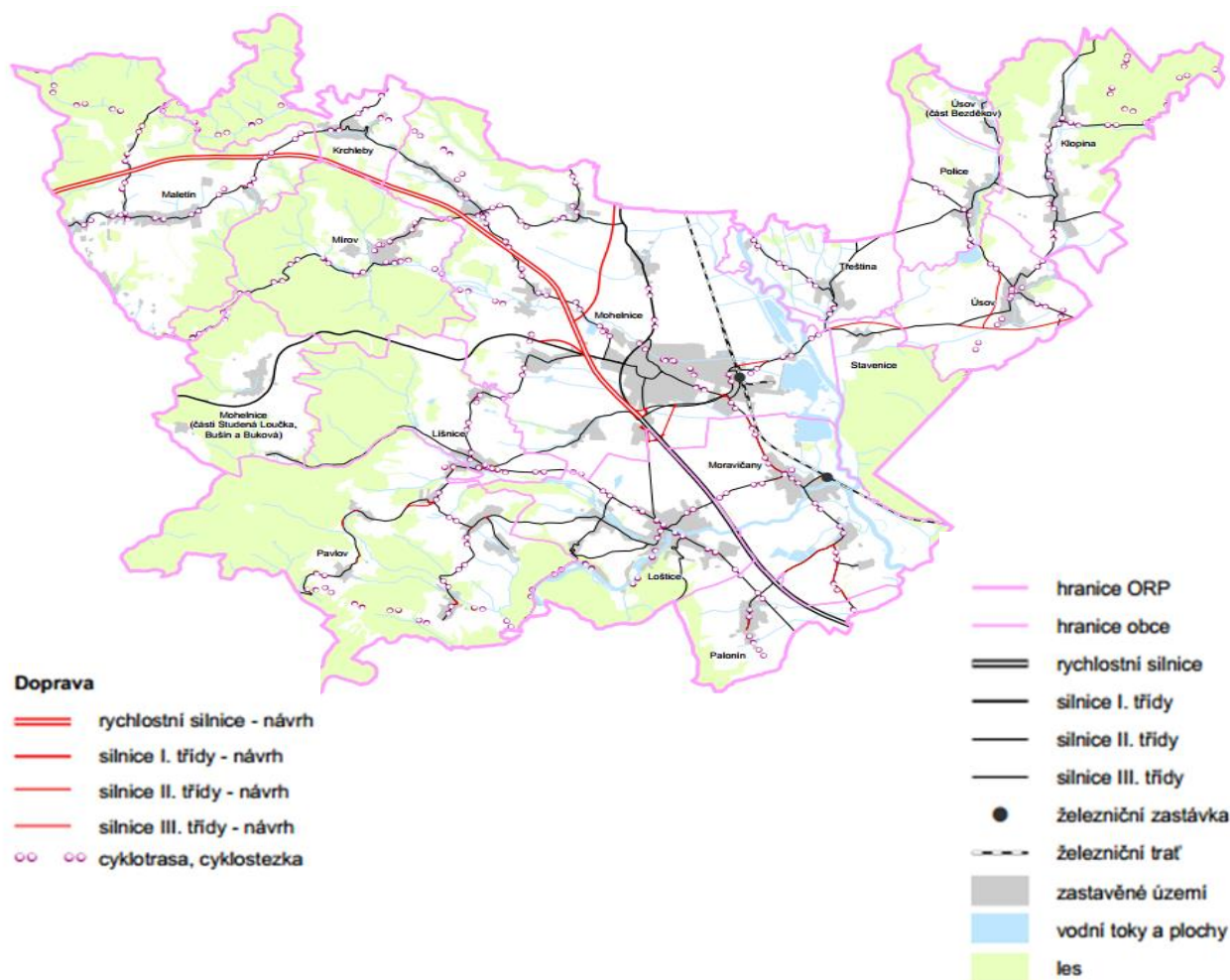
V okolí řešeného území se nachází několik možností cyklotras a cyklostezek, kterou mohou využívat jak pěší tak i cyklisté. Územím ORP Mohelnice prochází dálková trasa Morava (Jeseník – Mohelnice – Olomouc – Kroměříž – Břeclav) a také trasa EuroVelo 9 (Polsko: Gdaňsk – Pula: Chorvatsko), která je součástí evropské sítě cyklotras. Na území se také nacházejí cyklostezky místního významu a řada cyklotras, které křižují region. Od roku 2012 dochází k doplňování sítě cyklostezek. Další rozvoj se bude odvíjet mimo jiné od zpracovaného dokumentu Koncepce cyklodopravy Mikroregionu Mohelnicko. Region má spádová místa dojížděky za prací. Jde zejména o Mohelnici, kde jsou velcí zaměstnavatelé, školská zařízení i služby, ale i Loštice, Úsov a Moravičany. Dojížděková vzdálenost mezi obcemi v regionu přitom není velká a příznivý je také rovinný charakter terénu. To vše nahrává pro využití cyklodopravy pro dojížděku do zaměstnání. Překážkou pro vyšší využívání cyklodopravy pro dojížděku za prací je velký automobilový provoz na silnicích, špatná kvalita komunikací a úzké silnice. Tyto faktory zvyšují nebezpečí pro cyklisty při pohybu na běžných komunikacích. Důležité je umožnit lidem bezpečnou dopravu do práce a za službami a současně podpořit udržitelné formy dopravy. Dalším přínosem je pozitivní vliv na zlepšení podmínek cykloturistiky.

Problémem v cyklistické dopravě je nedostatečná doplňková infrastruktura. Např. nedostatečné úschovné prostory znemožňují propojení cyklistické a hromadné dopravy při přepravě do zaměstnání, škol a také při turistice.

Celková dopravní situace včetně návrhů na změny je zobrazena v následujícím obrázku.

Obrázek: Dopravní situace včetně návrhů na změny

Zdroj: Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Mohelnice 2012

3.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

Následující kapitola shrnuje existující strategické dokumenty zabývající se oblastí vzdělávání a mající dopad na území ORP Mohelnice. Přehled těchto strategických dokumentů byl pojat jako tabulky s tříděním dle úrovně významu (národní až místní). Obsažen je název strategického dokumentu, příslušná kapitola s tématem vzdělávání, vazba kapitoly na cíl MAP a popis této vazby.

Národní úroveň

- Strategický rámec ČR 2030
- Hlavní směry vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ (1. verze návrhu)

- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020
- Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 - 2020
- Koncepce podpory mládeže na období 2014 - 2020
- Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014 - 2020
- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016-2020
- Strategie sociálního začleňování 2014–2020
- Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2019-2020

Krajská úroveň

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a vzdělávací soustavy olomouckého kraje na období 2016 - 2020
- Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Olomouckého kraje pro období
- Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje na období 2015 - 2020
- Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji
- Školská inkluzivní koncepce Olomouckého kraje pro období 2020-2021 (ŠIKK 2020-2021)
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje
- Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje 2019-2022
- Akční plán rodinné politiky Olomouckého kraje na rok 2019
- Akční plán rodinné politiky Olomouckého kraje na rok 2020

Aglomerace

Strategie ITI Olomoucké aglomerace

V oblasti vzdělávání již existuje celá řada strategických záměrů a dokumentů, které jsou k dispozici dle členění podle svého strategického rámce a významu. Členění je tedy uvedeno v tabulkách níže. Na národní úrovni se jedná zejména o dokument *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020*, dále dokument *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020* a částečně také *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020*.

Dané téma je nejvíce popsáno ve třetí kapitole dokumentu *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020*. V *podkapitole 3.1.1* je kladen důraz zejména na navýšení kapacity mateřských a základních škol, podporu inkluzivního vzdělávání s ohledem na rovný přístup ke vzdělávání a eliminaci dopadů na znevýhodněné děti. V navazující části (*podkapitola 3.1.2*) jsou nabízena možná opatření v návaznosti na demografické trendy pro průběžné posilování kapacit škol, zapojování aktivit vedoucích ke zdraví žáků i zaměstnanců a zároveň aktivit podporujících přirozený talent žáků s cílem minimalizace či oddálení rizika spojeného s výskytem rizikového chování a naopak zvýšení gramotnosti této skupiny

obyvatel. *Kapitola 3.2.3* pak konkretizuje podporu rozvoje dovedností a odborné kvalifikace pedagogických pracovníků za účelem zvýšení kvality vzdělávání.

Ze strategických dokumentů na krajské úrovni byly vybrány celkem tři významné. Nejdůležitějším dokumentem uvedeným v tabulkách je *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2016 – 2020*. Problematikou vzdělávání se podrobněji zabývají dílčí podkapitoly v kapitole 2.3. Ty řeší stejné problémy s obdobnými východisky jako *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020* na národní úrovni. Daná kapitola se věnuje přístupu k předškolnímu a základnímu vzdělávání, inkluzivním vzděláváním a v neposlední řadě popisuje význam volnočasových a mimoškolních aktivit dětí a žáků. Další strategie krajské úrovně, které jsou uvedeny v tabulkách níže, a které se více či méně problematikou vzdělávání zabývají, jsou dokumenty s názvem *Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje* a *Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji*.

Mezi poslední úrovně patří úroveň Olomoucké aglomerace, kde je tematika vzdělávání popsána ve *Strategii ITI Olomoucké aglomerace*, úroveň MAS Mohelnicko, kde byla zpracována *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014 – 2020*, úroveň mikroregionu, v rámci které došlo ke zpracování *Strategie rozvoje svazku obcí mikroregionu Mohelnicko 2014 – 2020*, a místní úroveň jednotlivých obcí, které v obecních rozvojových strategiích zmínily oblast vzdělávání.

Národní úroveň

Strategický rámec pro rozvoj ČR do roku 2030

Strategický rámec pro rozvoj České republiky do roku 2030 s názvem Česká republika 2030. Je výsledkem aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje, který byl vládou přijat v roce 2010. Zadání aktualizace bylo schváleno usnesením vlády ze dne 29. července 2015 č. 622 k agendě udržitelného rozvoje. Strategický rámec je výstupem širokého participativního procesu, který probíhal od září 2015 a byl koordinován nejprve Oddělením a posléze Odborem pro udržitelný rozvoj Úřadu vlády České republiky.

Shrnutí analýzy rozvoje České republiky

Lidé a společnost

Společnost je soudržná díky funkčním rodinám a participujícím komunitám, důstojné práci, dostupné kvalitní zdravotní a sociální péči, **rovnému přístupu** ke kultuře a **efektivnímu vzdělávacímu systému**, který umožňuje každému dosáhnout individuálního maxima vzdělání a podporuje rozvoj přenositelných kompetencí. Lidé žijící v této společnosti dávají přednost zdravému životnímu stylu, žijí ve zdravém prostředí a upřednostňují uvědomělou spotřebu.

Je potřeba **zaměřit se na gramotnosti a to nejen matematickou a čtenářskou, ale hlavně na finanční a pod ní spadající spotřebitelské vzdělávání s přednostním zaměřením na děti a mladé lidi do 18 let a eliminovat tak do budoucna nákup životu ohrožujících výrobků**. Z našeho pohledu je potřeba apelovat především na finanční gramotnost a zamezit vznikajícímu zadlužení mladých lidí, jež v konečné fázi mnohdy končí exekucí.

Rodina a komunita

Škola a rodina představují instituce, které mají primární a sekundární funkce ve výchově a vzdělávání dětí. Avšak primární postavení by měla mít rodina, posléze škola. Při plnění těchto úloh je nutná **dobrá spolupráce mezi těmito subjekty**. Rodina by měla mít podporu ze strany státu. Účinná politika podporující rodinu ve všech jejích základních funkcích by měla být postavena na vyrovnaných základech a to pro všechny, aby nedocházelo k diskriminaci. Příklad: při odvodu daní by měla být procentová částka určena přímo pro školství. Vyřešil by se problém s nedostatkem financí na obědy, výlety, plavání, školy v přírodě.

Současný stav rodiny je podrobován oprávněné kritice, zde odborníci hovoří o krizi rodiny. Jsme v době, kdy rodiče mají stále méně času na své děti. V životě rodiny převládají materiální hodnoty a někdy i starosti. Ubývá společných činností a prožitků. Prostředí rodiny má velmi silný vliv na život všech jejích členů a mělo by naplňovat základní psychické potřeby, především pocit bezpečí a jistoty. Rodinné prostředí každého člověka velmi výrazně utváří, zároveň pomáhá uspokojovat jeho potřeby. Přes něj jedinec vstupuje do společnosti¹.

Vzdělávání

Globalizovaný svět bude přinášet více výzev a lidé v něm budou potřebovat širší záběr a schopnost orientace. V rychle se měnícím světě se rychle proměňuje a vyvíjí skladba potřebných znalostí a dovedností, a naopak narůstá potřeba přenositelných kompetencí. Na jedné straně např. vzrůstá **potřeba rozvoje digitální gramotnosti** (schopnosti zvládat digitální technologie, které rapidním tempem mění společnost na celém světě), na druhé straně roste naléhavost **rozvoje snižujících se gramotností vztahujících se k nakládání s reálným světem (přírodovědných, environmentálních, polytechnických, jazykových a finančních)**. Vzdělávání proto musí **učit kritickému myšlení** a připravenosti zvládat změny, které nás čekají, ale také posilovat schopnost tyto změny ovlivňovat.

Je potřeba zaměřit se na **gramotnosti** a to nejen **matematickou a čtenářskou**, ale hlavně na finanční a pod ní spadající spotřebitelské vzdělávání s přednostním zaměřením na děti a mladé lidi do 18 let a eliminovat tak do budoucna nákup životu ohrožujících výrobků. Z našeho pohledu je potřeba apelovat především na **finanční gramotnost** a zamezit vznikajícímu zadlužení mladých lidí, jež v konečné fázi mnohdy končí exekucí.

Vzdělávací systém v České republice bude rozvíjet **kognitivní schopnosti i praktické kompetence** pro nakládání s reálným světem, ale také poskytovat robustní základ všeobecného vzdělání a rozvíjet dovednosti s těmito znalostmi pracovat (etiku, logiku, systémové a kritické myšlení), aby se lidé v pozdějším životě mohli průběžně specializovat, včetně schopnosti kritické práce se zdroji – zvláště pak s těmi nového druhu (např. internetovými).

¹ Strategický rámec Česká republika 2030, str. 25, Dostupné na: http://www.mas-sternbersko.cz/data/upload/3_MAP_II/Dokumenty/odkazy_na_strategicke_dokumenty/strategicky_ramec_ceska_republika_2030_18.04.2017.pdf

Je také nutné klást důraz na pochopení a osvojení si **evropských kulturních hodnot vycházejících z tradic humanismu a osvícenství**. Všechny tyto aspekty je třeba uplatnit při plánovaných revizích obsahu kurikulárních dokumentů².

Zásadním předpokladem realizace výše uvedených cílů je **podpora zajištění kvalitní výuky vzdělávajícími**. Pro veřejný vzdělávací systém musí být **zajištěny dostatečné zdroje** odpovídající vyspělým státům. Stejně významné jsou však i systémové změny v pregraduálním i dalším vzdělávání vzdělávajících, v jejich metodické podpoře při zvyšování kvality, tak aby dokázali být nositelem změny a převzít roli průvodců učením v měnícím se světě. Měly by být podporovány celková demokratizace vzdělávání a participativní přístupy ve vzdělávání³.

Vzdělávací instituce musejí být **otevřené spolupráci**, je zapotřebí podporovat iniciativy zdola, síťování, zapojení nestátních aktérů a akterek do vzdělávání, propojování různých forem vzdělávání a různých vzdělávacích institucí (formální a neformální, školní a mimoškolní, počáteční a další vzdělávání). Musí docházet k základní spolupráci rodiny a školy a k větší participaci rodičů na vzdělávání svých dětí.

² Strategický rámec Česká republika 2030, str. 35.

³ Strategický rámec Česká republika 2030, str. 37

Tabulka: Strategický rámec ČR 2030

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP	Popis vazby
Společnost je soudržná díky funkčním rodinám a participujícím komunitám, důstojné práci, dostupné kvalitní zdravotní a sociální péči, rovnému přístupu ke kultuře a efektivnímu vzdělávacímu systému , který umožňuje každému dosáhnout individuálního maxima vzdělání a podporuje rozvoj přenositelných kompetencí.	<p>Priorita 1: Dostupnosti a kvalita škol</p> <p>1.1: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí a žáků</p> <p>Specifické cíle:</p> <p>1.1.1: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí.</p> <p>1.1.2: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích</p> <p>1.1.3: Energetická úsporná opatření mateřských a základních škol ve spolupráci se zřizovateli, primárně řešení zateplování budov, pořízení slunečních kolektorů apod. v závislosti na finančních možnostech a při zohlednění navýšování cen energií.</p> <p>1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků nejen v ZŠ a MŠ, ale i v ZUŠ a DDM.</p> <p>Priorita 2: Inkluzivní vzdělávání</p> <p>2.1 Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání</p> <p>Specifické cíle:</p> <p>2.1.1: Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ těm, kteří o to projeví zájem, zároveň respektování všem možnosti volby</p> <p>2.1.2: Podpora zajištění bezbariérových úprav školních budov včetně venkovních výtahů</p> <p>2.1.3: Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek</p>	Obecné priority počítají s rovným přístupem k efektivnímu vzdělávacímu systému, který umožňuje každému dosáhnout individuálního maxima vzdělání a podporuje rozvoj přenositelných kompetencí, což je možné docílit rozšířením dostupnosti a kvality předškolního a základního vzdělávání.

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP	Popis vazby
	<p>2.1.4: Zabezpečení přípravky pro předškolní děti před vstupem do ZŠ</p> <p>2.1.5: Rozšíření nabídky služeb (např. o koordinátora inkluze na školách, které o to projevují zájem)</p> <p>2.1.6: Podpora sdílených týmů (zahrnujících např. etopedy, psychology a sociální psychology)</p>	
<p>Na jedné straně např. vzrůstá potřeba rozvoje digitální gramotnosti (schopnosti zvládat digitální technologie, které rapidním tempem mění společnost na celém světě), na druhé straně roste naléhavost rozvoje snižujících se gramotností vztahujících se k nakládání s reálným světem (přírodovědných, environmentálních, polytechnických, jazykových a finančních). Vzdělávání proto musí učit kritickému myšlení a připravenosti zvládat změny, které nás čekají, ale také posilovat schopnost tyto změny ovlivňovat.</p>	<p>Priorita 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků</p> <p>3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků</p> <p>Specifické cíle:</p> <p>3.1.1: Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti</p> <p>3.1.2: Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti</p> <p>3.1.3 Podpora spolupráce škol a knihoven</p> <p>3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků</p> <p>Specifické cíle:</p> <p>3.2.1: Rozvoj matematické pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické pregramotnosti</p> <p>3.2.2: Rozvoj matematické gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti matematické gramotnosti</p>	<p>Všechny uváděné priority jsou součástí stanovených priorit MAP II, konkrétně v prioritě 1 a specifických cílech, které jsou zaměřeny na zvýšení kvality předškolního vzdělávání, všechny uváděné priority rozvoje gramotností tvoří jednotlivé specifické cíle MAP II.</p>

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP	Popis vazby
Je potřeba zaměřit se nejen na gramotnost matematickou a čtenářskou, ale také finanční.	<p>3.2.3: Podpora popularizačních aktivit v oblasti matematiky</p> <p>3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků Specifické cíle:</p> <p>3.3.1: Rozvoj jazykových kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti jazykových kompetencí</p> <p>3.3.2: Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí</p> <p>3.3.3 Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol</p> <p>3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků Specifické cíle:</p> <p>3.4.1: Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí</p> <p>3.4.2: Rozvoj digitálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí</p> <p>3.5 Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků Specifické cíle:</p> <p>3.5.1: Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy</p> <p>3.5.2: Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti environmentální výchovy</p>	

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP	Popis vazby
	<p>3.5.3: Materiálově-organizační podpora aktivit v oblasti environmentální výchovy</p> <p>3.6 Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků Specifické cíle:</p> <p>3.6.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření</p> <p>3.6.2: Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření</p> <p>3.6.3 Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků</p> <p>3.7 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků</p> <p>3.7.1 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol</p> <p>3.7.2: Rozvoj sociálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ v oblasti sociálních a občanských kompetencí</p> <p>3.8 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků</p> <p>3.8.1 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech</p> <p>3.8.2 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu</p> <p>3.8.3 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy</p>	

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP	Popis vazby
	<p>3.8.4 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy</p> <p>3.9 Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků</p> <p>3.9.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě</p> <p>3.9.2: Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě</p> <p>3.9.3 Začlenění problematiky výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na základních školách</p> <p>3.10 Podpora aktivit neformálního vzdělávání</p>	

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP	Popis vazby
Zásadním předpokladem realizace výše uvedených cílů je podpora zajištění kvalitní výuky vzdělávajícími . Pro veřejný vzdělávací systém musí být zajištěny dostatečné zdroje odpovídající vyspělým státům.	2.4 Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků Specifické cíle: 2.4.1: Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ 2.4.2: Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření 3.5.2. Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti environmentální výchovy	Podpora zajištění kvalitní výuky vzdělávajícími je součástí priorit MAP II na úrovni podpory další vzdělávání pedagogických pracovníků, jejich podpora jak odborná, tak finanční.
Vzdělávací instituce musejí být otevřené spolupráci , je zapotřebí podporovat iniciativy zdola, síťování, zapojení nestátních aktérů a akterek do vzdělávání, propojování různých forem vzdělávání a různých vzdělávacích institucí.	2.1.6: Podpora sdílených týmů (zahrnujících např. etopedy, psychology a sociální psychology) 3.1.3 Podpora spolupráce škol a knihoven 3.3.3 Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol	Podpora vzájemné spolupráce je jednou z klíčových priorit MAP II – samostatná priorita 3.

Hlavní směry vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ (1. verze návrhu)

Hlavní směry vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ formulují návrh strategických cílů vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ a hlavních cest a opatření k jejich dosažení. Obsahují také odůvodnění jejich výběru a návrh principů, na kterých by měla být Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ postavena. Jádrem dokumentu je část, kde jsou vymezeny dva strategické cíle a čtyři strategické linie.

Aktuální verzi zpracovala osmičlenná externí expertní skupina pro přípravu Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ ustavená 3. ledna 2019 ministrem školství, mládeže a tělovýchovy podle ustanovení č. 4., písm. A., bodu 5 Organizačního řádu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jako jeho poradní orgán. Hlavním úkolem této skupiny bylo vytvoření materiálu Hlavní směry vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, jehož cílem je stanovení hlavních priorit, směřování a cílů vzdělávací politiky do roku 2030, včetně jejich rámcového odůvodnění.

Hlavní směry vzdělávací politiky pokrývají všechny součásti a úrovně vzdělávání. Cíle, směry a principy zde vymezené jsou aplikovatelné pro všechny stupně vzdělávání, od předškolního, přes základní a střední školství až po terciární a další vzdělávání. Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ by měla být střešním dokumentem, který propojuje různé úrovně a součásti vzdělávání a sjednocuje principy, na kterých jsou postaveny. Konkrétní opatření pro jednotlivé úrovně a sektory vzdělávání jsou však pochopitelně různá. Tam, kde se navrhovaná opatření týkají pouze určité části vzdělávacího systému, je tak výslovně uvedeno.

Strategický dokument pracuje s pojmy gramotnost a klíčové kompetence.

- Gramotnost spočívá ve schopnosti žáka či studenta uplatnit získané vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty vázané na konkrétní vzdělávací obsahy při řešení nejrůznějších úloh a životních situací. ... Rozvíjením gramotností učitel přibližuje vzdělávání problémům a situacím reálného světa, se kterými se žák potýká či se v životě pravděpodobně bude potýkat. (NÚV, nedat., s. 2)
- Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti ... Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají (NÚV, 2017, s. 10; pro srov. ČŠI, 2018b).

Definované strategické specifické cíle a strategické linie:

Specifické cíle:

- ✓ SC1: Zaměřit vzdělávání více na získání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život
- ✓ SC2: Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu žáků a studentů

Strategické linie:

- ✓ SL1: Proměna obsahu a způsobu vzdělávání
 - SL1A: Proměna obsahu vzdělávání
 - SL1B: Úprava hodnocení vzdělávacích procesů a vzdělávacích výsledků
 - SL1C: Opatření pro zajištění rovného přístupu ke vzdělání pro všechny
 - SL1D: Podpora vzdělávacích inovací a jejich ověřování
 - SL1E: Celoživotní učení, využití potenciálu mimoškolního a neformálního vzdělávání
 - SL1F: Proměna kariérového poradenství
- ✓ SL2: Podpora učitelů a ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání
 - SL2A: Podpora ředitelů jako garantů kvalitní pedagogické práce školy
 - SL2B: Zlepšení podmínek pro pedagogickou práci školy
 - SL2C: Popis standardů kvality vzdělávání
 - SL2D: Úprava přípravného profesního vzdělávání
 - SL2E: Přehledný a transparentní systém kvalifikačních cest k učitelství
 - SL2F: Dotvoření uceleného a stabilního systému profesní podpory
- ✓ SL3: Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce
 - SL3A: Koncentrace odborných kapacit v územích („střední články“)

- SL3B: Snížení administrativní zátěže
 - SL3C: Zvýšení odbornosti a informovanosti všech aktérů
 - SL3D: Zlepšení komunikace, spolupráce a důvěry
 - SL3E: Lepší využití dat a zvýšení relevance a kvality vzdělávacího výzkumu
- ✓ SL4 Zvýšení financování a zajištění jeho stability
- SL4A: Financování v oblasti proměny obsahu a způsobu vzdělávání
 - SL4B: Financování v oblasti snižování nerovností
 - SL4C: Financování v oblasti podpory učitelů
 - SL4D: Financování v oblasti řízení

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 tvoří rámec vzdělávací politiky ČR – následující dokumenty rozpracovávají její cíle a opatření:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020;
- Strategie digitálního vzdělávání,
- Datová informační politika resortu školství,
- Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016 – 2018.

Aby nedocházelo k duplicitám cílů ve vztahu k cílům MAP, nebyly s výjimkou strategie digitálního vzdělávání do tabulky zahrnuty.

Tabulka: Analýza Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
3.1.1 Zvýšit dostupnost a kvalitu předškolního vzdělávání a rané péče	<ul style="list-style-type: none">1.1.1 Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí2.3.1: Podpora vzdělávání žáků se zdravotním postižením2.3.2: Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	Kapitola 3.1.1 je zaměřená na opatření s cílem systematicky posilovat síť mateřských škol a jejich kapacit; cíleně zvyšovat účast na předškolním vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením; včasnou diagnostikou potíží dítěte v průběhu předškolního období eliminovat odklady školní docházky.
3.1.2. Omezovat vnější diferenciaci v základním vzdělávání a efektivně začleňovat žáky do hlavního vzdělávacího proudu	<ul style="list-style-type: none">1.1.2: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků2.1.2: Podpora zajištění bezbariérových úprav školních budov2.1.3: Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek2.3.1: Podpora vzdělávání žáků se zdravotním postižením2.3.2: Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním3.7.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti sociálních a občanských kompetencí	V rámci kapitoly 3.1.2. jsou navrhovány opatření s následujícími cíli: v návaznosti na demografické trendy vytvářet podmínky pro průběžné posilování kapacit základních škol; rozvíjet a účinně do vzdělávacího procesu zapojovat aktivity vedoucí ke zdravému životnímu stylu; podporovat kompenzaci všech typů znevýhodnění a rozvoj všech typů nadání, a to na principu individualizace podpory; podporovat aktivity žáků s cílem minimalizace či oddálení rizika spojeného s výskytem rizikového chování; specificky zlepšovat kvalitu vzdělávání na druhém stupni základní školy jako hlavního vzdělávacího proudu.

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
3.2.3 Posílit další vzdělávání a metodickou podporu učitelů a ředitelů	<ul style="list-style-type: none">• 2.2.1: Další vzdělávání asistentů pedagoga• 2.4.2: Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření• 3.1.1 Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti• 3.1.2: Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti• 3.2.1: Rozvoj matematické pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické pregramotnosti• 3.2.2: Rozvoj matematické gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti matematické gramotnosti• 3.3.1 Rozvoj jazykových kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti jazykových kompetencí• 3.3.2: Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí• 3.4.1: Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí• 3.4.2: Rozvoj digitálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí• 3.5.1: Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy• 3.5.2: Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti environmentální výchovy• 3.6.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření• 3.6.2: Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření• 3.7.1 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol	Zajistit, aby každý učitel mohl využívat programy dalšího vzdělávání kdykoli v průběhu své profesní dráhy.

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
	<ul style="list-style-type: none">3.7.2: Rozvoj sociálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ v oblasti sociálních a občanských kompetencí3.8.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy3.8.2: Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy	

Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 (SDV)

Tabulka: Analýza Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
3.2. Zařazení didaktiky rozvoje digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků do vzdělávání učitelů	<ul style="list-style-type: none">3.4.1: Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí3.4.2: Rozvoj digitálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí	Zajistit, aby pedagogičtí pracovníci disponovali potřebnými kompetencemi pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků. Příprava celoplošně dostupné nabídky dalšího vzdělávání učitelů v oblasti rozvoje digitálních kompetencí a informatického myšlení žáků, včetně vytvoření masivních otevřených on-line kurzů (MOOC) s možností certifikovaného zakončení.
4.1. Zajištění udržitelného financování škol a školských zařízení v oblasti infrastruktury	<ul style="list-style-type: none">1.1.1: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí1.1.2: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích	Zajištění pravidelného přísunu finančních prostředků, který umožňuje plánovat obnovu a rozvoj digitální infrastruktury, která bude využívána nejen pro informatické předměty, ale pro podporu výuky všech vzdělávacích oblastí. Zajištění mechanismu pro možnost využívat ve výuce vlastní zařízení žáků.

Krajská úroveň

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2016 – 2020

Tabulka: Analýza Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2016 – 2020

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
2.3.1.2 Přístup k předškolnímu vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí 	Účelem je navýšení kapacity mateřských škol. Zvýšený zájem o přijetí k předškolnímu vzdělávání u dětí mladších 3 let.
2.3.2.2 Přístup k základnímu vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.2: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích 	Podporovat vznik škol zřizovaných svazky obcí. Dále se zaměřit na jazykové, matematické a polytechnické vzdělávání žáků. Podporovat propojení školního a mimoškolního vzdělávání.
2.3.7 Speciální vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> 2.1.1: Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem 2.1.2: Podpora zajištění bezbariérových úprav školních budov 2.1.3: Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek 2.3.1: Podpora vzdělávání žáků se zdravotním postižením 2.3.2: Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním 	Cílem je změnit přístup k dětem a žákům se speciálními potřebami a vytvořit systém podpůrných opatření. Dojde k zefektivnění posuzování vhodných podpůrných opatření umožňující překonání či zmírnění důsledku zdravotních, sociálních, kulturních a jiných znevýhodnění a tím dosáhnout společného vzdělávání žáků.
2.3.12 Zájmové vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků 3.1.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti 3.2.3: Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti matematické (pre)gramotnosti 3.3.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti jazykových kompetencí dětí a žáků 	Spolupráce škol a školních družin nebo klubů. Naplnit volný čas různorodou zájmovou činností.

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
	<ul style="list-style-type: none">• 3.4.3: Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí dětí a žáků• 3.5.3: Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti environmentální výchovy• 3.6.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí a vyjádření• 3.6.4 Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků• 3.7.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti sociálních a občanských kompetencí• 3.8.6 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy• 3.9.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků	

Úroveň aglomerace

Strategie ITI Olomoucké aglomerace

Tabulka: Analýza Strategie ITI Olomoucké aglomerace

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
1.1.1 Zvýšení kapacity vzdělávací infrastruktury předškolního vzdělávání	<ul style="list-style-type: none">1.1.1: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí	Stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti; Podpora sociální inkluze prostřednictvím stavebních úprav budov, učeben a venkovních prostor, pořízení vybavení, kompenzačních pomůcek a kompenzačního vybavení, nezbytných pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání sociálně vyloučeným osobám.
1.1.2 Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury základních škol	<ul style="list-style-type: none">1.1.2: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích	Stavební úpravy, rekonstrukce a pořízení vybavení (odborných učeben, laboratoří, dílen, center odborné přípravy a pozemků pro výuku přírodovědných a technických oborů, technických a řemeslných dovedností a sdílených dílen) pro zajištění rozvoje žáků v následujících klíčových kompetencích: v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd a ve schopnosti práce s digitálními technologiemi; Stavební úpravy budov a učeben, školních poradenských pracovišť, vybavení nábytkem, stroji, didaktickými a kompenzačními pomůckami a kompenzačním vybavením pro žáky se SVP.

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
1.1.4 Zkvalitnění infrastruktury zájmového a neformálního vzdělávání dětí a mládeže a celoživotního učení	1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků	Stavební úpravy, rekonstrukce a pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí formou zájmového, neformálního a celoživotního vzdělávání v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, v oblastech komunikace v cizích jazycích a pro schopnost práce s digitálními technologiemi.

Úroveň místní akční skupiny

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014 – 2020

Tabulka: Analýza Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014 – 2020

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
<ul style="list-style-type: none">1.1.4 Zkvalitňování zázemí pro volnočasovou, sportovní, kulturní a spolkovou činnost, podpora této činnosti	<ul style="list-style-type: none">1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků	<ul style="list-style-type: none">Rekonstrukce a výstavba sportovních areálů a hřišť.Rekonstrukce a výstavba volnočasových areálů.Podpora konání volnočasových akcí pro děti, mládež, seniory, rodiny a místní i okolní obyvatele.Podpora vzniku a fungování spolků a zájmových sdružení (propagační aktivity, spolupráce apod.).
1.3.1 Výstavba a modernizace předškolních a školních zařízení včetně vybavenosti	<ul style="list-style-type: none">1.1.1: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí1.1.2: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích	Rozšíření kapacit pro předškolní vzdělávání, pořízení potřebného vybavení, výstavba, rekonstrukce a vybavení odborných učeben pro základní a střední vzdělávání, infrastruktura na podporu inkluzivního vzdělávání.

Úroveň mikroregionu

Strategie rozvoje svazku obcí mikroregionu Mohelnicko 2014 – 2020

Tabulka: Analýza Strategie rozvoje svazku obcí mikroregionu Mohelnicko 2014 - 2020

Kapitola/Priorita/Cíl	Vazba na cíl MAP II	Popis vazby
1.1.1 Občanská vybavenost a služby v obcích	<ul style="list-style-type: none">1.1.1: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí1.1.2: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích	Výstavba, opravy a rekonstrukce veřejných budov sloužících občanům (např. školy, MŠ, atd.)
1.1.2: Podpora spolků a volnočasových aktivit	<ul style="list-style-type: none">1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků	Budování a rekonstrukce kulturních, sportovních a volnočasových areálů (hřiště, koupaliště); zkvalitňování a doplňování zázemí pro volnočasovou kulturní a spolkovou činnost, pořízení vybavení (klubovny, herny); podpora konání volnočasových akcí pro děti, mládež; podpora vzniku a fungování spolků a zájmových sdružení (propagační aktivity, spolupráce).
1.2.1: Zvyšování kvality vzdělávání žáků a studentů 1.2.2: Zkvalitnění vybavení škol a vzdělávacích zařízení	<ul style="list-style-type: none">1.1.1: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí1.1.2: Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků	Výstavba a modernizace školních zařízení (obnovy a zkvalitnění využití budov, snížení energetické náročnosti,...); zkvalitňování a rozšiřování kapacity předškolního vzdělávání; podpora rozvoje alternativních forem vzdělávání a osvěty žáků a studentů (mimoškolní vzdělávací aktivity, kroužky...) Zkvalitňování výukových prostor včetně vybavení (audiovizuální technika, technické vybavení učeben, podpora technického vzdělávání, inovační aktivity ve vzdělávání,...)

Místní úroveň (jednotlivých obcí)

Tabulka: Analýza místní úrovně

Město Mohelnice	<p><u>Město Mohelnice – program rozvoje města Mohelnice 2018–2022 (aktualizovaný v roce 2021 na rok 2022)</u></p> <p>Cíl1: efektivita využití majetku v souvislosti s demografickým vývojem a rozvojem města Cíl2: využití evropských a národních dotací Termín: roky 2019–2022</p> <ul style="list-style-type: none">• Oprava školního klubu a školní družiny na ZŠ Vodní• Rekonstrukce odborných učeben na ZŠ Vodní• Rekonstrukce hřiště ZŠ Vodní• Oprava podlah chodeb na ZŠ Mlýnská• Revitalizace venkovních prostor před budovami ZŠ s pořízením cykloboxů• Rozhodnutí o dalším využití rekreačního objektu v obci Karlov (rekonstrukce nebo prodej) <p>Cíl 1: využití evropských a domácích dotací</p> <ul style="list-style-type: none">• rekonstrukce hřiště ZŠ Mlýnská• Masarykova-opravy tělocvičen (palubovky)• rozšíření kapacity MŠ <p>Termín: 2021–2022 Cíl 2: rozhodnutí o dalším využití chaty v obci Karlov (rekonstrukce nebo prodej) Termín: 2021-2022 Cíl 3: realizace nové knihovny jako podpory ve vzdělávání Termín: rok 2021-2022</p> <p><u>Plán rozvoje sportu na území města Mohelnice na období 2021 –2026</u></p> <p>Priority – celkem tři:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sport dětí a mládeže - Město Mohelnice si je vědomo potřebnosti dostatku tělesné aktivity a pohybu dětí a mládeže pro jejich zdravý tělesný růst a psychický vývoj. Úlohou je poskytnutí smysluplné činnosti a pocitu sounáležitosti se svým okolím s navozením pocitu bezpečí. Sport je způsob vlivu na chování dětí a mládeže. Je to výchovný prostředek, socializační faktor a účinná forma prevence sociálně patologických jevů v chování dětí a mládeže. Z uvedených důvodů město Mohelnice zaměřuje dlouhodobě svou podporu na sportovní a tělovýchovnou činnost mládeže na svém území.
------------------------	---

	<p>2. Sport pro všechny - Sport pro všechny je organizovaný i neorganizovaný sport a sportovní volnočasové aktivity určené širokým vrstvám obyvatelstva bez ohledu na věk, rasu, národnost, společenskou třídu nebo pohlaví. Naplňuje myšlenky zdravotního životního stylu, sociální kontakt, smysluplné trávení volného času, seberealizace a aktivní odpočinek.</p> <p>3. Sportovní infrastruktura - Sportovní infrastrukturu neboli budování a správu sportovišť obec vytváří základní podmínky pro různé formy sportu a pohybových aktivit. Role města je v tomto směru jedinečná a nenahraditelná. Město Mohelnice dlouhodobě chápe potřebu udržitelnosti pohybových aktivit a sportu a snaží se stabilizovat sportovní zázemí dle potřeb obyvatelstva.</p> <p>1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktiv dětí a žáků</p>
Klopina	<p><u>Obec Klopina – Strategický rozvojový plán obce Klopina na roky 2016-2031</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Opatření 2.4 Využívat a rekonstruovat budovy v majetku obce pro vzdělávací infrastrukturu a zázemí.- Opatření 3.3 Vyhledávat a podporovat vedoucí pravidelných zájmových činnosti zejména dětí a mládeže a oceňovat práci aktivních a iniciativních občanů.- Opatření 3.4. Podporovat a iniciovat spolupráci spolků a různých zájmových i věkových skupin mezi sebou.
Krchleby	<p><u>Obec Krchleby – Strategie rozvoje obce Krchleby (z roku 2017)</u></p> <p>Dokument se zabývá historií školy, samostatně se pak věnuje rozvoji sportu, kde se uvádí, že díky podpoře nejen finanční ze strany obce, je v hojně míře využíváno fotbalové hřiště, které bylo vybudováno v roce 2004 spolu se sociálním zařízením sportoviště. V roce 2005 bylo vybudováno v sousedství malé sportoviště, které je využíváno pro míčové sporty a připraveno i pro zimní využití. K tomuto účelu by bylo vhodné v budoucnu vybudovat příslušné osvětlení. Prostory jsou vhodně doplněny přístřešky a podiem s taneční zpevněnou plochou. Na uvedená sportoviště by mělo navazovat vícegenerační hřiště (vhodné i pro seniory) oddělené zelení. Tuto naléhavost podporuje fakt, že v obci není žádné zařízení pro malé děti, tyto jsou převážně hlídány prarodiči, kteří většinu času pak tráví v domácnosti i s dětmi. V dokumentu se uvádí, že v obci není základní škola. Žáci převážně dojíždí do škol v Mohelnici. Žáci navštěvující speciální školy dojíždí i do jiných měst v okolí. Obec tak finančně přispívá na žáky do jiných školských zařízení.</p> <p>1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktiv dětí a žáků</p> <p><u>Obec Krchleby – Plán rozvoje sportu obce Krchleby 2019-2026</u></p>

	<p>Vizí obce v oblasti sportu je, aby občané obce měli zájem o sport jako o samozřejmou součást zdravého životního stylu. Obec má připravený projekt na víceúčelové (multifunkční) hřiště pro míčové sporty s předpokládanou investicí 2,1 mil. Kč. Dále bychom rádi upravili a zmodernizovali stávající malé sportoviště pro jeho širší využití a zajistili vhodný zdroj vody pro zavlažování zatravněné plochy fotbalového hřiště, které je každoročně devastováno suchem. Cílem je, aby všechna sportoviště a herní prvky byly přístupné bez omezení, bezpečné, rozvíjely pohybovou aktivitu občanů, byly v blízkosti zástavby a zvyšovaly atraktivitu obce pro obyvatele i návštěvníky obce.</p> <p>1.1.4: Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků</p>
Líšnice	<p><u>Obec Líšnice - Strategický rozvojový plán obce Líšnice 2018-2023</u></p> <p>V dokumentu je konstatováno, že na území obce není mateřská ani základní škola. I přes nárůst obyvatel v posledních deseti letech obec nemá mezi prioritami otevření mateřské ani základní školy, zabývá se tak zázemím pro volnočasové aktivity. Jako jednu z pěti problémových oblastí uvádí nedostatečnou občanskou vybavenost.</p>
Loštice	<p><u>Strategický rozvojový plán města Loštice 2018–2024</u></p> <p>V dokumentu je školství řazeno mezi silné stránky města - Kvalitní zázemí pro vzdělávání, společně je stabilizací vývoje počtu obyvatel (po propadu v letech 2008–2012), spokojenost obyvatel se životem ve městě, pestrou a aktivní spolkovou činností, nízkou nezaměstnaností, dobrou dopravní obsluhou, šetrným hospodařením v okolní krajině, kvalitním hospodařením města či velké množství lesních pozemků a spolupráce obcí v rámci regionu.</p> <p>V rámci stanovených priorit má město na prvním místě vzdělávání – v rámci první priority:</p> <p>A Zkvalitnění veřejných služeb</p> <p>A.1 Zajištění vzdělávacích činností</p> <p>A.2 Zlepšení podmínek v sociální oblasti a ve zdravotnictví</p> <p>A.3 Posílení možností pro volnočasové aktivity</p> <p>A.4 Zkvalitnění veřejné správy</p> <p><u>Plán rozvoje rodinné politiky města Loštice na období 2018 – 2024</u></p> <p>Záměrem strategického dokumentu je zmapování a analýza současných aktivit rodinné politiky v Lošticích, vytvoření Plánu rozvoje rodinné politiky jako závazného strategického dokumentu pro oblast rodinné politiky s cílem zajistit kvalitní podmínky pro život ve městě všem obyvatelům. Koordinace současných i budoucích aktivit města v oblasti rodinné politiky se zvláštním zaměřením se na mladé rodiny s dětmi a na seniory a podpora volnočasových aktivit, podpora zaměstnávání mladých.</p> <p>V dokumentu se mezi slabými stránkami uvádí:</p> <ul style="list-style-type: none">- Velký podíl obyvatel bez hlubšího vztahu k městu

	<ul style="list-style-type: none">- Postupná změna struktury obyvatelstva dle věkové struktury: zvyšování podílu obyvatel 65+ 5.- Menší podíl dětí ve věku 0-14 let.- Zhoršené životní podmínky obyvatel díky průmyslové výrobě (Mohelnice) a vysoké intenzitě silniční dopravy (zhoršená kvalita ovzduší, hluk, nízká úroveň koeficientu ekologické stability)- Častá absence návratu mladé generace zpět do svého původního bydliště- Chybí sportovní vyžití pro teenagery (moderní trendy: free-style, motokáry, in-line stezky)- Absence klubů pro volnočasové aktivity mladých a seniorů- Chybí vymezené plochy pro volné venčení psů- Absence konkurence v oblasti poskytování služeb a zejména jejich nedostatek (obchody, bankovníctví) <p>1. Služby pro rodiny Cíl 1.: Rozšíření kapacity MŠ o jednu třídu Cíl 2.: Péče o děti v době školních prázdnin Cíl 3.: Rozšíření kapacity žáků v ZUŠ A. Kašpara Loštice</p> <p>Služby zaměřené na podporu funkce a soudržnosti rodiny: Cíl 1.: Podpora funkce a soudržnosti rodiny Cíl 2.: Zlepšení finanční gramotnosti rodin města Cíl 3.: Sociální začlenění rodičů s malými dětmi Cíl 4.: Mladí lidé – volný čas a prevence v oblasti návykových látek</p>
Mírov	<p><u>Strategický rozvojový plán obce Mírov 2018–2023</u></p> <p>Součástí strategického dokumentu je charakteristika školství, kde je uvedeno, že v roce 2017/2018 je v MŠ 19 dětí, z toho část jich je dojíždějících. Hranice pro udržitelnost školky je 13 dětí. Obec ročně přispívá 200 000–250 000 Kč na provoz mateřské školky. Základní škola v obci není, protože byla uzavřena z důvodu nedostatku žáků. Při uzavření školy bylo přihlášeno pouze 5 dětí. V době fungování školy byly některé místní děti rodiči přihlášeny do jiných základních škol, zpravidla ve městě Mohelnice. Obec musela školu dotovat z obecního rozpočtu, což byla dlouhodobě neudržitelná situace. Nyní žáci dojíždí do školy převážně do Mohelnice. V současné době je schválen záměr obce přemístit do budovy bývalé ZŠ mateřskou školkou, obecní úřad, knihovnu, poštu a případné další prostory pro volnočasové aktivity.</p> <p>V rámci definovaných strategických opatření není i s ohledem na výše uvedené školství uvedeno.</p>

Moravičany	<p><u>Program obnovy a rozvoje obce Moravičany 2015 – 2022</u></p> <p>Ve strategickém dokumentu se uvádí, že základní škola Moravičany s 1. - 5. ročníkem a Mateřská škola Moravičany jsou PO obce Moravičany. V roce 2013 vznikla a posléze byla zařazena do sítě předškolních zařízení soukromá MŠ Medová školka. Zřizovatelem je firma Vimbra Moravičany. Budova základní školy - rok výstavby 1965 s dostavbou družiny s jídelnou a malou tělocvičnou v suterénu v osmdesátých letech. Dále budova mateřské školy se školní stravovnou - rok výstavby 1978. Okolo obou budov je ozeleněný pozemek využívaný k venkovním aktivitám škol. Obě jsou vytápěny zemním plynem. V rámci zákonných požadavků byly provedeny úpravy kuchyně v MŠ. Obě budovy jsou zatepleny a proběhla výměna oken. Dále pak oprava parku u školy a výstavba dětského hřiště. V ZŠ byla zrealizována úprava a modernizace interiérů tříd, tělocvičny, školní družiny a kanceláře. Celý areál školy je nyní oplocen a uzavřen veřejnosti s výjimkou dětského hřiště. Obec v současnosti řeší nárůst počtu žáků v základní škole. Kapacita mateřské školy je již několik let využívána beze zbytku. Nárůst počtu žáků vyžaduje náklady na rozšiřování kapacity výdejny jídla, šatny. Byly rekonstruovány podlahy a částečně třídy.</p> <p>I nadále se očekává nárůst počtu žáků ve škole až na počet cca 50 dětí. Bude nutno provést rekonstrukci sociálních zařízení, rekonstrukci osvětlení či další nutné opravy uvnitř budovy. Bude potřeba řešit kapacitu družiny. Rozvoj výuky a vybavení školy pomůckami, výpočetní technikou a další záležitosti jsou v kompetenci ředitele. Venkovní prostory kolem školy by se měly postupně začít využívat na tělovýchovu a volnočasové aktivity dětí a mládeže výstavbou sportoviště, či rozšířením dětského hřiště pro uživatele nad 12 let, případně dospělé či seniory. Jedním ze záměrů je využití budovy školy po výuce ke komunitní činnosti dětí a občanů.</p>
Palonín	<p><u>Strategický rozvojový plán obce Palonín 2018–2022</u></p> <p>Součástí strategického dokumentu je charakteristika školství, kde je uvedeno v Paloníně se nenachází mateřská ani základní škola. Děti do mateřské školy dojíždí do Loštic nebo Bílé Lhoty (školka byla pro nedostatečný počet dětí uzavřena k 30. 6. 2001). Na základní školu vyjíždí do Loštic nebo Mohelnice (na místní škole se vyučovalo do roku 1978). V obci není ordinace lékaře, obyvatelé vyjíždí do Loštic nebo do Mohelnice. Péči o obyvatele (cca 5 osob), kteří potřebují sociální péči, zajišťuje Charita Zábřeh. V obci nejsou problémy se sociálně slabými obyvateli. V provozu je zde chráněná dílna Charity Zábřeh, která obec zviditelňuje po celém světě výrobou svíců zdobených plátovým voskem (velikonoční paškály).</p> <p>V rámci definovaných strategických opatření není i s ohledem na výše uvedené školství uvedeno.</p>

Pavlov	<p><u>Strategický rozvojový plán obce Pavlov 2018–2023 (2. aktualizované vydání)</u></p> <p>Součástí strategického dokumentu charakteristika školství, kde je uvedeno, že v obci je Základní a mateřská škola Pavlov (v Pavlově základní škola, na Zavadilce mateřská škola). V mateřské škole je průměrně 25 dětí a dvě učitelky. Základní škola je malotřídní pro 1. – 5. třídu. Působí na ní dvě učitelky. Ředitelka je společná pro mateřskou i základní školu. Budova základní školy zatím není zateplená, ale má vyměněná plastová okna a nové sociální zařízení. V plánu je modernizace školy a to především oprava fasády domu s odvlhčením, výměna střešního pláště, doteplení prostor podstřeší, sjednocení výšek podlah včetně provedení nových nášlapných vrstev, výměnu vnitřních dveří a obkladů, rekonstrukce elektro instalace, rekonstrukce otopné soustavy a opravy vnitřních omítek.</p> <p>Budova mateřské školy byla zateplena v roce 2017, nově jsou opravena WC. MŠ a ZŠ navštěvují děti z Pavlova a některé ze sousední Líšnice, někteří obyvatelé vozí děti na ZŠ do Mohelnice. Základní škola využívá obecní travnaté hřiště a tělocvičnu v kulturním sále.</p> <p>Mezi slabými stránkami obce je uvedeno mimo jiné:</p> <ul style="list-style-type: none">- Mírné snižování počtu obyvatel- Převaha seniorů nad dětskou složkou obyvatel- Špatný stav některých dětských hřišť a absence hřiště pro seniory- V obci nejsou volné pozemky pro výstavbu- Vysoký podíl neobydlených domů- Malá informovanost obyvatel – absence obecního periodika a mála informací na webu obce <p>Mezi prioritami je pak navrženo v rámci rozvoje, vybavení a služeb v obci: vytvoření podmínek pro příchod nových obyvatel obce, rozvoj vybavenosti obce a plánování rozvoje a rozvojové spolupráce.</p>
Police	<p><u>Strategický rozvojový plán obce Police 2018–2023</u></p> <p>Ve strategickém dokumentu je uvedeno, že se v obci nenachází mateřská ani základní škola. Na střední školy se dojíždí nejvíce do Mohelnice, Zábřehu nebo do Šumperka. Na základní školu se dojíždí do Úsova a Dubicka. Znovuzavedení školy není reálné, protože v obci není dostatek dětí a obec by musela dotovat provoz školy ze svého rozpočtu.</p> <p>V rámci definovaných strategických opatření není i s ohledem na výše uvedené školství uvedeno.</p>
Stavenice	<p><u>Strategický rozvojový plán obce Stavenice 2018–2023</u></p> <p>Ve strategickém dokumentu je uvedeno, že obec nemá vlastní školní zařízení. Obyvatelé využívají mateřskou školu v Třeštině, základní školu v Mohelnici či Úsově (často podle místa pracoviště rodičů). Střední školy se nacházejí v</p>

	<p>okolních městech regionu – Mohelnice, Zábřeh, Uničov a Olomouc. Zdravotní a sociální služby přímo ve Stavenici poskytovány nejsou, je nutné za nimi dojíždět, zejména do Mohelnice (poliklinika, lékárna atd.). Obec nevykonává žádné veřejné opatrovnictví.</p> <p>Mezi základní problémy v obci je uváděna absence služeb, kdy v obci nejsou téměř žádné služby, uvedeno je, že na území obce nejsou provozovány víceméně žádné služby, s výjimkou obecní knihovny, kulturního domu a obecního hřiště. Klíčovou službou pro život místních (zejména seniorů) byl obchod s potravinami, který byl v nedávné době uzavřen. I když řada obyvatel Stavenice realizuje nákupy a další služby v okolních městech (zejména v Mohelnici, kde mnozí pracují a studují), představuje neexistence služeb bariéru pro rozvoj obce. Je žádoucí pokusit se o přilákání, určitou formu provozu služeb v obci (případně ve spolupráci s okolními obcemi). Dalším problémem je nižší nabídka volnočasových akcí. V rámci veřejného setkání s obyvateli a následné možnosti písemného vyjádření podnětů pro rozvoj obce vyplynulo, že místní obyvatelé by uvítali zvýšení nabídky volnočasových akcí a intenzivnější práci s dětmi a mládeží. K tomuto účelu lze využít obecního hřiště, prostor kulturního domu a především povzbudit a podporovat angažovanost místní komunity. Bohatý kulturní a sportovní život je také jedním z nástrojů, jak omezit odchod obyvatel (zejména mladých a vzdělaných).</p> <p>V rámci definovaných strategických opatření je jako reflexe problémů uveden specifický cíl: C.2 Široká nabídka volnočasových aktivit.</p>
Třeština	<p><u>Obec Třeština – Strategie rozvoje obce Třeština (2015 – 2020)</u></p> <ul style="list-style-type: none">- MATEŘSKÁ ŠKOLA - zajistit další chod mateřské školy v obci a tak nepřímo podporovat příliv mladých občanů do obce a zaměstnanost občanů v obci. Rekonstrukce budovy - výměna oken a dveří, zateplení stropů, nový systém topení.- DĚTSKÉ HŘIŠTĚ - z důvodu zastaralého a nevyhovujícího stavu dětského hřiště v areálu mateřské školy postupná rekonstrukce hřiště, pravidelná obměna pískoviště. Výstavba nového dětského hřiště v areálu sportoviště a rekreační plochy.
Úsov	<p><u>Program obnovy venkova obce Úsov 2015 – 2020</u></p> <p>V dokumentu se uvádí, že ve městě je úplná základní škola a dvojtřídní mateřská škola, které jsou spojeny pod jedno ředitelství. Škola má vlastní stravovnu, která poskytuje stravovací služby školám v Klopíně a v Třeštině, zajišťuje stravování i místním občanům. Ke škole přináleží tělocvična.</p>

3.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

3.1.3.1 Vyhodnocení agregovaných dat MŠMT

V rámci hodnocení potřeb škol byla v první etapě hodnocena potřeba škol na základě realizace dotazníkového šetření na úrovni výstupů agregovaných dat MŠMT, v druhé fázi pak na základě vlastního dotazníkového šetření, kdy bylo zjišťováno, zda školy plánují v dané oblasti zlepšení a jaké vidí překážky pro rozvoj konkrétních gramotností, dovedností a kompetencí.

Analýza dat agregovaného výstupu z výzkumu potřeb mateřských škol vychází z výsledků šetření, které bylo realizováno na území celé ČR a poskytuje srovnání na úrovni území správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) – kraje a území celé ČR. Předmětem analýzy je území SO ORP Mohelnice, kde byl samotný výzkum realizován ve třech etapách.

- **První etapa** byla realizována v období 24. listopadu 2015 – 30. ledna 2016 a byl součástí projektu Místního akčního plánu (MAP I) realizovaného v letech 2016 – 2019 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání. Níže uvedená analýza je vztažena k území správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Mohelnice v komparaci s daty za území Olomouckého kraje a celé ČR.

- **Druhá etapa** výzkumu byla realizována v rámci projektu Šablony I. Jednalo se o úvodní šetření v rámci Šablony I, kdy jsou analyzována data, která byla poskytnuta jako výstupy z finálních dat ze vstupního šetření k výzvě Šablony pro MŠ. Toto šetření probíhalo v hlavní části v období od prosince 2015 do února 2016, kdy byla získána data od 95 % zúčastněných mateřských škol, a jako dosběr pak ještě v několika menších vlnách v období květen 2016 až leden 2019. Výstupy jsou zpracovány ze všech vyplněných dotazníků bez ohledu na to, zda subjekt nakonec projekt v rámci výzvy Šablony pro MŠ realizoval.

- **Třetí etapa** vychází ze vstupního dotazníkového šetření do Šablony II (výzvy č. 63 a 64), data jsou aktualizovaná 10. října 2019, v analýze je používání pracovní označení jako aktuální šetření, které probíhalo od 28. února 2018. Pro mateřské školy, které nerealizovaly projekt ve výzvě Šablony pro MŠ, bylo oficiálně ukončeno 28. června 2019. Pro ostatní MŠ bylo zpřístupněno do 25. října 2019 (vzhledem k možnosti vyplnit ZZoR projektu do 40 pracovních dní od konce projektu, když projekty končily nejdéle 31. srpna 2019) a školy mohly vyplňovat dotazník až nejdříve 6 měsíců před koncem svého projektu výzvy Šablony pro MŠ. S ohledem na nutnost předání výstupů do 31. října 2019, jsou do dat zahrnuty dotazníky vyplněné nejpozději 10. října 2019, a nejedná se tedy o zcela finální data, protože několik desítek škol vyplnilo dotazník až po 10. října 2019. Data za aktuální šetření jsou zpracována ze všech vyplněných dotazníků bez ohledu na to, zda subjekt nakonec realizuje nebo bude realizovat projekt v rámci výzvy Šablony II.

Kontinuální sledování evaluačních indikátorů zároveň umožnilo cíleně reagovat na nově vzniklé potřeby nebo na potřeby, které se daří uspokojovat jen částečně. Hlavními cíli dotazníkového šetření bylo získat kontinuální podklady pro obsahové nastavení podpory v období 2014–2020 podle aktuálních potřeb škol v předem daných a schválených oblastech podpory z evropských zdrojů a

získání evaluačního indikátoru počtu organizací, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost.

Čtenářská pregramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti - ve srovnání s průměrnými hodnoceními za Olomoucký kraj i republiku byla v případě podpory čtenářské pregramotnosti průměrná hodnota za území SO ORP Mohelnice (3,04) výrazněji vyšší než oba průměry (pro území Olomouckého kraje: 2,88, průměr ČR: 2,90), s ohledem na stanovené pořadí podle potřeb škol kdy ji bylo stanoveno 4. místo, byla zařazena mezi priority v rámci Strategického rámce Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území SO ORP Mohelnice, priorit 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků, cíl 3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků, specifický cíl 3. 1. 1: Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti, specifický cíl 3. 1. 3.: Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti a specifický cíl 3. 1. 4.: Podpora spolupráce škol a knihoven.

Tab. 19: Hlavní podporované oblasti a pozice hodnocení čtenářské pregramotnosti

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
(aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,58	2,91	0,33	12,8%	2,51	2,75	2,49	2,77
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	2,78	3,04	0,26	9,4%	2,61	2,88	2,62	2,90
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	2,45	2,83	0,38	15,5%	2,41	2,67	2,40	2,71
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí	2,90	3,07	0,17	5,9%	2,92	3,09	2,89	3,09
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,25	2,55	0,30	13,3%	2,31	2,50	2,23	2,50

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

Rozvoj čtenářské gramotnosti je v současnosti jednou z nejvýznamnějších a nejsledovanějších oblastí v rámci vzdělávání. Důraz na tuto oblast základních gramotností vyplývá z definice čtenářské gramotnosti jako nezbytného nástroje a podmínky k dosažení studijního i profesního úspěchu.

Čtenářská gramotnost úzce souvisí s dalšími kompetencemi, vede k rozvoji jazykových dovedností při výuce cizích jazyků, podporuje výchovu samostatného, sociálně i občansky plnohodnotně vybaveného jedince, rozvíjí kulturní povědomí.

Vzhledem k aktuálním formám srovnávacího testování na národní i nadnárodní úrovni, přijímacích řízení na vyšší stupně škol apod. je zřejmé, že schopnost analýzy a pochopení textu, výběru klíčových dat, správné užívání odborné terminologie a další součásti čtenářské gramotnosti jsou neodmyslitelnou oblastí rozvoje.

Tab. 20: Hodnocení čtenářské pregramotnosti na základě výstupu agregovaných dat MŠMT ČR

Kritéria hodnocení	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *
1. Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)	3,00	3,00	0,00	0,0%
2. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	3,00	3,14	0,14	4,7%
3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,82	3,00	0,18	6,4%
4. Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna (školní, místní)	3,27	3,71	0,44	13,5%
5. Ve škole jsou realizovány akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství (např. výstavy dětských knih, knižních ilustrací, malování děje pohádkových příběhů, hry na postavy z kin apod.)	3,27	3,43	0,16	4,9%
6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči (např. představení služeb školy v oblasti čtenářské pregramotnosti, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pregramotností apod.)	2,55	2,71	0,16	6,3%
7. Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, místo pro vystavování apod.)	3,00	3,29	0,29	9,7%
8. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské pregramotnosti	2,45	2,71	0,26	10,6%
9. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti	1,82	2,43	0,61	33,5%
10. Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimedia pro rozvoj čtenářské pregramotnosti	2,64	3,00	0,36	13,6%

Poznámka: * aktuální šetření oproti úvodnímu

V rámci vlastního dotazníkového šetření bylo zjišťováno, jak konkrétní škola hodnotí aktuální stav, kdy hodnocení probíhalo ve škole:

Hodnocení aktuálního stavu na následující škále:

- 1 = Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
- 2 = Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
- 3 = Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
- 4 = Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty).

Součástí hodnocení bylo i to, zda škola plánuje zlepšení v dané oblasti a pokud ano, tak v jakém období.

V rámci SO ORP Mohelnice pro MAP II byly v oblasti čtenářské pregramotnosti jako prioritní oblasti plánované v nejbližším období (2021-2022) ke zlepšení uvedeny následující oblasti:

- Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči (např. představení služeb školy v oblasti čtenářské pregramotnosti, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pregramotností apod.) – 100 % MŠ
- Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna – 91,7 % MŠ
- Ve škole jsou realizovány akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství – 91,7 % MŠ
- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) – 83,3 % MŠ.

Tab. 21: Přehled škol, které plánují v konkrétní hodnocené oblasti čtenářské pregramotnosti zlepšení (A = plánují zlepšení v období let 2016 – 2018)

	MŠ Maletín	MŠ Třestina	MŠ Medová	MŠ Loštice	MŠ Mohelnice Na zámečku	MŠ Mohelnice Hájkova	MŠ Moravičany	MŠ Klopina	MŠ Úsov	MŠ Mírov	MŠ Pavlov	MŠ Mohelnice Masarykova	celkem
1. Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů	-	-	A	A	A	-	A	A	A	A	A	A	9

2. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově	-	A	A	A	A	-	A	A	A	A	A	A	10
3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	-	-	A	A	A	-	A	-	A	A	A	A	8
4. Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna	A	A	A	A	A	A	A	A	A	-	A	A	11
5. Ve škole jsou realizovány akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství	A	-	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	11
6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	12
7. Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí	-	-	A	A	A	-	A	A	A	A	A	A	9
8. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti -čtenářské pregramotnosti	-	-	A	A	A	-	A	A	A	A	A	A	9
9. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti	-	-	-	-	A	-	A	A	A	-	A	A	6
10. Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské pregramotnosti	-	-	A	A	A	-	A	A	A	A	A	A	9

Předmětem hodnocení byly překážky v oblasti rozvoje dané oblasti a také příklady dobré praxe.

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

(školy mohly označit více překážek)

1. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti – 70%
2. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.) – 50%
3. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.) – 40%
4. Nezájem ze strany rodičů – 30%

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

(školy označily jen nejvýznamnější překážku)

1. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti – 40%
2. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.) – 20%
3. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti – 10%
4. Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe – 10%
5. Nezájem ze strany rodičů – 10%
6. Žádné – 10%

Ostatní překážky nebyly označeny žádnou MŠ za nejvýznamnější.

Příklady dobré praxe a co školy hodnotí jako úspěšné:

V čem byla škola úspěšná?

Prezentace čtenářských aktivit v rámci DOD. (např. MŠ Třeština)

V kvalitním zajištění čtenářských aktivit rámci školní činnosti. (např. MŠ Loštice)

V zajišťování expertů. (např. MŠ Mohelnice, Hálkova)

V rozvoji komunikačních schopností dětí a jejich lásky ke knihám. (např. MŠ Mírov)

Dobrá průprava pro čtení při vstupu na ZŠ, v přípravě dětí na přestup na ZŠ. (např. MŠ Mohelnice, Na zámečku, MŠ Pavlov)

Prodejní výstavy knih, zvýšení zájmu dětí o práci s knihou - zájem dětí o různé encyklopedie. (MŠ Klopina)

Knihovnické besídky (MŠ Maletín)

V kvalitním personálním obsazení plně kvalifikovanými pedagogy. (např. MŠ Moravičany)

Co ve škole proběhlo dobře?

V přípravě akcí zaměřených na čtenářskou gramotnost ONIV (např. MŠ Třeština).

Prezentace čtenářských aktivit - četba rodičů, prarodičů a přátel školy dětem (např. MŠ Loštice, MŠ Třeština).

Centra kolegiální podpory (např. MŠ Mohelnice, Hálkova).

Prezentace knih nakladatelství Usborne. Realizace divadelního představení (MŠ Medová).

Projekt Celé Česko čte dětem (např. MŠ Mírov).

Pravidelné čtení dětem, různé žánry, čte knihovnice, čtecí babičky (MŠ Mohelnice, Na zámečku).

Pravidelný rozvoj této oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti (MŠ Pavlov).

Zapojení rodičů, prarodičů do čtení pohádek a vyprávění v MŠ, pravidelné divadelní představení, pravidelné návštěvy knihovny (MŠ Klopina).

Spolupráce s knihovnou (např. MŠ Moravičany).

V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

V pravidelné obměně a doplňování knižního fondu z prostředků (např. MŠ Třeština, MŠ Loštice, MŠ Mírov, MŠ Klopina, MŠ Maletín).

Více času a prostoru na individuální a dlouhodobé projekty se zaměřením na čtenářství (např. MŠ Třeština, MŠ Mírov, MŠ Pavlov, MŠ Klopina, MŠ Maletín).

V informovanosti rodičů (např. MŠ Mohelnice, Hálkova).

V dostatečném zajištění personální podpory, abychom se mohli účastnit DVPP (MŠ Medová).

Finanční podpora (např. MŠ Mohelnice, Na zámečku).

Vytvoření podmínek pro rozvoj dané oblasti a zajištění personálního obsazení (MŠ Pavlov, MŠ Klopina).

Vytvořit koutek a zakoupit divadelní kostýmy k dramatizaci, podporovat děti v kreativitě (MŠ Klopina).

Ve zřízení dětského koutku určeného pouze pro rozvoj čtenářské gramotnosti dětí (např. MŠ Moravičany).

Finanční podpora pro pořízení nových knih, encyklopedií a nábytku do dětské knihovny (např. MŠ Moravičany).

Matematická pregramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Podpora rozvoje matematické pregramotnosti - ve srovnání s hodnocením aktuálního stavu je stanovená prioritou odpovídající hodnocení aktuálního stavu, hodnocena je na druhém místě s hodnotou 2,83 hned po podpoře polytechnického vzdělávání (pro území Olomouckého kraje: 2,67, průměr ČR: 2,71), i proto je v rámci Strategického rámce Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území SO ORP Mohelnice zařazena jako prioritou 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků, cíl 3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků, specifický cíl 3. 2. 1.: **Rozvoj matematické**

pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické pregramotnosti, specifický cíl 3. 2. 3.: Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti matematické (pre)gramotnosti a specifický cíl 3. 2. 3.: Podpora popularizačních aktivit v oblasti matematiky.

V rámci jednotlivých kategorií bylo u přibližně poloviny hodnocení lepší a v druhé polovině horší než je průměr za území Olomouckého kraje i celou ČR, i proto je relativně vysoké procento MŠ, které plánují v nejbližším období zlepšení.

Tab. 22: Hlavní podporované oblasti a pozice hodnocení matematické pregramotnosti

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
(aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,58	2,91	0,33	12,8%	2,51	2,75	2,49	2,77
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	2,78	3,04	0,26	9,4%	2,61	2,88	2,62	2,90
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	2,45	2,83	0,38	15,5%	2,41	2,67	2,40	2,71
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí	2,90	3,07	0,17	5,9%	2,92	3,09	2,89	3,09
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,25	2,55	0,30	13,3%	2,31	2,50	2,23	2,50

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

V rámci hodnocení oblastí, ve kterých se chtějí MŠ v nejbližším období (2016 - 2018) zlepšit, se nejvíce škol shodlo na následujícím:

- Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimedia pro rozvoj matematické pregramotnosti – 100 % MŠ plánuje zlepšení
- Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol – 100 % MŠ plánuje zlepšení
- Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově – 91,7 % MŠ plánuje zlepšení

Tab. 23: Přehled škol, které plánují v konkrétní hodnocené oblasti matematické pregramotnosti (MPG) zlepšení (A = plánují zlepšení v období let 2016 – 2018)

	MŠ Maletín	MŠ Třeština	MŠ Medová	MŠ Loštice	MŠ Mohelnice Na zámečku	MŠ Mohelnice Hájkova	MŠ Moravičany	MŠ Klopina	MŠ Úsov	MŠ Mírov	MŠ Pavlov	MŠ Mohelnice Masarykova	celkem
Škola podporuje rozvoj MPG v rámci školních vzdělávacích programů	-	-	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	10
Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti MPG a využívají je ve výchově	A	-	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	11
Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje MPG mezi sebou i s učiteli z jiných škol	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	12
Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení	-	-	A	-	A	-	A	A	A	A	A	A	8
Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku	-	-	A	-	A	A	A	-	A	-	A	A	7
Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje MPG s rodiči	-	-	A	A	A	A	A	-	A	-	A	A	8
Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj MPG	-	-	A	-	A	-	A	A	A	-	A	A	8
Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje MPG	-	-	A	A	A	-	A	-	A	A	A	A	8

Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj MPG	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	12
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Hodnocené překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti MŠ SO OPR Mohelnice:

Tab. 24: překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti v MŠ

Překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti MŠ SO OPR Mohelnice
1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj matematické pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.)
2. Nedostatečná kvalita didaktických materiálů (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.)
3. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj matematické pregramotnosti
4. Nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí
5. Nedostatečné uplatňování individuálního přístupu k dětem
6. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj matematické pregramotnosti
7. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti matematické pregramotnosti
8. Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.)
9. Nepravidelnost aktivit v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti
10. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje matematické pregramotnosti na úrovni školy
11. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje matematické pregramotnosti na národní úrovni
12. Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe
13. Nezáměr ze strany rodičů
14. Nedostatečná podpora ze strany zřizovatele
15. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj matematické pregramotnosti
16. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)
17. Jiný, pro školu důležitý prvek

Za největší překážky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti MŠ SO OPR Mohelnice spatřují zejména:

- nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti (70,0 % MŠ);
- nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj matematické pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod. (30,8 % MŠ);
- nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí (50,0 % MŠ);

- nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti - projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod. (40,0 % MŠ);
- nezájem ze strany rodičů (30,0 % MŠ);
- nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj matematické gramotnosti (20,0 % MŠ).

Ve srovnání s hodnocením za území Olomouckého kraje i průměrem za ČR jsou uváděné překážky vnímané na území SO ORP Mohelnice většinou s nižším procentním podílem než průměrné za vyšší administrativní jednotky, i přesto je však hodnocení současného stavu spíše v kategorii rozvíjející se oblasti (hodnocení 1,90 až 3,00), pouze u kategorie, zda škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů – má stanoveny konkrétní cíle, je hodnocení na úrovni realizované oblasti. I proto byl rozvoj matematické pregramotnosti zařazen mezi priority v rámci Strategického rámce Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území SO ORP Mohelnice.

Rovné příležitosti

Oblast rovných příležitostí byla samostatně hodnocená v rámci realizovaného dotazníkového šetření na jednotlivých mateřských školách. Hodnotíme-li v rámci hlavních podporovaných oblastí podporu inkluzivního/společného vzdělávání, je její aktuální hodnocení nad průměrem za Olomoucký kraj i nad průměrem za ČR. Konkrétně průměr za SO ORP Mohelnice je v aktuálním šetření na úrovni 2,91 (Olomoucký kraj 2,75 a ČR 2,77) a ve srovnání s šetřením v rámci Šablon I došlo ke zlepšení o 12,8 %. V rámci priorit a specifických cílů jsou rovní příležitosti zařazeny v rámci prioritního cíle **2 Inkluzivní vzdělávání**, kde jsou dílčí cíle **2.1 Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání** zahrnující specifické cíle: 2.1.1. Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ těm, kteří o to projeví zájem, zároveň respektováním všem možnosti volby,

2.1.2: Podpora zajištění bezbariérových úprav školních budov včetně venkovních výtahů, 2.1.3:

Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek, 2.1.4: Zabezpečení přípravy pro předškolní děti před vstupem do ZŠ, 2.1.5: Rozšíření nabídky služeb (např. o koordinátora inkluze na školách, které o to projeví zájem) a 2.1.6: Podpora sdílených týmů (zahrnujících např. etopedy, psychology a sociální psychology). Dílčí cíl **2.2 Podpora asistentů pedagoga** zahrnuje specifické cíle: 2.2.1: Další vzdělávání asistentů pedagoga a systém jejich finanční podpory včetně zajištění seminářů akreditovaného vzdělávání pro učitele a asistenty v oblasti regionu. Dílčí cíl **2.3 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami** zahrnuje specifické cíle: 2.3.1: Podpora vzdělávání žáků se zdravotním postižením, 2.3.2: Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, 2.3.3: Podpora nadaných žáků, 2.1.5: Rozšíření nabídky služeb (např. o koordinátora inkluze na školách, které o to projeví zájem) a 2.1.6: Podpora sdílených týmů (zahrnujících např. etopedy, psychology a sociální psychology). Dílčí cíl **2.4 Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků** zahrnuje specifické cíle: 2.4.1: Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do

pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ a 2.4.2: Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření.

Tab. 25: Hlavní podporované oblasti a pozice hodnocení podpory inkluzivního/společného vzdělávání

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
(aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,58	2,91	0,33	12,8%	2,51	2,75	2,49	2,77
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	2,78	3,04	0,26	9,4%	2,61	2,88	2,62	2,90
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	2,45	2,83	0,38	15,5%	2,41	2,67	2,40	2,71
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí	2,90	3,07	0,17	5,9%	2,92	3,09	2,89	3,09
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,25	2,55	0,30	13,3%	2,31	2,50	2,23	2,50

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

V rámci hodnocení oblastí, ve kterých se chtějí MŠ v nejbližším období (2016 -2018) zlepšit, se nejvíce škol shodlo na následujícím:

- Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých – 100 % MŠ plánuje zlepšení
- Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole – 91,7 % MŠ plánuje zlepšení
- Pedagogové spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb dětí – 91,7 % MŠ plánuje zlepšení
- Škola zajišťuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami účast na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů dítěte – 91,7 % MŠ plánuje zlepšení

Tab. 26: Přehled škol, které plánují v konkrétní hodnocené oblasti rovných příležitostí (RP) zlepšení (A = plánují zlepšení v období let 2016 – 2028)

	MŠ Maletín	MŠ Třeština	MŠ Medová	MŠ Loštice	MŠ Mohelnice Na záměčku	MŠ Mohelnice Hálkova	MŠ Moravičany	MŠ Klopina	MŠ Úsov	MŠ Mírov	MŠ Pavlov	MŠ Mohelnice Masarykova	celkem
Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny děti bez rozdílu	-	-	A	-	A	-	A	-	A	-	A	A	6
Škola je bezbariérová	A	-	A	-	-	-	A	-	A	-	-	A	5
Škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy	A	A	A	-	A	A	A	A	A	-	A	A	10
Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	12
Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole	A	A	A	A	A	A	A	A	A	-	A	A	11
Škola upravuje organizaci a průběh vzdělávání v souladu s potřebami dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	A	-	A	-	A	-	A	A	A	-	A	A	8
Škola má vytvořený systém podpory pro děti se SVP	-	-	A	-	A	-	A	-	A	-	A	A	6
Pedagogové umí využívat speciální pomůcky i kompenzační pomůcky	-	-	A	-	A	-	A	-	A	-	A	A	6

Škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy	-	-	A	-	A	-	A	-	A	-	A	A	6
Pedagogové spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb dětí	A	A	A	A	A	A	A	A	A	-	A	A	11
Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného dítěte	-	-	A	-	A	-	A	-	A	-	A	A	6
Pedagogové umí spolupracovat ve výuce s dalšími pedagogickými	-	-	A	-	A	-	A	-	A	-	A	A	6
Škola zajišťuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami účast na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů dítěte	A	A	A	-	A	A	A	A	A	A	A	A	11
Učitelé realizují pedagog. diagnostiku dětí, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o děti	A	-	A	-	A	-	A	A	A	-	A	A	8
Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání	A	A	A	A	A	-	A	A	A	-	A	A	10
Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu dítěte, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti s ostatními dětmi a dalšími lidmi apod.	-	-	A	-	A	-	A	-	A	-	A	A	6
Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi dětmi jako zdroj zkušeností a příležitostí k vlastnímu seberozvoji	-	A	A	-	A	-	A	-	A	-	A	A	7

Hodnocené překážky v oblasti rozvoje rovných příležitostí v MŠ SO OPR Mohelnice:

Tab. 27: Překážky v oblasti rozvoje rovných příležitostí v MŠ

Překážky v oblasti rozvoje rovných příležitostí MŠ SO ORP Mohelnice
1. Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)
2. Nedostatečná vzájemná komunikace školy a rodiny (nezvládání řešení konfliktů a problémů, nedostatečná schopnost školy obhájit vlastní názory a postupy apod.)
3. Nedostatečná schopnost učitelů pracovat s heterogenní skupinou
4. Velký počet dětí ve třídách
5. Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému
6. Nezájem učitelů o zavedení inkluzivního prostředí školy (nezájem o změnu metod, forem a stylu práce)
7. Zřizovatel školy nepovažuje téma inkluze za prioritu
8. Problematika je nová, nerozumíme jí, nemáme žádné zkušenosti v oblasti inkluze/společného vzdělávání
9. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro pedagogy
10. Nedostatečná kampaň/osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami apod.

11. Nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze vč. metodické podpory ze strany MŠMT
12. Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné děti (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.)
13. Technická nemožnost bezbariérových úprav školy
14. Jiné

Za největší překážky v oblasti rozvoje rovných příležitostí MŠ SO OPR Mohelnice spatřují zejména:

- Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky).
- Nedostatečná vzájemná komunikace školy a rodiny (nezvládání řešení konfliktů a problémů, nedostatečná schopnost školy obhájit vlastní názory a postupy apod.) nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí.
- Velký počet dětí ve třídách.

Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí

V rámci analýzy agregovaných dat a vlastního dotazníkového šetření potřeb škol byla podpora kompetencí k iniciativě a kreativě dětí celkově nejlépe hodnocenou oblastí, kdy průměrné hodnocení za všechny školy dosáhlo hodnoty 3,07, což je těsně pod průměrem za Olomoucký kraj (3,09) i průměr za ČR (3,09).

V rámci dotazníkového šetření MŠMT byly pro oblast kompetencí k iniciativě a kreativě vyhodnoceny tyto aktuální potřeby škol v SO ORP Mohelnice:

Školy ohodnotily současnou situaci nejnižším ohodnocením (které představuje nejvyšší potřebu realizace opatření) v těchto oblastech:

- Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity,
- Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol,
- Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí,
- Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.),
- Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV.

Tab. 28: Hlavní podporované oblasti a pozice hodnocení podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Podpora inkuzivního/společného vzdělávání	2,58	2,91	0,33	12,8%	2,51	2,75	2,49	2,77
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	2,78	3,04	0,26	9,4%	2,61	2,88	2,62	2,90
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	2,45	2,83	0,38	15,5%	2,41	2,67	2,40	2,71
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí	2,90	3,07	0,17	5,9%	2,92	3,09	2,89	3,09
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,25	2,55	0,30	13,3%	2,31	2,50	2,23	2,50

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

Hlavní priorita v SO ORP Mohelnice – Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě

Školy plánují v letech 2016-2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol – 90% MŠ SO ORP Mohelnice
1. Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.) – 90% MŠ SO ORP Mohelnice
3. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) – 80% MŠ SO ORP Mohelnice
3. Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí – 80% MŠ SO ORP Mohelnice
3. Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity – 80% MŠ SO ORP Mohelnice

Další důležité oblasti:

(ostatní uvedené) – první dvě oblasti dosahují 60% a třetí jen 30% MŠ SO ORP Mohelnice

- Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV
- Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí

- Škola informuje a spolupracuje v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě s rodiči (např. ukázky práce s dětmi pro rodiče, dny otevřených dveří apod.)

Překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě

(školy mohly označit více překážek)

1. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity – 80% MŠ SO ORP Mohelnice
2. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity – 30% MŠ SO ORP Mohelnice
2. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity – 30% MŠ SO ORP Mohelnice
4. Žádné – 10% MŠ SO ORP Mohelnice.

Na ostatní překážky nenarážela žádná MŠ.

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě

(školy označily jen nejvýznamnější překážku)

1. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity – 60% MŠ SO ORP Mohelnice
2. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity – 20% MŠ SO ORP Mohelnice
3. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity – 10%
4. Žádné – 10% MŠ SO ORP Mohelnice.

Ostatní překážky nebyly označeny žádnou MŠ za nejvýznamnější.

Podpora polytechnického vzdělávání

V rámci analýzy agregovaných dat a vlastního dotazníkového šetření potřeb škol byla podpora polytechnického vzdělávání celkově nejhůře hodnocenou oblastí, kdy průměrné hodnocení za všechny školy dosáhlo hodnoty 2,55, což je nejhorší hodnocení v rámci hodnocených oblastí, ale nad úroveň hodnocení průměru za Olomoucký kraj (2,50) i průměr za ČR (2,50). Reflexí stavu je zařazení podpory polytechnického vzdělávání mezi priority v rámci strategického rámce MAP II, kdy v rámci priority **3 Rozvoje klíčových kompetencí dětí a žáků**, kde v rámci dílčího cíle je cíl **3.8 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků** a specifické cíle: 3.8.1 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech, 3.8.2 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu, 3.8.3 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy

a 3.8.4 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy.

Rozvoj veškerých kompetencí dětí a žáků mají všechny školy obsaženy ve svých školních vzdělávacích programech, do kterých může naše iniciativa jen stěží zasahovat. Podpora z naší strany se může týkat vzájemná spolupráce jednotlivých škol, organizování společných setkání vedení škol či učitelů.

Tab. 29: Hlavní podporované oblasti a pozice hodnocení podpory polytechnického vzdělávání

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Podpora inkluze/společného vzdělávání	2,58	2,91	0,33	12,8%	2,51	2,75	2,49	2,77
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	2,78	3,04	0,26	9,4%	2,61	2,88	2,62	2,90
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	2,45	2,83	0,38	15,5%	2,41	2,67	2,40	2,71
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí	2,90	3,07	0,17	5,9%	2,92	3,09	2,89	3,09
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,25	2,55	0,30	13,3%	2,31	2,50	2,23	2,50

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

V rámci dotazníkového šetření MŠMT byly pro oblast polytechnického vzdělávání vyhodnoceny tyto aktuální potřeby škol v SO ORP Mohelnice:

Školy ohodnotily současnou situaci nejnižším ohodnocením (které představuje nejvyšší potřebu realizace opatření) v těchto oblastech:

- Ve škole existuje osoba zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopná poradit, doporučovat dětem nebo učitelům
- Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností
- Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV méně než průměrné hodnoty kraje a republiky.

Hlavní priorita v ORP Mohelnice – Podpora polytechnického vzdělávání

Školy plánují v letech 2016-2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol
2. Škola podporuje samostatnou práci dětí v oblasti polytechnického vzdělávání
3. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
4. Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru
5. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností
6. Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání
7. Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV
8. Škola informuje a spolupracuje v oblasti polytechnického vzdělávání s rodiči (např. výstavky prací, představení systému školy v oblasti polytechnického vzdělávání, kroužků, aktivit apod.)

Další důležité oblasti:

(ostatní uvedené)

- Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky
- Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o polytechniku
- Ve škole existuje osoba zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopná poradit, doporučovat dětem nebo učitelům

Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Celkově bylo v hodnocení 7 překážek v oblasti polytechnického vzdělávání.

Tab. 30: překážky v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání v MŠ

Překážky v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání v MŠ
1. Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.)
2. Nedostatečná podpora dětí se zájmem o polytechnické vzdělávání jejich rodiči
3. Malý zájem pedagogů o podporu polytechnického vzdělávání nebo strach o bezpečnost dětí
4. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání
5. Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání
6. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky
7. Jiné
8. Žádné

Mezi nejvýznamnější MŠ SO ORP Mohelnice uváděly:

1. Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání
2. Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.)
3. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání
4. Nedostatečná podpora dětí se zájmem o polytechnické vzdělávání jejich rodiči
5. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky

Příklady dobré praxe a co školy hodnotí jako úspěšné:

V čem byla škola úspěšná?

Zajištění dotace na modernizaci dílen, zavedení badatelských klubů s tematikou polytechnického vzdělávání. (MŠ Maletín)

Co ve škole proběhlo dobře?

Sepsání úspěšné žádosti o dotaci na modernizaci dílen, ponechání zázemí pro dílny a pozemky v areálu školy. (MŠ Maletín)

V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

V profesním zkvalitnění sboru v oblasti technického a polytechnického vzdělávání, v opětovném větším zapojení rodičů do této oblasti, zřízení koutků s tematikou polytechnického vzdělávání. (např. MŠ Loštice)

V jasném nastavení RVP v oblasti technických a polytechnických kompetencí žáků do roku 2025. (např. MŠ Loštice)

V profesním zkvalitnění sboru v oblasti technického a polytechnického vzdělávání. V opětovném větším zapojení rodičů do této oblasti-výroba budek s rodiči. (MŠ Maletín)

V jasném nastavení RVP v oblasti technických a polytechnických kompetencí žáků do roku 2025. (MŠ Maletín)

Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí

V rámci dotazníkového šetření MŠMT byly pro oblast sociálních a občanských kompetencí vyhodnoceny tyto aktuální potřeby škol v SO ORP Mohelnice:

Školy ohodnotily současnou situaci nejnižším ohodnocením (které představuje nejvyšší potřebu realizace opatření) v těchto oblastech:

- Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií
- Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení

- Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění)
- Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují
- Škola rozvíjí schopnost dětí učit se
- Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích

Hlavní priorita v SO ORP Mohelnice – Sociální a občanské dovednosti a dalších klíčové kompetence

Školy plánují v letech 2016-2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení.
2. Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují.
3. Škola rozvíjí schopnost dětí učit se.
4. Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií.
5. Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí.
6. Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc.
7. Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích.

Další důležité oblasti:

(ostatní uvedené)

- Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění).
- Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání.

Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

V rámci dotazníkového šetření MŠMT byly pro oblast digitálních kompetencí vyhodnoceny tyto aktuální potřeby škol v SO ORP Mohelnice:

Školy ohodnotily současnou situaci nejnižším ohodnocením (které představuje nejvyšší potřebu realizace opatření) v těchto oblastech:

- Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.).

Hlavní priorita v SO ORP Mohelnice – Digitální kompetence pedagogických pracovníků

Školy plánují v letech 2016-2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.).
2. Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.).

Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

(školy mohly označit více překážek)

1. Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)
2. Nevhodné / zastaralé ICT vybavení
3. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

(školy označili jen nejvýznamnější překážku)

1. Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)
2. Nevhodné / zastaralé ICT vybavení
3. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí

Co ve škole proběhlo dobře?	Naplánovaná realizace Modernizace dílen s propojením na využití ICT-robotizace, kroužek.
V čem byla škola úspěšná?	Ve škole se nyní realizuje dotace na zlepšení podmínek výuky ICT.
V čem by se škola mohla zlepšit?	Větší zapojení školy do digitalizace – třídní knihy, žákovské knížky.
V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?	Větší průběžné finanční zdroje na obnovu vybavení ICT.

V návaznosti na aktuální situaci je třeba dodat, že rozvoj digitální gramotnosti nastal v souvislosti s aktuální nouzovou situací, kdy jako důsledek pandemie a uzavření škol, byli učitelé nuceni hledat cesty k on-line výuce a prakticky získali zkušenosti s realizací výuky s využitím moderních technologií.

Agregovaný popis potřeb základních škol

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti - ve srovnání s průměrnými hodnoceními za Olomoucký kraj i republiku byla v případě podpory čtenářské gramotnosti průměrná hodnota za území SO ORP Mohelnice (2,80) mírně vyšší než oba průměry (pro území Olomouckého kraje: 2,69, průměr ČR: 2,76), s ohledem na stanovené pořadí podle potřeb škol kdy ji bylo stanoveno 4. místo, byla zařazena mezi priority v rámci Strategického rámce Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání II na území SO ORP Mohelnice, priorit 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků, cíl 3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků, specifický cíl 3. 1. 1.: Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti, specifický cíl 3. 1. 3.: Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti a specifický cíl 3. 1. 4.: Podpora spolupráce škol a knihoven.

Tab. 31: Hlavní podporované oblasti a pozice hodnocení čtenářské gramotnosti

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
(aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,64	2,77	0,13	5,0%	2,53	2,78	2,55	2,80
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	2,46	2,80	0,34	13,6%	2,39	2,69	2,47	2,76
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	2,44	2,69	0,25	10,1%	2,23	2,52	2,33	2,61
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	2,55	2,60	0,05	2,0%	2,24	2,45	2,33	2,55
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,36	2,45	0,09	3,7%	2,16	2,35	2,19	2,39

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

Rozvoj čtenářské gramotnosti je v současnosti jednou z nejvýznamnějších a nejsledovanějších oblastí v rámci vzdělávání. Důraz na tuto oblast základních gramotností vyplývá z definice čtenářské gramotnosti jako nezbytného nástroje a podmínky k dosažení studijního i profesního úspěchu. Čtenářská gramotnost úzce souvisí s dalšími kompetencemi, vede k rozvoji jazykových dovedností při výuce cizích jazyků, podporuje výchovu samostatného, sociálně i občansky plnohodnotně vybaveného jedince, rozvíjí kulturní povědomí.

Vzhledem k aktuálním formám srovnávacího testování na národní i nadnárodní úrovni, přijímacích řízení na vyšší stupně škol apod. je zřejmé, že schopnost analýzy a pochopení textu, výběru klíčových dat, správné užívání odborné terminologie a další součásti čtenářské gramotnosti jsou neodmyslitelnou oblastí rozvoje.

Tab. 32: Hodnocení čtenářské gramotnosti na základě výstupu agregovaných dat MŠMT ČR

Kritéria hodnocení	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *
1. Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)	3,00	3,13	0,13	4,3%
2. Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)	2,88	3,13	0,26	8,9%
3. Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	2,63	2,88	0,26	9,7%
4. Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků)	3,00	3,13	0,13	4,3%
5. Škola podporuje vyšší stupeň komplexního čtenářství (od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod.)	2,50	2,88	0,38	15,2%
6. Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.	2,00	2,13	0,13	6,5%
7. Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna (školní, místní) přístupná podle potřeb a možností žáků	2,63	3,00	0,38	14,3%
8. Ve škole se realizují čtenářské kroužky / pravidelné dílny čtení / jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti	1,38	2,38	1,01	73,1%
9. Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny, realizace autorských čtení, výstavy knih, ...)	2,25	2,63	0,38	16,9%
10. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči (prezentace služeb školní / obecní knihovny, existence čtenářských kroužků, aktivit v oblasti	2,25	2,75	0,50	22,2%

čtení, čtenářského klubu – např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.)				
11. Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, prostor s informacemi z oblasti čtenářské gramotnosti apod.)	2,38	2,63	0,26	10,7%
12. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské gramotnosti např. pro vystavování prací žáků (včetně audiovizuální techniky)	2,50	2,88	0,38	15,2%
13. Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti	2,75	3,00	0,25	9,1%
14. Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ	2,38	2,75	0,38	15,8%

Poznámka: * aktuální šetření oproti úvodnímu

V rámci vlastního dotazníkového šetření bylo zjišťováno, jak konkrétní škola hodnotí aktuální stav, kdy hodnocení probíhalo ve škole:

Hodnocení aktuálního stavu na následující škále:

- 1 = Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
- 2 = Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)
- 3 = Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)
- 4 = Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty).

Součástí hodnocení bylo i to, zda škola plánuje zlepšení v dané oblasti a pokud ano, tak v jakém období.

V rámci SO ORP Mohelnice pro MAP II byly v oblasti čtenářské gramotnosti jako prioritní oblasti plánované v nejbližším období (2016-2018) ke zlepšení uvedeny následující oblasti:

- Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle) – 100 % ZŠ
- Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků)
- Škola podporuje vyšší stupeň komplexního čtenářství (od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod.)
- Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.
- Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna
- Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti

- Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimedia pro rozvoj čtenářské gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ

Tab. 33: Přehled škol, které plánují v konkrétní hodnocené oblasti čtenářské gramotnosti zlepšení (A = plánují zlepšení v období let 2016 – 2018)

	ZŠ a MŠ Maletín	ZŠ Loštice	ZŠ Mohelnice, Vodní	ZŠ Mohelnice, Mlýnská	ZŠ Moravičany	ZŠ a MŠ Úsov	ZŠ a MŠ Pavlov	ZŠ Mohelnice, Masarykova	celkem
Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	-	A	A	A	A	A	A	A	7
Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola podporuje vyšší stupeň komplexního čtenářství	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Ve škole se realizují čtenářské kroužky/pravidelné dílny čtení/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti	A	A	A	A	-	A	A	A	7
Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace	-	A	A	A	-	A	A	A	6
Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči	A	A	A	A	-	A	A	A	7
Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí	-	A	A	A	-	A	A	A	6
Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské gramotnosti např. pro vystavování prací žáků	-	A	A	A	-	A	A	A	6

Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ	A	A	A	A	A	A	A	A	8

Předmětem hodnocení byly překážky v oblasti rozvoje dané oblasti a tak příklady dobré praxe.

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti

(školy mohly označit více překážek)

Tab. 34: překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti v ZŠ

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti
1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)
2. Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)
3. Nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku
4. Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku
5. Nedostatečná kvalita didaktických materiálů výuky (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.)
6. Nedostatečné sdílení elektronických nebo jiných didaktických materiálů ze strany školy směrem k žákům
7. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj gramotnosti
8. Nedostatečné uplatňování metod a forem výuky ve vztahu k heterogenním skupinám žáků
9. Nedostatečné uplatňování individuálního přístupu k žákům
10. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti
11. Nedostatek příležitostí pro další vzdělávání vyučujících v oblasti rozvoje gramotnosti
12. Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.)
13. Nepravidelnost aktivit (výukových i mimovýukových) v oblasti rozvoje příslušné gramotnosti
14. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné gramotnosti na úrovni školy
15. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné gramotnosti na národní úrovni
16. Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe
17. Nezájem ze strany žáků a rodičů

18. Nedostatečná podpora ze strany zřizovatele
19. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné gramotnosti
20. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji gramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)
21. Jiný pro školu důležitý prvek
22. Žádné

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Podpora rozvoje matematické gramotnosti - ve srovnání s hodnocením aktuálního stavu je stanovená prioritou odpovídající hodnocení aktuálního stavu, hodnocena je na třetím místě s hodnotou 2,69 hned po podpoře polytechnického vzdělávání a podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě (pro území Olomouckého kraje: 2,52, průměr ČR: 2,61), i proto je v rámci Strategického rámce Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území SO ORP Mohelnice zařazena jako prioritou **3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků**, cíl 3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků, specifický cíl 3.2.2: Rozvoj matematické gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti matematické gramotnosti a specifický cíl 3.2.3: Podpora popularizačních aktivit v oblasti matematiky.

V rámci jednotlivých kategorií bylo u přibližně poloviny hodnocení lepší a v druhé polovině horší než je průměr za území Olomouckého kraje i celou ČR, i proto je relativně vysoké procento MŠ, které plánují v nejbližším období zlepšení.

Tab. 35: Hlavní podporované oblasti a pozice hodnocení matematické gramotnosti

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
(aktuální šetření data k 10. 10. 2019)								
A. Podpora inkluзивního/společného vzdělávání	2,64	2,77	0,13	5,0%	2,53	2,78	2,55	2,80
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	2,46	2,80	0,34	13,6%	2,39	2,69	2,47	2,76
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	2,44	2,69	0,25	10,1%	2,23	2,52	2,33	2,61
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	2,55	2,60	0,05	2,0%	2,24	2,45	2,33	2,55
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,36	2,45	0,09	3,7%	2,16	2,35	2,19	2,39

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

V rámci hodnocení oblastí, ve kterých se chtějí ZŠ v nejbližším období (2016 - 2018) zlepšit, se nejvíce škol shodlo na následujícím:

- Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)
- Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
- Učitelé ZŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výchově
- Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů, atp.)
- Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny apod.)
- Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů, atp.)
- Ve škole existují pravidelné kroužky / doučování/ mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.)
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti matematické gramotnosti s rodiči (představení kroužků, aktivit a profesí spojených s rozvojem matematické gramotnosti např. projektové dny, dny otevřených dveří apod.)

Tab. 36: Přehled škol, které plánují v konkrétní hodnocené oblasti matematické gramotnosti zlepšení (A = plánují zlepšení v období let 2016 – 2018)

	ZŠ a MŠ Maletín	ZŠ Loštice	ZŠ Mohelnice, Vodní	ZŠ Mohelnice, Mlýnská	ZŠ Moravičany	ZŠ a MŠ Úsov	ZŠ a MŠ Pavlov	ZŠ Mohelnice, Masarykova	celkem
Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti matematické gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol	-	A	A	A	A	A	A	A	7

Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Ve škole existují pravidelné kroužky / doučování/ mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.)	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny apod.)	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola informuje a spolupracuje v oblasti matematické gramotnosti s rodiči	A	A	A	A	-	A	A	A	7
Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti	-	A	A	A	-	A	A	A	6
Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje matematické gramotnosti	A	A	A	A	-	A	A	A	7
Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimedia pro rozvoj matematické gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ	-	A	A	A	-	A	A	A	6

Hodnocené překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti ZŠ SO OPR Mohelnice:

Tab. 37: překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti na ZŠ

Překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti MŠ SO OPR Mohelnice
1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)
2. Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)
3. Nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku
4. Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku
5. Nedostatečná kvalita didaktických materiálů výuky (pracovní listy, úlohy, rébusy apod.)
6. Nedostatečné sdílení elektronických nebo jiných didaktických materiálů ze strany školy směrem k žákům
7. Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj gramotnosti
8. Nedostatečné uplatňování metod a forem výuky ve vztahu k heterogenním skupinám žáků
9. Nedostatečné uplatňování individuálního přístupu k žákům

10. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti
11. Nedostatek příležitostí pro další vzdělávání vyučujících v oblasti rozvoje gramotnosti
12. Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebmotivace apod.)
13. Nepravidelnost aktivit (výukových i mimovýukových) v oblasti rozvoje příslušné gramotnosti
14. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné gramotnosti na úrovni školy
15. Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné gramotnosti na národní úrovni
16. Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe
17. Nezáměr ze strany žáků a rodičů
18. Nedostatečná podpora ze strany zřizovatele
19. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné gramotnosti
20. Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji gramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)
21. Jiný pro školu důležitý prvek
22. Žádné

Za největší překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti ZŠ SO ORP Mohelnice spatřují zejména:

- nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj gramotnosti,
- nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj matematické gramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji gramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.,
- nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám dětí,
- nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji gramotnosti - projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.,
- nezáměr ze strany rodičů,
- nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj matematické gramotnosti.

Ve srovnání s hodnocením za území Olomouckého kraje i průměrem za ČR jsou uváděné překážky vnímané na území SO ORP Mohelnice většinou s nižším procentním podílem než průměrné za vyšší administrativní jednotky, i přesto je však hodnocení současného stavu spíše v kategorii rozvíjející se oblasti (hodnocení 1,90 až 3,00), pouze u kategorie, zda škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů – má stanoveny konkrétní cíle, je hodnocení na úrovni realizované oblasti. I proto byl rozvoj matematické gramotnosti zařazen mezi priority v rámci Strategického rámce Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území SO ORP Mohelnice.

Rovné příležitosti

Oblast rovných příležitostí byla samostatně hodnocená v rámci realizovaného dotazníkového šetření na jednotlivých základních školách. Hodnotíme-li v rámci hlavních podporovaných oblastí podporu inkluzivního/společného vzdělávání, je její aktuální hodnocení těsně pod průměrem za Olomoucký kraj i nad průměrem za ČR. Konkrétně průměr za SO ORP Mohelnice je v aktuálním šetření na úrovni 2,77 (Olomoucký kraj 2,78 a ČR 2,80) a ve srovnání s šetřením v rámci Šablon I došlo ke zlepšení o 12,8 %. V rámci priorit a specifických cílů jsou rovní příležitosti zařazeny v rámci prioritního cíle **2 Inkluzivní vzdělávání**, kde jsou dílčí cíle **2.1 Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání** zahrnující specifické cíle: 2.1.1. Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ těm, kteří o to projeví zájem, zároveň respektováním všem možnosti volby,

2.1.2: Podpora zajištění bezbariérových úprav školních budov včetně venkovních výtahů, 2.1.3:

Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek, 2.1.4: Zabezpečení přípravy pro předškolní děti před vstupem do ZŠ, 2.1.5: Rozšíření nabídky služeb (např. o koordinátora inkluze na školách, které o to projeví zájem) a 2.1.6: Podpora sdílených týmů (zahrnujících např. etopedy, psychology a sociální psychology). Dílčí cíl **2.2 Podpora asistentů pedagoga** zahrnuje specifické cíle: 2.2.1: Další vzdělávání asistentů pedagoga a systém jejich finanční podpory včetně zajištění seminářů akreditovaného vzdělávání pro učitele a asistenty v oblasti regionu. Dílčí cíl **2.3 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami** zahrnuje specifické cíle: 2.3.1: Podpora vzdělávání žáků se zdravotním postižením, 2.3.2: Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, 2.3.3: Podpora nadaných žáků, 2.1.5: Rozšíření nabídky služeb (např. o koordinátora inkluze na školách, které o to projeví zájem) a 2.1.6: Podpora sdílených týmů (zahrnujících např. etopedy, psychology a sociální psychology). Dílčí cíl **2.4 Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků** zahrnuje specifické cíle: 2.4.1: Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ a 2.4.2: Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření.

Tab. 38: Hlavní podporované oblasti a pozice hodnocení inkluzivního/společného vzdělávání

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
(aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,64	2,77	0,13	5,0%	2,53	2,78	2,55	2,80
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	2,46	2,80	0,34	13,6%	2,39	2,69	2,47	2,76
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	2,44	2,69	0,25	10,1%	2,23	2,52	2,33	2,61

D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	2,55	2,60	0,05	2,0%	2,24	2,45	2,33	2,55
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,36	2,45	0,09	3,7%	2,16	2,35	2,19	2,39

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

Tab. 39: Přehled škol, které plánují v konkrétní hodnocené oblasti rovných příležitostí (RP) zlepšení (A = plánují zlepšení v období let 2016 – 2018)

	ZŠ a MŠ Maletín	ZŠ Loštice	ZŠ Mohelnice, Vodní	ZŠ Mohelnice, Mlýnská	ZŠ Moravičany	ZŠ a MŠ Úsov	ZŠ a MŠ Pavlov	ZŠ Mohelnice, Masarykova	celkem
Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.)	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení učeben a dalších prostorů školy)	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy	-	A	A	A	A	A	A	A	7
Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.)	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.)	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola upravuje organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (např. poskytuje skupinovou výuku pro nadané žáky, skupiny mohou být tvořeny žáky z různých ročníků, doučování apod.)	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola má vytvořený systém podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (je vybavena kompenzačními/ speciálními	A	A	A	A	A	A	A	A	8

pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.)									
Pedagogové umí využívat speciální učebnice, pomůcky i kompenzační pomůcky	A	A	A	A	-	A	A	A	7
Škola umí připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání	-	A	A	A	-	A	A	A	6
Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání žáků apod.)	A	A	A	A	-	A	A	A	7
Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami žáků tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného žáka (např. učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady, tvorba žákovských portfolií apod.)	-	A	A	A	-	A	A	A	6
Pedagogové umí spolupracovat ve výuce s dalšími pedagogickými (asistent pedagoga, další pedagog) i nepedagogickými pracovníky (tlumočník do českého znakového jazyka, osobní asistent)	-	A	A	A	-	A	A	A	6
Škola zajišťuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami účast na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů žáka	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Vyučující realizují pedagogickou diagnostiku žáků, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o žáky	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Pedagogové využívají v komunikaci se žákem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení žáka a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu žáka, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi apod.	A	A	A	A	A	A	A	A	8

Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi žáky jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji	A	A	A	A	A	A	A	A	8
Škola učí všechny žáky uvědomovat si práva a povinnosti (vína, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.)	A	A	A	A	A	A	A	A	8

Hodnocené překážky v oblasti rozvoje rovných příležitostí v ZŠ SO OPR Mohelnice:

Tab. 40: překážky v oblasti rozvoje rovných příležitostí v ZŠ

Překážky v oblasti rozvoje rovných příležitostí ZŠ SO OPR Mohelnice
1. Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)
2. Nedostatečná vzájemná komunikace školy a rodiny (nezvládání řešení konfliktů a problémů, nedostatečná schopnost školy obhájit vlastní názory a postupy apod.)
3. Nedostatečná schopnost učitelů pracovat s heterogenní skupinou
4. Velký počet žáků ve třídách
5. Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému
6. Nezáměr učitelů o zavedení inkluzivního prostředí školy (nezáměr o změnu metod, forem a stylu práce)
7. Nedostatečné zvládání formativního hodnocení heterogenní třídy (problémy s nastavením a udržení systému hodnocení žáků apod.)
8. Zřizovatel školy nepovažuje téma inkluze za prioritu
9. Problematika je nová, nerozumíme jí, nemáme žádné zkušenosti v oblasti inkluze/společného vzdělávání
10. Nedostatek příležitostí ke vzdělávání v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro pedagogy
11. Nedostatečná kampaň/osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče žáků se speciálními vzdělávacími potřebami apod.
12. Nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze vč. metodické podpory ze strany MŠMT
13. Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.)
14. Technická nemožnost bezbariérových úprav školy
15. Jiné
16. Žádné

Za největší překážky v oblasti rozvoje rovných příležitostí ZŠ SO OPR Mohelnice spatřují zejména:

- Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky);
- Nedostatečná vzájemná komunikace školy a rodiny (nezvládnutí řešení konfliktů a problémů, nedostatečná schopnost školy obhájit vlastní názory a postupy apod.) nedostatečné uplatňování metod a forem vzdělávání ve vztahu k heterogenním skupinám žáků
- Velký počet žáků ve třídách.

Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

V rámci analýzy agregovaných dat a vlastního dotazníkového šetření potřeb škol byla podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků celkově spíše hůře hodnocenou oblastí, kdy průměrné hodnocení za všechny základní školy bylo druhou nejhůře hodnocenou oblastí. Ve srovnání s mateřskými školami je to výrazný rozdíl, protože tam byla hodnocena jako nejlepší. Pro základní školy SO ORP Mohelnice školy dosáhlo hodnoty 2,60 (u MŠ je to 3,07), což je ale i tak nad průměrem za Olomoucký kraj (2,45) i průměr za ČR (2,55).

V rámci dotazníkového šetření MŠMT byly pro oblast kompetencí k iniciativě a kreativitě vyhodnoceny tyto aktuální potřeby škol v SO ORP Mohelnice:

Školy ohodnotily současnou situaci nejnižším ohodnocením (které představuje nejvyšší potřebu realizace opatření) v těchto oblastech:

- Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity,
- Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol,
- Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředím i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí,
- Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.),
- Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV.

Tab. 41: Hlavní podporované oblasti a pozice hodnocení podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
(aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření

A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,64	2,77	0,13	5,0%	2,53	2,78	2,55	2,80
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	2,46	2,80	0,34	13,6%	2,39	2,69	2,47	2,76
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	2,44	2,69	0,25	10,1%	2,23	2,52	2,33	2,61
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě žáků	2,55	2,60	0,05	2,0%	2,24	2,45	2,33	2,55
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,36	2,45	0,09	3,7%	2,16	2,35	2,19	2,39

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

Hlavní priorita v SO ORP Mohelnice – Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě

Školy plánují v letech 2016-2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol
2. Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.)
3. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
4. Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředím i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí
5. Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity

Další důležité oblasti:

(ostatní uvedené) – první dvě oblasti dosahují 60% a třetí jen 30% MŠ SO ORP Mohelnice

- Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV,
- Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí,
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě s rodiči (např. ukázky práce s dětmi pro rodiče, dny otevřených dveří apod.).

Překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativě

(školy mohly označit více překážek)

1. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity,
2. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity,

3. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity,
4. Žádné.

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě

(školy označily jen nejvýznamnější překážku)

1. Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity,
2. Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity,
3. Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity,
4. Žádné,
5. Ostatní překážky nebyly označeny žádnou MŠ za nejvýznamnější.

Podpora polytechnického vzdělávání

V rámci analýzy agregovaných dat a vlastního dotazníkového šetření potřeb škol byla podpora polytechnického vzdělávání celkově nejhůře hodnocenou oblastí, kdy průměrné hodnocení za všechny školy dosáhlo hodnoty 2,45, což je nejhorší hodnocení v rámci hodnocených oblastí, ale nad úroveň hodnocení průměru za Olomoucký kraj (2,16) i průměr za ČR (2,39). Reflexí stavu je zařazení podpory polytechnického vzdělávání mezi priority v rámci strategického rámce MAP II, kdy v rámci priority **3 Rozvoje klíčových kompetencí dětí a žáků**, kde v rámci dílčího cíle je cíl **3.8 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků** a specifické cíle: 3.8.1 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech, 3.8.2 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu, 3.8.3 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy a 3.8.4 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy.

Rozvoj veškerých kompetencí dětí a žáků mají všechny školy obsaženy ve svých školních vzdělávacích programech, do kterých může naše iniciativa jen stěží zasahovat. Podpora z naší strany se může týkat vzájemné spolupráce jednotlivých škol, organizování společných setkání vedení škol či učitelů.

Tab. 42: Hodnocení hlavních podporovaných oblastí

Hlavní oblasti podporované z OP	Průměrné hodnocení aktuálního stavu ¹⁾							
	v rámci ORP				v rámci kraje		v rámci ČR	
(aktuální šetření data k 10. 10. 2019)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	rozdíl v hodnocení *	% změny v hodnocení *)	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření	Šablony I úvodní šetření	aktuální šetření

A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,64	2,77	0,13	5,0%	2,53	2,78	2,55	2,80
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	2,46	2,80	0,34	13,6%	2,39	2,69	2,47	2,76
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	2,44	2,69	0,25	10,1%	2,23	2,52	2,33	2,61
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	2,55	2,60	0,05	2,0%	2,24	2,45	2,33	2,55
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,36	2,45	0,09	3,7%	2,16	2,35	2,19	2,39

Poznámka *aktuální šetření oproti úvodnímu

V rámci dotazníkového šetření MŠMT byly pro oblast polytechnického vzdělávání vyhodnoceny tyto aktuální potřeby škol v SO ORP Mohelnice:

Školy ohodnotily současnou situaci nejnižším ohodnocením (které představuje nejvyšší potřebu realizace opatření) v těchto oblastech:

- Ve škole existuje osoba zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopná poradit, doporučovat dětem nebo učitelům,
- Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky,
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností,
- Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV méně než průměrné hodnoty kraje a republiky.

Hlavní priorita v ORP Mohelnice – Podpora polytechnického vzdělávání

Školy plánují v letech 2020-2021 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Učitelé ZŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol
2. Škola podporuje samostatnou práci dětí v oblasti polytechnického vzdělávání
3. Učitelé ZŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
4. Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru
5. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností
6. Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání
7. Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV

8. Škola informuje a spolupracuje v oblasti polytechnického vzdělávání s rodiči (např. výstavky prací, představení systému školy v oblasti polytechnického vzdělávání, kroužků, aktivit apod.)

Další důležité oblasti:

(ostatní uvedené)

- Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky,
- Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o polytechniku,
- Ve škole existuje osoba zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopná poradit, doporučovat dětem nebo učitelům.

Překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání

Celkově bylo hodnocení 7 překážek v oblasti polytechnického vzdělávání.

Tab. 43: překážky v oblasti podpory polytechnického vzdělávání v ZŠ

Překážky v oblasti rozvoje dané oblasti
1. Nedostatečné/neodpovídající prostory
2. Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod.
3. Nedostatečná dostupnost informačních a komunikačních technologií pro výuku v oblasti polytechnického vzdělávání
4. Malý zájem o polytechnické vzdělávání ze strany žáků a rodičů
5. Pedagogičtí pracovníci školy neumí vzbudit zájem žáků v oblasti polytechniky
6. Pedagogičtí pracovníci nemají aktuální znalosti a dovednosti v polytechnické oblasti
7. Nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků
8. Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v CLIL
9. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechniky
10. Jiné
11. Žádné

Mezi nejvýznamnější ZŠ SO ORP Mohelnice uváděly:

1. Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání,
2. Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.),
3. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání,
4. Nedostatečná podpora dětí se zájmem o polytechnické vzdělávání jejich rodiči,
5. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky.

Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí

V rámci dotazníkového šetření MŠMT byly pro oblast sociálních a občanských kompetencí vyhodnoceny tyto aktuální potřeby škol v SO ORP Mohelnice:

Školy ohodnotily současnou situaci nejnižším ohodnocením (které představuje nejvyšší potřebu realizace opatření) v těchto oblastech:

- Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií
- Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení
- Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění)
- Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují
- Škola rozvíjí schopnost dětí učit se
- Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích

Hlavní priorita v SO ORP Mohelnice – Sociální a občanské dovednosti a dalších klíčové kompetence

Školy plánují v letech 2020-2021 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení
2. Škola buduje povědomí o etických hodnotách, má formálně i neformálně jednoznačně nastavená a sdílená spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, která se dodržují
3. Škola rozvíjí schopnost dětí učit se
4. Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií
5. Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí
6. Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc
7. Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích

Další důležité oblasti:

(ostatní uvedené)

- Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění)
- Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání

Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

V rámci dotazníkového šetření MŠMT byly pro oblast digitálních kompetencí vyhodnoceny tyto aktuální potřeby škol v SO ORP Mohelnice:

Školy ohodnotily současnou situaci nejnižším ohodnocením (které představuje nejvyšší potřebu realizace opatření) v těchto oblastech:

- Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.).

Hlavní priorita v SO ORP Mohelnice – Digitální kompetence pedagogických pracovníků

Školy plánují v letech 2020-2021 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.)
2. Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.)

Překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

(školy mohly označit více překážek)

1. Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)
2. Nevhodné / zastaralé ICT vybavení
3. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

(školy označily jen nejvýznamnější překážku)

1. Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)
2. Nevhodné / zastaralé ICT vybavení
3. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí

Co ve škole proběhlo dobře?	Naplánovaná realizace Modernizace dílen s propojením na využití ICT-robotizace, kroužek.
V čem byla škola úspěšná?	Ve škole se nyní realizuje dotace na zlepšení podmínek výuky ICT.
V čem by se škola mohla zlepšit?	Větší zapojení školy do digitalizace – třídní knihy, žákovské knížky.
V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?	Větší průběžné finanční zdroje na obnovu vybavení ICT.

V návaznosti na aktuální situaci je třeba dodat, že rozvoj digitální gramotnosti nastal v souvislosti s aktuální nouzovou situací, kdy jako důsledek pandemie a uzavření škol, byli učitelé nuceni hledat cesty k on-line výuce a prakticky získali zkušenosti s realizací výuky s využitím moderních technologií.

3.1.4 Charakteristika školství v řešeném území

3.1.4.1 Přiblížení problematiky školství v řešeném území – rozmístění škol, s čím se území obecně potýká v návaznosti na školství, apod.

V loňském roce provedlo MŠMT celostátní dotazníkové šetření s cílem zmapovat spádovost a dostupnost základních a mateřských škol v jednotlivých ORP. Na základě zpracovaných dat Ekonomickým odborem, oddělení školství MěÚ Mohelnice vyplývá, že v současnosti netrpí území ORP Mohelnice nedostatkem kapacity jak v MŠ tak ZŠ. Pro potřeby MAP II bylo realizováno podrobné šetření na úrovni jednotlivých mateřských a základních škol, které bylo základem pro následující analýzu. Spádovost obcí, které nemají vlastní školy, sice není zabezpečována smluvně se školskými zařízeními okolních obcí, nicméně děti z těchto obcí jsou přijímány do "spádových" škol na základě historických zvyklostí. V případě, že by poklesly kapacity spádových škol (především ZŠ a MŠ v Mohelnici, Lošticích a Úsově) může v obcích, které nemají smluvně zajištěny kapacity pro své děti v těchto spádových školách nastat problém. Obce mají povinnost ze zákona zabezpečit pro své děti kapacity v MŠ a ZŠ. Problém s nedostatečnou kapacitou je zejména v mateřských školách, neboť obec je v souladu s § 179 odst. 2 školského zákona povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání přednostně přijímaných dětí - od 1. 9. 2020 pro děti, které dosáhly věku 2 let. V této souvislosti je třeba i nadále plánovat zvyšování kapacit MŠ a přizpůsobení jejich zázemí, vytvářet podmínky (podporovat neformální a soukromé vzdělávání - lesní MŠ, minijesle apod.

Z hlediska dostupnosti je rozvržení základních a mateřských škol v regionu dostačující - z šetření vyplynulo, že i z nejvzdálenějších periferií je zabezpečena veřejná doprava v dostupnosti do 30 min.

3.1.4.2 Předškolní vzdělávání

Vývoj počtu MŠ v řešeném území

Na území SO ORP Mohelnice se v současné době nachází celkem 12 MŠ, což je aktuální stav ve školním roce 2019/2020. Do školního roku 2013/2014 včetně bylo na území SO ORP Mohelnice 11 MŠ s celkem 26 třídami. K navýšení o jednu MŠ ve školním roce 2014/2015 došlo v souvislosti se vznikem soukromé

MŠ, kterou je soukromá Medová školka v Moravičanech. V současné době je na území SO ORP Mohelnice 10 MŠ, jejichž zřizovatel je obec, jedna již zmíněná soukromá MŠ a jedna má statut speciální MŠ (Masarykova v Mohelnici) zřízená Olomouckým krajem. Z celkového počtu 12 MŠ jich většina (66,7 %), tj. celkem 8 MŠ působí samostatně (Mohelnice 2 MŠ, Moravičany 2 MŠ, Loštice, Třeština, Klopina, Mírov). Celkem čtyři MŠ jsou spojeny se ZŠ, jedná se o MŠ v Maletíně, Úsově, Pavlově, Masarykovu v Mohelnici). Samostatně se musí hodnotit MŠ v obci Mírov, která v době vlastního dotazníkového šetření realizovaného MŠMT měla statut Základní škola a Mateřská škola Mírov, okres Šumperk, příspěvková organizace. Data za ZŠ Mírov jsou k dispozici jen do školního roku 2014/2015, protože od následujícího roku měla zmíněná ZŠ pozastavenou činnost z důvodu nedostatečného množství dětí. V průběhu roku 2017 byla ZŠ oficiálně zrušena a zůstala pouze MŠ pod novým názvem Mateřská škola Mírov, okres Šumperk, příspěvková organizace.

V počtu běžných tříd v MŠ jich má nejvíce Mateřská škola Mohelnice, Na záměčku 10, celkem 8 tříd, kdy je to současně největší MŠ na území ORP Mohelnice. Některé MŠ mají průměrně 2-4 třídy, konkrétně MŠ Loštice, MŠ Úsov, MŠ Mohelnice, Hálkova 12 a MŠ Moravičany. V MŠ v menších obcích je vždy pouze jedna běžná třída, jedná se o MŠ Klopina, MŠ Třeština, MŠ Maletín, MŠ Mírov a MŠ Pavlov. V soukromé Medové školce je jedna třída, jedna třída je také v MŠ v Mohelnici, Masarykova 4, která se současně řadí do skupiny tzv. speciálních tříd.

Tab. 44: Vývoj počtu MŠ a jejich tříd

Rok	Celkový počet MŠ	Počet běžných MŠ	Počet speciálních MŠ	Počet běžných tříd MŠ	Počet speciálních tříd MŠ
2011/2012	11	10	1	25	1
2012/2013	11	10	1	25	1
2013/2014	11	10	1	25	1
2014/2015	12	11	1	26	1
2015/2016	12	11	1	25	1
2016/2017	12	11	1	25	1
2017/2018	12	11	1	25	1
2018/2019	12	11	1	25	1
2019/2020	12	11	1	25	1

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Vývoj počtu dětí v MŠ

Z tabulky níže vyplývá, že počet dětí umístěných v MŠ byl ve školním roce 2019/2020 na srovnatelné úrovni jako v roce 2015/2016. Vyšší číslo počtu dětí v období mezi těmito léty výrazně zkreslily hlavně

dvě MŠ (Mohelnice, Na zámečku a Mírov), které dohromady vykazují pokles dětí z let 2012/2013 (obě tento rok vykazují nejvyšší počet). Jsou zde také MŠ, které dlouhodobě jsou na svém maximu kapacity (Pavlov; Mohelnice, Hálkova), MŠ s počtem dětí víceméně stále konstantní (Úsov, Klopina, Moravičany, Třeština, Loštice) nebo počet dětí dokonce roste (Maletín). Na doplnění můžeme uvést, že soukromá Medová škola se od svého vzniku těší zájmu a svou rejstříkovou kapacitu má hned od druhého roku svého působení naplněnou. MŠ Mohelnice, Masarykova, která se řadí mezi speciální, je ve zkoumaném období zhruba na poloviční hodnotě své obsazenosti a počet dětí je zde každoročně přibližně na stejné úrovni.

Z tabulky je dále patrné, že rejstříková kapacita MŠ na území ORP Mohelnice není v současné době naplněna a pohybuje se na úrovni 80 - 87,6 % naplněnosti kapacit. Existují však relativně velké rozdíly na úrovni jednotlivých MŠ, kdy některé jsou již na svém maximu nebo jim do plnosti schází pouze 1-5 dětí. Jedná se o soukromou MŠ Medová školka, MŠ Mohelnice, Hálkova, MŠ Třeština, MŠ Klopina, MŠ Maletín nebo MŠ Pavlov. Druhou kategorií tvoří MŠ, které mají volnou kapacitu do 15 dětí, jsou to MŠ Mohelnice, Masarykova, MŠ Moravičany a MŠ Loštice. Ostatní MŠ pak vykazují volnou kapacitu v rozmezí od 16 do 34 dětí (MŠ Mírov; MŠ Úsov; MŠ Mohelnice, Na Zámečku). Z tohoto je patrné, že v roce 2020, kdy v platnost vstoupí zákon, kterým budou muset MŠ povinně přijímat i dvouleté děti může dojít k problémům s plnou kapacitou MŠ, zejména pak v menších obcích a na území města Mohelnice a jejího nejbližšího zázemí.

Tab. 45: Vývoj počtu dětí v MŠ v letech 2011 – 2020

Rok	Celkový počet dětí	Rejstříková kapacita	Počet dětí v běžných třídách	Počet dětí ve speciálních třídách
2011/2012	618	718	611	7
2012/2013	647	718	639	8
2013/2014	644	718	635	9
2014/2015	634	731	626	8
2015/2016	626	731	619	7
2016/2017	629	731	609	20
2017/2018	590	731	592	22
2018/2019				
2019/2020				

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tab. 46: Počty dětí a rejstříková kapacita MŠ ve školním roce 2018/2019

MŠ	Celkový počet dětí	Rejstříková kapacita	Počet dětí v běžných třídách	Počet dětí ve speciálních třídách
Základní škola a Mateřská škola Mohelnice, Masarykova 4	10	20	0	10
Mateřská škola Moravičany , příspěvková organizace	49	56	49	0
Mateřská škola Mohelnice, Hálkova 12	112	120	28	0
Soukromá mateřská škola Medová školka	13	13	13	0
Mateřská škola Mírov , příspěvková organizace	21	26	21	0
Mateřská škola Loštice , příspěvková organizace	112	112	24	0
Mateřská škola Mohelnice, Na Zámečku 10	187	206	24-28	14
Mateřská škola Třeština , příspěvková organizace	25	24	24	0
Mateřská škola Klopina , příspěvková organizace	27	30	27	0
Základní škola a Mateřská škola Úsov , příspěvková organizace	37	60	37	0
Základní škola a Mateřská škola Maletín , příspěvková organizace	23	30	23	0
Základní škola a Mateřská škola Pavlov , příspěvková organizace	25	25	25	0
celkem	641	722	299	24

Tab. 47: Počty dětí a rejstříková kapacita MŠ ve školním roce 2019/2020

MŠ	Celkový počet dětí	Rejstříková kapacita	Počet dětí v běžných třídách	Počet dětí ve speciálních třídách
Základní škola a Mateřská škola Mohelnice, Masarykova 4	8	20	0	10
Mateřská škola Moravičany , příspěvková organizace	50	56	50	0
Mateřská škola Mohelnice, Hálkova 12	112	120	28	0
Soukromá mateřská škola Medová školka	15	20	0	0
Mateřská škola Mírov , příspěvková organizace	18	26	18	0
Mateřská škola Loštice , příspěvková organizace	107	112	24	0
Mateřská škola Mohelnice, Na Zámečku 10	187	206	24-28	0
Mateřská škola Třeština , příspěvková organizace	24	24	24	0
Mateřská škola Klopina , příspěvková organizace	25	30	25	0

Základní škola a Mateřská škola Úsov , příspěvková organizace	42	60	42	0
Základní škola a Mateřská škola Maletín , příspěvková organizace	25	30	25	0
Základní škola a Mateřská škola Pavlov , příspěvková organizace	23	25	23	0
celkem	636	729	287	10

Vývoj počtu pracovníků v MŠ

Počet zaměstnanců/pracovníků v MŠ v posledních letech rostl velmi pozvolna, největší změna nastala po otevření soukromé Medové školky, ve které našli uplatnění 4 zaměstnanci. Dlouhodobě se počet zaměstnanců pohybuje v rozmezí 80 - 90 pracovníků, z toho průměrně okolo 50 učitelů. Z celkového počtu zaměstnanců MŠ připadá přibližně 63 % na pedagogické pracovníky a 37 % pak na nepedagogické pracovníky. Ve školním roce 2017/2018 z celkového počtu 90 pracovníků je 54 učitelů (62,2 %). Z tabulky je dále patrné, že v MŠ v drtivé většině pracují ženy, zastoupení mužského pohlaví je zcela zanedbatelné. Mužští pracovníci jsou zastoupeni pouze v mateřské školce v Třeštině a v Medové školce.

Tab. 481: Počty a typy pracovníků v MŠ

Rok	Celkový počet pracovníků	Z toho učitelé	Z toho pedagogičtí pracovníci	Z toho nepedagogičtí pracovníci	Z toho mužů	Z toho žen	Podíl kvalifikovaných pedagogických pracovníků (v %)
2011/2012	81	46	51	30	1	80	62,96
2012/2013	81	46	51	30	1	80	62,96
2013/2014	82	47	52	30	1	81	63,41
2014/2015	85	49	54	31	2	83	63,53
2015/2016	85	49	54	31	2	83	63,53
2016/2017	89	53	55	34	1	88	61,80
2017/2018	90	54	56	34	1	89	62,22
2018/2019	93	54	56	34	2	89	62,22
2019/2020	93	54	44	36	2	92	100

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Tab. 49: Počty a typy pracovníků v MŠ ve školním roce 2018/2019

MŠ	Celkový počet pracovníků	Z toho učitelé	Z toho pedagogičtí pracovníci	Z toho nepedagogičtí pracovníci	Z toho mužů	Z toho žen	Podíl kvalifikovaných pedagogických pracovníků (v %)
----	--------------------------	----------------	-------------------------------	---------------------------------	-------------	------------	--

Základní škola a Mateřská škola Mohelnice, Masarykova 4	4	2	3	1	0	4	100
Mateřská škola Moravičany , příspěvková organizace	10	4	4	6	0	10	100
Mateřská škola Mohelnice, Hálkova 12	14	8	8	6	0	14	100
Soukromá mateřská škola Medová školka	6	2	4	2	0	6	16
Mateřská škola Mírov , příspěvková organizace	3	3	3	2	0	3	66,6
Mateřská škola Loštice , příspěvková organizace	12	8	9	4	0	12	100
Mateřská škola Mohelnice, Na Zámečku 10	27	16	1	10	0	27	100
Mateřská škola Třeština , příspěvková organizace	3	2	2	1	1	2	100
Mateřská škola Klopina , příspěvková organizace	3	2	2	1	0	3	100
Základní škola a Mateřská škola Úsov , příspěvková organizace	5	3	4	1	0	5	100
Základní škola a Mateřská škola Maletín , příspěvková organizace	3	2	2	1	0	3	100
Základní škola a Mateřská škola Pavlov , příspěvková organizace	3	2	2	1	0	3	100
Celkem	93	54	44	36	2	92	100

Tab. 50: Počty a typy pracovníků v MŠ ve školním roce 2019/2020

MŠ	Celkový počet pracovníků	Z toho učitelé	Z toho pedagogičtí pracovníci	Z toho nepedagogičtí pracovníci	Z toho mužů	Z toho žen	Podíl kvalifikovaných pedagogických pracovníků (v %)
Základní škola a Mateřská škola Mohelnice, Masarykova 4	4	2	3	1	0	4	100
Mateřská škola Moravičany , příspěvková organizace	10	4	4	6	0	10	100
Mateřská škola Mohelnice, Hálkova 12	15	9	9	6	0	15	100
Soukromá mateřská škola Medová školka	6	2	4	2	0	6	33
Mateřská škola Mírov , příspěvková organizace	3	3	3	2	0	3	66,6

Mateřská škola Loštice , příspěvková organizace	13	8	9	4	0	13	100
Mateřská škola Mohelnice, Na Zámečku 10	27	16	1	10	0	27	100
Mateřská škola Třeština , příspěvková organizace	3	2	2	1	1	2	100
Mateřská škola Klopina , příspěvková organizace	4	3	3	1	0	4	67
Základní škola a Mateřská škola Úsov , příspěvková organizace	6	4	5	1	0	6	100
Základní škola a Mateřská škola Maletín , příspěvková organizace	3	2	2	1	0	3	100
Základní škola a Mateřská škola Pavlov , příspěvková organizace	3	2	2	1	0	3	100
Celkem	93	54	44	36	2	92	100

Hospodaření MŠ

V rámci hodnocení vývoje příjmů a výdajů drtivá většina mateřských škol uvedla, že příjmy, které pokryjí provoz a další menší rozvoj, jsou poskytovány v dostatečném množství. Na větší investice, případně modernizace, nákup potřebného vybavení však finanční prostředky chybí. Výčet ostatních názorů v této oblasti uvádí tabulka níže. V případě zvýšení příjmů by mateřské školy nejvíce investovaly do rekonstrukce budovy a prostor, ve kterých sídlí a dále do zakoupení pomůcek a dalšího vybavení pro chod školek. Jako největší problém v oblasti financování školy jednoznačně vidí způsob financování na žáka, nízké rozpočty obcí, což ovlivňuje zejména nedostatek peněz na rekonstrukce a dlouhodobě je problémem špatné finanční ohodnocení pedagogických i nepedagogických pracovníků. Největší nárůst výdajů spatřují školy na běžný provoz, pomůcky, případně na rekonstrukce.

Tab. 51: Hodnocení příjmů, výdajů a financování mateřských škol

Název mateřské školy	Hodnocení vývoje příjmů a výdajů MŠ v posledních 5 letech	Oblasti, kam by MŠ primárně investovaly v případě nárůstu příjmů	Co MŠ považují za největší problém v oblasti financování	Které výdaje v posledních letech narůstají nejvíce	Další poznámky
Mateřská škola Loštice, příspěvková organizace	Výdaje se odvíjí od poskytnutých financí od zřizovatele. Na běžný provoz školy jsou prostředky dostačující, ale v případě větších investic je nutné žádat zřizovatele o navýšení (rekonstrukce koupelen atd.).	Rekonstrukce celé budovy školy včetně nového vybavení.	Nedostatečná výše finančních prostředků na rekonstrukci budovy a obnovu vybavení.	Opravy zařízení a budovy.	–
Mateřská škola Mohelnice, Na Zámečku 10	Finanční prostředky poskytuje zřizovatel ve výši, která je dostatečná na provoz MŠ, ale neumožňuje větší rozvoj školy dle představ ředitele.	Didaktické pomůcky, vybavení školy, zahrady a školní kuchyně.	Financování na dítě.	Pomůcky, energie, DVPP.	–
Mateřská škola Mohelnice, Hálkova 12	Příjmy mají stále klesající úroveň, výdaje naopak stoupající.	Materiálně technická úroveň školy – investice.	Nedostatek financí.	Téměř všechny - služby, náklady na provoz, pomůcky, vybavení atd.	Neustálé přetahování a dohadování o výši financí do školy.
Mateřská škola Třeština, příspěvková organizace	Nedostatek financí na didaktické pomůcky a modernizaci vybavení školy.	Modernizace pomůcek, PC, vybavení školy.	Nízký rozpočet obce.	Provozní výdaje.	–

Název mateřské školy	Hodnocení vývoje příjmů a výdajů MŠ v posledních 5 letech	Oblasti, kam by MŠ primárně investovaly v případě nárůstu příjmů	Co MŠ považují za největší problém v oblasti financování	Které výdaje v posledních letech narůstají nejvíce	Další poznámky
Mateřská škola Moravičany, příspěvková organizace	Příjmy ze státního rozpočtu jsou nedostačující. Příjmy od zřizovatele jsou hodnoceny v rámci jeho možností za dostačující.	Osazení školní zahrady zelení, vytvoření bezpečného prostředí pro hry dětí, zakoupení nových prvků zahradního herního i jiného zařízení. Oprava přístupových chodníků. Zakoupení konvektomatu do školní kuchyně.	Nedostatečné finanční ohodnocení nejen pedagogů, ale i provozních zaměstnanců.	Na rekonstrukci školy, která je již stará a vyžaduje opravy, údržbu a modernizaci.	Na realizaci projektů by nejlépe vyhovovala účelová dotace podle počtu dětí ve škole a ředitel by naložil s penězi podle vlastního uvážení, a ne podle šablon. Příklad.: Na žáka 2.000 Kč x 52 dětí = 104.000,- Kč a bylo by na realizaci vlastních projektů.

Název mateřské školy	Hodnocení vývoje příjmů a výdajů MŠ v posledních 5 letech	Oblasti, kam by MŠ primárně investovaly v případě nárůstu příjmů	Co MŠ považují za největší problém v oblasti financování	Které výdaje v posledních letech narůstají nejvíce	Další poznámky
Mateřská škola Klopina, příspěvková organizace	Státní rozpočet – nejsou finance na hrazení přesčasů učitelů, nedostatek financí na nákup metodických a didaktických pomůcek. Vše je vybíráno podle ceny a ne podle aktuální potřeby. Provozní finance – jsou pouze na nejzákladnější chod MŠ (nemůžeme pořizovat nákladnější pomůcky, hračky, vybavení MŠ). Příspěvky od rodičů – je třeba se zamyslet nad zvýšením školného.	Modernizace vybavení MŠ (nábytek, šatnové skříňky, moderní didaktické pomůcky a materiály pro výtvarnou činnost a polytechnickou výchovu, rekonstrukce zahrady s novými herními prvky a se zaměřením na environmentální výchovu – např. EKO zahrada s vodními prvky, zateplení MŠ, rekonstrukce umývárny).	–	Za kvalitní pomůcky, didaktický materiál, DVPP – vybíráme ty nejlevnější.	Bylo by lepší dostat peníze přímo – prostě „balík“ a zafinancovat danou oblast přímo. Ne studovat šablony a přemýšlet, jak do toho napasovat danou činnost a následně prokazovat jak byly využity a trnout, zda to bylo správně. Stručné a srozumitelné pokyny, kolik peněz a na co. Na jednotřídní MŠ mít k dispozici účetní přímo v MŠ a ne externí účetní.
Základní škola a Mateřská škola Úsov, příspěvková organizace	Příjmy ze strany MŠMT souvisí s počtem dětí, resp. žáků. V posledních letech pokles. Příjmy ze strany zřizovatele zůstávají v posledních letech ve stejné výši. Výdaje ve všech oblastech spíše rostou.	Vybavení školy z pohledu výchovy a vzdělávání, tedy vybavení tříd, pomůcky atp.	Financování na dítě/žáka.	Energie, spotřební materiál.	–

Název mateřské školy	Hodnocení vývoje příjmů a výdajů MŠ v posledních 5 letech	Oblasti, kam by MŠ primárně investovaly v případě nárůstu příjmů	Co MŠ považují za největší problém v oblasti financování	Které výdaje v posledních letech narůstají nejvíce	Další poznámky
Základní škola a Mateřská škola Maletín, příspěvková organizace	Hospodaří s vyrovnaným rozpočtem.	Vybavení ZŠ a MŠ novým nábytkem, místnosti pro ŠD, platy zaměstnanců – nabídka mimoškolních aktivit pro děti i veřejnost.	Složitost, výkaznictví, nedostatečné finanční ohodnocení pedagogických i nepedagogických zaměstnanců – dle počtu dětí (finanční normativ) nejsme schopni pokrýt požadovanou dobu.	Dle požadavků a kapitol rozpočtů.	Dotování dle počtu žáků, ale hodinově je nutné pokrýt celou dobu i třeba pro 10 dětí. Nedostatek finančních prostředků na celé úvazky pro pedagogy, proto ani nejsou nabízeny žádné zájmové útvary, mimoškolní pravidelnou činnost.
Mateřská škola Mírov, příspěvková organizace	V souvislosti s úbytkem dětí v MŠ se příjmy, a tím i výdaje, výrazně snižují.	Potřeba navýšit příjmy na pedagogy, aby bylo možné prodloužit dobu provozu MŠ (zkrácené úvazky). Dále je vítáno financování chůvy pro dvouleté děti. Investovat by škola chtěla do vybavení.	Normativní financování MŠ dle počtu zapsaných dětí.	Energie.	–
Základní škola a Mateřská škola Pavlov, příspěvková organizace	Průměrné, škola vždy s nimi vyjít musela vyjít.	Investiční výdaje.	Stávající systém financování škol státem – honba za počty žáků, aby bylo z čeho zaplatit zaměstnance.	Energie, služby.	–

Název mateřské školy	Hodnocení vývoje příjmů a výdajů MŠ v posledních 5 letech	Oblasti, kam by MŠ primárně investovaly v případě nárůstu příjmů	Co MŠ považují za největší problém v oblasti financování	Které výdaje v posledních letech narůstají nejvíce	Další poznámky
Základní škola a Mateřská škola Mohelnice, Masarykova 4	Stagnují.	Vybavení školní družiny, modernizace počítačové učebny, rekonstrukce školních šaten.	Způsob financování – tzv. na žáka.	Mzdy – asistenti pedagoga.	Změna způsobu financování – tzv. na třídu.
Soukromá mateřská škola Medová školka	Škola nedodala údaje.				

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti MŠ, rozbor investičních a neinvestičních potřeb MŠ včetně jejich součástí

Dle tabulky níže (technický stav MŠ) můžeme konstatovat, že na území ORP Mohelnice lze MŠ-rozdělit do tří kategorií, podle toho jak hodnotí stav technické infrastruktury. První skupina hodnotí technický stav infrastruktury jako dobrý, který se v posledních letech zlepšil. Druhá kategorie hodnotí technický stav infrastruktury za ucházející, nicméně stále je velké množství věcí, které lze zlepšit a poslední kategorie MŠ hodnotí technický stav infrastruktury jako špatný, kde je potřeba investice většího charakteru.

Tab. 52: Technický stav MŠ

Škola	Zhodnocení technického stavu
Soukromá mateřská škola Medová školka	Stávající technický stav je velmi dobrý a v posledních 5 letech se zlepšil.
Mateřská škola Loštice, příspěvková organizace	I když v posledních 5 letech proběhly postupně dílčí rekonstrukce, stávající technický stav je nadále špatný - nutné další investice do objektu.
Mateřská škola Mohelnice, Na Zámečku 10	Stávající technický stav je dobrý a v posledních 5 letech se výrazně zlepšil.
Mateřská škola Mohelnice, Hálkova 12	Stávající technický stav je špatný, jsou nutné větší investice - zahrada, elektro spotřebiče. V posledních 5 letech se technický stav zlepšil pouze nepatrně. Stále je aktuální potřeba větších investic.
Mateřská škola Třeština, příspěvková organizace	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo k výraznému zlepšení.

Mateřská škola Moravičany, příspěvková organizace	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo k výraznému zlepšení.
Mateřská škola Klopina, příspěvková organizace	Stávající technický stav se vyznačuje drobnými technickými nedostatky (zastaralý nábytek, nevyhovující umyvadla, opotřebované herní prvky na zahradě, nedostatek moderních kvalitních didaktických pomůcek). V posledních 5 letech došlo ke zlepšení technického stavu díky nástupu nové starostky. Technický stav a vybavenost se tak již začíná postupně řešit a zlepšovat.
Základní škola a Mateřská škola Úsov, příspěvková organizace	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo ke zlepšení.
Základní škola a Mateřská škola Maletín, příspěvková organizace	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo ke zlepšení.
Mateřská škola Mírov, příspěvková organizace	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo ke zlepšení.
Základní škola a Mateřská škola Pavlov, příspěvková organizace	Stávající technický stav je špatný, jsou nutné větší investice do modernizace sociálního zařízení, zateplení budov, nových rozvodů elektřiny, které jsou zastaralé, atd. V posledních pěti letech nedošlo ke změně technického stavu.
Základní škola a Mateřská škola Mohelnice, Masarykova 4	Technický stav je dobrý, avšak s drobnými technickými nedostatky v podobě zastarávání majetku a vybavení. Technický stav a vybavení v posledních 5 letech bez zlepšení, pouze stárne.

3.1.4.3 Základní vzdělávání

Vývoj počtu ZŠ v řešeném území

Vzhledem k pestrosti a rozlehlosti území ORP Mohelnice lze charakterizovat rozložení základních škol jako rovnoměrné a odpovídající možnostem a potřebám území. Na území ORP Mohelnice se v současnosti nachází celkem 8 základních škol, což je ve srovnání se školním rokem 2014/2015 pokles o jednu ZŠ. Jak již bylo zmíněno, od školního roku 2015/2016 byla nejdříve pozastavena činnost základní školy v Mírově a během roku 2017 byla škola úplně zrušena. Většinu škol zřizují obce, ve kterých se školy nacházejí, výjimku tvoří pouze Základní škola Masarykova v Mohelnici, kterou zřizuje kraj.

Hodnotíme-li školy podle stupně, do kterého probíhá výuka, tak pouze 3 ZŠ v území SO ORP Mohelnice mají pouze první stupeň (1. – 5. ročník), jedná se o školy v menších obcích, konkrétně ZŠ Maletín, ZŠ Moravičany a ZŠ Pavlov. Druhou kategorií tvoří školy, které mají oba stupně, tj. 1. – 9. ročník. Do této kategorie náleží ZŠ Loštice, ZŠ Úsov, ZŠ Mohelnice, Vodní, ZŠ Mohelnice, Mlýnská, ZŠ Mohelnice, Masarykova.

Tab. 53: Vývoj počtu ZŠ

Rok	Celkový počet ZŠ	Počet běžných ZŠ	Počet speciálních ZŠ	Počet úplných ZŠ	Počet neúplných ZŠ
2011/2012	9	8	1	5	5
2012/2013	9	8	1	5	5
2013/2014	9	8	1	5	5
2014/2015	9	8	1	5	5
2015/2016	8	7	1	5	4
2016/2017	8	7	1	5	4
2017/2018	8	7	1	5	4
2018/2019	8	7	1	5	4
2019/2020	8	7	1	5	4

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Počet běžných tříd se během sledovaného období neměnil, na stejné úrovni zůstal také počet speciálních tříd. Jediný rozdíl můžeme zaznamenat v počtu malotřídních základních škol. V posledním roce sledovaného období se projevuje uzavření školy na Mírově, viz tabulku níže.

Tab. 54: Vývoj tříd v ZŠ

Rok	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet malotřídních ZŠ
2011/2012	79	9	4
2012/2013	79	9	4
2013/2014	79	9	4
2014/2015	79	9	4
2015/2016	79	9	3
2016/2017	79	9	3
2017/2018	79	9	3
2018/2019	79	9	3
2019/2020	79	9	3

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Vývoj počtu žáků v ZŠ

Počet žáků základních škol na území ORP Mohelnice období posledních 8 let zaznamenal malý nárůst v jednotkách procentních bodů, konkrétně z 1 561 žáků v roce 2011/2012 na 1 601 žáků v roce 2017/2018, což je v absolutním vyjádření nárůst o 40 žáků, tj. 2,5 %. Počet dětí ve speciálních třídách narostl výrazněji mezi lety 2015 a 2016, do té doby zůstával na přibližně na stejné úrovni. Konkrétně ve školním roce 2015/2016 bylo ve speciálních třídách 63 žáků, ve školním roce 2016/2017 již 87 žáků, což je nárůst o více než třetinu (v roce 2016 navýšení na 138,1 % stavu v roce 2015).

Tab. 55: Vývoj počtu žáků v letech 2011 - 2019

Rok	Celkový počet žáků	Rejstříková kapacita	Počet žáků v běžných třídách	Počet žáků ve speciálních třídách
2011/2012	1 561	2 992	1 493	68
2012/2013	1 552	2 992	1 497	55
2013/2014	1 566	2 992	1 503	63
2014/2015	1 580	2 992	1 519	61
2015/2016	1 587	2 992	1 524	63
2016/2017	1 588	2 992	1 501	87
2017/2018	1 601	2 992	1 521	80
2018/2019	1 601	2 992	1 521	80
2019/2020	1 601	2 992	1 521	80

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Co se týká naplnění rejstříkové kapacity škol, jsou ZŠ na území SO ORP Mohelnice naplněny přibližně z poloviny. Podobně jako v případě mateřských škol jsou mezi školami relativně velké rozdíly v jejich naplněnosti. Nejvíce volných míst je na ZŠ Úsov, ZŠ Maletín, ZŠ Mohelnice, Mlýnská a ZŠ Loštice, kde je v současné době k dispozici přibližně polovina kapacity. Nenaplněnost kapacit souvisí s nízkými počty narozených dětí. S ohledem na přirozený přírůstek v jednotlivých obcích jsou volné kapacity pozitivní v dlouhodobějším horizontu, kdy nebude problém s umístěním žáků početně silnějších ročníků do základních škol v místě trvalého bydliště. Na hranici naplněnosti kapacity jsou v současné době ZŠ v Pavlově, kde jsou pouze 4 volná místa a ZŠ v Mohelnici, Vodní, která při své celkové kapacitě 570 žáků vykazuje ve školním roce 2017/2018 pouze 32 volných míst.

Tab. 56: Vývoj počtu narozených dětí letech 2012 – 2018 a srovnání s kapacitou škol

Obec	Počty narozených (stav k 31.12.)					ZŠ ano/ne	ZŠ volná kapacita ano/mini mální/ne	Absolutně srovnání 2016/2011	Relativně 2012/2011 (v %)	Relativně 2016/2011 (v %)
	2012	2013	2014	2015	2016					
	do 1. třídy v roce									
	2018	2019	2020	2021	2022					
Klopina	3	3	5	3	7	ne	ne	1	50,0	116,7
Krchleby	4	1	1	1	1	ne	ne	0	400,0	100,0
Líšnice	5	6	2	6	1	ne	ne	-4	100,0	120,0
Loštice	26	29	21	26	39	ano	ano	10	89,6	134,5
Maletín	5	8	3	2	2	ano	ano	-3	100,0	40,0
Mírov	4	1	4	1	6	ne	ne	5	400,0	600,0
Mohelnice	85	95	86	89	97	ano	ano	15	103,7	118,3
Moravičany	11	12	14	14	13	ano	ano	-4	64,7	76,5
Palonín	3	2	-	5	3	ne	ne	-3	50,0	50,0
Pavlov	8	2	5	7	7	ano	minimální	-2	160,0	140,0
Police	1	1	2	0	1	ne	ne	-1	50,0	50,0
Stavenice	1	-	4	2	1	ne	ne	0	100,0	100,0
Třeština	6	5	8	6	5	ne	ne	0	120,0	100,0
Úsov	13	19	9	12	12	ano	ano	5	185,7	171,4
SO ORP celkem	175	184	164	174	193	-	-	22	102,3	112,9

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Vývoj počtu pracovníků v ZŠ

V období let 2011 – 2019 se počet pracovníků ZŠ udržoval na přibližně stejné úrovni, od roku 2011 do roku 2015 mírně poklesl a v letech 2016 – 2018 se mírně navýšil, pouze minimálně však v kategorii učitelů. Z tabulky je patrné, že počet pedagogických pracovníků se během let mírně zvyšoval či snižoval, nicméně počet nepedagogických pracovníků jen klesal. Oproti zařízením mateřských škol zde vidíme výrazný nárůst počtu mužů mezi pracovníky. Z celkového počtu zaměstnanců ZŠ pak procento zastoupení pedagogických pracovníků rostlo až na současných 72,6 %. Celkový počet pracovníků dle jednotlivých ZŠ pak kopíruje jejich velikost, největší školy jsou v Mohelnici a ty také vykazují největší počty pracovníků, následují je školy v Lošticích, Úsově či speciální škola v Mohelnici, Masarykova. Ostatní školy vykazují vždy počet zaměstnanců v řádu jednotek maximálně do počtu 10 pracovníků. Velkým problémem je nízký počet speciálních pedagogů, psychologů či logopedů, a to zejména v ZŠ v menších obcích.

Tab. 57: Počty a typy pracovníků v ZŠ

Rok	Celkový počet pracovníků	Z toho učitelé	Z toho pedagogičtí pracovníci	Z toho nepedagogičtí pracovníci	Z toho mužů	Z toho žen	Podíl pedagogických pracovníků (v %)
2011/2012	222	125	155	67	36	186	69,82
2012/2013	222	125	157	65	34	188	70,72
2013/2014	221	126	156	65	35	187	70,59
2014/2015	215	126	153	62	32	183	71,16
2015/2016	212	125	151	60	32	180	71,23
2016/2017	230	129	166	61	30	178	72,17
2017/2018	237	129	172	61	32	182	72,63
2018/2019	237	129	172	61	32	182	72,63
2019/2020	237	129	172	61	32	182	72,63

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Docházka do škol a informace týkající se dokončení základního vzdělání

Na území SO ORP Mohelnice bylo ve sledovaném období 2011–2016 zaznamenáno celkem 824 žáků, kteří úspěšně absolvovali ZŠ. Analýza zahrnovala pouze základní školy, které mají oba stupně, tedy 1. – 9. ročník, po jehož absolvování mají žáci dokončené základní vzdělávání. Přehled počtu úspěšných absolventů dle jednotlivých školních roků je uveden v tabulce níže.

Další ze zajímavých údajů, které nalezneme v tabulce č. 10, se týká počtu žáků, kteří předčasně ukončili docházku do ZŠ. V období 2011 – 2016 docházku nedokončilo celkem 5 žáků, z toho 1 žák ze speciální třídy. Důvody nebyly doloženy, mohlo se jednat o přestoupení na ZŠ v jiném ORP či přestoupili na odborné učiliště umožňující dokončení povinné školní docházky.

Všichni 4 žáci z běžných tříd, kteří nedokončili docházku v průběhu sledovaného období, připadají na základní školu Mlýnská v Mohelnici, jeden žák pak na speciální školu. Z dalších údajů, které můžeme z tabulky vyčíst, uvádíme například počet dětí, které přestoupily na gymnázium v průběhu základní školní docházky, tzn. v 5. nebo 7. třídě. Celkem ve sledovaném období přestoupilo 6 žáků a to z následujících škol – ZŠ v Lošticích (4 žáci), ZŠ Mohelnice, Mlýnská (1 žák) a ZŠ Moravičany (1 žák).

Tab. 58: Dokončení základního vzdělání

Rok	Počet absolventů, kteří úspěšně dokončili ZŠ a získali základní vzdělání	Počet žáků, kteří ukončili docházku předčasně	Z toho v běžných třídách	Z toho ve speciálních třídách	Počet žáků, kteří přešli na gymnázium v 5. a v 7. třídě
2011/2012	165	2	2	0	1
2012/2013	150	1	1	0	2
2013/2014	164	0	0	0	2
2014/2015	168	0	0	0	0
2015/2016	177	2	1	1	1
2016/2017					
2017/2018					
2018/2019					
2019/2020					

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Hospodaření ZŠ

Postoj k hodnocení vývoje příjmu a výdajů mají základní školy na území zcela rozličný. Většina dotazovaných ředitelů škol nesouhlasí s metodikou rozdělování financí v kapitole základní školy ze strany MŠMT, ze strany zřizovatele školy jsou připomínky menší. Při navýšení příjmů by všechny školy bez rozdílu investovaly například do modernizace učeben, tříd, nákupu pomůcek, vybavení školy, oprav šaten a mnohých dalších investic. Jako největší problém školy jednohlasně vnímají zdroj a metodiku jejich financování. Peněžní prostředky, které dostávají, jsou přepočteny na počet žáků, kdy tento způsob školy vidí jako zavádějící a chybný.

Kategorii nejvyšších výdajů pak opět shodně napříč všemi školami tvoří výdaje na energie, celkově provoz budov, spotřební materiál, služby, mzdy pro asistenty pedagoga a software.

Tab. 59: Hodnocení příjmů, výdajů a financování mateřských škol

Název mateřské školy	Hodnocení vývoje příjmů a výdajů MŠ v posledních 5 letech	Oblasti, kam by MŠ primárně investovaly v případě nárůstu příjmů	Co MŠ považují za největší problém v oblasti financování	Které výdaje v posledních letech narůstají nejvíce	Další poznámky
Základní škola a Mateřská škola Úsov, příspěvková organizace	Příjmy ze strany MŠMT souvisí s počtem dětí, resp. žáků. V posledních letech pokles. Příjmy ze strany zřizovatele zůstávají v posledních letech ve stejné výši. Výdaje ve všech oblastech spíše rostou.	Vybavení školy z pohledu výchovy a vzdělávání, tedy vybavení tříd, pomůcky atp.	Financování na dítě/žáka.	Energie, spotřební materiál.	–
Základní škola a Mateřská škola Maletín, příspěvková organizace	Hospodaří s vyrovnaným rozpočtem.	Vybavení ZŠ a MŠ novým nábytkem, místnosti pro ŠD, platy zaměstnanců – nabídka mimoškolních aktivit pro děti i veřejnost.	Složitost, výkaznictví, nedostatečné finanční ohodnocení pedagogických i nepedagogických zaměstnanců – dle počtu dětí (finanční normativ) nejsme schopni pokrýt požadovanou dobu.	Dle požadavků a kapitol rozpočtů.	Dotování dle počtu žáků, ale hodinově je nutné pokrýt celou dobu i třeba pro 10 dětí. Nedostatek finančních prostředků na celé úvazky pro pedagogy, proto ani nejsou nabízeny žádné zájmové útvary, mimoškolní pravidelnou činnost.
Základní škola a Mateřská škola Pavlov, příspěvková organizace	Průměrné, škola vždy s nimi vyjít musela vyjít.	Investiční výdaje.	Stávající systém financování škol státem – honba za počty žáků, aby bylo z čeho zaplatit zaměstnance.	Energie, služby.	–
Základní škola a Mateřská škola Mohelnice, Masarykova 4	Stagnují.	Vybavení školní družiny, modernizace počítačové učebny, rekonstrukce školních šaten.	Způsob financování – tzv. na žáka.	Mzdy – asistenti pedagoga.	Změna způsobu financování – tzv. na třídu.

Název mateřské školy	Hodnocení vývoje příjmů a výdajů MŠ v posledních 5 letech	Oblasti, kam by MŠ primárně investovaly v případě nárůstu příjmů	Co MŠ považují za největší problém v oblasti financování	Které výdaje v posledních letech narůstají nejvíce	Další poznámky
Základní škola Mohelnice, Vodní 27	Negativně.	Rozvoje školy – vybavení a opravy.	Málo finančních prostředků oproti okolním školám.	Provozní výdaje, údržba, zajištění provozu, software, pomůcky.	–
Základní škola Mohelnice, Mlýnská 1	V posledních letech si škola finančně vypomohla projekty EU. Zřizovatel dostatečně neinvestuje do modernizace a údržby budovy. Rozpočet školy je stanovován na počet žáků školy, při klesajícím počtu žáků snižují i rozpočet.	Do obnovy a modernizace zařízení, pomůcek, vytvoření bezbariérové školy, vytvoření klidové zóny a učebny v přírodě, modernizace odborných učeben a vytvoření nových řemeslných dílen, zřízení poradenského centra pro žáky, vzdělávání pedagogických pracovníků.	Financování na počet žáků, projekty jsou náročné nejen na zpracování a dokumentaci, ve školách nepracují projektoví manažeři ale učitelé, pokud zpracovává firma, stejně je práce a další řízení na vedení školy, pro které je to práce navíc bez finančního ohodnocení, ředitelé jsou zahlceni.	Na údržbu a obnovu ICT vybavení, modernizaci, na správu software, na školení.	–
Základní škola Moravičany	Setrvalý stav (jedná se o provozní finance).	Obnova vybavení.	Financování mezd podle počtu žáků.	Vše se zdrazuje.	–
Základní škola Loštice, příspěvková organizace	–	–	Peníze nedostává škola podle tarifů a věkového zařazení pedagogických pracovníků.	–	Ředitel školy musí vyjít s příjmy a podle toho aktuálně řeší problémy (technické problémy, vybavení školy atd.).

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Zhodnocení technického stavu a stavu vybavenosti ZŠ, rozbor investičních a neinvestičních potřeb ZŠ včetně jejich součástí

Dle tabulky níže (technický stav ZŠ) můžeme konstatovat, že na území ORP Mohelnice se nachází školy, které jsou svým technickým stavem na tom velmi dobře, protože v posledních letech prošly alespoň některými dílčími rekonstrukcemi. Pouze dvě školy, a to v Pavlově a speciální ZŠ v Mohelnici, vidí svůj technický stav spíše špatný než dobrý.

Tab. 60: Technický stav ZŠ

Škola	Zhodnocení technického stavu
Základní škola a Mateřská škola Úsov, příspěvková organizace	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo ke zlepšení.
Základní škola a Mateřská škola Maletín, příspěvková organizace	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo ke zlepšení.
Základní škola a Mateřská škola Pavlov, příspěvková organizace	Stávající technický stav je špatný, jsou nutné větší investice do modernizace sociálního zařízení, zateplení budov, nových rozvodů elektřiny, které jsou zastaralé, atd. V posledních pěti letech nedošlo ke změně technického stavu.
Základní škola a Mateřská škola Mohelnice, Masarykova 4	Technický stav je dobrý, avšak s drobnými technickými nedostatky v podobě zastarávání majetku a vybavení. Technický stav a vybavení v posledních 5 letech bez zlepšení, pouze stárne.
Základní škola Mohelnice, Vodní 27	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo ke zlepšení.
Základní škola Mohelnice, Mlýnská 1	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo k výraznému zlepšení.
Základní škola Moravičany	Stávající technický stav je dobrý, v posledních 5 letech došlo ke zlepšení.
Základní škola Loštice, příspěvková organizace	Škola je udržovaná v dobrém technickém stavu.

3.1.4.4 Základní umělecké vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

Činnost základních uměleckých škol v území ORP Mohelnice je legislativně vymezena § 109 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších změn a dodatků, vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, učebními plány a osnovami pro ZUŠ.

Základní umělecké vzdělávání se v ORP Mohelnice uskutečňuje v základních uměleckých školách (ZUŠ) a poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. ZUŠ mají významný podíl na formování osobnosti svých žáků, rozvíjejí jejich individuální schopnosti a talent, vytvářejí a formují jejich umělecké vnímání a citění. Organizace studia je upravena zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou MŠMT č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. Výsledky výchovy a vzdělávání v ZUŠ stejně jako personální a materiální podmínky pro výuku jsou hodnoceny Českou školní inspekcí.

Na území ORP Mohelnice se nachází v současné době dvě ZUŠ – v Mohelnici a Lošticích. ZUŠ v Mohelnici má detašovanou třídu ZUŠ působící v obci Rohle a pobočku ZUŠ v Základní škole Bílá Lhota, což je ale mimo území ORP. Obě ZUŠ mají právní formu příspěvkové organizace:

- Základní umělecká škola, Mohelnice, Náměstí Svobody 15, příspěvková organizace
- Základní umělecká škola A. Kašpara Loštice, okres Šumperk, příspěvková organizace

Základní umělecká škola, Mohelnice, Náměstí Svobody 15, okres Šumperk, příspěvková organizace

Sídlo školy: 789 85 Mohelnice, Náměstí Svobody 15

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 00851451

IZO: 102692335

Zřizovatel: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Kapacita školy: 645 žáků

Obory: hudební, výtvarný, literárně-dramatický, taneční

Studium: přípravné, základní, pro dospělé

Zřizovatel: Olomoucký kraj

Adresa: Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Historie ZUŠ v Mohelnici je datována rokem 1951, kdy byla ve městě po dlouhých jednáních zřízena hudební škola v Mohelnici, která fungovala jako pobočka hudební školy Zábřeh. Místnosti hudební školy byly po malých úpravách otevřeny v přízemí bývalé fary na Kostelním náměstí. Nejdříve se zde vyučovalo jen hře na klavír, od září 1951 i hře na housle, kde vyučovali místní hudebníci soukromě. Počet žáků se neúměrně z roka na rok zvyšoval (např. v roce 1962 navštěvovalo hudební školu 156 žáků, z toho 88 nebylo přijato pro nedostatek místa), takže bylo nevyhnutelné usilovat o další učebny a také o úplné osamostatnění mohelnické hudební školy.

Samostatná škola vznikla až v roce 1976, kdy se Lidová škola umění Mohelnice (nové označení školy – Lidová škola umění - používané od roku 1962) stala samostatnou a současně převzala od Lidové školy umění Zábřeh i detašované třídy v Nedvězí a v Rohli. Škola v té době zajišťovala výuku v hudebním oboru (oddělení klávesové, smyčcových nástrojů, dechových nástrojů a lidových nástrojů), ve výtvarném oboru a v tanečném oboru. I v tomto období se škola vypořádávala s řadou problémů, hlavně s nedostatečnými prostorami ve svém sídle na Kostelním náměstí.

K uspokojivému stavu dochází až v roce 1988, kdy se škola přestěhovala do nově zrekonstruované renesanční budovy na tehdejším náměstí Klementa Gottwalda (dnešní náměstí Svobody), ve které sídlí dodnes. Součástí budovy je koncertní síň, taneční sál a ateliér v podkroví.

Od roku 1996, kdy se osamostatnila ZUŠ Loštice pobočka Mohelnice, měla ZUŠ Mohelnice jenom jedno detašované pracoviště v Rohli.

Detašovaná třída působí v Rohli od roku 1975 a má dlouholetou tradici. Žáci do této třídy dojíždí i z okolních obcí a sídel: Kamenná, Janoslavice, Nedvězí, Klopina, Veleboř, Strupšín, Brníčko. Důvodem pro umístění detašovaného pracoviště je složitější dopravní dostupnost a periferní poloha obce Rohle. Zájem rodičů o hudební vzdělání dětí v Rohli a nejbližším okolí je na stabilní úrovni a třída byla doposud vždy naplněna do plného počtu žáků. Největší počet žáků je vyučován na klavír, dále na akordeon a zobcovou flétnu. Vyhovující je umístění detašované třídy v základní škole, kdy žáci mohou ihned po skončení vyučování docházet do hodin výuky na nástroj. Rozvrh je přizpůsoben autobusovému spojení žáků a jejich další odpolední zájmové činnosti.

Ve školním roce 2014/2015 byla pro zvýšený zájem dětí otevřena pobočka ZUŠ Mohelnice v Základní škole Bílá Lhota. Vyučují se zde klávesové nástroje klavír a keyboard a nástroje dechové a kytara.

Základní umělecká škola A. Kašpara Loštice, okres Šumperk, příspěvková organizace

Sídlo školy: 789 83 Loštice, Trávník 596

Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 65497201
IZO: 120301148
Kapacita školy: 200 žáků
Obory: hudební, výtvarný, literárně-dramatický, taneční
Studium: přípravné, základní, pro dospělé
Zřizovatel: Město Loštice
Adresa: Nám. Míru 66, 789 83 Loštice

Tradice ZUŠ v Lošticích spadá do roku 1951, kdy byla založena jako pobočka hudební školy v Zábřehu. Toto spojení se zábřežskou „lidovou školou umění“ (hudební školy přejmenovány v roce 1961) bylo ukončeno po 37 letech v roce 1988, kdy škola přešla pod Lidovou školu umění v Mohelnici. Počínaje rokem 1996 je škola samostatným subjektem pod názvem Základní umělecká škola Loštice – jako zálohová, později příspěvková organizace města. Hudební škola v Lošticích několikrát měnila své působiště. První a nejdelší období prožila ve Ztracené ulici v budově bývalé židovské synagogy. V roce 1987 se škola přestěhovala do staré mateřské školy na Olomoucké ulici. Zdejší pobyt byl ideální, ale trval pouhých 6 let. Budova se po revoluci vrátila v rámci restitucí původním majitelům a ZUŠ v roce 1993 nakonec přesídlila do jedné z budov areálu základní školy (Trávník 596) nad školní jídelnou. V roce 2005 se ještě navíc podařilo získat a přebudovat další část vedlejší budovy nové školy – v přízemí se samostatným vchodem (Moravičanská 674/6) pro výtvarný obor, který po 27 let působil v různých provizorních učebnách. V roce 2020 proběhlo stěhování do nově zrekonstruované budovy bývalé knihovny v Lošticích, kde vznikly nové prostory pro výtvarný, taneční a literárně-dramatický obor a pro výuku hudební nauky i sólového zpěvu. Z původní jednotřídkové pobočky o 28 žácích se škola rozrostla na čtyřoborovou školu. V roce 2008 udělilo Ministerstvo školství škole čestný název po slavném malíři Adolfu Kašparovi, který v Lošticích žil a tvořil. O rok později došlo navíc po jejich schválení k navýšení kapacity školy ze 170 na 200 žáků s platností od 1. září 2010, což umožnilo od školního roku 2010/2011 otevřít literárně dramatický obor. Město Loštice má relativně širokou spádovou oblast a do ZUŠ dojíždějí žáci i z 50 km vzdálenosti (ze Šumperska, Bouzovska, Vranové Lhoty či Bílé Lhoty). Každým rokem ze ZUŠ odcházejí žáci na konzervatoře nebo jiné umělecké, či pedagogické školy. Ostatní žáci nacházejí uplatnění v různých mládežnických souborech nebo si zde aspoň rozšiřují vědomosti a poznatky uměleckého směru, získávají základy uměleckého vzdělání a lásku ke kultuře a umění.

Snahou školy je vést žáky k zájmu o umění, estetickému cítění a k rozvoji tvořivosti. Jedním z poslání ZUŠ je ale také navazovat na dědictví našich předků a předávat jejich poselství dalším generacím. Hlavním cílem do budoucna je zachovat školu jako oázu umění a opravdových tradičních hodnot vůči přetechizovanému světu a příkladnou výchovou pomáhat vytvářet řádného a kulturního člověka.

Ve školském rejstříku má škola zapsány 4 obory – hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický.

Vyučování v jednotlivých oborech probíhá podle Školní vzdělávacího programu (ŠVP) Základní umělecké školy A. Kašpara Loštice, okres Šumperk, příspěvková organizace.

ZUŠ aktivně spolupracuje ve vzdělávání se spřátelenými školami a kulturními institucemi, jedná se zejména o ZŠ a MŠ Loštice, MŠ Moravičany, KPH (Klub přátel hudby) Loštice, KD (Kulturní dům) Loštice, SPRŠ ZUŠ A. Kašpara Loštice (Sdružení rodičů a přátel školy).

ZUŠ v ORP Mohelnice zajišťují komplexní rozvoj uměleckého vzdělávání dětí, mládeže a dospělých a rozvoj jejich přirozeného talentu. Plní společensky přínosnou sociální prevenci negativních společenských jevů od předškolního věku až po dospělost.

Pro další rozvoj a kvalitní vzdělávání je v oblasti základního uměleckého vzdělávání prioritou:

- podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich zapojení do vzdělávacích projektů financovaných z fondů EU (jazykové a odborné vzdělávání);
- podporovat spolupráci ZUŠ v rámci Olomouckého kraje prostřednictvím dotačních titulů a grantů;
- podporovat spolupráci ZUŠ se zahraničními školami obdobného zaměření formou dotačních titulů a grantů;
- umožnit zřizování nových míst poskytovaného vzdělávání stávajících ZUŠ s ohledem na složitou dopravní obslužnost v rámci stanovených kapacit, podobně jako je tomu v Rohli a v Bílé Lhotě (pobočka mimo území ORP Mohelnice, ale spadající pod ZUŠ Mohelnice);
- umožnit přesuny mezi kapacitami jednotlivých uměleckých oborů v rámci stávající kapacity škol;
- podporovat postupnou implementaci školních vzdělávacích programů do všech ročníků studia v ZUŠ;
- podporovat spolupráci ZUŠ s mateřskými a základními školami v regionu;
- podporovat aktivity ZUŠ pro širokou veřejnost.

3.1.4.5 Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

Neformální a zájmové vzdělávání významně zasahuje do oblasti naplňování volného času jedince, a je zvláště důležité pro děti a žáky. Volný čas je významnou sociologickou, ekonomickou a pedagogickou kategorií a jeho smysluplné využívání přispívá k rozvoji osobnosti jedince, jeho zájmů a nadání (MŠMT, 2017). Často může pozitivně ovlivnit i budoucí profesní dráhu jedince a je významným prostředkem prevence rizikového chování, především dětí a mládeže.

Neformální vzdělávání se dle legislativy MŠMT uskutečňuje mimo formální vzdělávací systém, zatímco formální vzdělávání vede k dosažení určitého stupně vzdělání doloženého certifikátem, např. vysvědčením, diplomem. Oblastí neformálního vzdělávání, zvyšováním jeho kvality a uznáváním se poprvé v ČR začal systematicky zabývat Národní institut dětí a mládeže v roce 2009 prostřednictvím národního projektu „Klíče pro život“, kdy v rámci jeho aktivit vzniklo i „Memorandum o podpoře uznávání výsledků neformálního vzdělávání při práci s dětmi a mládeží“ (první signatáři Memorandum podepsali na celostátní „Konferenci o uznávání neformálního vzdělávání“, v roce 2011 v Praze). V současné době je pod Memorandem podepsáno 41 zástupců z řad významných zaměstnavatelů a vzdělavatelů.

Neformálním vzděláváním na území ORP Mohelnice rozumíme organizované výchovně vzdělávací aktivity mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému, které zájemcům nabízí záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů, založených na uceleném systému hodnot. Stejně jako v celé ČR jsou i v území ORP Mohelnice tyto aktivity zpravidla dobrovolné a organizátory jsou sdružení dětí a mládeže a další nestátní neziskové organizace, školská zařízení pro zájmové vzdělávání – především střediska volného času, vzdělávací agentury, kluby, kulturní zařízení a další.

Zájmové vzdělávání je právně ukotveno v zákoně č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a je zde definováno v § 111 jako vzdělávání poskytující účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje na území ORP Mohelnice ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, ve střediscích volného času, školních družinách a zájmových organizacích a spolecích. Středisko volného času se dále podílí na další péči o nadané děti, žáky a studenty a ve spolupráci se školami a dalšími institucemi rovněž na organizaci soutěží a přehlídek dětí a žáků. Zájmové vzdělávání se zabývá aktivitami potřebnými pro rozvoj osobnosti, kompenzuje jednostrannou zátěž ze školy, zajišťuje duševní hygienu, má funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, preventivní, zdravotní (relaxační a regenerační), sociální a preventivní, rozvíjí schopnosti, znalosti, dovednosti, talent, upevňuje sociální vztahy. Školská zařízení pro zájmové vzdělávání jsou součástí výchovně vzdělávací soustavy ČR a jedná

se o střediska volného času, školní družiny a školní kluby. Významnou celospolečenskou roli plní mimo jiné jako zařízení výrazně přispívající k ochraně před šířením sociálně patologických jevů a rizikového chování mezi dětmi a mládeží, kterým umožňují smysluplně využít volný čas. Nezastupitelnou roli mají školská zařízení pro zájmové vzdělávání též při objevování, podchycování a rozvíjení nadání a talentu dětí a mládeže. Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům, zejména dětem, žákům a studentům, ale i rodičům, pedagogickým pracovníkům i dalším fyzickým osobám naplnění volného času různorodou zájmovou činností. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, především ve střediscích volného času, domech dětí a mládeže, ve školních družinách a školních klubech.

V území ORP Mohelnice působí několik organizací zabezpečujících neformální a zájmové vzdělávání. Mezi nejvýznamnější patří Dům dětí a mládeže Magnet (Mohelnice), z neziskových organizací zabývajících se vzděláváním je významná nezisková společnost **Kultura a volný čas Mohelnice, nezisková o.p.s.**, která vznikla v roce 2011. Nezastupitelnou roli mají desítky dobrovolných zájmových spolků.

Dům dětí a mládeže (DDM) Magnet, Mohelnice je příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Olomoucký kraj. Ve školním roce 2016/2017 se vzdělávacích aktivit organizovaných DDM Magnet účastnilo více než 1200 dětí a žáků. Aktivita jsou směřovány do podpory estetických, pohybových, sportovních, jazykových a IT dovedností.

Tab. 61: Struktura vzdělávacích aktivit DDM Magnet Mohelnice (stav ve školním roce 2016/2017)

Obor/oblast vzdělávání	Forma (skupina, kroužek, oddíl apod.)	Počet skupin/ kroužků apod.	Počet pedagogů, vedoucích skupin apod.	Časová dotace na vzdělávací aktivitu (počet hodin za týden, průměrně)	Probíhá pouze v pracovní dny v průběhu školního roku
Estetická	kroužky	20	7	1,5	ano
Pohybová	kroužky	21	5	1	ano
Sportovní	kroužky	34	16	1	ano
Jazykové	kroužky	15	4	1	ano
IT	kroužky	10	4	1	ano
Ostatní	Kroužky, kluby	25	16	1,5	ano

Zdroj dat: vlastní šetření

V průběhu posledních pěti let se celkový počet dětí a žáků účastnících se vzdělávacích aktivit DDM Magnet Mohelnice mírně snížil a došlo také ke změně priorit. Ve školním roce 2012/2013 se aktivit účastnilo více než 1400 dětí a žáků (1439), ve školním roce 2016/2017 necelých 1300 dětí a žáků (1262),

celkově se jednalo pokles o více než osminu (87,7 %). Nejvíce dětí a žáků bylo ve školním roce 2015/2016 (1445). V posledních dvou letech je největší zájem o sportovní kroužky.

Pro získání nových dětí a žáků DDM Magnet Mohelnice využívá pestrou škálu propagace, a to jak klasickou formu (tištěné nabídky ZK do každé domácnosti na začátku školního roku), nabídku pravidelně zveřejňují a aktualizují na webových stránkách, základní informace prezentují v místním tisku (Mohelnický zpravodaj) a důležitý je i osobní kontakt prostřednictvím mateřských a základních škol v ORP Mohelnice.

Tab. 62: Struktura vývoje počtu žáků vzdělávacích aktivit DDM Magnet Mohelnice (vývoj v letech 2014 – 2020)

Obor/oblast vzdělávání	Forma (skupina, kroužek, oddíl apod.)	Počet žáků ve školním roce						Bude se otvírat v roce 2021/2022?
		2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	
Estetická	kroužky	341	298	179	191	192	204	ano
Pohybová	kroužky	281	278	226	235	160	154	ano
Sportovní	kroužky	259	451	410	491	406	355	ano
Jazyková	kroužky	182	137	147	149	102	90	ano
IT	kroužky	96	143	65	82	60	75	ano
Ostatní	kroužky, kluby	192	138	235	127	134	143	ano
Celkem	-	1351	1445	1262	1275	1054	1021	-

Zdroj dat: vlastní šetření

Hodnotíme-li věkovou strukturu, tak nejvíce dětí a žáků navštěvujících jednotlivé vzdělávací aktivity je ve věkové kategorii 6 – 9 let (48,0 %) a následuje kategorie 10-14 let (36,1 %). Pokud budeme sledovat prostorové rozmístění, tak ve struktuře dominují děti a žáci z Mohelnice (48,2 %), následují děti a žáci z Dubicka (16,0 %) a shodně podílem 13,2 % děti a žáci z Loštice a Úsova.

Tab. 63: Spádovost a věkové kategorie žáků DDM Magnet Mohelnice (vývoj v letech 2012 – 2017)

Obor/oblast vzdělávání	Počet žáků ve věkové kategorii					Místo bydliště				
	0-3 let	4-5 let	6-9 let	10-14 let	15+ let	Mohelnice	Loštice	Dubicko	Úsov	Zvole Rohle Kamenná

Estetická	1	30	106	41	1	80	25	47	31	27
Pohybová	10	40	85	79	13	166	18	22	14	13
Sportovní	1	7	241	175	23	149	120	49	68	61
Jazyková	8	17	86	34	10	70	10	35	21	11
IT	0	0	16	43	6	43	0	8	14	0
Ostatní	0	1	97	103	41	143	5	55	30	14
celkem	20	95	631	475	94	651	178	216	178	126

Zdroj dat: vlastní šetření

Hodnotíme-li zájem o obory, tak v případě pohybových a sportovních aktivit je kapacita naplněna ze 100 % a zájem žáků současné kapacitní možnosti. V případě estetických oborů je naplněnost na úrovni 70 % kapacit a ještě menší zájem je o jazykové (50 %) a IT obory (40 % naplněnost kapacit). Trvalý a dlouhodobý zájem je o pohybové aktivity (aerobik, taneční, mažoretky apod.) a sportovní kroužky (zejména florbal a míčové hry). Mírně poklesl zájem o estetické kroužky (výtvarné, keramika). Trvale se snižuje se zájem o kroužky výpočetní techniky a kroužky jazykové. Z realizovaného vlastního výzkumu vyplývá, že v posledních letech na jedné straně není zájem o ekologické kroužky (pouze stabilní zájem o rybářský a myslivecký kroužek), na straně druhé narůstá zájem o technicky zaměřené kroužky (modelářské – plastické a balzové modelářství), ale také o práci se dřevem a kovy. Je zájem o seznámení s novými technologiemi – 3D tiskem, programováním ve 3D apod.

Výsledky realizovaného výzkumu ukázaly, že za největší problém považuje vedení i odpovědní pedagogičtí pracovníci požadavek na povinné pedagogické vzdělání externích vedoucích zájmových kroužků (požaduje školská legislativa) v příspěvkových organizacích (DDM, SVČ) zřizovaných kraji, obcemi. Nelze tedy „pedagogicky kvalifikovaně“ zajistit vedení mnoha specificky zaměřených kroužků. Např. výborný nástrojař z podniku nemůže bez pedagogického vzdělání vést polytechnické vzdělávání, vyučená kuchařka není způsobilá pedagogicky k vedení kroužku vaření, člověk se znalostmi v rybářství není pedagogicky způsobilý k vedení kroužku rybářského apod.

Výzkum ukázal, že zájem ze strany dětí a žáků by byl o:

- polytechnickou výchovu – chybí však kapacity a vybavení dílen (nářadí, nástroje) a jsou vysoké nároky na zajištění bezpečnosti a „vzdělání“ vedoucího
- 3D technologie – problém je ve vysoké finanční náročnosti na pořízení technologií a následný provoz a také nároky na vedoucího (odborník má vysoké požadavky na plat a současně často nemá pedagogické vzdělání)

Samostatná pozornost byla v rámci ORP Mohelnice věnována také **školním družinám**. Mezi prioritní náleží zabezpečit ve všech obcích ORP Mohelnice nabídku tak, aby poskytovala jednak pestré a motivační trávení volného času na jedné straně, na straně druhé umožňovala rodičům dětí a žáků skloubit pracovní a rodičovské povinnost. Je nezbytné řešit problematiku volnočasových a zájmových vzdělávacích aktivit komplexně. Nemělo by docházet k vytváření konkurenčního prostředí mezi jednotlivými druhy (typy) zařízení zejména v oblastech, kde je nabídka volnočasových aktivit dostatečná.

Na území ORP Mohelnice působí i řada neziskových organizací zabývajících se nejrozličnější vzdělávací činností. Mezi nejvýznamnější lze zařadit Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (Společnost Podané ruce, o.p.s.), Rodinné a mateřské centrum Mohelníček, Spolek pro trvale udržitelný rozvoj Mohelnicka (STURM) nebo Moravičanské okrašlovací spolek.

V oblasti neformálního a zájmového vzdělávání působí desítky zájmových spolků a sdružení – k dalším např. Skauti. Společným cílem všech subjektů je rozšiřovat nabídku pravidelných, příležitostných i spontánních aktivit, včetně nabídky pobytových a příměstských táborů nezávislých na pravidelné účasti dětí, a tím pružně reagovat na potřeby a specifika regionu. Důležité pro kvalitní zabezpečení aktivit je zkvalitňování zájmového vzdělávání a jeho dostupnost a podpora metodicky a finančně všech typů zájmového odborného vzdělávání, včetně vytváření nových soutěží a síťování škol a zaměstnavatelů a podpora rozvoje středisek technické zájmové činnosti, zejména na školách.

Tab. 64: Neziskové organizace a spolky zabývající se vzděláváním působící v území ORP Mohelnice

Název (spolky, příspěvkové organizace) ORP MOHELNICE	právní forma IČ	adresa	Příklad aktivit se zapojením dětí a žáků škol ORP Mohelnice	aktivity v souladu s cíli MAP
				ANO/NE
Kultura a volný čas Mohelnice, nezisková o.p.s.	nezisková o.p.s. 29387957	Mohelnice, Třebovská 164/34	Hudební festival Fingers Up	ANO
Spolek VARIANTA	spolek 68923295	Mohelnice, Vodní 248/27	Republikové finále soutěže Dětská Porta a Melodie ...	ANO
SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Podolí	pobočný spolek 65497121	Mohelnice, Podolí 127	Dětský den "LOUČENÍ S PRÁZDNINAMI"	ANO

Spolek Cech přátel pátého ročního období	spolek 62350994	Mohelnice, S. K. Neumanna 969/3	"Pálení čarodějnic"	ANO
TJ MEZ Mohelnice	spolek 19013230	Mohelnice	Košíková pro veřejnost, MOHEMINIBA U11, turnaje v tenise	ANO
Šachový klub Mohelnice, z.s.	spolek 27059901	Mohelnice, Smetanova 606/12	šachové turnaje "Mohelnice Open 2016", celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
Tělocvičná jednota Sokol Mohelnice	pobočný spolek 45212341	Mohelnice, nám. Tyrše a Fügnera 194/1	Přebor České obce sokolské pro kategorii mláďat, Mezinárodní vánoční turnaj v judo mladších, celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
MTB team Mohelnice, z.s.	spolek 28551290	Mohelnice, Jižní 54/2	Mohelnický 1/2 maraton, celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
FK Mohelnice, z.s.	spolek 63696045	Mohelnice, 1. máje 787/14	Oslavy 70. let založení kopané v Mohelnici	ANO
Table Tennis Club Mohelnice, z.s.	spolek 47999268	Mohelnice, Jiráskova 892/10	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
Karate Mohelnice z.s.	spolek 22876928	Mohelnice, Vodní 256/23	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
Plavecký klub Mohelnice, z. s.	spolek 22709193	Třebovská 312/19, 789 85 Mohelnice	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
JK PEGAS Mohelnice, z.s.	spolek 60801387	Mohelnice, Nádražní 205/12	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
FBC Mohelnice, z.s.	spolek 22890785	Mohelnice, Mlýnská 758/1	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
Sdružení Arietta, z.s.	spolek 67341870	Mohelnice, nám. Svobody 971/15	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
Dům dětí a mládeže Magnet, Mohelnice	příspěvková organizace OL kraje 00853020	Mohelnice, Spartakiádní 744/8	Příměstské tábory, celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
JEHLAN Mohelnice, z. s.	spolek 26635429	Mohelnice, Jižní 1291/10	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
RYZÁČEK, z. s.	spolek 27042863	Líšnice, Vyšehorky 16, 789 85	celoroční hyporehabilitace, příměstské tábory pro děti - aktivity s koňmi	ANO
SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	spolek	Líšnice, 789 85	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO

STOLNÍ TENIS	spolek	Líšnice, 789 85	celoroční činnost dětí a mládeže, dětské družstvo stolního tenisu	ANO
RELAX	spolek	Líšnice, 789 85	celoroční činnost dětí a mládeže, klub pro maminky	ANO
SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	spolek	Třeština 789 73	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
TJ Sokol Třeština	spolek	Třeština 8, Úsov, 789 73	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
JEZDECKÝ ODDÍL HÁJ	spolek	Třeština - Háj 789 73	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
SDH ÚSOV	spolek	Úsov 789 73	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
HLADOVÉ DIVADÉLKO ÚSOV	spolek	Zámecká 35, Úsov 789 73	pořádají divadelní představení pro děti	ANO
TJ SOKOL ÚSOV	spolek 48427918	Úsov 789 73	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
SDH KLOPINA	spolek	Klopina 789 73	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
KLOVEL	spolek 22832041	Klopina 16, 789 73	celoroční činnost dětí a mládeže, akce pro rodiny s dětmi	ANO
TJ SOKOL KLOPINA	spolek	Klopina, 789 73	celoroční činnost dětí a mládeže, akce pro rodiny s dětmi	ANO
SDH PAVLOV	spolek	Pavlov	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
TJ SOKOL MORAVIČANY	spolek	Moravičany	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
TJ TATRA MORAVIČANY	spolek	Moravičany	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
SDH MORAVIČANY	spolek	Moravičany	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
JUNÁK LOŠTICE	spolek	Moravičanská 74, Loštice 789 83	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
TJ SLAVOJ LOŠTICE	spolek	Sokolská 556, Loštice 789 83	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
JEZDECKÝ KLUB LOŠTICE	spolek	Malé náměstí 430, Loštice 789 83	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
SDH ŽÁDLOVICE	spolek	Žádlovice, 789 83	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
VĚTRNÍK, z.s.	spolek	ZŠ Loštice, Komenského 17, 789 83	celoroční činnost dětí a mládeže, dětský pěvecký sbor	ANO
SPOLEK PŘÁTEL SLUNÍČKO	spolek	Palonín	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
TJ SOKOL PALONÍN	spolek	Palonín	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
SDH PALONÍN	spolek	Palonín	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO

TJ MALETÍN	spolek	Maletín 789 01	celoroční činnost dětí a mládeže	ANO
------------	--------	----------------	----------------------------------	-----

V oblasti podpory sportovních aktivit město Mohelnice vydalo strategický dokument Plán rozvoje sportu na území města Mohelnice na období 2021 -2026, který je zpracován ve smyslu § 6 odst. 2 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů. Plán rozvoje sportu je koncipován jako otevřený dokument, který se může měnit či doplňovat v závislosti na aktuálních prioritách a potřebách města Mohelnice. Cílem plánu rozvoje sportu na území města Mohelnice je obecně podpořit sport ve všech jeho rovinách a stanovit způsob financování podpory sportu ve městě.

Přímá finanční podpora sportu je realizována prostřednictvím investiční výstavby nových sportovních zařízení, modernizací, obnovou a údržbou stávajících sportovních zařízení ve vlastnictví města, rovněž také nákupem sportovního vybavení do stávajících sportovních zařízení. Mezi nejvýznamnější projekty města Mohelnice v oblasti přímé podpory v posledních letech patří: Celková přestavba a modernizace tělocvičny při ZŠ Mlýnská, modernizace krytého bazénu, pokračující výstavba sítě cyklostezek (Družstevní, Mírovka, Libivá – Květín, Újezd - Líšnice), rekonstrukce stávajících a výstavba nových dětských hřišť (Na Příkopech, Staškova, Studená Loučka, Újezd, Květín), vybudování Fit stezky v městském lesoparku, rekonstrukce zahrad se sportovními prvky při MŠ, rekonstrukce venkovních sportovišť v rámci ZŠ, rekonstrukce veřejných venkovních sportovišť (Hálkova, Za Penzionem) a jiné.

V oblasti nepřímé podpory sportu na svém území vystupuje město Mohelnice jako partner sportovních akcí, poskytuje záštitu nad pořádáním těchto akcí, podílí se na jejich propagaci a medializaci. Mezi nepřímou podporu města Mohelnice v oblasti sportu patří i bezplatný či symbolický pronájem městských pozemků k pořádání sportovních akcí a podniků. Město co dva roky oceňuje v oblasti sportu největší talenty v dětských a mládežnických kategoriích v rámci ankety Mohelnický talent a jednou za dva roky vyznamenává Stříbrným jehlanem významné osobnosti za rozvoj a přínos pro město a mikroregion Mohelnicko v oblasti sportu. Základní škola Vodní, Mohelnice pořádá každý rok Sazka Olympijský vícebój – odznak všestrannosti, který je určen základním školám a jehož cílem je všestranný sportovní rozvoj žáků. Vizí města Mohelnice je podnícení všeobecného zájmu o sport a tělesné aktivity svých občanů, jako samozřejmou a nedílnou součást zdravého životního stylu. Město vytvořilo a chce nadále udržovat prostor k rozvíjení schopností a dovedností svých občanů v této oblasti.

Priority

1. Sport dětí a mládeže - Město Mohelnice si je vědomo potřebnosti dostatku tělesné aktivity a pohybu dětí a mládeže pro jejich zdravý tělesný růst a psychický vývoj. Úlohou je poskytnutí smysluplné činnosti a pocitu sounáležitosti se svým okolím s navozením pocitu bezpečí. Sport je způsob vlivu na chování dětí a mládeže. Je to výchovný prostředek, socializační faktor a účinná forma prevence sociálně patologických jevů v chování dětí a mládeže. Z uvedených důvodů město Mohelnice zaměřuje dlouhodobě svou podporu na sportovní a tělovýchovnou činnost mládeže na svém území.
2. Sport pro všechny - Sport pro všechny je organizovaný i neorganizovaný sport a sportovní volnočasové aktivity určené širokým vrstvám obyvatelstva bez ohledu na věk, rasu, národnost,

společenskou třídu nebo pohlaví. Naplňuje myšlenky zdravotního životního stylu, sociální kontakt, smysluplné trávení volného času, seberealizace a aktivní odpočinek.

3. Sportovní infrastruktura - Sportovní infrastrukturu neboli budování a správu sportovišť obec vytváří základní podmínky pro různé formy sportu a pohybových aktivit. Role města je v tomto směru jedinečná a nenahraditelná. Město Mohelnice dlouhodobě chápe potřebu udržitelnosti pohybových aktivit a sportu a snaží se stabilizovat sportovní zázemí dle potřeb obyvatelstva.

3.1.4.6 Zajištění dopravní dostupnosti škol v území

Doprava je významným faktorem ovlivňujícím socioekonomickou úroveň regionu a prostorové interakce ve společnosti. Úroveň regionální dopravní obslužnosti se v České republice výrazně odlišuje na regionální i lokální úrovni. Důvody odlišnosti v jednotlivých regionech jsou většinou geografického charakteru (velikost sídel, poloha center osídlení, typ osídlení). Významnou mírou na této diferenciaci se podílejí také tzv. faktory institucionálního charakteru, tj. přístup krajů a obcí k financování dopravní obslužnosti a také individuální volba uživatelů dopravy, který druh dopravního prostředku preferují. Problematika dostupnosti je klíčová zejména ve venkovských a periferních oblastech z důvodu nutnosti realizace cest za základními potřebami včetně dojížděky do školských zařízení. Z pohledu provozovatelů veřejné dopravy je situace ve venkovských oblastech velice složitá, protože v těchto řídko zalidněných mikroregionech je poptávka nízká a tudíž provozování veřejné dopravy způsobuje ztrátovost, což může vést až k rušení dopravních linek a snížení dopravní dostupnosti středisek. Bez podpory financování ze strany objednavatelů veřejné dopravy je zajištění dopravní obslužnosti možné pouze za situace, kdy je možné nahrazení veřejné dopravy dopravou automobilovou, řešením mohou být různé alternativní způsoby obslužnosti (sdílené jízdné, mikrobuses na zavolání, obecní taxi). U periferních oblastí lze situaci špatné dostupnosti zlepšit vybudováním nové infrastruktury. Toto řešení je ale z podstaty věci velmi nákladné a prvotní zvýšenou dojížděku může později nahradit emigrace do ekonomicky silnějších regionů.

Dostupnost můžeme definovat v obecném smyslu jako obtížnost/snadnost, s níž mohou být z jistého místa dosahovány určité aktivity. Dostupnost území zásadně ovlivňují faktory, z nichž mezi nejvýznamnější patří:

- **geografická poloha** (charakter, velikost, kvalita a rozložení požadovaných aktivit v prostoru, v centrech),
- **dopravní faktor** (dopravní systém a jeho charakteristiky),
- **časový faktor** (časová dosažitelnost aktivit)
- **individuální faktor** (individuální potřeby, schopnosti, úroveň mobility aj.).

Zhodnocení **dopravní dostupnosti** zahrnuje obecně souhrn komplexních ukazatelů liniového, bodového charakteru, dopravních sítí, letišť, překladišť, křižovatek, stanic, zastávek, hraniční přechody, čerpací stanice, prvky statické dopravy a mnohé jiné. Stejně tak obecně platí, že s klesajícím hierarchickým významem středisek klesá zpravidla i hierarchická úroveň komunikací.

Dopravní obslužnost lze vnímat jako podmnožinu **dopravní dostupnosti**, která zahrnuje monitoring dostupnosti frekvenční, tedy konektivity jako součtu dopravních spojení mezi místy. Významným faktorem je zároveň čas nezbytný pro dosažení cíle (cestovní doba spojení). Základním zdrojem dat pro charakteristiku dopravní obslužnosti (četnosti spojů a časové dostupnosti) byla pro tuto analýzu data o veřejné hromadné dopravě, tj. jízdní řády a informace od správců informačních vyhledávacích systémů dopravních spojů (CHAPS s.r.o.). Stav dopravní obslužnosti je společně se stavem technické dopravní infrastruktury určujícím katalyzátorem umožňujícím interakce a vzájemnou komplementaritu mezi regiony. Dopravní obslužnost je v současnosti aktuálním tématem, které se dotýká i široké veřejnosti. Po převzetí větší části (kromě dálkové dopravy) dopravní obslužnosti krajskými úřady nastaly poměrně významné změny ve financování a organizaci veřejné dopravy. Často se jedná o vzájemně související problematiku, kdy jsou znevýhodněné obce s malou populační velikostí, což podmiňuje malou ekonomickou efektivitu spojů a nutnost dotací z veřejných zdrojů. Nerentabilita následně vede k redukci málo využívaných spojů. Při omezování spojů snížená nabídka dále znevýhodňuje veřejnou dopravu a ta ztrácí svou pozici ve prospěch individuální automobilové dopravy. Snížení počtu uživatelů však dále sníží rentabilitu spojů.

V rámci ČR je Správní obvod obce s rozšířenou působností (SO ORP) Mohelnice jedním z 205 správních obvodů. Městským úřadem s rozšířenou působností je město Mohelnice, které je také jediným sídlem obvodu pověřeného obecního úřadu, což je pověřený obecní úřad (obcí II. stupně).

Dopravní dostupnost je zásadně ovlivňována geografickou polohou. SO ORP Mohelnice leží ve střední části Olomouckého kraje a tvoří část jeho západní hranice s Pardubickým krajem (SO ORP Moravská Třebová), na severu sousedí se SO ORP Zábřeh, na severovýchodě, východě a jihu má hranici se SO ORP Litovel. Pozice SO ORP Mohelnice je na přechodu Zábřežské vrchoviny a Mohelnické brázdy. Terén je mírně ukloněný směrem k východu a je radiálně rozčleněn mělkými údolími drobných vodních toků stékajícími ze Zábřežské vrchoviny směrem k řece Moravě. Nevýrazná výšková členitost předurčuje území k zemědělskému využití, což se odráží i v charakteru osídlení a historickém využívání krajiny. Prvky přírodní charakteristiky jsou v území zastoupeny především ve formě doprovodných břehových porostů drobných vodních toků, z nichž nejvýraznější je Mírovka. Na doprovodné porosty Mírovky navazuje prostor Mohelnického městského parku, vázaný na nevýraznou elevaci a svým projevem

reprezentující prvky přírodní charakteristiky. Ve využití volné krajiny jednoznačně dominují větší plochy zemědělské půdy. Krajina má ve vazbě na převažující využití převážně venkovský charakter, průmyslové aktivity jsou soustředěny téměř výhradně do města Mohelnice, především pak na jeho východní okraj. Ostatní menší sídla mají převážně původní zemědělský charakter. Jedná se o sídla Křemačov, Libivá a Květín. Protáhlý prostor Mohelnické brázdy s přirozenou osou řeky Moravy vždy představoval významnou komunikační osu. Je zde veden železniční koridor spojující Olomouc a Prahu, dochází zde ke křížení významných silničních tahů – silnice D35, resp. I/35 a silnice I/44. Krajinový prostor je široce otevřený a vzhledem k absenci významnějších bariér má charakter dopravního koridoru.

Silnice I/44 představuje regionálně významný dopravní koridor vytvářející důležitou spojnici severojižního směru uvnitř Olomouckého kraje, kde napojuje region Jesenicka na region střední Moravy a následně i na silniční síť celostátního významu. Prochází po ose Mohelnice (napojení na I/35 a D35) – Bludov – Rapotín (peáž se silnicí I/11) – Červenohorské sedlo – Jeseník (I/60) – Mikulovice – Polsko. Stávající silnice I/44, procházející sídly Mohelnice, Libivá, Vlachov, Zvole, Zábřeh, Bludov, Šumperk, Vikýřovice, Rapotín a dále na Jeseník, má v současné době na většině trasy, vzhledem ke své funkci, nevyhovující šířkové a směrové parametry a dále zde dochází ke střetu funkce tranzitní a funkce obsluhy území. V průtazích obcemi je výrazně snížena kvalita životního prostředí, plynulost dopravy je omezena a dochází k častému vytváření nehodových situací. Vzhledem k důležitosti tohoto tahu a k stávajícím vysokým intenzitám dopravy je postupně přistupováno k překládání trasy do obchvatových úseků. Přeložka silnice I/44 je projekčně připravována a postupně realizována v podobě obchvatů jednotlivých sídel, které lze samostatně napojovat na stávající silnici I/44. Aktuálně na úsek Staré Město – Mohelnice probíhá proces EIA, který je ve fázi dokončování. Koridor silnice I/44 Mohelnice – Petrov nad Desnou je součástí schválených ZÚR Olomouckého kraje (vydány v únoru 2008), kde je veden jako veřejně prospěšná stavba nadmístního významu (označení D3). Do tohoto dokumentu byl záměr převzat z ÚP VÚC Jeseníky bez věcné změny (po 1. změně schválené v říjnu 2002). Pro území ORP Mohelnice je důležitý úsek přeložky silnice I/44 Mohelnice – Vlachov, který propojuje dálnici D35 s obchvatem Vlachova a Zvole. Jižní částí ORP Mohelnice prochází **dálnice D35**, která představuje v současných plánech české dálniční sítě tzv. severní páteřní trasu spojující Čechy a Moravu. Poprvé se tato komunikace objevila v plánech dálniční sítě již v roce 1963 jako dálnice D35, vedoucí v trase Hradec Králové – Litomyšl – Svitavy – Jevíčko – Konice – Olomouc – Lipník nad Bečvou, kde se měla napojovat na dálnici D47 (dnes D1). Počátkem 90. let 20. století byly jako součást D35 u Olomouce rozestavěny první dva stavební úseky tohoto dálničního tahu, ostatní stavby již byly připravovány v parametrech

rychlostní silnice. V roce 1993 došlo k předefinování priorit výstavby i jednotlivých tahů, od tohoto roku je tak D35 plánována již v současné trase Liberec – Jičín – Hradec Králové – Olomouc – Lipník nad Bečvou. Tato rychlostní silnice propojuje čtyři krajská města a kříží dalších šest definovaných tahů dálniční sítě, s celkovou délkou přes 260 km půjde o nejdelší českou rychlostní silnici. Z celého tahu D35 je již v provozu několik vzájemně nepojených částí, konkrétně se jedná o úseky Liberec – Turnov (R10), Sedlice (D11) – Opatovice, Mohelnice – Olomouc, a částečně nedokončený obchvat Olomouce s navazujícím úsekem Olomouc – Lipník nad Bečvou (D1). Nejstarší částí D35 je úsek mezi Mohelnicí a Olomoucí, který byl realizován v rámci tzv. „Velkých oprav“, jednotlivé stavby tu byly uváděny do provozu mezi lety 1978–1986. Část D35 mezi Hradcem Králové a Olomoucí tvoří v návaznosti na dálnici D11 z Prahy páteřní část této komunikace a jsou tu také plánovány nejvyšší intenzity dopravy z celé D35, a to v rozmezí 31 až 53 tisíc vozidel za 24 hodin v obou směrech pro rok 2040, což výrazně ovlivňuje kvalitu života i v jižní části území ORP Mohelnice. Urychlená dostavba D35, především v chybějícím úseku mezi Hradcem Králové a Mohelnicí, patří mezi nejvyšší priority v současných plánech na dostavbu české dálniční sítě. Důkazem této skutečnosti jsou i např. usnesení vlády ze dne 5. 1. 2009 o jmenování zmocněnce vlády pro liniovou výstavbu rychlostní silnice D35 nebo zákon ze dne 4. 11. 2009 o urychlení výstavby dopravní infrastruktury, který byl přijat i díky tlaku na urychlenou dostavbu této páteřní komunikace.

Problémem dopravy v území ORP Mohelnice je významný dopravní koridor procházející územím, který kapacitně neodpovídá současnému stavu. Problematická je tak zejména situace v samotném městě Mohelnice, které je významnou dopravní křižovatkou. I proto je problematika dopravy jednou z klíčových řešených priorit města. Město Mohelnice má ve svém strategickém dokumentu zařazeno mezi priority: Stabilizace dopravních tras silnic D35 a I/44 včetně jejich připojovacích uzlů, řešení problematiky tranzitní dopravy, zejména její převedení z centrální části města vně města a řešení klidové dopravy jak na území města, tak i v jeho místních částech, které umožňuje zajištění dostatečného množství ploch určených pro parkování. Dalšími prioritami jsou vytvoření a zajištění optimálních podmínek pro plnohodnotnou městskou a příměstskou automobilovou dopravu prostřednictvím rekonstrukcí a dobudování místních komunikací, včetně využívání dopravních bezpečnostních prvků, budování cyklotras a cyklostezek ve městě, včetně vytvoření komplexního systému umožňujícího jak přímé propojení města Mohelnice se sousedními obcemi, tak i jejich vzájemné provázání v rámci území ORP Mohelnice. Pro zkvalitnění dopravní obslužnosti ve městě proběhla generální oprava centrálního autobusového nádraží v Mohelnici. Město chce v maximální možné míře podporovat rozvoj udržitelné bezmotorové dopravy, a to pomocí budování ucelené sítě

cyklostezek usnadňujících dopravu obyvatel za prací, rekonstrukcí současných cest pro zkvalitnění cyklodopravy, rekonstrukcí a budováním chodníků včetně bezbariérových nájezdů, částečném znovuoobnovení pěší zóny v centru města, zkvalitňováním bezpečnosti chodců zejména na přechodech a opatřeními eliminujícími negativní dopady dopravy na obyvatelstvo města (především v návaznosti na dálnice a rychlostní komunikace) – budování protihlukových stěn, valů, zelených pásů.

Příkladem jsou realizace projektů:

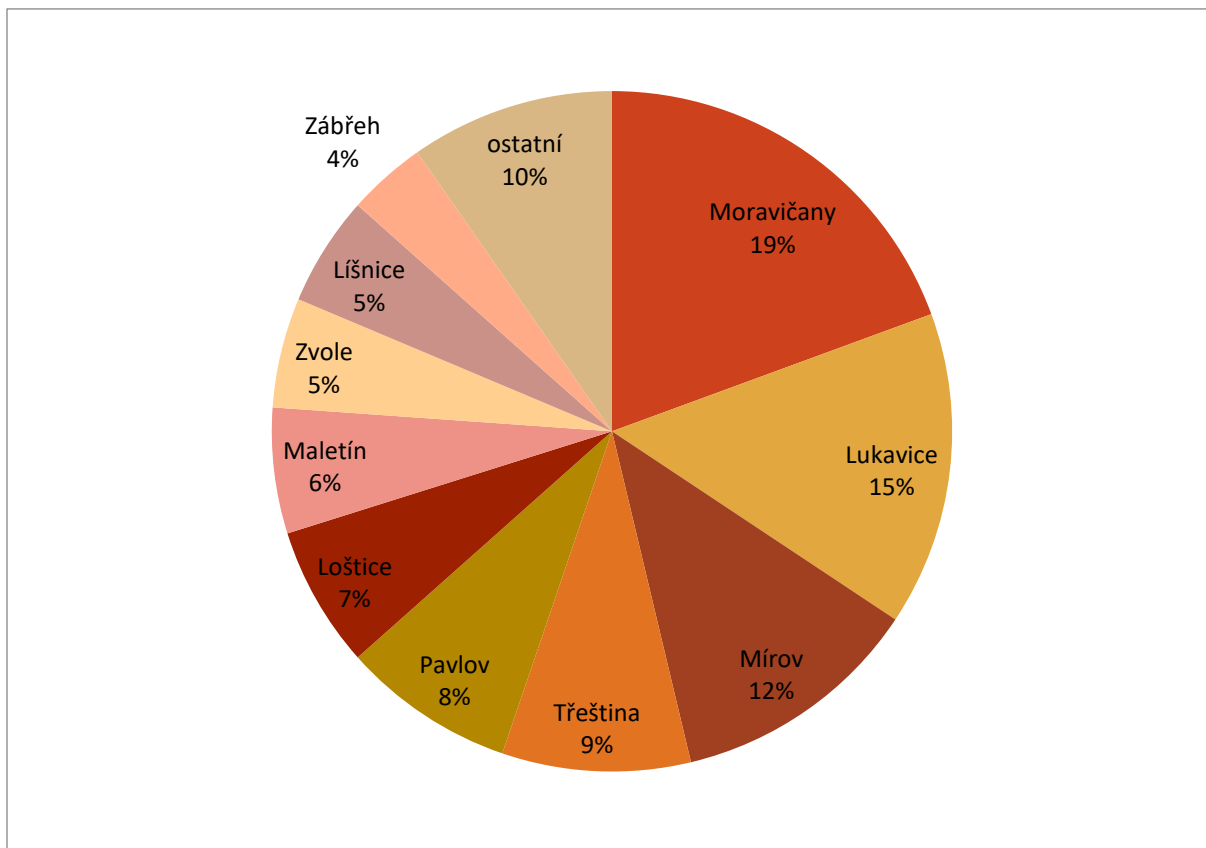
- investiční akce "Rekonstrukce ulice Okružní" v jehož rámci vybudovalo kruhový objezd na silnici III/03538 v místě křížení ulic Třebovská a Okružní (rok 2015) - předmětem akce bylo vybudování kruhového objezdu na silnici III/03538 v místě křížení ulic Třebovská a Okružní. S ohledem na bývalou podobu křížení ulic Třebovská a Okružní, která činila křižovatku nepřehlednou, byla situace vyřešena vybudováním kruhového objezdu.
- investiční akce "Libivá – přechod pro chodce, oprava VO a chodníku, asfaltování" (rok 2015) - předmětem podpořeného projektu bylo vybudování přechodu pro chodce včetně osvětlení přes silnici I/44 v místní části Libivá dle dopravně bezpečnostních norem a stanoviska Policie ČR.
- investiční akce "Cyklostezka Mohelnice, ul. Sportovní - ul. Sadová" (rok 2015) v jehož rámci vybudovalo smíšenou stezku vč. veřejného osvětlení a dopravního značení mezi ulicemi Sportovní a Sadová
- investiční akce "Přechod pro chodce a místo pro přecházení ul. Třebovská, Mohelnice" (rok 2016) - v rámci projektu proběhla rekonstrukce veřejného osvětlení, realizace nového přechodu pro chodce s nasvětlením a místa pro přecházení na ulici Třebovská v Mohelnici.

Mohelnice je ve srovnání se Šumperkem a Zábřehem značně slabším dojíždčkovým centrem, ale i přesto je centrem významným. Zejména s ohledem na existenci dvou úplných základních škol ve městě a středních škol.

Největší dojíždka je v kategorii žáků ve věku 6 až 14 let z Moravičan (26 %) a Lukavice (20 %), následují Mírov (16 %), Třeština (12 %) a Pavlov (11 %).

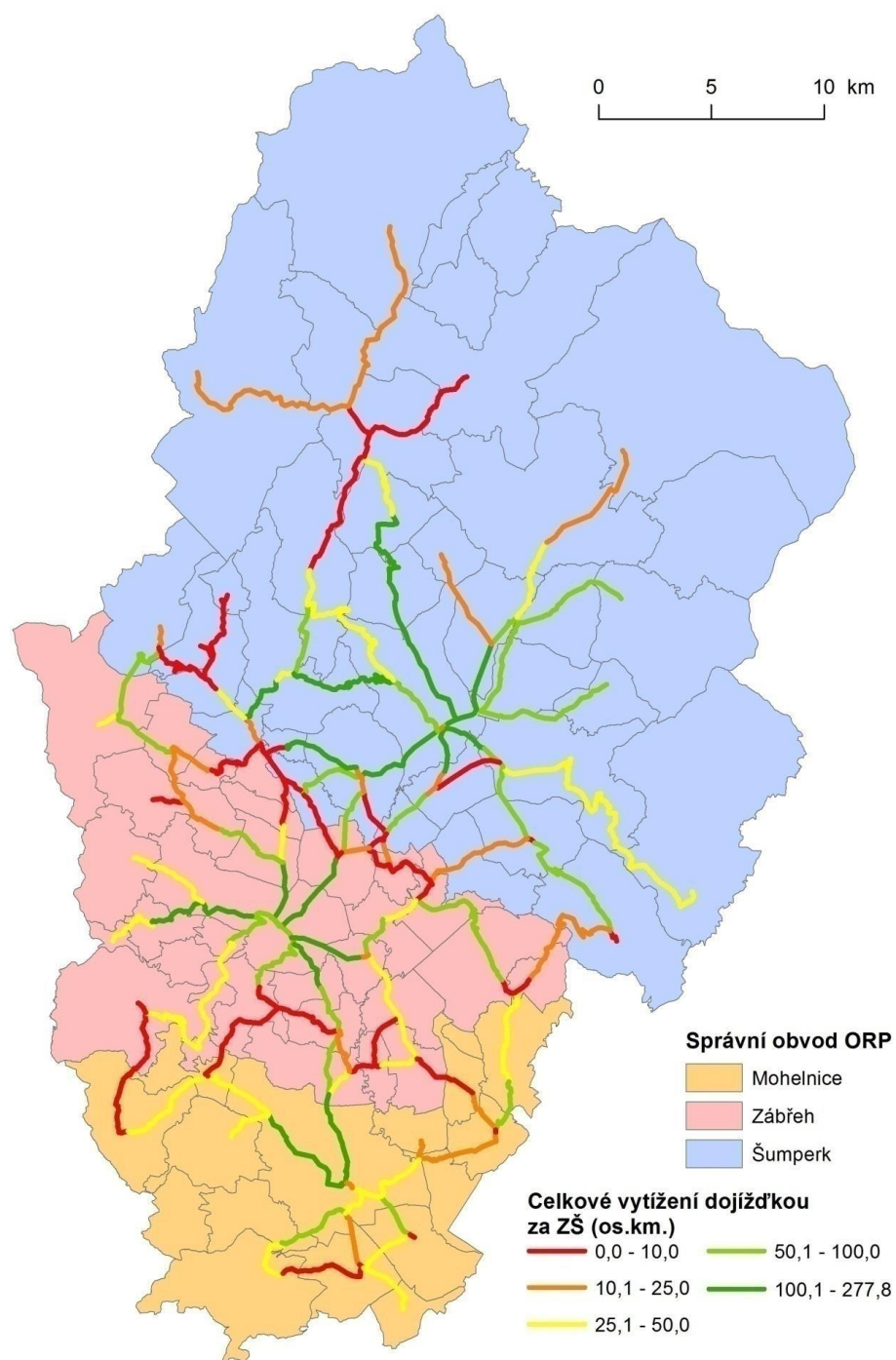
Obrázek: Struktura dojíždějících do Mohelnice podle toků vyjížděky za vzděláním žáků kategorie 6 až 14 let mezi obcemi okresu Šumperk k 26. 3. 2011

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

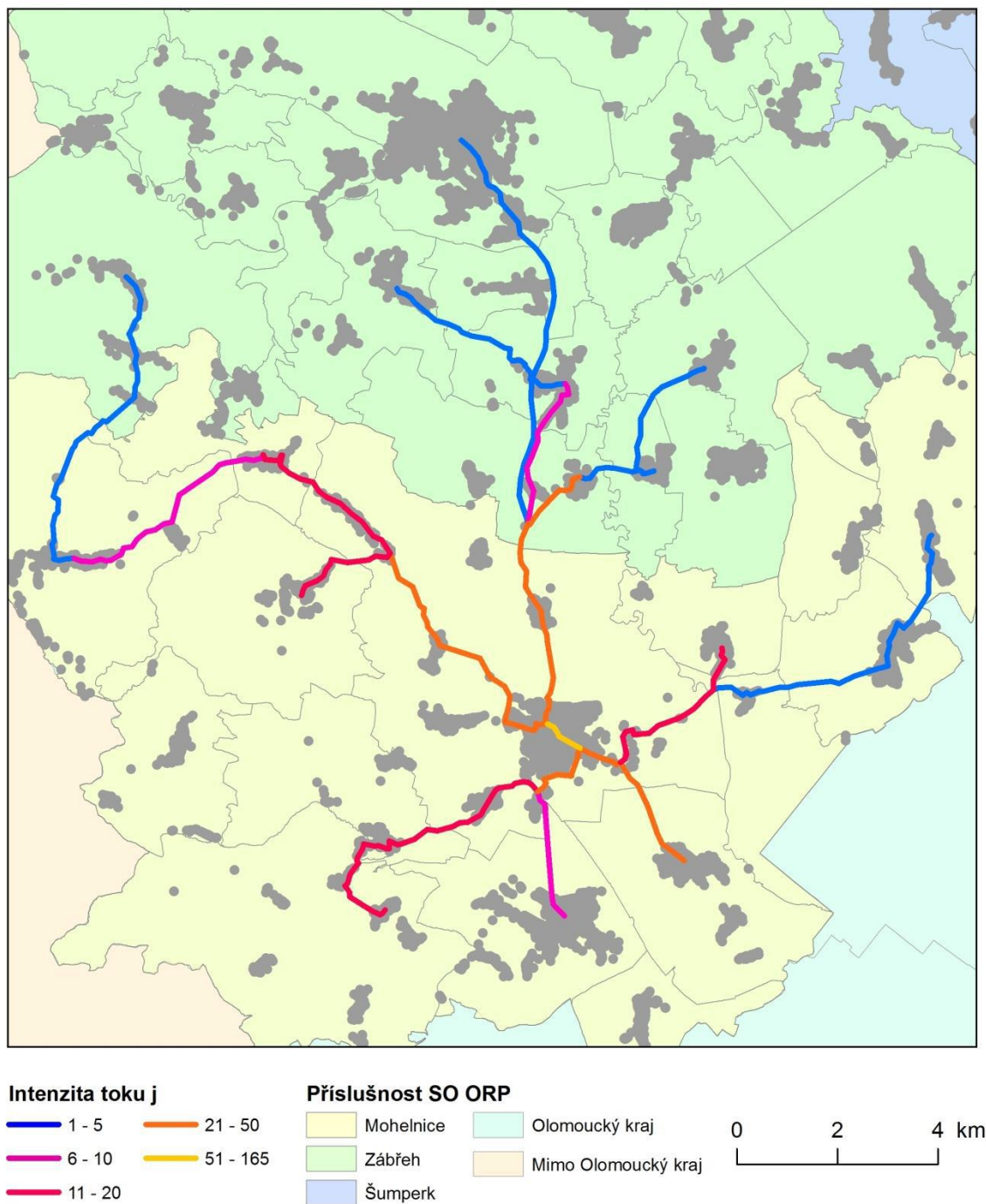
Obrázek: Dojížděková síť obcí podle toků vyjížděky za vzděláním žáků kategorie 6 až 14 let mezi obcemi okresu Šumperk k 26. 3. 2011 (SLDB 2011) vyjádřená množstvím osobokilometrů

Zdroj: Bartoň, J. (2017): Regionálně geografická analýza základního školství v okrese Šumperk. Olomouc: UP v Olomouci.

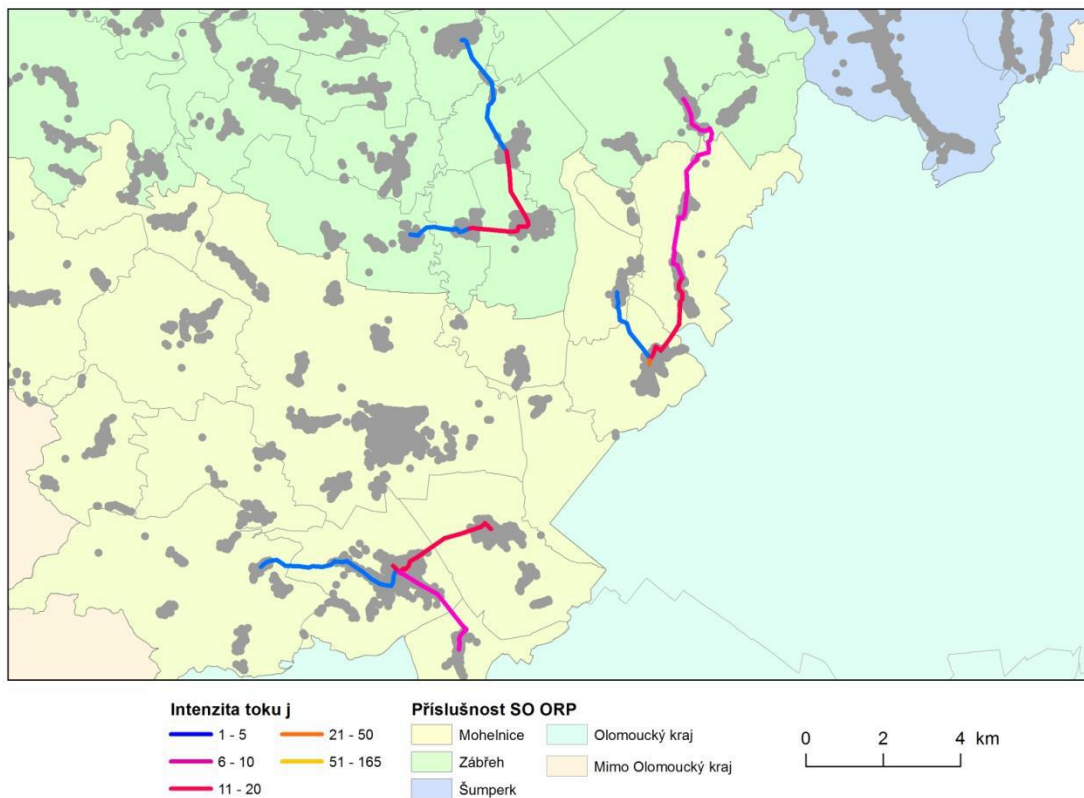
Dojížděková síť Mohelnice podle toků vyjíždky za vzděláním žáků kategorie 6 až 14 let mezi obcemi okresu Šumperk k 26. 3. 2011 (SLDB 2011)

Zdroj: Bartoň, J. (2017): Regionálně geografická analýza základního školství v okrese Šumperk. Olomouc: UP v Olomouci.

Dojížděková síť Dubicka (severně), Loštice (jižně) a Úsova (východně) podle toků vyjížděky za vzděláním žáků kategorie 6 až 14 let mezi obcemi okresu Šumperk k 26. 3. 2011 (SLDB 2011)

Zdroj: Bartoň, J. (2017): Regionálně geografická analýza základního školství v okrese Šumperk. Olomouc: UP v Olomouci.

Významnější obce dojížděky je v rámci ORP Mokelnic ještě Loštice a Úsov. Do Dubicka dojíždí 30 žáků na celkové délce 12 kilometrů. V síti má 3 obce, množství osobokilometrů je u Loštic srovnatelné s Dubickem. Rozdíl působí tvar sítě, zatímco větší část žáků do Loštic ze sousedních obcí Moravičany a Palonín, tak u Úsova jsou dojíždějící prakticky výhradně vázáni na autobusovou linku do Rohle.

Časová dostupnost

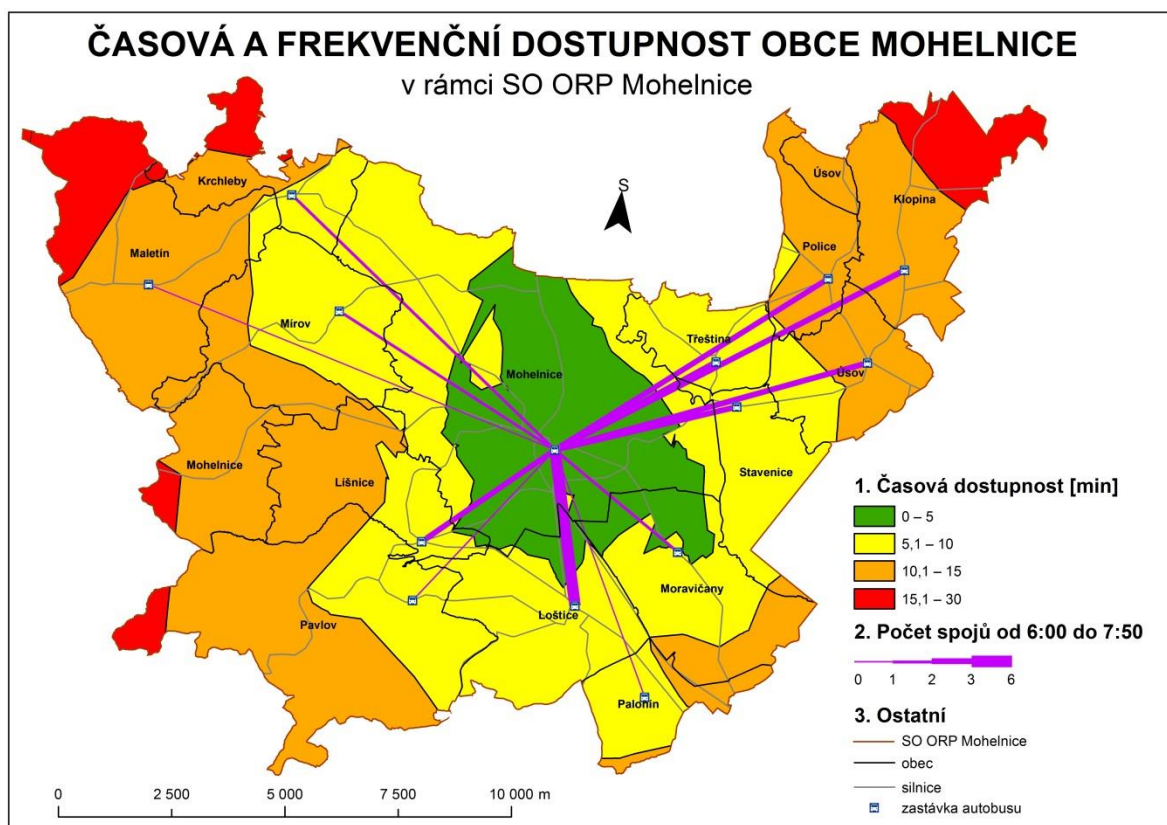
Předmětem analýzy byla dostupnost hlavního centra dojížděky, tj. města Mokelnic ze všech obcí a katastrálních území SO ORP Mokelnic. Speciálně pro město Mokelnic, které má relativně rozsáhlé a členité katastrální území, byla vytvořena mapa pěší dostupnosti škol.

Hodnotíme-li časovou dostupnost města Mohelnice, tak bylo využito dat z veřejné databáze autobusových a vlakových spojů, jedná se tedy o data o veřejné hromadné dopravě, tj. jízdní řády, a informace od správců informačních vyhledávacích systémů dopravních spojů (CHAPS s.r.o.)

Dostupnost autobusovou dopravou

Klíčový význam pro území SO ORP Mohelnice má doprava autobusová, významná je zejména a to jak uvnitř území SO ORP Mohelnice, tak je významná i pro spojení s krajským městem a dalšími městy, zejména sídly SO ORP (Zábřeh, Šumperk, Litovel).

Obrázek: Časová a frekvenční dostupnost

Území SO ORP Mohelnice je součástí Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK), který poskytl pro cestující jednotný, jednodušší a výhodný cenový systém na celém jeho území. Cestující na jediný jízdní doklad (jízdenka) cestují na území Olomouckého kraje autobusovými nebo vlakovými spoji (osobními a spěšnými) i městskou hromadnou dopravou. Celý systém je primárně orientovaný na tzv. časové jízdenky (předplatné týdenní, měsíční apod.).

Dostupnost území železniční dopravou

Velký význam pro území SO ORP Mohelnice má železniční doprava. Území prochází hlavní železniční koridor, dopravně je území významnou tranzitní oblastí. Prochází zde železniční trať č. 270 Praha – Česká Třebová – Zábřeh na Moravě – Mohelnice – Olomouc – Přerov, což je jeden z nejvýznamnějších železničních koridorů v ČR (součást třetího železničního koridoru). Tvoří propojení Prahy se střední a severní Moravou, Slezskem a následně Polskem a Slovenskem. Propojuje v rámci ČR 4 krajská města. Trať byla v celé délce modernizovaná, elektrizovaná a je minimálně dvukolejná.

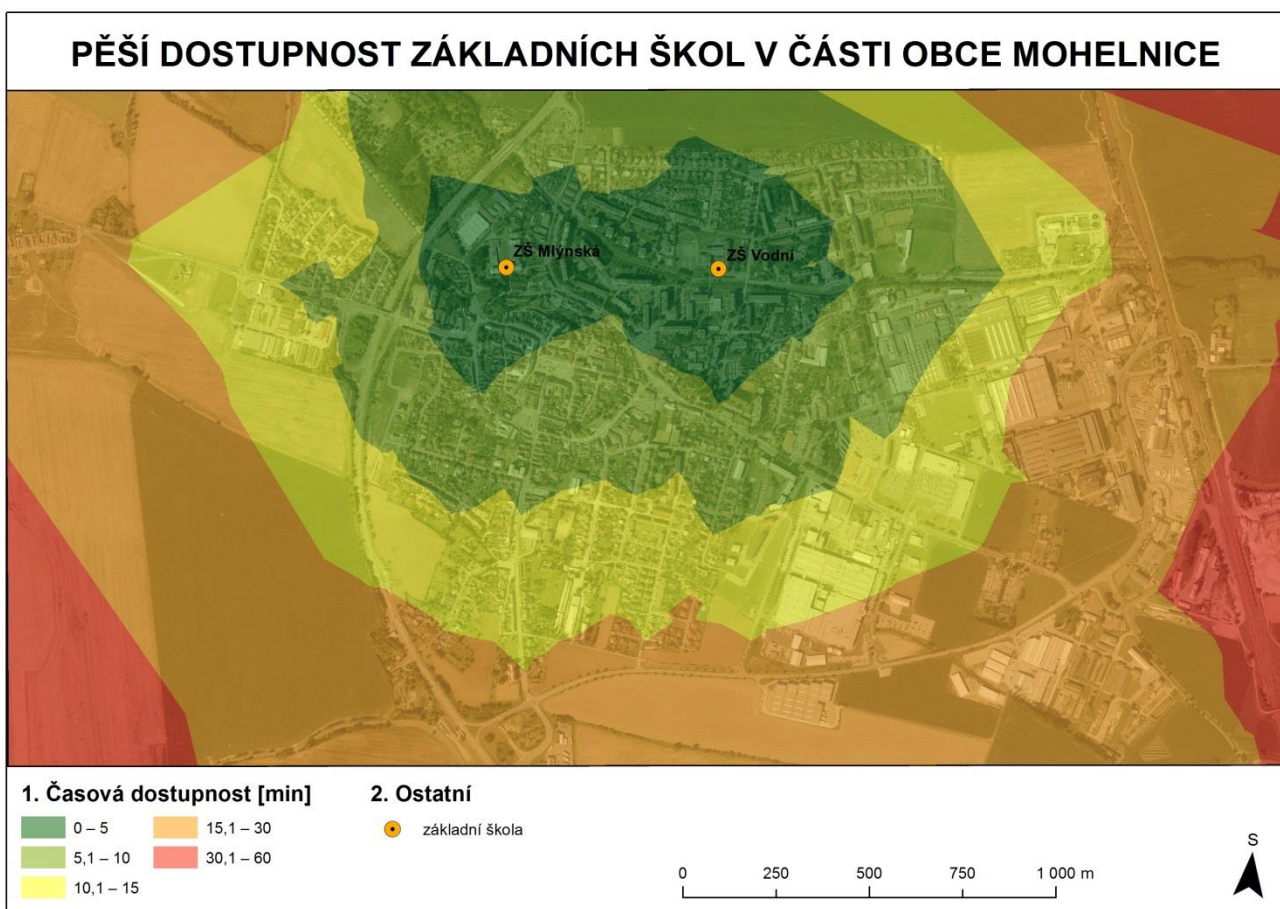
Pěší dostupnost škol na území města Mohelnice

Analýza i vytvořená mapa pěší dostupnosti škol na území města Mohelnice vychází z (geo)databáze OpenStreetMaps, která obsahuje všechny pozemní komunikace a navíc některé chodníky. Pro všechny úseky byla spočtena doba chůze nutná k dojití na nejbližší křižování. Průměrná rychlost uvažovaná ve studii byla 4,5 km/h, změna rychlosti vlivem změny sklonu nebo změnou křivosti uvažována nebyla. Veřejně nepřístupné areály (např. soukromé firmy, atd.) nebyly uvažovány. Rychlost pohybu chodce byla po celou dobu pohybu konstantní.

Zjišťována byla pěší dostupnost dvou základních škol na území města Mohelnice, a to Základní škola Mohelnice, Vodní 27 a Základní škola Mohelnice, Mlýnská 1. Většina území města má pěší dostupnost do škol v intervalu do 15 minut. Pěší časová dostupnost 10 – 15 minut je například v západní a jižní části města, v západní části se jedná o lokalitu zástavby rodinných domů v okolí Havlíčkova náměstí a například ulic Sportovní, Dvořákova, Nerudova, Zahradní, Wolkerova, Svatopluka Čecha, Třebovská nebo Brusova. Pouze okrajové části v západní, jižní a severní části města mají dostupnost v rozmezí větší než 30 minut. V západní části se jedná o místní část Podolí, v severní části se jedná o okrajovou část v oblasti ulic Jesenická a Za Stadionem, v jižní části oblast ulic Olomoucká, Dolní Krčmy a Luční. Ve městě jsou okrajové části, stejně jako i železniční stanice, která je lokalizována v okrajové východní části města, dobře obsluhované autobusovou dopravou.

Obrázek: Pěší dostupnost základních škol

Druhou stránkou však je bezpečnost při využití pěší dopravy do škol. S ohledem na významnou pozici města Mohelnice na křižování hlavních dopravních komunikací, je ve většině částí města (mimo centrum) riziková z hlediska četnosti dopravy.

3.1.4.7 Sociální situace

Správní obvod obce s rozšířenou působností Mohelnice má výhodnou geografickou polohu, která významně ovlivňuje ekonomickou pozici regionu, a tím i sociální situaci. Výborná dopravní dostupnost a přítomnost významných zaměstnavatelů a relativně malé spádové území vytváří vhodné podmínky pro harmonický rozvoj území. Jedná se o menší ORP, kdy je jeho součástí 14 obcí, pod které spadá dalších 31 místních částí. Správní centrum město Mohelnice patří počtem obyvatel (9,2 tis.) mezi menší města, celkový počet obyvatel v celém správním obvodu mírně převyšuje 18 tisíc.

Mohelnice ani obce ORP nefigurují v Analýze sociálně vyloučených lokalit v ČR, kterou v roce 2015 zpracovala společnost GAC (GAC, spol. s r.o., Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR. Praha, 2015). Jedním z hlavních determinantů, který utváří sociálně ekonomický obraz území ORP Mohelnice, je přítomnost několika velkých zaměstnavatelů, a tedy nízká nezaměstnanost.

Hodnotíme-li oblast bydlení, tak situace v bytové oblasti v dalších obcích ORP není nikterak výjimečná oproti jiným lokalitám. Město Mohelnice disponuje vlastním bytovým fondem, který má celkem 255 bytů, pokud nepočítáme byty DPS. Z nich je 115 vyčleněných na tzv. malometrážní. Jedná se o byty s dispozicí 1+0 až 2+1, které jsou přidělovány bez kauce. Dle pravidel města si o byt může požádat osoba, která má v Mohelnici trvalé bydliště nebo zaměstnání. Žadatel o byt nesmí mít vůči městu jakékoli pohledávky. Žádosti o malometrážní byty jsou vedeny v pořadníku, kde jsou bodovány dle sociální situace žadatele. O přidělení rozhoduje rada města, která může v opodstatněných případech přidělit byt i mimo pořadník, nejčastěji na základě potřeby a doporučení sociálního odboru. Nájemníci mají možnost zřízení trvalého bydliště a díky tomu část z nich čerpá příspěvek na bydlení. Malometrážní byty se nacházejí v bytových domech na ulici Nádražní a Lidická.

Tyto bytové domy lze dle Analýzy Člověk v tísní (Zpráva z monitoringu města a ORP Mohelnice, Člověk v tísní, o. p. s., 2016) považovat za místa s prvky sociálně vyloučené lokality. V domech je větší koncentrace osob, které jsou dlouhodobě nezaměstnané, závislé na sociálních dávkách, zadlužené apod. Prováděným monitoringem byl mezi obyvateli jednotlivých domů zjištěn také zvýšený výskyt konfliktů ve vzájemném soužití. V domech bydlí rodiny i jednotlivci a dá se říci, že jsou zde zastoupeny téměř všechny skupiny ohrožené sociálním vyloučením (matky samoživitelky, senioři, zdravotně znevýhodnění, dlouhodobě nezaměstnaní, uživatelé alkoholových i nealkoholových drog apod.). Majoritní společnost označuje tato místa jako „domy se špatnou adresou“. Jejich obyvatelé v rozhovorech mluvili o jisté stigmatizaci související s jejich bydlištěm a vyjadřovali přání se odstěhovat. Malometrážní byty nesou několik prvků sociálního bydlení, konkrétně absenci kauce a nízký nájem (53-55 Kč/m²).

Nízká nabídka veškerých nájemních bytů v Mohelnici neodpovídá vysoké poptávce. Díky několika velkým firmám působícím přímo ve městě sem za práci míří mnoho zaměstnanců. Jedná se tedy o poměrně velkou kupní sílu na trhu s nemovitostmi, ale taky o velké množství zájemců o nájemní byty. Nabídek je však málo, volných bytů je nedostatek a město výstavbu nových bytů neplánuje. Pro osoby s nízkým příjmem či závislé na sociálních dávkách je běžný trh s bydlením nedostupný kvůli vysokým kaucím.

V Mohelnici momentálně není v provozu žádná ubytovna pro dlouhodobé bydlení, není zde ani azylový dům nebo jiné krizové bydlení.

V obcích SO ORP Mohelnice mají občané převážně vlastní bydlení v podobě rodinných domů či bytů. Někteří občané bydlí v nájemních bytech, ať už obecních či soukromých. Obecní byty mají téměř všechny obce ORP, kromě obce Klopina a Palonín, které bytovým fondem nedisponují.

Pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního omezení je určeno chráněné bydlení Domov u Třebůvky v Lošticích. Ubytovací zařízení s prvky sociálního bydlení nese také bývalá DPS v Doubravici, nyní bytový dům patřící obci Moravičany. Je zde osm bytových jednotek, kde žijí převážně nízkopříjmoví důchodci.

Nezaměstnanost v území ORP Mohelnice

Podle statistik MPSV dosahuje míra nezaměstnanosti v území ORP aktuálně (k prosinci 2020) hodnoty nižší než 4 % (3,8%), což je jedna z nejnižších v rámci Olomouckého kraje. Nízká míra nezaměstnanosti na Mohelnicku je přímo úměrná množství pracovních pozic, které nabízejí významní zaměstnavatelé, především Hella, Siemens, Montix a Fenix solutions. Tyto i jiné firmy zajišťují práci nejen místním, ale i lidem dojíždějícím ze vzdálenějších regionů a cizincům. Nízká míra nezaměstnanosti na Mohelnicku je významným determinantem v charakteristice sociálního vyloučení v regionu. Některé jevy spojené s chudobou zde existují v menší míře, objevují se však jiné, pro region specifické jevy, viz níže.

Tab. 65: Srovnání míry nezaměstnanosti v ORP Olomouckého kraje (stav k 31. 12. 2019)

ORP	Dosažitelní uchazeči ve věku 15 – 64 let	Počet obyvatel ve věku 15 – 64 let	Podíl nezaměstnaných osob	Počet volných míst
Hanušovice	468	4 863	9,6%	59
Hlubočky	88	2 778	3,2%	107
Hranice	543	22 994	2,4%	624
Javorník	536	7 876	6,8%	46
Jeseník	534	13 588	3,9%	217
Kojetín	465	7 957	5,8%	141
Konice	163	7 082	2,3%	72
Lipník nad Bečvou	450	10 222	4,4%	85
Litovel	325	15 551	2,1%	144
Mohelnice	459	12 198	3,8%	379
Moravský Beroun	121	2 265	5,3%	29
Němčice nad Hanou	133	5 716	2,3%	66
Olomouc	3 800	103 901	3,7%	2 348
Prostějov	1 471	57 994	2,5%	1 534
Přerov	2 821	44 985	6,3%	759

Šternberk	542	13 643	4,0%	193
Šumperk	1 538	40 236	3,8%	763
Uničov	552	14 942	3,7%	268
Zábřeh	668	21 820	3,1%	471
Zlaté Hory	202	4 322	4,7%	48

Zdroj: MPSV, 2021

Přes poměrně příznivá čísla zde stále existuje početná skupina obyvatel s obtížemi uplatnit se na pracovním trhu. Nejvíce zastoupenou skupinou mezi dlouhodobě nezaměstnanými jsou lidé se zdravotním postižením, znevýhodněním nebo částečným invalidním důchodem. Dále jsou to osoby propuštěné z výkonu trestu, lidé se závislostmi nebo dlouhodobě nezaměstnaní se ztrátou pracovních návyků. ÚP s těmito lidmi pracuje v podobě terapeutických individuálních a skupinových setkání, JOB klubů apod.

Výrazným fenoménem na Mohelnicku je zaměstnávání přes personální agentury v některých velkých továrnách. Jde především o agentury Adecco, Montix a Petr Kuba. Zaměstnání přes pracovní agenturu je nevýhodné především kvůli nižší mzdě v porovnání s kmenovými zaměstnanci. Pro firmy je tento „nákup zaměstnanců“ levnější a především přijímání zaměstnanců méně pracné. Personální agentury dávají svým zaměstnancům většinou smlouvy na dobu určitou (někdy jen na 3–4 měsíce), které pak několikrát prodlužují.

V rámci ORP Mohelnice existují regionální rozdíly na úrovni jednotlivých obcí. Nejvyšší míra nezaměstnanosti je v okrajové periferní části ORP v obci Maletín (7,8 %), kde se jako v jediné pohybuje nad úrovní celorepublikového průměru. U všech ostatních obcí je aktuální míra nezaměstnanosti pod úrovní 5,0 %. Vůbec nejnižší (méně než 3 %) je v obcích Pavlov (2,2 %), Třeština (2,3 %) Moravičany (2,6 %), Klopina (2,7 %) a Police (2,7 %).

Tab. 66: Srovnání míry nezaměstnanosti v jednotlivých obcích ORP Mohelnice (stav k 31. 12. 2020)

Obec	Dosažitelní uchazeči ve věku 15 – 64 let	Počet obyvatel ve věku 15 – 64 let	Podíl nezaměstnaných osob	Počet volných míst
Klopina	11	414	2,7%	3
Krchleby	5	125	4,0%	0
Líšnice	10	226	4,4%	2
Loštice	66	1 901	3,5%	70
Maletín	21	269	7,8%	8
Mírov	10	298	3,4%	4
Mohelnice	243	6 163	3,9%	264
Moravičany	22	856	2,6%	19
Palonín	10	214	4,7%	5
Pavlov	9	416	2,2%	0
Police	4	146	2,7%	2

Stavenice	4	92	4,3%	0
Třeština	6	260	2,3%	2
Úsov	38	818	4,6%	0

Zdroj: MPSV, 2021

Rizikové skupiny obyvatel

Sociálně vyloučení a tímto jevem ohrožení je kategorií specificky na území ORP Mohelnice zastoupená. Specifikum území ORP Mohelnice v rámci ČR je tím, že se tento fenomén se nepojí s etnicitou, jako tomu často je v jiných lokalitách, neboť v celém ORP Mohelnice žije pouze minimální počet Romů. Mezi osoby se sociálním vyloučením a sociální vyloučením ohrožení tak patří v území ORP Mohelnice zejména osoby dlouhodobě nezaměstnané, nízkopříjmoví senioři, invalidní důchodci s nízkým důchodem, matky samoživitelky apod. Mezi sociálně vyloučené řadíme také další námi monitorované skupiny, které popisujeme níže, jako jsou lidé bez domova a ohrožení ztrátou bydlení, zadlužení nebo uživatelé návykových látek. Na tuto cílovou skupinu se také zaměřuje sociální pracovníce Odboru sociálních věcí MÚ Mohelnice, Občanská poradna Charity Zábřeh a SOS Kompas Zábřeh.

Skupina lidí bez domova a ohrožených ztrátou bydlení se objevuje převážně přímo ve městě Mohelnice a v malé míře i v Maletíně, Lošticích, Moravičanech a Vlčicích. Sociální služby pro tyto potenciální uživatele absentují. V malé míře lidé bez domova využívají poradenství na odboru sociálních věcí nebo Občanské poradny Charity Zábřeh.

I přes to, že je v Mohelnici velmi nízká nezaměstnanost, je zde i v okolních obcích nezanedbatelné množství **zadlužených nebo předlužených lidí**.

V Mohelnici, Úsově a Lošticích byla dle Zprávy z monitoringu města a ORP Mohelnice (Člověk v tísní, o. p. s., 2016) identifikována **skupina uživatelů návykových látek**, kdy tato cílová skupina je uváděna jako problematickou jak zástupci městských úřadů, tak i obyvateli těchto lokalit. Orientačně dle informací terénních pracovníků (např. společnost Podané ruce) se uvádí, že ve městě Mohelnice společnost spolupracuje se 70–80 klienty a spolupráce byla navázána také v Lošticích a v Úsově. Je reálné, že počty závislých jsou výrazně vyšší, neboť někteří mladiství začínající užívat drogy, kontakt s terénním pracovníkem nevyhledávají, protože si v tomto stádiu užívání drogy nepřipouštějí možná rizika.

V souvislosti s rozšiřováním průmyslové výroby v průmyslové zóně v Mohelnici přichází do města **obyvatelé jiných národností**. Novou cílovou skupinou, na kterou se MT zaměřil, byli cizinci. V souvislosti s rozšiřováním výroby v místních továrnách přicházejí do města zahraniční dělníci. V

posledních letech ale do města přijíždějí na krátkodobé pracovní pobyty lidé zejména z Rumunska, Polska a Bulharska. Cizinci, kteří do Mohelnice jezdí za prací, jsou většinou zaměstnáváni přes pracovní agentury na krátkodobé pracovní smlouvy. Bydlí v internátu Obchodní akademie Mohelnice nebo v jednotlivých bytech, pronajímaných personálními agenturami. Ubytování jim je poskytováno také v okolních obcích (např. v Třeštině, Klopíně, Lošticích nebo Úsově). Sociální služby pro tuto cílovou skupinu zde poskytuje pouze olomoucké Centrum na podporu integrace cizinců. Tato organizace se zaměřuje na cizince ze zemí mimo EU.

Dlouhodobá spolupráce na velmi dobré úrovni je se **skupinou obyvatel zdravotně postižených**, kdy se jedná o osoby s fyzickým, mentálním, smyslovým či kombinovaným postižením. Tito obyvatelé jsou buď navázáni na sociální služby, nebo v péči blízkých.

Problematictější je **skupina lidí s duševním onemocněním a osoby v krizi**. V území ORP Mohelnice jsou nedostatečné kapacity v psychiatrické a psychologické péči. Ve městě je pouze jedna psychiatrická, která má dlouhé objednací doby. Zcela zde chybí i dětský psycholog, terapeut či krizové služby např. pro oběti domácího násilí nebo trestných činů. Stejně tak v celém ORP Mohelnice není sociální služba, která se zabývá touto cílovou skupinou

Nabídka sociálních služeb v území ORP Mohelnice

Nabídku služeb lze označit jako různorodou a pokrývající základní potřeby v území.

- **Charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba** – CHOPS - poskytuje Charita Zábřeh. Služby zajišťují 7 dní v týdnu, 24 hodin denně. *Ošetrovatelská služba* - zdravotní sestry chodí přímo do domácnosti za klientem a zabezpečují například tyto úkony: hygienická péče u ležících a méně pohyblivých klientů, zajištění odběrů krve, aplikace injekcí, inzulínu, léků, hospicová péče. Hrazena je na základě ordinace ošetřujícího lékaře zdravotní pojišťovnou klienta. V případě ošetrovatelské péče můžete požádat svého ošetřujícího lékaře nebo přímo ve středisku: Mohelnice, Nádražní 9 („Měďák“). *Pečovatelská služba* – pečovatelky chodí do domácnosti klienta, který si tuto službu částečně finančně hradí. Mezi nabízené služby patří například běžný úklid domácnosti, praní a žehlení prádla, dovoz oběda, ohřátí a podání jídla, nákupy a pochůzky, doprovod klienta na vyšetření, donáška léků, odborná pedikúra a jiné.
- Společnost Podané ruce v Mohelnici provozuje **nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (NZDM) Nitka** - cílovou skupinou klubu jsou děti mezi 10 a 21 lety. Klub je otevřený dvakrát v

týdnu a navštěvuje ho cca 20 dětí. Klub je hojně navštěvován dětmi z městských malometrážních bytů na Lidické ulici. Pracovníci NZDM uvádí, že by potřebovali personálně posílit. Argumentují tím, že aktuálně v klubu pracují dva zaměstnanci, což znamená, že se nemohou vzájemně zastupovat.

- **Okýnko – centrum denních služeb** (Okýnko – centrum denních služeb, Medkova 1, 789 85 Mohelnice) - Charita Zábřeh otevřela v Mohelnici od 1. září 2005 centrum Okýnko pro denní pobyt mládeže s kombinovaným, mentálním nebo těžkým zdravotním postižením, kteří jsou starší dvaceti let. Cílem centra je zajištění následné péče a nabídnutí možnosti smysluplně a užitečně vyplnit volný čas, prohlubovat schopnosti intelektové i motorické a v rámci možností naučit zvládat základní úkony nutné k vlastní sebeobsluze. Okýnko v současné době poskytuje služby 8 klientům.
- **Chráněná dílna Palonín** (Chráněná dílna Palonín, Palonín 78, 789 83 Loštice) - zřizuje Charita Zábřeh. Projekt chráněných dílen vyrovnává příležitost lidem se zdravotním či tělesným postižením obstarat si dlouhodobé zaměstnání vzhledem k jejich omezeným možnostem, zvýšené nemocnosti nebo potřebě speciálních podmínek. Hlavní pracovní náplní jsou výroba svící, kompletační práce, hygienické balení cukru,... Nyní zde pracuje 22 lidí.
- **SOS Kompas Zábřeh** - působí na Zábřežsku, Šumpersku a Mohelnicku. V těchto lokalitách začal působit na popud krajského úřadu od října minulého roku, aby převzal velkou část agendy Fondu ohrožených dětí (FOD), který v těchto lokalitách působil do září 2015. Kompas poskytuje Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, mediaci a asistované předávání dětí. Aktuálně zde působí tři sociální pracovníce. SOS Kompas získává klientské rodiny díky spolupráci s OSPODy, aktivní depistáž dosud nerealizoval. V průběhu monitoringu pracovníce uváděly, že mají volnou kapacitu cca deset rodin ve službě SAS RD.
- **Centrum pro zdravotně postižené Olomouckého kraje pro oblast Mohelnicka** - centrum plní roli kontaktního místa pro zdravotně postižené občany, informačního a poradenského centra. Poradní dny v Mohelnici – v tyto dny pracovník CZP Olomouckého kraje, pracoviště Šumperk poskytuje informace z oblasti sociálně právní, daňové i pracovní právní problematiky občanů se ZPS, konzultace k vybraným pomůckám pro sluchově a tělesně postižené občany.

- **SONS** (SONS ČR, 8. května 22, 787 01 Šumperk, poradní dny v Mohelnici: Dům s pečovatelskou službou, Lékárnická 1) - Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, oblastní odbočka Šumperk. V Mohelnici jsou jedenkrát za tři týdny poradní dny, kde je k dispozici odborné poradenství, obstarávání kompenzačních pomůcek, informace o změnách v zákonech a další užitečné rady.
- **Občanské sdružení zdravotně postižených pro oblast Mohelnicka** - sdružují zdravotně postižené (tělesně, zrakově, sluchově) z okolí Mohelnicka. Pořádají pro své členy akce, zájezdy, zajišťují masáže, bazén, úhradu rehabilitačních služeb, poradenskou činnost. Dvakrát za rok pořádají valnou hromadu. Nyní mají kolem 150 členů.
- **Krédo** (K-centrum Krédo, Polská 1/82, 787 01 Šumperk) - kontaktní a poradenské centrum v oboru drogových závislostí. K-centrum Šumperk je nízkoprahové zařízení určené pro rizikové skupiny mládeže, osoby ohrožené drogami, nebo již na drogách závislé, blízké a příbuzné uživatelů drog. Město Mohelnice od roku 2004 dotuje terénní program soustředěný na vyhledávání a kontaktování skupin závislých osob.
- **Sklíčko** - občanské sdružení rodičů tělesně postižených dětí. Snaží se o integraci dětí se zdravotním postižením mezi ostatní. Uskutečňují volnočasové aktivity, zájmové akce, pořádají výlety, týdenní pobyty.
- **Domov penzion pro důchodce** (Domov penzion pro důchodce, Medkova 1, 789 85 Mohelnice) - příspěvková organizace zřízená městem Mohelnice. Zařízení pro seniory, jejichž zdravotní stav a věk umožňuje vést poměrně samostatný život ve vhodných podmínkách a ve kterém se poskytuje ubytování a základní péče. Poskytují se zde i další placené služby (např. stravování, praní a žehlení, nákupy). Kapacita Domova penzionu je 76 obyvatel.
- **Domov důchodců** (Domov důchodců, Lidická 4, 789 85 Mohelnice) - zřizovatel město Mohelnice – pod správou Domova penzionu Mohelnice. Zařízení určeno pro občany, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního, invalidního důchodu a kteří pro trvalé změny zdravotního stavu potřebují komplexní péči. Ta představuje ubytování, stravování, zdravotní péči a další sociální služby a péči. Kapacita domova je 20 lůžek.

- **Domy s pečovatelskou službou** - jedná se o byty v domech se zvláštním určením. Město Mohelnice má 2 tyto domy, které se nachází na ulici Lékárnická 1 (11 bytových jednotek) a na ulici Třebovská 17 (7 bytových jednotek). Je zde poskytována pečovatelská služba dle zdravotního stavu a potřeb obyvatel.
- **Pečovatelská služba** - poskytuje Středisko pečovatelské služby Šumperk. Klient si ji částečně hradí sám dle ceníku pečovatelských služeb. Pečovatelky zajišťují služby starým, nemocným, invalidním občanům v jejich domácnostech – provádí služby spojené s údržbou domácnosti, nákupy, dovoz nebo dovážku obědů, osobní hygienu, doprovod.

Pro děti a žáky mateřských a základních škol a jejich rodiče je významná role pedagogicko-psychologických poraden a speciálně-pedagogických center.

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje (PPP OK) vznikla v roce 2005 sloučením pracovišť Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk s cílem integrace poradenského systému v našem kraji. Od roku 2014 došlo k rozšíření působnosti vznikem SPC. Základní filozofií PPP a SPC OK je zajišťování kvality poskytovaných diagnostických, intervenčních a metodických služeb se zřetelem na maximální dostupnost. Klíčovou náplní práce odborných pracovníků, kterými jsou psychologové a speciální pedagogové, je přímá práce s klientem, s jeho rodiči a pedagogy.

Speciálně pedagogické centrum (SPC) pro děti, žáky a studenty s mentálním postižením, poruchou autistického spektra, příp. postižením více vadami, je školské poradenské zařízení, které poskytuje bezplatně standardní poradenské služby, a to na žádost žáků, jejich zákonných zástupců, s případným doporučením škol nebo školských zařízení na území Olomouckého kraje. Podmínkou poskytnutí poradenské služby je písemný souhlas žáka, v případě nezletilého žáka písemný souhlas jeho zákonného zástupce.

V území ORP Mohelnice působí PPP a SPC Olomouckého kraje - pracoviště Mohelnice (Olomoucká 41, Mohelnice PSČ 789 85), které má cíl **rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky**. Centrum v současné době pracuje nejčastěji na řešení výukových obtíží žáků – problémy ve specifické chybovosti v českém jazyce a matematice a výchovných obtíží žáků – především nepozornost a hyperaktivita. Na přelomu roku 2016/2017 centrum zabezpečovalo velké množství žádostí o vyšetření, které pracovníci dle realizovaného vlastního šetření nebyli schopni provést v běžném režimu, proto bylo

potřeba navýšit denní počet klientů. Jednalo se především o kontrolní vyšetření, která jsou ze zákona nutná provádět po prvním roce a jsou nutná na další školní rok. Návrh k řešení je možnost prodloužení doporučení u konkrétních případů, kde vyšetření po roce není nutné. V centru se také velmi čteně setkávají s problémem ve výchovném poradenství, kde se nyní stanovila podmínka pro vyhotovení doporučení pro děti s ADHD, která obsahuje povinnost zákonného zástupce přinést s sebou do poradny aktuální lékařskou zprávu od odborníka z pedopsychiatrie potvrzující tuto poruchu, která nesmí být pro dané doporučení starší než tři měsíce. Pro lékaře i pro pracovníky centra je to velmi zatěžující, lékaře to velmi limituje v organizaci objednávání svých pacientů, když musí stále dokola po krátké době naprosto zbytečně vyšetřovat pořád ty samé děti.

V rámci kariérového poradenství provádí vyšetření většinou skupinovou formou přímo ve školách v měsících listopad - prosinec. Schůzky a vyšetření si plánují, následně provádí individuální vyšetření některých klientů objednaných telefonicky přímo v poradně.

Pro zlepšení tohoto vyšetření by jistě bylo vhodné aktualizovat testové metody a přizpůsobit je nynějšímu modernímu životu 14/15 letých dětí.

Stejně tak jsou problémem zastaralé testy i na klasické testování, především 2. stupně SPU – ČJ a M, kde by bylo potřeba také aktualizovat testové metody. Také pro SŠ, kde je nedostatečná především M. Problematické je současné vybavení zejména moderní technickou.

3.1.4.8 Návaznost na dokončené základní vzdělávání

Návaznost na dokončené základní vzdělávání poskytují střední školy v regionu. Na území ORP Mohelnice je nachází čtyři střední školy v Mohelnici – Střední průmyslová škola elektrotechnická, Obchodní akademie, Odborné učiliště a Praktická škola, Střední škola technická a zemědělská. Na území ORP Mohelnice se nenachází žádné gymnázium. Nejbližší gymnázia v okolí jsou v Uničově, Litovli a Zábřehu. Nejbližší vysoká škola se nachází v Olomouci.

- **Střední průmyslová škola elektrotechnická v Mohelnici** (Generála Svobody 2, Mohelnice) má dlouholetou tradici. První školní rok byl slavnostně zahájen v září roku 1947 (ještě pod názvem Průmyslová škola při n. p. SVIT ve Zlíně, elektrotechnické oddělení v Mohelnici). Škola sdružovala tříletou odbornou učňovskou školu, dvouletou mistrovskou školu pro absolventy prvních dvou ročníků učňovské školy a dvouletou vyšší průmyslovou školu. Ve školním roce 1949/50 došlo k osamostatnění průmyslové školy, která nesla nový název Vyšší průmyslová škola elektrotechnická při n. p. MEZ v Mohelnici. K hlavní historické budově školy, ve které jsou

kmenové učebny a laboratoře elektrotechnických měření, přibýlo během let několik dalších budov. V budově bývalé školky jsou počítačové a odborné učebny, v dílnách je několik pracovišť s CNC obráběcími stroji, s navíjecím strojem pro cívky transformátorů, ruční dílny. Od školního roku 2009/2010 je platný nový Školní vzdělávací program (ŠVP): Studijní obor Elektrotechnika poskytuje absolventům úplné střední odborné vzdělání technického charakteru. Vedle všeobecně vzdělávacích a přírodovědných vědomostí získají žáci ucelený přehled o elektrotechnice, který je postupně podle podmínek regionu a trhu pracovních sil orientován na oblast slaboproudé nebo silnoproudé elektrotechniky. Ve třetím a čtvrtém ročníku je výuka blíže specifikovaná na konkrétní oblast elektrotechniky. Žák získá základní elektrotechnickou kvalifikaci, kterou si může prohloubit studiem na vyšších odborných školách nebo vysokoškolským studiem. Důraz je kladen na získání širokých obecných znalostí elektrotechniky, které umožní rychlé získání speciálních znalostí zvoleného zaměření ve třetím a čtvrtém ročníku. Od třetího ročníku se studijní obor dělí na zaměření: Elektronické počítačové systémy, Počítačové a automatizační systémy a Silnoproudá technika.

- **Obchodní akademie, Mohelnice, Olomoucká 82** – střední škola s dlouholetou tradicí, která sahá až na počátek 20. století, kdy je v jiné budově města, na Třebovské ulici v roce 1902 založena tehdejším ministerstvem zemědělství Státní zimní rolnická škola, která s malými obměnami vydržela do roku 1953. Sídlo školy se pak stěhuje do Loštic pod novým názvem Zemědělská účetnická škola. Budova školy je přeměněna na internát. Tato dvouletka zaniká rokem 1958 vznikem Střední zemědělské školy oboru ekonomického, která se vrací do současné budovy v Mohelnici. Věrna svému zaměření, přes změny svého názvu (Střední zemědělská technická škola i Střední ekonomická škola), existuje a vzdělává studenty až do roku 1990. Nová přechodná etapa začíná rokem 1991 transformací na Obchodní akademii a útlumem studijního oboru ekonomiky zemědělství a výživy. Červenou nití, spojující historii školy, se stává kvalitní výuka účetnictví, která umožnila rokem 1995 profilovat studijní obor do oblastí daňové problematiky. Od počátku obchodní akademie se škola s velkou intenzitou zaměřila na výpočetní techniku s aplikací na ekonomiku a dále na jazykovou výuku. Takto budovanou koncepcí si škola vytvořila variabilní prostor pro svůj další rozvoj a mohla dostatečně rychle reagovat na poměrně rychlé změny v ekonomickém vývoji. S narůstajícím významem informačních technologií má škola vytvořeny všechny předpoklady pro svůj další rozvoj a naplnění vize - zavedením nového studijního oboru informatiky v ekonomice, který nejen rozvine stávající učební program, ale i naváže na tradici školy. V současné době škola

nabízí studijní obory v rámci čtyřletého denního studia: Obchodní akademie (63 - 41 - M/02) a Informační technologie (18 - 20 - M/01). Dále nabízí pomaturitní zkrácené studium v oborech: Obchodní akademie (délka studia: 1 rok) a Informační technologie (délka studia: 2 roky).

- **Odborné učiliště a Praktická škola v Mohelnici** (Mohelnice, Vodní 27) – jedná se novou školu, která zahájila svou činnost v roce 1995. Je zřízena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V době vzniku školy byl realizován pouze jediný studijní obor, a to tříletý učební obor Šití oděvů. Od školního roku 2010/2011 škola vyučuje podle školních vzdělávacích programů tříleté obory orientované do služeb: Pečovatelské služby a Prodavačské práce, tříletý obor zaměřený na potravinářskou výrobu: Potravinářská výroba (Cukrářské práce), dvouletý obor zaměřený na potravinářskou výrobu: Potravinářské práce (Pekařské práce) a dvouleté obory orientované do služeb: Provozní služby a Práce ve stravování. Studium všech oborů je zakončeno závěrečnou zkouškou, po jejímž úspěšném vykonání žáci získávají výuční list. Žáci oboru vzdělání Pečovatelské služby mají možnost v průběhu studia splnit podmínky pro získání akreditovaného kurzu - Pracovník v sociálních službách se zaměřením na přímou obslužnou péči - pečovatel(ka), který jim otevírá širší možnost uplatnění na trhu práce. V nabídce školy je i Praktická škola dvouletá pro žáky se středním mentálním postižením.
- **Střední škola technická a zemědělská Mohelnice**, příspěvková organizace, zřizovatel: Olomoucký kraj. Střední škola má odloučená pracoviště: Masarykova 33, 789 85 Mohelnice - úsek praktické výuky strojních oborů, Žádlovice 18, 789 83 Loštice - úsek praktické výuky zemědělských oborů, domov mládeže a školní jídelna – výdejna a Žádlovice 9, 789 83 Loštice - úsek praktické výuky zemědělských oborů. Škola zahájila svou činnost v roce 1952. Škola připravuje v komplexní výuce žáky v oborech: Čtyřletý studijní obor s maturitou: mechanik seřizovač (ŠVP), Učební obory tříleté: obráběč kovů (ŠVP), nástrojař (ŠVP), elektrikář (ŠVP), elektrotechnické a strojně montážní práce (ŠVP), opravář zemědělských strojů, zemědělec – farmář a podkovář a zemědělský kovář. Pro absolventy učebních oborů škola zajišťuje nástavbové studium v oborech: mechanik elektrotechnik (ŠVP), provozní technika (ŠVP) a podnikání (ŠVP). Celkem školu navštěvuje okolo 300 žáků (320 ve školním roce 2015/2016). Škola velmi aktivně spolupracuje s průmyslovými i zemědělskými podniky v regionu. V posledních letech došlo k modernizaci technologií pro výuku odborných předmětů, kde díky projektům a spolupráci s firmou Siemens a Hella škola může nabídnout výuku například v projekčním programu NX, Sinumerik (nejvyšší generace) a programování robotické ruky ABB.

S klesajícím počtem žáků ubývá i financí na provoz a mzdy a je obtížnější zajišťovat chod školy. Vedení školy z důvodu ubývání žáků přistoupilo k slučování oboru s nižším počtem žáků do více oborových tříd. Přestože „náborům“ věnuje stále velkou pozornost, počet přijatých žáků do prvních ročníků vlivem nového systému přijímacího řízení, není podle našich představ a podle potřeb výrobních podniků. Vedení školy i nadále hledá způsoby jak prosadit technické a zemědělské obory do širšího povědomí rodičů a žáků, kteří se rozhodují o své budoucí profesní dráze. Spolupráce s firmami v regionu škola využívá kromě odborné praxe v podnicích, při exkurzích, tvorbě ŠVP apod. i při popularizaci technických oborů mezi žáky ZŠ a jejich rodiči.

3.2 Specifická část analýzy

3.2.1 Témata MAP v řešeném území

Témata MAP v území ORP Mohelnice vycházejí ze základní struktury celonárodní metodiky MAP, kdy cílem místního akčního plánování je podpora rozvoje potenciálu a osobnosti každého dítěte a žáka ve věku do 15 let. Témata MAP i prioritní oblasti byly stanoveny v souladu se strategickými dokumenty. Na národní úrovni v souladu s národními strategickými dokumenty: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015 – 2020; Strategie vzdělávání 2020; Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018; Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020. Na regionální úrovni zejména s dokumenty: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016 (platnost 2016 – 2020); Strategie ITI Olomoucké aglomerace (verze 4, 2016) a Strategie obcí spadající do působnosti ORP Mohelnice.

V souladu s postupy MAP stanovenými MŠMT byly stanoveny tři úrovně opatření MAP:

- povinná opatření,
- doporučená opatření,
- průřezová a volitelná opatření.

Povinná opatření

Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Mohelnice obsahuje tři **povinná opatření**:

- PO 1 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita
 - (MŠMT Opatření 1, SC MAP 1.1),
- PO 2 Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání

- (MŠMT Opatření 2, SC MAP 3.1, 3.2),
- PO 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem
 - (MŠMT Opatření 3, SC MAP 2.1, 2.2, 2.3).

Doporučená opatření

Mimo opatření povinná opatření byla stanovena i **opatření doporučená**, která souvisí s plánováním konkrétních aktivit, které budou následně podkladem pro upřesnění krajských akčních plánů. V souladu s doporučenými opatřeními v rámci postupů MAP byla jako doporučená opatření navržena:

- DO 4 Rozvoj podnikavosti, iniciativě a kreativitě dětí a žáků
 - (MŠMT Opatření 4, SC MAP 3.9),
- DO 5 Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání - podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO
 - (MŠMT Opatření 5, SC MAP 3.8),
- DO 6 Kariérové poradenství v základních školách
 - (MŠMT Opatření 6).

Průřezová a volitelná opatření

Do udržitelné a dostupné plánované nabídky aktivit školního a mimoškolního vzdělávání pro rozvoj osobnosti, kompetencí, zájmu a nadání každého dítěte a žáka byla zpracována i **průřezová a volitelná témata**. Obsahem plánovaných aktivit je zejména smysluplné trávení volného času, prázdnin, zapojování a rozvoj mimoškolních zdrojů a prostředí pro vzdělávání dětí a žáků; programy neformálního a zájmového vzdělávání rozšiřující nabídku vzdělávání pro rozvoj kompetencí dětí a žáků o oblasti vědy a technologií.

Průřezová a volitelná opatření MAP:

- VO 1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků
 - (MŠMT Opatření 9, SC MAP 3.4),
- VO 2 Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
 - (MŠMT Opatření 13, SC MAP 3.3),
- VO 3 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

- (MŠMT Opatření 10, SC MAP 3.7),
- VO 4 Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
 - (MŠMT Opatření 11, SC MAP 3.6),
- VO 5 Rozvoj neformálního a zájmového vzdělávání
 - (SC MAP 3.10)
- VO 6 Investice do rozvoje kapacit základních škol
 - (MŠMT Opatření 7)
- VO 7 Optimalizace využití kapacit všech škol
 - (MŠMT Opatření 8),
- VO 8 Rozvoj dovedností učitelů a pedagogických pracovníků za účelem zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků bez ohledu na druh znevýhodnění a aktivity související se vzděláváním
 - (SC MAP 2.4),

S ohledem na aktuální situaci v území ORP Mohelnice místní aktéři navrhli **rozšířit volitelná témata** a řešit i oblasti mimo OP VVV a IROP související se vzděláváním dětí a žáků do 15 let.

V rámci tohoto volitelného opatření je třeba řešit oblasti:

- Rozvoj funkční gramotnosti - literární, numerická, dokumentová (Opatření 12),
- Investice do technického zázemí škol
- Podpora mimoškolních aktivit - smysluplného trávení volného času
- Efektivní řízení škol
- Rozvoj propagace a komunikace škol a zařízení mimoškolního vzdělávání
- Rozvoj spolupráce místních aktérů - vytváření komunikační platformy na území ORP Mohelnice

V rámci všech řešených témat je podstatné usilovat o vyváženou podporu neinvestičních aktivit ruku v ruce s tvorbou materiálních podmínek pro jejich realizaci. MAP pro ORP Mohelnice se věnuje všem tématům uvedeným v Postupech MAP.

Ve stanovení problémových oblastí a klíčových problémů i následném stanovení prioritních oblastí rozvoje vychází MAP v území ORP Mohelnice jak z realizovaných výzkumů v území (výzkum MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol; vlastní dotazníková šetření na úrovni pracovních skupin, mateřských a základní škol v území SO ORP Mohelnice ad.), analýz dat (např. demografické struktury populace území SO ORP Mohelnice na základě výsledů Sčítání lidu, bytů a domů, struktury nezaměstnanosti, dopravní dostupnosti ad.), tak zejména z konzultací s pracovními skupinami, zástupci mateřských, základní a středních škol a aktéry rozvoje území v území SO ORP Mohelnice.

V první fázi tvorby MAP II byly identifikovány klíčové problémy a rizikové oblasti, které byly základem pro stanovení prioritních cílů v rámci místního akčního plánu, a byla jim věnována zvýšená pozornost v rámci všech aktivit realizovaných v rámci místního akčního plánu s cílem eliminovat rizika z problémové oblasti plynoucí.

Každá z problémových oblastí zahrnuje několik dílčích klíčových problémů, které byly předmětem analýz a hodnocení s cílem zabezpečit zlepšení současného stavu a předejít dalšímu prohlubování problému, v některých případech se již podařilo díky realizovaným aktivitám klíčový problém dílčím způsobem úspěšně řešit.

3.2.1.1 Povinná opatření

Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Mohelnice obsahuje tři **povinná opatření**:

- PO 1 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita
 - (MŠMT Opatření 1, SC MAP 1.1),
- PO 2 Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání
 - (MŠMT Opatření 2, SC MAP 3.1, 3.2),
- PO 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem
 - (MŠMT Opatření 3, SC MAP 2.1, 2.2, 2.3).

Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita

Předškolní vzdělávání a péče představuje významný prvek v rámci rozvoje jedince. Tyto instituce zprostředkovávají dítěti první komplexnější začlenění se do společnosti a významnou měrou se tak podílejí na formování jeho osobnosti. Proto musí být prioritou nás i celé společnosti zkvalitnění poskytovaných služeb v této oblasti. Předškolní vzdělávání se týká především dětí ve věku 3 – 6 let, i

když v současné době roste potřeba zpřístupnit a přizpůsobit poskytované služby i pro děti mladší tří let. Služby, které jsou v rámci předškolního vzdělávání a péče poskytovány zahrnují rozvoj základních kompetencí a schopností dítěte tak, aby bylo schopno začlenit se do procesu socializace. Jde zde nejen o rozvoj sociálních a občanských dovedností, ale také o rozvoj všech pregramotností (čtenářská, matematická, jazyková, digitální), kreativity, podnikavosti, polytechnického vzdělávání a spolupráce tak, aby se každému dítěti dostalo maximální podpory pro sebezrovoj a zvýšení konkurenceschopnosti a uplatnitelnosti na trhu práce. Pro naplnění tohoto cíle musí být vytvořeny vhodné podmínky, které integrují, podporují inkluzivní vzdělávání a skutečně umožňují rozvoj každé osobnosti.

Všechny národní i regionální strategie řeší problematiku dostatečné kapacity mateřských škol vzhledem k plánovaným změnám v zavedení povinné školní docházky v posledním ročníku mateřské školy a také vzhledem ke vzrůstající poptávce po systematické rané péči o děti mladších než tři roky. V rámci této problematiky plánují rozšiřovat kapacitu mateřských škol tam, kde to bude potřeba, dále podporu firemních školek i dalších alternativních způsobů vzdělávání a rané péče. (Strategie vzdělávání 2020 – str. 14, 15; Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015-2020 – str. 13, 14, 32, 35; Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016-2018 – str. 12, 13-14; Strategie ITI Olomoucké aglomerace (platnost od 16. 12. 2015) – str. 213; Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016 (platnost 2016 – 2020, str. 26 - 30)), který navazuje na předchozí dlouhodobé záměry zpracované v letech 2003, 2006, 2008 a 2012.

V rámci Strategie ITI Olomoucké aglomerace (verze 4, 2016) je konkrétně řešena problematika dostatečné kapacity mateřských škol následovně:

„V letech 2006–2010 byly zaznamenány kladné hodnoty přirozeného přírůstku způsobené vyšší natalitou, kdy se do věku zakládání rodin postupně dostávaly populačně silné ročníky narozené v 70. letech 20. století. Tento „baby-boom“, který mj. způsobil nápor na porodnice, předškolní zařízení či zdravotnické ambulance, již pravděpodobně dosáhl svého vrcholu. V následujících letech se proto očekává návrat přirozeného přírůstku do záporných hodnot, což potvrzují hodnoty z let 2012 a 2013, avšak rok 2014 vykazuje opačný trend. Počet narozených dětí toho roku přesáhl o 125 hodnotu zemřelých“ (Strategie ITI Olomoucké aglomerace, 2016, str. 19).

„Předškolní vzdělávání bylo ve školním roce 2012/2013 v rámci Olomoucké aglomerace poskytováno 321 mateřskými školami. Celkem mateřské školy navštěvovalo 16 862 dětí a jejich vzdělávání bylo zajištěno 1 227 pedagogickými pracovníky. Oproti předchozímu školnímu roku došlo ke snížení počtu MŠ pouze o jednu mateřskou školu. Počet pedagogických pracovníků se naopak zvýšil o 31 osob. Počet dětí se ve školním roce 2012/2013 navýšil o téměř 800 dětí. Srovnáním prvního a posledního

sledovaného školního roku je zřejmé, že počet mateřských škol se zvýšil o 7 institucí a počet dětí v nich o téměř 1 700“ (*Strategie ITI Olomoucké aglomerace, 2016, str. 73*).

Většina obcí ORP Mohelnice se ve svých strategiích nevěnuje dostatečně či vůbec popisu současného stavu mateřských škol ani jejich rozvoji. Některé obce ORP Mohelnice zmiňují ve svých strategiích potřebu rekonstrukce budov, v nichž jsou provozovány mateřské školy. Např. Mírov („Obecní úřad a mateřská škola se nacházejí v budově bývalé základní školy, která k tomuto účelu byla přestavěna přibližně před 40 lety. V budově je potřeba provést výměnu oken, celkovou úpravu ústředního topení, výměnu plynových kotlů, zateplení stropu budovy, v případě vhodných dotačních titulů zateplení celé budovy. Výměnu stávajícího zabezpečovacího zařízení“, *Strategie rozvoje obce Mírov, str. 19:*), Třeština („Zajistit další chod mateřské školy v obci a tak nepřímo podporovat příliv mladých občanů do obce a zaměstnanost občanů v obci. Rekonstrukce budovy - výměna oken a dveří, zateplení stropů, nový systém topení, *Strategie rozvoje obce Třeština, str. 4*). Spolupráce obcí a mateřských škol v ORP Mohelnice v rámci MAP, tak nabízí možnost bližšího zmapování situace, potřeb a vizí mateřských škol i občanů využívajících jejich služeb.

Mateřské školy v ORP Mohelnice se identifikují s výše zmíněným cílem, což vyplývá i ze statistického šetření provedeného MŠMT v rámci MAP. MŠ ORP Mohelnice již podporují řadu oblastí vedoucích k naplnění tohoto cíle. Např. čtenářskou pregramotnost, podnikavost, iniciativu a kreativitu dětí, rozvoj digitálních kompetencí pedagogů i sociálních a občanských dovedností. Přesto i v těchto oblastech cítí určité rezervy, jimž by se chtěly dále věnovat. Malý rozvoj a nedostatečnou podporu z OPVK školy spatřují v rámci polytechnického vzdělávání (2,28) a rozvoji matematické pregramotnosti (2,47). Pro zlepšení stávající situace plánují mateřské školy v následujících letech především stavební úpravy venkovních prostor a rekonstrukce prostor pro polytechnickou výchovu, dále nákup didaktických pomůcek, pomůcek pro děti se SVP, vybavení podnětného vnitřního prostředí pro děti a výuku, rozvoj vzdělávání pedagogických pracovníků a uplatnění nových poznatků v praxi, podporu samostatnosti dětí, zlepšení systému podpory dětí se SVP, sdílení příkladů dobré praxe mezi pedagogy, dále pak další rekonstrukce a zateplení budov. Jako nejčastější překážky, jež brání školám ve zkvalitnění vzdělávání pro všechny děti, školy uvádí velký počet dětí ve třídách (70%), nedostatek finančních prostředků na realizaci aktivit, vybavení učeben, zahrad, didaktické pomůcky a nedostatek finančních prostředků pro mimoškolní aktivity.

V minulých letech převládaly v rámci území ORP Mohelnice jednorázové či každoročně se opakující aktivity dle tematiky např.: ročního období, seznamování se s lidovými tradicemi a zvyky, vzdělávací program zaměřený na zdravý životní styl, ekologicky zaměřené aktivity, environmentální výchova,

projekty zaměřeny na prevenci, na čtenářskou pregramotnost. Také se objevuje spolupráce se zájmovými a neformálními institucemi např.: Tvůrčí dílny v KD ve spolupráci s "Mohelnickým spolkem ručních řemesel", DDM. Dále spolupráce s místními spolky jako jsou hasiči či myslivci. V neposlední řadě vzájemná podpora mateřských škol např. akce: "Sportujeme společně" (návštěva mezi MŠ, navazování přátelství mezi dětmi, respektování pravidel, radost z pohybu), také spolupráce s žáky základních škol a zřizovatelů. Většina projektů je financovaná vlastními zdroji.

Projektů financovaných z EU bylo v území ORP Mohelnice realizováno minimálně. Příkladem může být projekt „Slaďování pracovního a rodinného života zaměstnanců“ - Firemní benefit pro zaměstnance ZLKL (ZLKL, s. r. o., Moravičanská 581/29, 789 83 Loštice), kteří měli možnost umístit své děti ve firemní školce (projekt realizován v letech 2012-2013) nebo projekt „Mléko do škol“ - Díky tomuto projektu mají děti možnost odebírání mléčných výrobků od firmy Madeta za zvýhodněné ceny (EU, státní rozpočet), projekt realizován od roku 2014- doposud.

Mateřské školy mají možnost získat dotace v rámci s názvem „Zelená škola Olomouckého kraje“ - Celoškolní projekt se zaměřením na environmentální výchovu za účelem získání dotace (Projekt Zelená škola Olomouckého kraje je oceněním nejlepších škol, které se aktivně zapojují do realizace školního environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Ocenění se uděluje v sedmi kategoriích: mateřská škola, základní škola pouze s 1. stupněm, základní škola s 1. a 2. stupněm, gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a přihlásit se mohou všechny školy na území Olomouckého kraje. Cílem ocenění je zviditelnění a ocenění mateřských, základních a středních škol, které se aktivně zapojují do realizace školního environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

Příklady dobré praxe

Program na podporu čtenářské pregramotnosti:

- Celé Česko čte dětem - budování čtenářské gramotnosti, posílení emočních vazeb v rodině, rozvoj jazyka, představitosti, vztah k umění, zapojení do celostátního projektu, besedy v knihovně, výstavky knih, četba dětem nejen učitelem apod.

Ekologicky zaměřené:

- Nakrmte „Plastožrouta“ - výchova mladé generace k ochraně životního prostředí, se zaměřením na uvědomění si důležitosti třídění odpadu, recyklace, sběr petvíček.
- Sbírej papír - zachraň strom - Ohleduplné chování k přírodě, uvědomění si významu sběru starého papíru a jeho recyklace pro záchranu lesů.

Environmentální výchova:

- Den země -celoškolský projekt zaměřený na environmentální výchovu ve spolupráci s rodiči, úklid nepořádku kolem MŠ, oslava Dne Země, vzájemná spolupráce, uvědomění si co do přírody nepatří, co jí škodí.
- Fíha – dýha - podpora vědomí o kvalitě přírodních materiálů, poznat rozmanitost dřeva, jeho využití, manuální práce s dýhou, využití odpadových materiálů - kreativní dílna.

Prevence:

- Jak si správně čistit zuby - projekt pracovníků VZP zaměřený na správnost čištění zubů, propagace (VZP).
- Cesta s Amálkou do neznáma - Celoškolní projekt zaměřený na primární prevenci sociálně patologických jevů.
- Prima Vizus – koukají na nás správně? - Preventivní vyšetření zraku předškolních dětí, včasné odhalení případných dioptrických vad u dětí.

Multikulturní výchova:

- Fond Sidus - vracíme úsměvy dětem - Výukové projekty pro děti např. "Světoví lepíci" - multikulturní výchova, rozvoj znalostí, pomoc dětským pacientům.

Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita je hlavní podporovanou povinnou oblastí MAP, která reaguje na potřeby krajských i národních strategií, nicméně dosavadní regionální strategie nevěnovaly této oblasti dosud dostatečnou pozornost, proto je potřebné v novém programovacím období lépe zacílit intervence směrem k této cílové skupině.

To potvrzují i závěry ze statistického šetření provedeného MŠMT na podzim roku 2015 v rámci MAP v ORP Mohelnice, neboť mezi první tři aktuální potřeby škol lze zařadit rozvoj infrastruktury školy, vč.

rekonstrukcí a vybavení, a dále podporu polytechnického vzdělávání a podporu rozvoje matematické pregramotnosti, které byly školami hodnoceny jako nejméně rozvinuté na školách – polytechnické vzdělávání dosáhlo hodnoty 2,28 a matematická gramotnost 2,47.

Podle průměrného hodnocení aktuálního stavu se vůbec nebo téměř neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit) využívání interaktivních metod a pomůcek v oblasti rozvoje čtenářské (1,80) a matematické (1,90) pregramotnosti, osoba zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopná poradit, doporučovat dětem nebo učitelům (1,30), spolupráce s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky (1,30).

Mateřské školy v letech 2016-2018 plánují zlepšení v rozvoji čtenářské pregramotnosti (ČPG) a řečových aktivit v ŠVP, u učitelů chtějí rozvíjet jejich kompetence v ČPG. V matematické pregramotnosti plánují zlepšení v nákupu aktuální literatury, multimédia pro rozvoj MPG. V rámci podpory kompetencí k iniciativě a kreativě a polytechnického vzdělávání se zaměří MŠ u učitelů na rozvoj poznatků v praxi a sdílení dobré praxe a na nabídku pestré možnosti seberealizace dětí (vlastní nápady apod.) či podporu samostatné práce dětí. U podpory sociálních a občanských dovedností a dalších kompetencí by se chtěla MŠ zabývat hlavně u dětí rozvojem schopnosti sebereflexe a sebehodnocení. V neposlední řadě u digitálních kompetencí pedagogických pracovníků lze zlepšovat základní znalosti práce s počítačem či s internetem k využití sebevzdělání a následnou přípravu na vzdělávání dětí.

Jako nejčastější překážky, jež brání školám ve zkvalitnění vzdělávání pro všechny děti, školy uvádí nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti, nedostatek finančních prostředků na podporu polytechnického vzdělávání, na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky) a pro zajištění pomůcek, literatury, atd. pro rozvoj iniciativy a kreativity.

Všechny mateřské školy z ORP Mohelnice se více méně shodly na prioritách oblastí, které je nutné v následujících letech výrazně zlepšit. V několika oblastech se dokonce shodly na 100 %. Z toho je patrné, že na školách nepravdělně nakupují aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj MPG, spatřují problém ve využívání poznatků v praxi a sdílení dobré praxe a v podpoře samostatné práce dětí v oblasti polytechnického vzdělávání, nakonec nachází problém u dětí v rozvoji schopnosti sebereflexe a sebehodnocení, proto je nutné tyto oblasti zlepšit. Nicméně velký prostor na zlepšení je skoro ve všech dotazovaných oblastech, na které se vztahovalo šetření MŠMT.

Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání

Čtenářská a matematická gramotnost patří s ohledem na zatím ne zcela uspokojivé aktuální výsledky mezinárodních výzkumů žáků ČR v oblasti základních gramotností k prioritizovaným povinným opatřením MAP, jehož cílem je nejen podpora osobnosti každého dítěte a žáka ve věku do 15 let, (přičemž hlavní důraz je kladen na podporu dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem), ale zároveň i základní kompetenční vybavení žáků v oblasti učit se i v dalších předmětech (podpora rozvoje funkční gramotnosti (dokumentové, literární, numerické)).

Cílem tohoto opatření je rozvoj čtenářské gramotnosti jako nezbytného nástroje pro osobnostní a morální rozvoj dítěte a jedné z podmínek jeho úspěchu v budoucím pracovním životě. Vedení k rozvoji této kompetence by mělo začínat již v raném období vzdělávání formou fixace základních návyků a pokračovat v průběhu dalších vzdělávacích stupňů. Aktivita dané tematiky by měly zasáhnout nejen žáky, ale i pedagogy, pracovníky dalších mimoškolních zařízení, popř. rodiče, v rámci školního prostředí je pak cílem zasáhnout co nejširší spektrum oblastí a oborů.

V pořadí potřeb škol se dle dotazníkového šetření čtenářská gramotnost umístila v rámci ORP Mohelnice na třetím místě ze šesti. Z toho vyplývá, že určité zkušenosti s touto oblastí zde jsou, nicméně prostor na další zlepšení tu je. V porovnání s Olomouckým krajem a ČR pak vychází hodnocení místních škol o jeden stupeň lepší.

Co se týče matematické gramotnosti, matematika patří spíše do kategorie neoblíbených předmětů a jen málo žáků či studentů ji mělo opravdu rádo a přiznávalo si, že ji bude průřezově potřebovat po celý život. Cílem tohoto opatření je zlepšení kompetencí žáků, a to včetně schopnosti poznat a pochopit roli a postavení, které má matematika po celém světě. Důležité je, aby byly nastaveny správné priority a opatření, které do budoucna eliminují jistou nechuť k tomuto předmětu a pomohou žákům naučit se matematiku lépe chápat a zlepšit její využití v životě každého z nás.

V pořadí potřeb škol se dle dotazníkového šetření ze strany MŠMT matematická gramotnost na území ORP Mohelnice umístila na druhém místě ze šesti. Z tohoto umístění vyplývá, že situaci v této oblasti školy nevidí příliš optimisticky, proto by velmi ocenili její zlepšení.

Cílovou skupinou a zainteresovaní aktéři daného opatření jsou na prvním místě žáci základních škol, pedagogičtí pracovníci (DVPP), rodiče dětí, kulturní a vzdělávací centra, knihovny, neziskové organizace a další. Zapojení cílových skupin může být průřezové již od prohlubování gramotnosti v rámci českého jazyka, čtecích a studijních kroužků a dalších aktivit. Pedagogové budou vést děti k literatuře a předávat získané zkušenosti. Rodiče mohou být zapojeni do mimo výukových aktivit v rámci např. zmíněných

kroužků a naučit se jak s dětmi pracovat doma mimo školu. Knihovny pořádají Noc s Andersenem, náplň této akce se může postupně doplňovat a zlepšovat, aby byla pro děti atraktivnější a přilákala více dětí. Ostatní instituce mohou spolupracovat se například školami a vytvářet různé doplňující programy ke čtenářské gramotnosti. Zapojení cílových skupin v rámci matematické gramotnosti by mělo fungovat na principu předávání zkušeností pedagogickými pracovníky žákům při výuce nebo při konání mimo výukových aktivit, kroužků atd. Do mimo výukových aktivit se mohou zapojit také rodiče či další zainteresovaní aktéři. S ostatními subjekty typu DDM mohou se školami spolupracovat na vytváření zábavných platforem pro děti zaměřené na problematiku a rozvíjení matematické gramotnosti.

Čtenářská a matematická gramotnost představují schopnosti jedince, na nichž lze stavět základy kompetencí potřebných pro uplatnění se na trhu práce, orientaci v životních situacích i formování vlastní osobnosti. Všechny strategie (zdůrazňují potřebu zkvalitnění rozvoje těchto schopností, zvláště v době využívání nejrůznějších moderních technologií, které člověka obklopují. Právě čtenářská a matematická gramotnost rozvíjí kritické myšlení a další dovednosti, jež pomáhají jedinci „neutronout“ v záplavě informačního chaosu a plynule vrůst do společnosti (Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 – str. 2, Národní strategie podpory základních gramotností v základním vzdělávání 2012 – str. 1-2, Strategie ITI Olomoucké aglomerace, verze 4, Olomouc 2016 – str. 212-219, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016 (platnost 2016 – 2020), str. 2012 – 2019).

Národní i regionální strategie uvádějí potřebu podpory kvalitního rozvoje čtenářské i matematické gramotnosti v procesu celoživotního učení, od základních škol a v podobě pregramotností již od mateřských škol. Potřebu rozvoje těchto gramotností uvádí dokument Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 také u absolventů oborů s výučním listem, kteří jsou ohroženi poměrně vysokou nezaměstnaností. Strategie ITI Olomoucké aglomerace zdůrazňuje potřebu rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti také u studentů středních a vyšších odborných škol. (Národní strategie podpory základních gramotností v základním vzdělávání 2012 – str. 5, 10, Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, Strategie ITI Olomoucké aglomerace, 4, Olomouc 2016 – str. 212 – 219).

V rámci zkvalitnění čtenářské a matematické gramotnosti zdůrazňují strategie také zaměření se na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a podporu tvorby vzdělávacích programů, soutěží a pomůcek využitelných právě pro rozvoj těchto oblastí. (Národní strategie podpory základních gramotností v základním vzdělávání 2012 – str. 9, Strategie ITI Olomoucké aglomerace, verze 4, Olomouc 2016 – str. 212 – 219, 211, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020 – str. 19).

Příklady dobré praxe

V rámci rozvoje **čtenářských kompetencí** se základní školy v minulých letech zapojily do projektů financovaných zejména ESF a státním rozpočtem. Jednalo se například o Výzvu 56 – podpora čtenářské gramotnosti formou čtenářských dílem, nákup knih nebo projekt Škola pro život – rozvoj čtenářské, informační a matematické gramotnosti, rozvoj výuky cizích jazyků, vzdělávání pedagogů v oblasti ICT. Mezi příklady dobré praxe náleží:

- Podej ruku knize – veřejné čtení, podpora čtenářské gramotnosti
- Slavnosti slabikáře – hodnocení výsledků rozvoje čtenářské gramotnosti u nejmladších žáků
- Týden s literaturou – projekt zaměřený na rozvoj čtenářské gramotnosti, práce s textem, individuální tvorba literárního textu, v rámci doprovodného programu návštěva kina, divadla, besedy s knihovnicí městské knihovny
- Noc s Andersenem - projekt městské knihovny zaměřený na podporu zájmu dětí o knihy a čtení.

V rámci rozvoje **matematické gramotnosti** základní školy realizovaly se základní školy v minulých letech například projekty Škola dětem pro budoucnost - podpora rozvoje v oblasti čtenářské, informační gramotnosti, matematiky a cizích jazyků; Škola pro život – rozvoj čtenářské, informační a matematické gramotnosti, rozvoj výuky cizích jazyků, vzdělávání pedagogů v oblasti ICT.

Mezi příklady dobré praxe náleží:

- Barevný týden – propojení čtenářské a matematické gramotnosti s barevnými dny

Na potřebu rozvoje čtenářské gramotnosti reagují všechny analyzované strategické dokumenty na národní úrovni, zatímco v případě krajských či regionálních strategií tato potřeba deklarována není. Nicméně školy tento fakt neodradil od realizování projektů a akcí zaměřené právě na čtenářskou gramotnost. O zájmu o dané téma svědčí i fakt, že se do realizování čtenářské gramotnosti zapojila prakticky každá škola nacházející se na území ORP Mohelnice. Situace se zlepšila, ale neustále je potřeba pracovat na ještě větším zlepšení dané gramotnosti a zejména pak na následném udržení daného trendu a zlepšení. O tom svědčí i určení čtenářské gramotnosti jako jedno z povinných témat strategického rámce.

Z dotazníkového šetření, které MŠMT uskutečnilo na podzim roku 2015, je patrné, že školy mají v plánu se více zaměřit na vzdělávání učitelů 1. i 2. stupně v dané problematice a zapojení získaných vědomostí do výuky. Dále se školy chtějí zaměřit na zlepšení technického a materiálního vybavení v oblasti čtenářské gramotnosti, v neposlední řadě pak mají zájem o založení různých čtenářsky zaměřených kroužků, akcí apod. V porovnání s Olomouckým krajem a ČR školy na území ORP Mohelnice vidí největší problém s realizací různých kroužků, čtenářských dílen a dalších podobných mimoškolních aktivit. Výčet dalších problémů, které by školy chtěli zlepšit je – škola podporuje individuální práci s žáky, škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu či škola podporuje vyšší stupeň komplexního čtenářství.

Na základě výše uvedených skutečností je patrné, že se školy na území ORP Mohelnice nebály v minulém období realizovat projekty zaměřené na čtenářskou gramotnost. Nicméně na základě dostupných dat z dotazníku MŠMT vyplynulo, že i v této oblasti je stále co zlepšovat a prohlubovat v žácích či dalších zainteresovaných cílových skupinách zájem o čtenářskou skupinu.

Matematická gramotnost je zmíněna prakticky ve všech důležitých koncepčních dokumentech týkající se školství v rámci ČR nebo alespoň Olomouckého kraje. V rámci místních strategických dokumentů se toto téma vůbec neobjevovalo. Vzhledem k velikosti území, počtu škol a jejich velikosti je to pochopitelné. Nicméně i přes tento nedostatek školy v minulých letech realizovaly alespoň okrajově některé projekty zaměřené na oblast rozvoje matematické gramotnosti.

Všechny základní školy v ORP Mohelnice, které se zapojily do dotazníkového šetření MŠMT, se více méně shodly na prioritách oblastí, které je nutné v následujících letech výrazně zlepšit. Nejzajímavější je 100% shoda všech škol v tématu „škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti“. Z tohoto výsledku je více než patrné, že na školách je nedostatek vhodného technického i materiálního zabezpečení pro zlepšení matematické gramotnosti, proto je nutné toto zlepšit. Nicméně velký prostor na zlepšení je skoro ve všech dotazovaných oblastech, na které se vztahovalo šetření MŠMT.

Dále ze šetření vyplynulo, že v rámci Olomouckého kraje i v rámci ČR si školy v ORP Mohelnice nejhůře stojí v oblastech „ve škole existují pravidelné kroužky, doučování, mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.)“ a „ve škole jsou realizovány mimo výukové akce pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny apod.)“. Obě tyto oblasti mají shodně pouze 1,63 bodu.

Na závěr je možné říci, že školy v minulých letech samy vyvíjely aktivity v rámci zlepšení matematické gramotnosti a díky tomu se toto téma dostalo více do podvědomí žáků a jejich rodičům, nicméně je zde stále prostor na zlepšení situace.

Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Inkluzivní vzdělávání představuje cestu k zajištění rovných podmínek ke vzdělávání pro každého žáka a nabízí tak komplexnější formování osobnosti jedince. Ovšem klade vyšší nároky na kvalitu a připravenost nejen prostředí, ale také všech aktérů, kteří se na vzdělávacím procesu podílejí. Jde zde o zajištění základního práva na vzdělávání pro hendikepované, žáky a děti se speciálními zdravotními i vzdělávacími potřebami, ale i pro žáky a děti nadané i sociálně či kulturně znevýhodněné. Podporou široké nabídky vzdělávacích aktivit, rozšiřováním příležitostí a možností vzdělávání v nejrůznějších oblastech lze tuto prioritu realizovat. (Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje – str. 25: „Olomoucký kraj dlouhodobě a průběžně podporuje integraci žáků prostřednictvím financování asistentů pedagoga. Systematicky usiluje o vytváření prostoru pro inkluzivní, stimulující a motivující prostředí k učení v průběhu celého života a o to, aby si každý jedinec mohl kdykoliv v průběhu svého života vzdělání doplnit, zvýšit či rozšířit.“; str. 30: „Podporovat zapojování mateřských škol a pedagogických pracovníků mateřských škol do rozvojových programů (např. podpora logopedické prevence, inkluzivního vzdělávání, rozvoj interkulturních kompetencí dětí, rozvoj polytechnického vzdělávání).“ str. 34: Dlouhodobý cíl: „Podporovat inkluzivní vzdělávání na ZŠ.“, Regionální akční plán Strategie regionálního rozvoje Olomouckého kraje – str. 18-19, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020 – str. 12, Strategie vzdělávací politiky České republiky na období 2015 – 2020 – str. 13-16, 47-48, Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2020 – str. 6-7, 12, 17, 21).

Většina strategií zdůrazňuje nutnost zajištění dostupnosti inkluzivního vzdělávání, a to formou zvyšování kapacity škol, tam, kde je třeba budováním nových škol a školek, zajištěním vhodných podmínek, bezbariérovostí, vybaveností, úpravou prostor pro vzdělávání, podporou rekonstrukcí a budováním nových odborných učeben přizpůsobených individuálním potřebám dětí a žáků. (Strategie ITI Olomoucké aglomerace – str. 203-207, Strategie vzdělávací politiky České republiky na období 2015 – 2020 – str. 15-16, Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2020 – str. 22).

Prioritou v této oblasti je také podpora personálního zajištění inkluzivního vzdělávání. Rozvoj školních poradenských pracovišť, podpora činnosti školních psychologů a speciálních pedagogů, včetně sociálních pedagogů, asistentů pedagogů a spolupráce s dalšími odborníky. Dále je to rozvoj a podpora

činnosti a spolupráce pedagogicko-psychologických poraden, speciálních center, spolupráce školy s dalšími odborníky, vychovateli, volnočasovými pedagogy, trenéry a vedoucími zájmových činností i neformálního vzdělávání. Je zde potřeba vybudovat komplexní systém podpory vzdělávacího procesu umožňujícího rozvoj osobnosti každého dítěte a žáka. (Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020 – str. 50, Strategie vzdělávací politiky České republiky na období 2015 – 2020 – str. 13-16, 47-48, Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2020 – str. 21, 23-24).

V rámci inkluzivního vzdělávání je potřeba podpořit další vzdělávání pedagogických pracovníků, vychovatelů a dalších aktérů inkluze, supervizní působení, tvorbu vzdělávacích programů umožňujících a usnadňujících proces inkluzivního vzdělávání a dále také tvorbu nejrůznějších kompenzačních pomůcek. (Strategie ITI Olomoucké aglomerace – str. 203-207, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020 – str. 50, Strategie vzdělávací politiky České republiky na období 2015 – 2020 – str. 15-16, 47-48, Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2020 – str. 21-22, 24, 28, 33-34).

Inkluzivní vzdělávání vychází z požadavků přizpůsobení edukačního prostředí dětem. Umí pracovat s heterogenní skupinou dětí a dokáže tak akceptovat různorodost pohlaví, národnosti, kultury, sociálního prostředí; pracuje s různou úrovní předpokladů dětí, dokáže vzdělávat děti s různou úrovní nadání i handicapu. Inkluzivní vzdělávání dává možnost vytvoření „školy pro všechny“ (definice vychází z konceptů inkluze P. Farrella a M. Ainscowa).

Inkluzivní/společné vzdělávání se týká jak mateřských škol, tak základních škol. Konkrétně se jedná o tyto aktéry: žáci; žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP); osoby sociálně vyloučené či osoby ohrožené sociálním vyloučením; osoby se speciálními vzdělávacími potřebami; pedagogičtí pracovníci. Toto opatření je v souladu s povinným opatřením a také navazuje na klíčové téma KAP „Podpora inkluze“.

„Cílem Akčního plánu inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018 je připravit a podpořit všechny složky systému tak, aby od 1. září 2016 bylo možné začít realizovat změny, které přinesla novela zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání školský zákon). Většina klíčových změn ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bude účinná od 1. září 2016“ (MŠMT: Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018, str. 7).

Ze statistického šetření provedeného MŠMT v rámci MAP v ORP Mohelnice vyplývají následující zjištění. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit) výuka českého

jazyka pro cizince - průměrné hodnocení aktuálního stavu v MŠ (1,20) a v ZŠ (1,00), bezbariérovost (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy) v MŠ (1,50) a v ZŠ (1,63). Naopak do realizované oblasti (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení) lze zařadit pro MŠ - Škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy (3,30), pedagogové spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb dětí (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání těchto dětí apod.) (3,30), také pro ZŠ (3,25) a škola učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vína, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.) (3,30) i u ZŠ (3,25). Pro zlepšení stávající situace bude důležitá včasná a účinná podpora všestranného rozvoje každého dítěte a žáka ze strany rodiny, pedagoga, dalších odborníků a okolní společnosti musí stát na počátku vzdělávací dráhy i ve všech situacích, kdy dítě nebo žák potřebuje zvýšenou podporu. Školy budou podpořeny formou projektů se zjednodušeným finančním vykazováním (šablony) v rámci OP VVV. Podpora také v personálním obsazení např.: sociální pedagog, asistent pedagoga či školní psycholog. V rámci specifického cíle 2.4 Integrovaného regionálního operačního programu (MMR ČR) se jedná o bezbariérové a jiné úpravy budovy školy a rozvoj krajské sítě půjčoven kompenzačních pomůcek pro vzdělávání. Jako nejčastější překážky, jež brání školám ve zkvalitnění inkluzivního vzdělávání pro všechny děti, mateřské školy uvádí velký počet dětí ve třídách (40%) a základní školy nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky (75% ZŠ v ORP Mohelnice).

Příklady dobré praxe

V SO ORP Mohelnice se na MŠ a ZŠ realizovalo doposud relativně málo projektů zaměřených na inkluzivní vzdělávání. Lze uvést např.: aktivitu s názvem „*Systémová podpora inkluzivního vzdělávání*“, konkrétně se jednalo o ověřování katalogů podpůrných opatření pro žáky s mentálním postižením či s oslabením kognitivních funkcí, pilotní ověřování KPO v prostředí inkluzivní školy, proběhla ve školním roce 2014/2015. Další projekty financované z ESF, konkrétně výzva s názvem „*EU peníze školám*“ (zaměřeno na inkluzivní vzdělávání, cizí jazyky, využívání ITC, matematika, přírodní vědy a finanční gramotnost, čtenářská a informační gramotnost). A také z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost projekt zaměřen na rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami; proběhl 03/2010 – 01/2013. Poslední zjištěnou aktivitou je „*Jak se žije s handicapem*“ – tato aktivita probíhá každoročně prostřednictvím hodin občanské výchovy, výchovy ke zdraví a tělesné výchovy pro žáky 2. stupně ZŠ. V zájmovém regionu se také nachází

Základní škola speciální, kde můžeme zmínit projekty financované z ESF např.: projekt s názvem „Šance“ (Práce s interaktivním programem ActivInspire, tvorba DŮM a jejich využití ve výuce). Dalšími aktivitami jsou např.: „Snadněji s autismem“ – jedná se o vzdělávání dětí a žáků s poruchou autistického spektra, „Pogo“ – podpora gramotnosti u žáků s různým stupněm a druhem postižením, „Terapie“ - vybavení místnosti pro bazální stimulaci, zakoupení počítačů s dotekovou obrazovkou pro alternativní komunikaci těžce postižených dětí, vybavení muzikoterapeutické místnosti.

Mezi příklady dobré praxe náleží:

- Jak se žije s handicapem - práce s materiály o handicapech v hodinách občanské výchovy, výchovy ke zdraví a tělesné výchovy pro žáky 2. stupně ZŠ; snaha pochopit různé životní situace handicapovaných, žáci 2. stupně

Podpora inkluzivního / společného vzdělávání se v pořadí podle potřeb škol se umístila v MŠ na 6. místě, což deklaruje nejmenší potřebu rozvíjet danou oblast v rámci podpory z EU a v ZŠ na 4. místě. Aktuální stav průměrného hodnocení dosahuje hodnot v MŠ (2,59) a v ZŠ (2,67), podle těchto údajů se daná oblast rozvíjí (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit).

Nicméně vzhledem k tomu, že od 1. září 2016 bude účinná změna v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), je potřeba v souladu s cílem *Akčního plánu inkluzivního vzdělávání na období 2016-2018* připravit a podpořit všechny složky systému, aby se mohly začít realizovat potřebné změny na jednotlivých stupních škol. Tuto potřebu deklarují i další strategické dokumenty, nicméně v rámci regionálních strategií toto téma podstatně zpracováno není. Přesto lze v ORP Mohelnice nalézt školu, která provozuje mateřskou a základní školu speciální a základní školu praktickou.

Dle údajů ze statistického šetření provedeného MŠMT na podzim roku 2015 v rámci MAP v ORP Mohelnice se téměř nebo vůbec neuplatňuje výuka českého jazyka pro cizince – průměrné hodnocení aktuálního stavu v MŠ (1,20) a v ZŠ (1,00), dále bezbariérovost (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy) v MŠ (1,50) a v ZŠ (1,63). Naopak do realizované oblasti (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení) lze zařadit pro MŠ bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy (3,30), spolupráci pedagogů při naplňování vzdělávacích potřeb dětí (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání těchto dětí apod.) (3,30), také pro ZŠ (3,25) a snahu školy učit všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.) (3,30) i u ZŠ (3,25).

Mateřské školy plánují zlepšení v období 2016-2018 v těchto oblastech: umožnit pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.), také vytvořit podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.), vytvořit systém podpory pro děti SVP (vybavení kompenzačními/ speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.) a následně umět využívat speciální i kompenzační pomůcky, vhodně přizpůsobit obsah, formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti pro žáky SVP.

Základní školy plánují zlepšení v období 2016-2018 hlavně v přijímání všech žáků bez rozdílů (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.), jako v MŠ chtějí vytvořit systém podpory pro děti SVP, umožnit pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní, také vytvořit podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole. Chce se zaměřit dále na komunikaci s žáky, rodiči i pedagogy a rozvíjet školní kulturu a otevřené klima, atd. V období 2019 – 2020 se MŠ a ZŠ chtějí zaměřit na bezbariérovost (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy).

Dle zjištěných poznatků vyplývá, že pro zlepšení stávající situace bude důležitá včasná a účinná podpora všestranného rozvoje každého dítěte a žáka ze strany rodiny, pedagoga, dalších odborníků a okolní společnosti musí stát na počátku vzdělávací dráhy i ve všech situacích, kdy dítě nebo žák potřebuje zvýšenou podporu. Školy budou podpořeny formou projektů se zjednodušeným finančním vykazováním (šablony) v rámci OP VVV. Podpora je nezbytná také v personálním obsazení např.: sociální pedagog, asistent pedagoga či školní psycholog. V rámci specifického cíle 2.4 Integrovaného regionálního operačního programu (MMR) se jedná o bezbariérové a jiné úpravy budovy školy a rozvoj krajské sítě půjčoven kompenzačních pomůcek pro vzdělávání. Jako nejčastější překážky, jež brání školám ve zkvalitnění inkluzivního vzdělávání pro všechny děti, mateřské školy uvádí velký počet dětí ve třídách (40%) a základní školy nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků, např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky (75%).

3.2.1.2 Doporučená opatření

- DO 4 Rozvoj podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků a iniciativy dětí a žáků
 - (MŠMT Opatření 4, SC MAP 3.9),
- DO 5 Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání - podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO
 - (MŠMT Opatření 5, SC MAP 3.8),
- DO 6 Kariérové poradenství v základních školách
 - (MŠMT Opatření 6).

Všechna doporučená opatření MAP, rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků i rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, mají významný vliv na budoucnost člověka, na rozvoj jeho osobnosti, úspěšné začlenění se do společnosti i získání potřebných kompetencí pro zvýšení konkurenceschopnosti na trhu práce. Tato opatření a vztah k nim je potřeba rozvíjet již v raném dětství, od MŠ. Výrazného vlivu potom dosahují v období základní školní docházky, kdy na jejím konci čeká žáky rozhodnutí, které může ovlivnit celý jejich život. Proto je velmi důležitá také podpora tohoto procesu rozhodování ve formě kariérového poradenství. Tuto skutečnost si uvědomují všechny školy v ORP Mohelnice a rády by u svých dětí a žáků rozvíjely potřebné kompetence. Zatím jim v tom brání nedostatečná finanční podpora aktivit směřujících k rozvoji polytechnické výchovy i podnikavosti a chybí také podpora v rámci nabídek DVPP v daných oblastech. Vyplnění těchto mezer by mohl úspěšně nastartovat právě projekt MAP.

Příklady dobré praxe

V rámci území ORP Mohelnice převládají jednorázové akce, ale lze najít i každoročně se opakující. Většina škol se věnuje environmentální výchově a to formou různých projektů a aktivit. Například se zapojily do projektu „Den Země“ – ekologické aktivity školy, propojení přírodovědných gramotností s ekologií; součástí je také akce „Sběr papírů“ - spolupráce s rodiči, prarodiči, učiteli. Některé školy se také účastnily „Projektových dnů v rámci EVVO“ (skupinová forma práce žáků); „Recyklohraní aneb uklidme si svět“ (podpora třídění a recyklace odpadů, sběr baterií a použitých elektrozařízení). V rámci těchto projektů školy spolupracovali s mnoha subjekty např.: školy mezi sebou, přírodovědecká fakulta UP Olomouc, firmami, rodiči, atd.

Také lze zmínit projekty financované z EU a státního rozpočtu: „*Kariérové poradenství a psychologická pomoc žákům ve škole*“ - širší spektrum kariérového poradenství, tvorba vzdělávacího plánu předmětu Kariérové poradenství, odborná speciálně pedagogická a psychologická pomoc; „*Na správné cestě* –

otevři se dovednostem“ - pomoc při výběru střední školy, zejména integrovaným žákům - zaměřeno na podporu řemesel; „*Den pro volbu povolání*“ - Celoškolní projekt zaměřený na podporu výběru povolání, ve spolupráci s rodiči žáků.

Dále se objevuje spolupráce ZŠ a SŠ např.: „*Výzva 44 – Podpora technického a přírodovědného vzdělávání v Olomouckém kraji*“ – žáci ZŠ se účastnili zdarma vyučovacích projektů daných SŠ, rozvoj dovedností a vědomostí, bloková výuka na daných SŠ. Mezi další projekty zaměřené na technické dovednosti lze zařadit „*Výzvu 57 - Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost*“ – rozvoj technických dovedností žáků na druhém stupni ZŠ (nakoupení vybavení dílen) a rozvoj profesních dovedností učitelů pro výuku zaměřenou na zlepšování technických dovedností žáků ZŠ.

Environmentální výchova:

- Den země - ekologické aktivity školy, propojení přírodovědných gramotností s ekologií; součástí je také akce „Sběr papírů“ - spolupráce s rodiči, prarodiči, učiteli.
- Recyklohraní aneb uklidíme si svět - podpora třídění a recyklace odpadů, sběr baterií a použitých elektrozařízení.

Polytechnika:

- Pracovní dílny – pořádané školní družinou (Advent, Jarohrátky, Den matek – akce pro školní družinu a ZŠ Moravičany, Maletín, Mírov), žáci 1. stupně, pořádané od roku 2010

Kariérové poradenství:

- Na správné cestě – otevři se dovednostem – pomoc při výběru střední školy, zejména integrovaným žákům (zaměřeno na podporu řemesel), probíhalo od roku 2012 – 2014
- Den pro volbu povolání - celoškolní projekt zaměřený na podporu výběru povolání ve spolupráci s rodiči žáků.

Ve strategickém rámci bylo původním záměrem řešit pouze problematiku rozvoje podnikavosti. Vzhledem ke skutečnosti, že z analýzy výsledků realizovaných výzkumů MŠMT vyplynula i potřeba rozvoje iniciativy a kreativity dětí, i když školy provedly hodnocení těchto oblastí souhrnně. V rámci plánu do roku 2018 celkem 75,0 % škol uvedlo, že by se chtěly rozvíjet ve finanční gramotnosti, aby se žáci lépe naučili znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami atd., celkem 62,5 % škol si myslím, že by mohly vytvořit prostor pro pravidelné sdílení zkušeností. Jako největší překážku školy vidí v realizování

akcí v dané oblasti zejména v nedostatečných možnostech vzdělávání pedagogů v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity (75,0 %), stejný počet škol pak uvádí problém v nedostatku finančních prostředků pro vzdělávání mimo výuku. Jako významnou přepážku uvedeme také malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami (62,5 %).

Polytechnické vzdělávání dětí spadá mezi doporučená opatření. Tato oblast je velmi obsáhlá a je možné se v ní zabývat více tématy, např. motivace a dovednosti ve vědě, technologie, matematiky. Školy na území ORP Mohelnice v minulých letech nárazově realizovaly projekty, které se vždy alespoň okrajově dotkly některého výše uvedeného tématu. Z dotazníkového šetření MŠMT vyplynulo, že školy by se chtěly v následujících letech více zaměřit na informovanost o polytechnickém vzdělávání rodičům (87,5 %), dále pak na zabezpečení vzdělávacích materiálů pro vzdělávání polytechnického charakteru (75,0 %), či zapojit do výuky různá laboratorní cvičení, pokusy a projekty, které by nastínily praktickou část polytechniky (62,5 %). Více než polovina dotázaných škol (62,5 %) by se v neposlední řadě ráda zaměřila na individuální práci s žáky. Mezi hlavní překážky pak školy uvedly následující: nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků (100,0 %), nedostatečné/neodpovídající prostory (75,0 %), nevhodné či žádné vybavení laboratoří, apod. (75,0 %), učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybavení pro výuku v CLILL (62,5 %).

V rámci dotazníkového šetření ze strany MŠMT nebyla tato oblast zkoumaná. Nicméně z dotazníkového šetření, které bylo realizováno v rámci řešení projektu MAP, je patrné, že některé školy v minulých letech řešily projekty, které se úzce zabývaly kariérovým poradenstvím. Proto považujeme za důležité toto téma ve strategickém rámci zmínit, protože je velká pravděpodobnost, že školy využijí možnosti ke zlepšení svých zkušeností a poznatků v tomto směru. Z realizovaných projektů jmenujme např. tyto – „Kariérové poradenství a psychologická pomoc žákům ve škole“, „Na správné cestě – otevři se dovednostem“. Z příkladu dobré praxe je to pak „Den pro volbu povolání.“

3.2.1.3 Průřezová a volitelná opatření MAP:

- VO 1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků
 - (MŠMT Opatření 9, SC MAP 3.4),
- VO 2 Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
 - (MŠMT Opatření 13, SC MAP 3.3),
- VO 3 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

- (MŠMT Opatření 10, SC MAP 3.7),
- VO 4 Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
 - (MŠMT Opatření 11, SC MAP 3.6),
- VO 5 Rozvoj neformálního a zájmového vzdělávání
 - (SC MAP 3.10)
- VO 6 Investice do rozvoje kapacit základních škol
 - (MŠMT Opatření 7)
- VO 7 Optimalizace využití kapacit všech škol
 - (MŠMT Opatření 8),
- VO 8 Rozvoj dovedností učitelů a pedagogických pracovníků za účelem zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků bez ohledu na druh znevýhodnění a aktivity související se vzděláváním
 - (SC MAP 2.4).

Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků

Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků představuje v dnešní době plné různorodých informací, přicházejících z velké části právě z digitálních technologií, velmi důležitý proces, který jedinci umožňuje naučit se orientovat ve vnějším světě. Jde o celoživotní proces, v němž je nutné již v začátku probudit v jedinci zájem o dění okolo sebe a podpořit kritické myšlení tak, aby byl jedinec schopen orientovat se v záplavě těchto informací, kriticky je hodnotit a posuzovat, což mu umožní také lépe fungovat v rámci celé společnosti.

Pořízení vybavení digitálních technologií je velmi náročné na finanční prostředky. Proto školy, které se do tohoto odvětví pustily, využívaly nejčastěji finančních prostředků z Evropské unie, popřípadě Pedagogické fakulty UP Olomouc, pokud na daném projektu participovala. Z realizovaných projektů zmiňme alespoň některé: IVOŠ – Interaktivní výuka do škol, Moderní škola, Moderní učitel a další. Názvy se na jednotlivých školách lišily, nicméně zaměření projektů bylo obdobné. Nejčastěji šlo o vybavení školy ICT technologiemi, inovaci zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT, v neposlední řadě také na vzdělání pedagogů v dané oblasti.

Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka

Aktivní používání cizího jazyka představuje v dnešním multikulturním světě podstatnou výhodu. Tato schopnost umožňuje jedinci zapojení se do širší společnosti, nabízí mu více možností poznávání celého

světa a také lepší uplatnění se na trhu práce. Kompetence pro aktivní používání cizího jazyka se nejlépe rozvíjí již od nejmenších dětí, proto je potřeba tento rozvoj podporovat již od předškolního vzdělávání a nabídnout tak dětem kvalitnější start do jejich života.

Do dané zkoumané oblasti můžeme zařadit projekty, které školy realizovaly nejčastěji za pomoci evropských finančních prostředků a měly jeden společný cíl, jedno společné téma. Jedná se o zahraniční jazykově-vzdělávací pobyty pro žáky i pro pedagogy. Školy také využívaly tzv. šablony k rozvoji výuky cizích jazyků. Za zmínku stojí i projekt zaměřený na zlepšení komunikačních dovedností v cizím jazyce formou blended learningu.

I v této oblasti najdeme několik aktivit, které školy každoročně opakují. Jedná se například o Den cizích jazyků, kdy si žáci mají uvědomit důležitost znalosti cizích jazyků pro praktický život a existence mnoha kultur a národností. Obdobným projektem je Evropský den jazyků, během kterého jsou prezentovány evropské země a jejich kultury. Významnou aktivitou je také tzv. Jazykový kurz, kdy probíhá výuka angličtiny za účasti zahraničních lektorů. V neposlední řadě nesmíme opomenout zmínit také adopci na dálku.

Strategie zdůrazňují podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci aktivního používání cizího jazyka i tvorbu vzdělávacích programů umožňujících rozvoj této kompetence u všech dětí a žáků, a dále podporu zájmového a neformálního vzdělávání v této oblasti. (Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy české republiky na období 2015-2020 (část pro předškolní vzdělávání a ZŠ, zájmové vzdělávání) – str. 19, Strategie ITI olomoucké aglomerace – str. 208, 210, Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje (platnost 2012 – 2016) – str. 57-58).

Jazyková gramotnost je jedním z volitelných témat, kterým bychom se rádi ve strategickém rámci zabývali. V rámci dotazníkového šetření školy uvedly oblasti dané gramotnosti, ve kterých by se chtěly zlepšovat. Celkem 75,0 % dotázaných škol uvedlo, že škola disponuje dostatečným technickým a mediálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků, stejné procento škol uvedlo, že jsou ve škole využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie a v oblasti jazykové gramotnosti. Hodnocení 62,5 % pak zaujaly oblasti, ve kterých chtějí učitelé využívat získané poznatky v praxi a sdílet dobrou praxi mezi sebou i s učiteli z jiných škol, dále že škola u žáků rozvíjí chápání života v jiných kulturách a zprostředkovává ho, že ve škole jsou využívány učebnice, cizojazyčná literatura, multimédia a další materiály pro rozvoj jazykové gramotnosti či že škola pravidelně nakupuje aktuální učebnice, cizojazyčnou literaturu, multimédia pro rozvoj jazykové gramotnosti. Jako největší překážky v rozvoji jazykové gramotnosti pak školy vnímají především nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj

příslušné gramotnosti, nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj dané oblasti mimo školu, nedostatek interaktivních metod a pomůcek, v neposlední řadě je to pak nezáměr ze strany žáků a rodičů.

V porovnání škol v ORP Mohelnice vůči Olomouckému kraji a ČR dopadly školy nejhůře v oblasti spolupráce s rodilými mluvčími společně s využíváním knihovny, ať už školní či obecní (městské) obsahující cizojazyčnou literaturu přístupnou dle potřeb žáků. Ostatní oblasti, ve kterých jsou na tom školy v ORP Mohelnice v porovnání hůře jsou např. rozvoj jazykové gramotnosti je obsahem výuky řady předmětů, vytváření dostatek příležitosti ze strany školy k rozvoji gramotnosti, existence pravidelných jazykových kroužků/doučování/mimoškolních aktivit.

Projekty zaměřené na dané téma se v regionu realizovaly již v předchozích letech. Jsou to například různé vzdělávací pobyty žáků v Anglii, Německu či Rakousku. Některé školy měly projekt zaměřený na rozvoj individuálních ústních komunikačních dovedností žáků v anglickém/německém/francouzském jazyce formou blended-learningu.

Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků a Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Sociální a občanské kompetence dětí a žáků, stejně jako kulturní povědomí a vyjádření dětí a žáků, představuje významné podněty v procesu formování lidské osobnosti. Podporou rozvoje těchto kompetencí umožňujeme dětem a žákům poznat společnost, ve které žijí, představit jim kulturní hodnoty, a tím definovat sama sebe v rámci dané společnosti.

Projektů na poli sociálních a občanských kompetencí školy realizovaly v posledních letech několik. Finanční prostředky na projekty byly nejčastěji získávány z národních zdrojů, či díky spolupráci s UP Olomouc. Najdeme zde i projekt zaměřený na podporu zdraví, který byl realizován za pomoci Státního zdravotního ústavu v Praze. Všechny proběhlé akce měly jednotný základ, nejčastěji se zaměřovaly na podporu znevýhodněných rodin, např. obědy pro děti; různé preventivní oblasti v rámci prevence zdraví, ale nesmíme zapomenout také na projekty zaměřené na rizikové chování.

V rámci rozvoje kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků můžeme jmenovat z větších projektů například Česko-polský rok za školou, který byl financován z Evropských peněz díky Euroregionu Glacensis. Dalším projektem z tohoto dotačního titulu je, Vzdálenost pro nás není překážkou. V tomto projektu byla využita převážně spolupráce s mohelnickým partnerským městem Radlin.

Projektů, které mají na školách již dlouho tradici a každoročně se s velkým úspěchem opakují, je celá řada. Akce jsou nejčastěji zaměřeny na oblast zdraví dětí, recyklace a třídění odpadu, prožitkové lekce v rámci prevence rizikového chování, v neposlední řadě stojí za zmínku také akce pro žáky 6. tříd, za účelem jejich stmelení a poznání. Jmenovitě je to pak vodnická olympiáda; veselé, zdravé zoubky; recyklohraní; jak se žije s handicapem a další.

Velkou oblibou i pro školy na území ORP Mohelnice je adopce na dálku, v rámci tohoto projektu žáci získávají poznatky ve více oblastech najednou. Tradici si také našly školní akademie, dny otevřených dveří, či pracovní dílny pro převážně menší ZŠ v regionu, které mají pouze první stupeň. V rámci těchto aktivit žáci svým spolužákům, ale i široké veřejnosti ukáží, co se všechno naučili a jaké výrobky jsou schopni si sami vyrobit. Do tohoto odvětví je možné zařadit také různé exkurze a zahraniční poznávací zájezdy, kdy žáci blíže poznají kulturu ostatních zemí na vlastní kůži a ne pouze ve škole z učebnic. V neposlední řadě nemůžeme zapomenout na návštěvu různých kulturních vystoupení od promítání filmů, návštěva divadel a mnohé další.

Z výše uvedených skutečností lze jednoznačně tvrdit, že v rámci oblastí sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků či kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků školy na území ORP realizují projekty, které jdou napříč daným tématem. Některé akce se s oblibou opakují, protože mají menší finanční nároky, ale díky dotačním programům či jiné spolupráci vznikají i nové bytř jednorázové akce. Z dotazníkového šetření MŠMT vyplynulo, že školy v ORP Mohelnice chtějí v období do roku 2018 nejvíce zlepšit vybudování povědomí o etických hodnotách, jednoznačně nastavit pravidla společenského chování a komunikace (62,5 %). Shodně po 50,0 % uvedly školy zlepšení v následujících oblastech – pěstovat kulturní povědomí a kulturní komunikaci, naučit se bezpečně používat informační a další technologie, atd. Překážky v daných oblastech nebyly v rámci dotazníkového šetření zkoumány.

Na základě analýz, výzkumů a hodnocení byla témata MAP klíčová pro definování priorit. Prioritní oblasti byly stanoveny v souladu se strategickými dokumenty. Na národní úrovni v souladu s národními strategickými dokumenty: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015 – 2020; Strategie vzdělávání 2020; Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018; Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020. Na regionální úrovni zejména s dokumenty: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016 (platnost 2016 – 2020); Strategie ITI Olomoucké aglomerace (verze 4, 2016) a Strategie obcí spadající do působnosti ORP Mohelnice.

Stanovené prioritní oblasti:

Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol

Priorita 2 Inkluzivní vzdělávání

Priorita 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

3.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.

Analýza dotčených skupin je zásadním procesem pro plánování aktivit v oblasti vzdělávání. Reaguje na specifické potřeby těchto jednotlivých skupin a umožní tak lépe nastavit požadavky v oblasti vzdělávání. Na území SO ORP Mohelnice žije v současné době přibližně 18 362 obyvatel (údaj k 31. 12. 2019), jeho rozloha je 188,4 km² a patří sem tři obce se statutem města (Loštice, Mohelnice, Úsov) a jedenáct dalších obcí (Klopina, Krchleby, Lišnice, Maletín, Mírov, Moravičany, Palonín, Pavlov, Police, Stavenice, Třeština). Centrem regionu je město Mohelnice s necelými 10 tisíci obyvateli, které je přirozeným spádovým místem pro okolní obce. Obce jsou v Mikroregionu Mohelnicko sdruženy již od roku 2001 a meziobecní spolupráce v regionu je tedy dlouholetá a každoročně přináší společné akce a projekty. Vzhledem ke stejnému územnímu vymezení, Mikroregion a Místní akční skupina vzájemně velmi úzce spolupracují.

Jedním z důležitých principů tvorby Místního akčního plánu je princip zapojení dotčené veřejnosti – cílových skupin - do procesů jeho komunitního projednání. Cílem Seznamu relevantních aktérů je zapojenou veřejnost identifikovat a konkretizovat. Dokument obsahuje výčet organizací a sdružení, které lze považovat za významné aktéry ovlivňující systém vzdělávání v zájmovém regionu území SO ORP Mohelnice.

Relevantní aktéry lze rozdělit do 14 základních skupin:

- Školy a školská zařízení účastníci se MAP a jejich vedoucí pracovníci (ředitelé)
- Pedagogičtí pracovníci a ostatní pracovníci v oblasti vzdělávání
- Děti a žáci
- Významní zaměstnavatelé
- Regionální sdružení
- Neziskové organizace a zájmová sdružení
- Domy dětí a mládeže a Základní umělecké školy
- Sportovní kluby a zařízení

-
- Kulturní zařízení a muzea
 - Rodiče dětí a žáků
 - Sdružení přátel školy
 - Zpracovatel MAP
 - Obce účastníci se MAP
 - Široká veřejnost

Výstupem analýzy je tabulární přehled identifikovaných aktérů a dotčených skupin, včetně jejich popisu zapojení do oblasti vzdělávání.

Tab. 67: Přehled identifikovaných aktérů a dotčených

Identifikace dotčených skupin	Popis zapojení do oblasti vzdělávání / Přínos pro vzdělávání
<ul style="list-style-type: none"> • Školy a školská zařízení účastnící se MAP a jejich vedoucí pracovníci (ředitelé) <ul style="list-style-type: none"> • Mateřská škola Loštice, příspěvková organizace • Mateřská škola Mohelnice, Na Zámečku 10 • Mateřská škola Mohelnice, Hálkova 12 • Mateřská škola Třeština, příspěvková organizace • Mateřská škola Moravičany, příspěvková organizace • Mateřská škola Klopina, příspěvková organizace • Základní škola a Mateřská škola Úsov, příspěvková organizace • Základní škola a Mateřská škola Maletín, příspěvková organizace • Mateřská škola Mírov, příspěvková organizace • Základní škola a Mateřská škola Pavlov, příspěvková organizace • Základní škola a Mateřská škola Mohelnice, Masarykova 4 • Soukromá mateřská škola Medová školka • Soukromá mateřská škola Sluníček Loštice • Základní školy • Základní škola Mohelnice, Vodní 27 • Základní škola Mohelnice, Mlýnská 1 • Základní škola Moravičany • Základní škola Loštice, příspěvková organizace • Soukromá školka Žabka 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizace vzdělávání • Účast na realizaci mimoškolních činností • Formulace prioritních oblastí v regionu • Podíl na přípravě akčního plánu týkajícího se vzdělávání • Možnost ovlivnit a aktivně se zapojit do činností MAP. • Projektové dny • Školní samospráva
<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogičtí pracovníci a ostatní pracovníci v oblasti vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • Nositelé vzdělávacích standardů pro děti a mládež. • Vhodní pracovníci pro zájmové organizace a sdružení dle svého zájmu, specializace. • Vhodní pracovníci do řídicích schémat neziskových organizací. • Vhodné osoby pro zapojení do průběžné výchovy lídrů zájmového vzdělávání. • Nositelé vyhodnocení, řešení a postupů v oblasti zájmového vzdělávání. • Možnost ovlivňovat proces vzdělávání. • Sebevzdělávání, profesní rozvoj kolegů. • Společné sdílení zkušeností a dobré praxe. • Participace na vzdělávacích akcích. • Zavádění nových metod a způsobů výuky.

<ul style="list-style-type: none"> • Děti a žáci 	<ul style="list-style-type: none"> • Mají možnost zapojení do různých projektů. • Nejdůležitější cílová skupina. • Zapojení do aktivit z důvodu zvýšení úspěšnosti, zviditelnění dětí a žáků. • Podpora rozvoje osobnosti. • Podpora rozvoje potenciálu u žáků ohrožených školním neúspěchem. • Možnost zapojení do akčního plánování prostřednictvím forem odpovídajícím věku.
<ul style="list-style-type: none"> • Významní zaměstnavatelé <ul style="list-style-type: none"> ○ Siemens Elektromoty, s.r.o. ○ Siemens Nízkonapěťová spínací technika s.r.o. ○ Hella Autotechnik, s.r.o. ○ Best, a.s. ○ MEZ STROJE s.r.o. ○ ZLKL, s.r.o. ○ Metrie, s.r.o. ○ A. W. spol. s.r.o. ○ Úsovsko, a.s. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zájem na zkvalitnění podmínek vzdělávání z důvodu lepšího uplatnění žáků na trhu práce. • Vytváření podmínek odborných praxí. • Realizace soutěží pro žáky či veřejnost. • Vytváření materiálně technických podmínek pro mimoškolní vzdělávání zaměřené na podporu polytechnického vzdělávání. • Spolupráce na volbě povolání, realizace odborně pracovních exkurzí. • Možnost sdílení a aplikace svých znalostí a dovedností. • Možnost sdílení dobré praxe. • Formulace nároků na budoucí zaměstnance. • Zájem na zkvalitnění podmínek vzdělávání z důvodu lepšího uplatnění žáků na trhu práce.
<ul style="list-style-type: none"> • Regionální sdružení <ul style="list-style-type: none"> ○ Svazek obcí Mikroregionu Mohelnicko ○ MAS Mohelnicko, z.s. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podíl na tvorbě strategických dokumentů • Plánování s řešením vzájemných vazeb • Propojenost strategických dokumentů na další aktéry rozvoje
<ul style="list-style-type: none"> ○ Neziskové organizace a zájmová sdružení <ul style="list-style-type: none"> ○ Spolek pro trvale udržitelný rozvoj Mohelnicka (STURM) ○ Centrum společných služeb Mikroregionu Mohelnicko ○ MOKAF Mohelnice ○ Mohelnický spolek ručních řemesel ○ Duha – Kluci od Rýs řeky ○ DPS Větrník Loštice ○ JUNÁK - svaz skautů a skautek ČR, středisko ŠÍP Loštice ○ Společnost Podané ruce o.p.s. ○ Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež NITKA ○ Charita Zábřeh ○ SOS Kompas Zábřeh ○ Domov U Třebůvky Loštice ○ Spolek Cech přátel pátého ročního období ○ Sdružení Arietta z.s. ○ JEHLAN Mohelnice, z.s. ○ Ryzáček, z.s. ○ SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů v jednotlivých obcích ○ Mohelníček – rodinné a mateřské centrum 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora aktivit podporujících environmentální vzdělávání a udržitelný rozvoj území • Podpora aktivit zvyšující čtenářskou gramotnost, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků • Specifické organizace veřejného života dle zájmu, potřeb společnosti • Význam pro rozvoj místních komunit • Podíl na mimoškolním vzdělávání • Nabídka volnočasových aktivit • Pozitivní ovlivňování dětí a žáků • Podpora práce s dětmi a mládeží • Realizace terénních programů pro osoby sociálně vyloučené a osoby v krizi • Provozování nízkoprahového zařízení pro děti a mládež

<ul style="list-style-type: none">• Domy dětí a mládeže a Základní umělecké školy<ul style="list-style-type: none">• Dům dětí a mládeže Magnet, Mohelnice, příspěvková organizace• Základní umělecká škola, Mohelnice, Náměstí Svobody 15, příspěvková organizace• Základní umělecká škola A. Kašpara Loštice, okres Šumperk, příspěvková organizace	<ul style="list-style-type: none">• Významný podíl na mimoškolním vzdělávání• Profesní organizace na poli volnočasových aktivit• Podpora talentu a zájmu v různé úrovni• Organizační a finanční stabilita• Rozvoj mimoškolních vzdělávání• Podpora aktivit zaměřených na účelné a efektivní využívání volného času• Rozvoj kompetencí dětí a žáků
<ul style="list-style-type: none">• Sportovní kluby a zařízení<ul style="list-style-type: none">• T. J. Sokol Mohelnice• Sportovní zařízení města Mohelnice, příspěvkové organizace• TJ MEZ Mohelnice• FK Mohelnice• HC Mohelnice• Šachový klub Mohelnice, z.s.• T. J. Sokol Třeština• T. J. Sokol Úsov• T. J. Sokol Klopina• T. J. Sokol Moravičany• T. J. Tatran Moravičany• T. J. Slavoj Loštice• T. J. Sokol Palonín• T. J. Maletín	<ul style="list-style-type: none">• Sportovní sdružení a spolky• Významný podíl na mimoškolním vzdělávání v oblasti sportovních aktivit
<ul style="list-style-type: none">• Kulturní zařízení, knihovny a muzea<ul style="list-style-type: none">• Městské kulturní středisko Mohelnice, příspěvková organizace• Obecní knihovna Klopiny• Obecní knihovna Krchleby• Obecní knihovna Líšnice• Městská knihovna Loštice• Městská knihovna Mohelnice• Městská knihovna Úsov• Obecní knihovna Maletín• Obecní knihovna Mírov• Obecní knihovna Moravičany• Obecní knihovna Palonín• Obecní knihovna Police• Obecní knihovna Stavenice• Obecní knihovna Třeština• Muzeum Mohelnice• Muzeum města Úsov• Městská knihovna Úsov• Jednota divadelních ochotníků Loštice• Polécké tyjátr police• Hladové divadélko Úsov• Loutkadlo – loutkářský soubor Mohelnice• Kultura a volný čas Mohelnice, nezisková o.p.s.• Spolek VARIANTA	<ul style="list-style-type: none">• Profesní organizace na poli knihovnictví a muzejnictví• Podpora aktivit zvyšující čtenářskou gramotnost, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků• Organizace poskytující specifické formy neformálního vzdělávání• Organizace zajišťující kulturně společenské jednorázové akce• Organizace zajišťující specifické vzdělávání v oblasti muzejní, výstavní

<ul style="list-style-type: none">• Rodiče dětí a žáků	<ul style="list-style-type: none">• Základní výchovně vzdělávací jednotka společnosti• Řídící a koordinační článek celkového vzdělávání dětí• Zajišťovatel podmínek zájmového a neformálního vzdělávání (časová, motivační, finanční)• Zájem na vyšší kvalitě vzdělávání dětí• Možnost zapojení do přípravy a realizace MAP• Kooperace školy a rodiče• Zabezpečení a jistota kvalitního a inkluzivního vzdělávání jejich dětí a žáků• Podpora a návrhy na zkvalitnění výuky dětí a žáků, zlepšení infrastruktury a vybavení škol, zvýšení prestiže školy, vzájemné komunikace s pedagogy i rozšíření nabídky zájmových zařízení pro trávení volného času dětmi a mládeží
<ul style="list-style-type: none">• Sdružení přátel školy	<ul style="list-style-type: none">• Podporovatelé především jednorázových vzdělávacích akcí• Poskytovatelé spolupodílu na finančním zajištění průběžných či jednorázových akcí• Blízká propojenost se školami a spolkovou činností• Podpora a návrhy na zkvalitnění výuky dětí a žáků, zlepšení infrastruktury a vybavení škol, zvýšení prestiže školy, vzájemné komunikace s pedagogy i rozšíření nabídky zájmových zařízení pro trávení volného času dětmi a mládeží.
<ul style="list-style-type: none">• Zpracovatel MAP<ul style="list-style-type: none">○ MAS Mohelnicko, z.s.	<ul style="list-style-type: none">• Koordinační, informační, kontrolní a řídicí činnosti.• Plánování některých prvků v oblasti předškolního a základního vzdělávání.• Možnost ovlivňovat aktivity a výstupy projektů.• Vytváření funkčních partnerství v území.• Přenos relevantních informací.
<ul style="list-style-type: none">• Obce účastnící se MAP<ul style="list-style-type: none">○ Město Loštice○ Město Mohelnice○ Město Úsov○ Obec Klopina○ Obec Krchleby○ Obec Líšnice○ Obec Maletín○ Obec Mírov○ Obec Moravičany○ Obec Palonín○ Obec Pavlov○ Obec Police○ Obec Stavenice○ Obec Třeština	<ul style="list-style-type: none">• Zřizovatel školských a předškolních zařízení.• Podpora vzniku a činností organizací poskytujících vzdělávání reflektujících potřeby obyvatel města.• Finanční podpora vzdělávání.• Podpora nabídky a rozvoje zájmového a neformálního vzdělávání.• Zajištění pozitivního vnímání projektů v oblasti vzdělávání veřejností v území.• Vlastník výstupů projektů na daném území.• Zájem na udržení funkčnosti a ekonomičnosti MŠ/ZŠ.
<ul style="list-style-type: none">• Široká veřejnost	<ul style="list-style-type: none">• Zájem na pozitivních změnách ve školství.• Aktivní část může vyhledávat nové partnery v oblasti vzdělávání.• Zapojení do vzdělávacích aktivit škol.• V rámci MAS informování (veřejné akce, webové stránky, zpravodaj) a zapojení do strategického plánování (možnost připomínkování).

3.2.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Tab. 68: Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Název rizika	Popis rizika	Návaznost rizika na cíl/opatření
FINANČNÍ RIZIKA		
Nedostatek finančních prostředků na investice	Snížení zájmu škol o investice do infrastruktury, jehož původem může být například nepřipravenost záměru, nevyřešené financování. Nedostatek stabilní finanční podpory	1.1 2.1 3.10
Nedostatek finančních prostředků na personální zajištění	Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)	2.2 2.4 3.10
Neochota rodičů spolupracovat z důvodu nedostatku financí	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.). Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku.	3.10
Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti	K personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.	3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.8

ORGANIZAČNÍ RIZIKA		
Nízká úroveň výuky polytechnických předmětů na ZŠ (pracovní a technické činnosti)	Chybí motivace žáků ke vzdělávání se v polytechnických oborech, jazykových dovednostech a schopnosti práce s počítači a informačními technologiemi. Hodnocení těchto klíčových kompetencí v ORP Mohelnice je v současné době spíše průměrné. Hlavním problémem je nezáměr o technické obory, nezaměstnanost absolventů, předčasné opuštění vzdělávací soustavy, ztížené uplatnění na trhu práce, špatné podmínky pro daný obor či nevhodné, chybějící pomůcky.	3.8
Nedostatek pedagogů vhodných a vzdělaných pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami	Nedostatek kapacit pro školení, dlouhodobý proces výchovy odborníků (kariérový poradce, školní psycholog, asistent pedagoga).	2.2 2.3 2.4
Přetíženost pedagogických pracovníků	Neochota pedagogů účastnit se vzdělávacích akcí (přednášek, workshopů a seminářů) z důvodu přetíženosti a nedostatku motivace. Tlak ze strany legislativních změn a zákonů na učitele. Spojování funkcí výchovného poradce a kariérového poradce, nízké využití potenciálu třídních učitelů.	2.4
Nedostatečné kapacity pro rozvoj žáků ve školách/nerovnoměrné využití kapacit škol	Nerovné podmínky pro vzdělávání žáků napříč regionem a absence rezerv v kapacitách některých mateřských a základních škol. Přeplněna je zejména kapacita škol ve městech, jelikož sem jsou umísťovány i děti a žáci žijící v menších obcích. Školy v menších obcích se tak potýkají s nenaplněností kapacit.	1.1 1.1
Nízká informovanost žáků základních škol a jejich rodičů o možnostech uplatnění na trhu práce/ Riziko nízkého uplatnění absolventů na trhu práce	Připravenost žáků pro trh práce se rozchází s požadavkem firem. Nedostatek kvalifikované síly v technických a přírodovědných oborech. Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami. Nedostatečná provázanost potenciálu SŠ s trhem práce (absence odborníků uplatnitelných na trhu práce, nezaměstnanost absolventů „nepotřebných oborů“)	3.8
Nízká informovanost rodičů o přínosech venkovských škol/Neochota rodičů zapsat své dítě do venkovské školy	Předsudky rodičů vůči venkovským MŠ a ZŠ, s čímž může souviset menší zájem o venkovské školy.	1.1 3.5 3.6

PRÁVNÍ RIZIKA		
Vysoký počet dětí/žáků ve třídách	Vysoký počet dětí ve třídách, který komplikuje individuální přístup ke každému žákovi a omezuje inkluzivní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání nadaných žáků	2.3
Změny legislativy	Tlak ze strany státu a implementace legislativních změny, které negativně ovlivní zavádění inkluzivního vzdělávání. Časté změny legislativy v oblasti školství, které naopak mohou zkomplikovat kvalitu vzdělávání, a tím i rozvoj klíčových kompetencí žáků. Nedostatek času připravit se na legislativní změny (ze strany školy a pedagogů), nebo nedůvěra pedagogů v zaváděné změny, nedůvěra pedagogů v nové metody.	2.1
		2.2
		2.3
		2.4
TECHNICKÁ RIZIKA		
Technická nemožnost bezbariérových úprav školy	Budovy škol nejsou přizpůsobeny na vybudování bezbariérových úprav. Když ano velké finanční nároky. Všechny budovy škol nemusí být vhodné k vybudování bezbariérových úprav.	1.1 2.1
Nedostatečné materiální vybavení k moderní výuce	Nevhodné anebo zastaralé vybavení škol v regionu. Během výuky nejsou využívány interaktivní metody a pomůcky (např. pro rozvoj čtenářské gramotnosti). Nedostatek kvalitních výukových materiálů, pomůcek a metodik.	3.1
		3.2
		3.3
		3.4
		3.5
		3.6
		3.7
		3.8
		3.9
		3.10

VĚCNÁ RIZIKA		
Nezájem cílových skupin (klíčových aktérů) o spolupráci	<p>Nezájem klíčových aktérů, tj.:</p> <p>Problematická komunikace a stagnace spolupráce mezi rodinami, školami a odborníky. Nezájem rodičů integrovat své děti.</p> <p>Pedagogové a asistenti pedagogů v současné době mají pouze minimální možnost dalšího vzdělávání a nemohou tedy pružně reagovat na připravované změny.</p> <p>Snížení zájmu dětí a žáků o některé mimoškolní a volnočasové aktivity.</p> <p>Odchod absolventů a kvalitních pedagogických pracovníků z regionu. Mezery ve zvyšování klíčových kompetencí dětí a žáků s ohledem na požadavek jejich rozvoje. Překážky na straně vedoucích zařízení neochota uvolňovat pedagogy z výuky- volba vhodných termínů.</p>	Většina definovaných cílů
Nedostatečný počet dětí/žáků	Region se potýká s úbytkem obyvatelstva, odliv mladých rodin do velkých měst.	1.1 2.3
Nabídka nekvalitních seminářů a vzdělávacích programů pro pedagogy	V nabídce seminářů a vzdělávacích programů pro pedagogické pracovníky se objevuje také značné množství seminářů a programů nekvalitních, které nejsou pro pedagogy přínosné. Nízká účast pedagogických pracovníků na dalším vzdělávání, kurzech a školení. Kvalitní a zajímavé semináře se konají pouze ve velkých městech, problém s uvolňováním a suplováním během výuky.	2.4 3.10

3.3 Východiska pro strategickou část

3.3.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Na základě realizovaných výzkumů v území (výzkum MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 01. 2016 na území ORP; vlastní dotazníková šetření na úrovni pracovních skupin, mateřských a základních škol v území SO ORP Mohelnice ad.), analýzy dat (např. demografické struktury populace území SO ORP Mohelnice na základě výsledů Sčítání lidu, bytů a domů, struktury nezaměstnanosti, dopravní dostupnosti ad.), zejména pak konzultací s pracovními skupinami, zástupci mateřských, základních a středních škol a aktéry rozvoje území v území SO ORP Mohelnice byly vymezeny základní problémové oblasti a klíčové problémy. V první fázi byly identifikovány klíčové problémy a rizikové oblasti, které byly následně sdruženy do tří základních problémových oblastí, kterými jsou:

- dostupnost a kvalita škol,
- inkluzivní vzdělávání
- úroveň vybraných klíčových kompetencí dětí a žáků.

Stanovené problémové oblasti byly základem pro stanovení prioritních cílů v rámci místního akčního plánu a byla jim věnována zvýšená pozornost v rámci všech aktivit realizovaných v rámci místního akčního plánu s cílem eliminovat rizika z problémové oblasti plynoucí.

Každá z problémových oblastí zahrnuje několik dílčích klíčových problémů, které byly předmětem analýz a hodnocení s cílem zabezpečit zlepšení současného stavu a předejít dalšímu prohlubování problému, v některých případech se již podařilo díky realizovaným aktivitám klíčový problém dílčím způsobem úspěšně řešit.

V následující části jsou uvedeny jednotlivé problémové oblasti a stanové klíčové problémy.

3.3.1.1 Problémová oblast 1: Dostupnost a kvalita škol

Klíčové problémy problémové oblasti 1:

Nedostatečná kapacita a potřebná infrastruktura mateřských škol pro umístění dětí

Z dokumentu Strategie ITI Olomoucké aglomerace, který do území ORP Mohelnice většinově zasahuje, vyplývá, že v letech 2006–2010 a v roce 2014 byly zaznamenány kladné přirozené přírůstky obyvatel, což znamená, že natalita v těchto letech převyšovala mortalitu. Netýká se to však území ORP Mohelnice, která se potýká v posledních letech s problémem úbytku obyvatel přirozeným i

mechanickým pohybem. Na straně druhé demografické prognózy budoucího vývoje (Prognóza populačního vývoje České republiky na období 2008–2070) očekávají mírný nárůst úhrnné porodnosti. I přes převážně klesající trend ukazatele počtu narozených (v letech 2011–2013) není v současné chvíli pokrytá poptávka ze strany rodičů, což upozorňuje na nedostatečný počet míst v mateřských školách. Dle výsledků socioekonomické analýzy Strategie ITI Olomoucké aglomerace je patrné, že průměrně bylo ve školním roce 2014/2015 odmítnuto 3,89 % dětí.

Z vlastního dotazníkového šetření realizačního týmu provedeného na území ORP Mohelnice vyplývá, že většina mateřských škol je na hranici svých kapacitních možností. Jedná se především o školy v obcích Loštice, Mohelnice, Třeština, Maletín a Pavlov. Mateřské školy rovněž potřebují řešit umístování dětí mladších 3 let, jelikož většinou na toto nejsou připraveny.

Dalším problémem je, že mateřské školy se potýkají také se zastaralým zázemím, jak vnitřním, tak venkovním (školní zahrady), které neodpovídá potřebám současného vzdělávání. Některé mateřské školy v dotazníkovém šetření uvedly, že i když v posledních 5 letech proběhly některé dílčí rekonstrukce, stávající technický stav je nadále špatný a vyžaduje další investice do školského zařízení (např. zastaralý nábytek, nevyhovující umyvadla, opotřebované herní prvky na zahradě, nedostatek moderních kvalitních didaktických pomůcek). Jedná se především o mateřské školy nacházející se v obcích Loštice, Mohelnice, Klopina atd. Některé školy (např. v obci Pavlov) uvádějí i nutnost větších investic do modernizace sociálního zařízení, zateplení budov, nových rozvodů elektřiny apod. Dále, z agregovaných dat vyplývá, že mateřské školy v následujících letech plánují investice zejména do venkovního prostředí (např. zahrady či hřiště). Další významnou prioritou je pak rekonstrukce prostor pro polytechnickou výchovu, zateplení budov a další. Čistě z hlediska vybavení mateřských škol lze z agregovaných dat zjistit největší zájem o didaktické pomůcky a vybavení pro rozvoj polytechnických dovedností.

Nedostatečná infrastruktura základních škol a potřeba modernizace výuky v klíčových kompetencích

Z agregovaných dat (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2019 na území ORP) lze vyčíst, že hodnocení klíčových kompetencí je v současné době spíše průměrné, čímž existuje obrovský prostor pro zlepšení. Např. jazykové vzdělávání je hodnoceno na 2,19 a polytechnické vzdělávání na 2,36 (rozmezí hodnot 1-4; čím vyšší, tím lepší stav).

I dlouhodobé a střednědobé záměry a návrhy krajského vzdělávání podporují technické a přírodovědné odborné vzdělávání. ORP Mohelnice trpí nedostatkem kvalifikované pracovní síly hlavně v technických a přírodovědných oborech. Chybí tady motivace žáků ke vzdělávání se v polytechnických oborech, jazykových dovednostech a schopnosti práce s počítači a informačními technologiemi, a to hlavně prostřednictvím rozvíjení technických znalostí a dovedností v moderně vybavených laboratořích, učebnách či dílnách.

Absence nebo nízká úroveň energeticky úsporných opatření v mateřských a základních školách

Z vlastního dotazníkového šetření realizačního týmu provedeného na území ORP Mohelnice a jednání pracovních skupin vyplývá, že většina budov základních i mateřských škol se nachází ve starších budovách – na jejich výstavbu byly použity starší technologie, které se v současné době projevují nedostatečnou energetickou úsporou a s tím spojeným zvýšením nákladů na provoz. Tento problém zaznamenaly především školy v Mohelnici, Mírově, Pavlově, avšak i další školy se s tímto problémem setkávají.

Nedostatečné zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků

Z vlastních realizovaných šetření vyplynulo, že aktuální stav zázemí pro širokou nabídku mimoškolních a volnočasových aktivit je na území ORP Mohelnice výrazně diferencován a existují velké rozdíly v jednotlivých částech SO ORP. Přitom zájmové vzdělání je pro harmonický rozvoj dětí a žáků velmi důležité, i proto, že plní dva hlavní úkoly v problematice volného času: pedagogický – vzdělávat a vychovávat ve volném čase, a strategický – vychovávat k účelnému využívání volného času. V souladu se stanovenými prioritami nadregionálního významu, zejména „Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje“, kde jsou aktivity zájmového a mimoškolního vzdělávání jednou z klíčových priorit, byla prioritně zařazena problematika rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků mezi prioritní oblasti rozvoje vzdělávání pro území ORP Mohelnice.

Prozatím je problematické materiálně-technické zázemí a dostatek finančně zabezpečených pedagogických pracovníků. S ohledem na moderní trendy ve vzdělávání je problematické rozšiřování nabídky vzdělávacích programů, a tím rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí, jak z kapacitních, tak organizačních důvodů. Což je problematické i s ohledem na nezastupitelnou funkci

mimoškolních aktivit ve zvýšení zájmu nejen o tyto činnosti, ale také o střediska volného času, kdy zabezpečují mimo jiné i prevenci sociálně-patologických jevů. Prozatím chybějící moderně vybavené zázemí pro mimoškolní aktivity může pro děti, žáky i jejich rodiče vytvořit zajímavé a podnětné prostředí. Atraktivní programy se zábavnou formou mohou podpořit a doplnit primární vzdělávací proces a nenásilnou formou přivést děti, žáky a jejich rodiče do středisek volného času a podpořit zároveň jejich základní gramotnosti, které se mohou k těmto aktivitám vhodně implementovat.

3.3.1.2 Problémová oblast 2: Inkluzivní vzdělávání

Klíčové problémy problémové oblasti 2:

Problémy související s implementací novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání

Z agregovaných dat (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2019 na území ORP) vyplývá, že aktuální průměrné hodnocení inkluzivního vzdělávání v ORP je u ZŠ 2,67, u MŠ 2,59 což můžeme definovat jako rozvíjející se oblast (počáteční realizace). Analýza agregovaných dat MŠMT pro MŠ v ORP vede k zjištění, že v letech 2016-2018 plánuje 80 % MŠ a 62,5 % ZŠ v ORP zlepšení v oblasti vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření. Jednou z uváděných podmínek je právě i zajištění dalšího vzdělávání pracovníků školy, tj. i asistentů pedagoga. Z realizované analýzy agregovaných dat MŠMT dále plyne, že hlavní překážkou v oblasti inkluzivního vzdělávání je nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků, tzn. i asistentů pedagoga (uvedlo 87,5 % ZŠ a 40 % MŠ).

Ze statistického šetření provedeného MŠMT v rámci ORP Mohelnice vyplývá, že se vůbec nebo téměř neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit) výuka českého jazyka pro cizince - průměrné hodnocení aktuálního stavu v MŠ (1,20) a v ZŠ (1,00), bezbariérovost (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy) v MŠ (1,50) a v ZŠ (1,63). Naopak do realizované oblasti (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení) lze zařadit pro mateřské školy skutečnost, že škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy (3,30), pedagogové spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb dětí (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání těchto dětí apod.) a škola učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vína, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.). Pro zlepšení stávající situace bude důležitá včasná a účinná podpora všestranného rozvoje každého dítěte a žáka ze strany rodiny, pedagoga, dalších odborníků a okolní společnosti musí stát na počátku vzdělávací dráhy i ve všech situacích, kdy dítě nebo žák potřebuje

zvýšenou podporu. Jako nejčastější překážky, jež brání školám ve zkvalitnění inkluzivního vzdělávání pro všechny děti, mateřské školy uvádí velký počet dětí ve třídách (40%) a základní školy nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků, například asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky (problém 75% škol).

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb., která zavádí mimo jiné možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny děti. Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem je jednou z klíčových priorit v oblasti inkluzivního vzdělávání. Cílem je rozvíjet u dětí a žáků všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka. Prioritou je zajistit vnější i vnitřní bezbariérovost školy, což s sebou přinese velké finanční požadavky na realizace projektů s cílem zabezpečit bezbariérový přístup do MŠ i ZŠ. Plánována jsou opatření zabezpečující vnější i vnitřní bezbariérovost škol a školských zařízení. Bez zajištění bezbariérových úprav školních budov nebude v silách většiny škol v ORP Mohelnice přijmout ke vzdělávání žáky, kteří jsou na bezbariérovosti školy závislí.

Pro kvalitní inkluzivní vzdělávání je nezbytné zabezpečení i dostatečného počtu speciálních a kompenzačních pomůcek, což vyžaduje dostatečný objem finančních prostředků pro MŠ a ZŠ v ORP Mohelnice, což může být problematické. Problémem může být i nedostatek finančních prostředků a odborných garantů na další vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků účastnících se vzdělávacího procesu, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a užíváním kompenzačních a speciálních pomůcek v průběhu vzdělávání.

Nedostatečná podpora asistentů pedagoga

Z agregovaných dat (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) vyplývá, že aktuální průměrné hodnocení inkluzivního vzdělávání v ORP je u ZŠ 2,67, u MŠ 2,59 což můžeme definovat jako rozvíjející se oblast (počáteční realizace). Analýza agregovaných dat MŠMT pro MŠ v ORP vede k zjištění, že v letech 2016-2018 plánuje 80 % MŠ a 62,5 % ZŠ v ORP zlepšení v oblasti vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření. Jednou z uváděných podmínek je právě i zajištění dalšího vzdělávání pracovníků školy, tj. i asistentů pedagoga. Z realizované analýzy agregovaných dat MŠMT dále plyne, že hlavní překážkou v oblasti inkluzivního vzdělávání je nedostatečné finanční

zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků, tzn. i asistentů pedagoga (uvedlo 87,5 % ZŠ a 40 % MŠ).

Z výše uvedeného vyplývá, že většina MŠ a ZŠ v ORP cítí silnou potřebu zajištění dalšího vzdělávání pro asistenty pedagoga, což je jednou z hlavních priorit pro následující období 2016-2018. Tato potřeba je ovlivněna zejména novelou školského zákona, díky které MŠ i ZŠ budou vzdělávat děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v daleko větší míře, než tomu bylo doposud. Asistenti pedagoga v současné době mají pouze minimální možnost dalšího vzdělávání, nemohou tedy pružně reagovat na připravované změny.

Problémem může být zajištění adekvátního systému pro další vzdělávání asistentů pedagoga včetně zabezpečení finanční podpory pro systém vzdělávání, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v průběhu vzdělávání, a finančních prostředků pro MŠ a ZŠ v ORP Mohelnice.

Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Problémová je podpora vzdělávání žáků se zdravotním postižením, se sociálním znevýhodněním a samostatnou pozornost vyžaduje podpora nadaných žáků.

Všechny národní i krajské strategické dokumenty týkající se vzdělávání uvádějí zajištění rovných příležitostí ke vzdělávání pro každého jedince jako jeden z nejvýznamnějších faktorů ovlivňujících jeho další vývoj, formování osobnosti i možnosti začlenění se do společnosti. U žáků se zdravotním postižením se potom jedná o nutnost přizpůsobení nejen přístupu pedagogického vedení, ale také o vhodné modelování edukačního prostředí, pořízení kompenzačních pomůcek, materiálu a zabezpečení kvalitního, odborného personálního obsazení poradenského a pečujícího týmu, který těmto žákům umožňuje maximální rozvoj jejich schopností a dovedností.

V případě podpory vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je často problematická spolupráce rodiny a školy, přitom proces socializace představuje dlouhý a komplikovaný vývoj začleňování jedince do společnosti. Pokud dojde k jeho narušení, příp. se v tomto procesu vyskytuje příliš mnoho překážek, může dojít k problémům, jež neumožní jedinci úspěšné uplatnění sama sebe ve společnosti, ani dostatečný rozvoj jeho schopností a dovedností. Žáci se sociálním znevýhodněním představují právě jednu z nejvíce ohrožených skupin v rámci úspěšně zvládnutého procesu socializace. V dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020 se uvádí, že

„neexistuje nároková forma finanční podpory prostřednictvím normativů, respektive příplatků. Tato skutečnost je vážným problémem a překážkou pro systematickou práci se žáky ohroženými školním neúspěchem z důvodu sociálního znevýhodnění.“ Proto vyžaduje tato skupina zostřenou pozornost a podporu, které se jim v rámci rodinného prostředí mnohdy nedostává, nebo ji rodina nemůže dostatečně zajistit.

K zabezpečení podpory vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je nezbytná: podpora komunikace a spolupráce rodiny, školy a odborníků (vzájemná setkávání), podpora realizace mimoškolních aktivit, jichž se mohou žáci se sociálním znevýhodněním účastnit, podpora školních poradenských center (psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog – pomoc rodičům i pedagogům při řešení problémů), podpora realizace, tvorby a inovace preventivních programů zapojujících žáky se sociálním znevýhodněním a podporujících jejich další rozvoj a podpora spolupráce mezi školami – sdílení dobré praxe.

Podpora nadaných žáků vyžaduje změnu systému, jeho větší otevřenost a širší propojení spolupráce odborníků i rodičů, kteří se na výchově a vzdělávání nadaných dětí podílí, což může být problematické. Hlavní motivací je poskytnout nadaným žákům v systému vzdělávání na úrovni MŠ i ZŠ možnost jejich nadání dále rozvíjet a tím využít příležitosti k maximálnímu rozvoji jejich schopností a dovedností. Podpora nadaných žáků vyžaduje změnu systému, jeho větší otevřenost a širší propojení spolupráce odborníků i rodičů, kteří se na výchově a vzdělávání nadaných dětí podílí a je jistě jednou z problémových oblastí zatím nedostatečně akcentovanou ve vzdělávacím procesu.

V oblasti péče o nadané žáky ve školských poradenských zařízeních jsou klíčovými dokumenty „Koncepce péče o nadané žáky ve školských poradenských zařízeních“ a „Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014 – 2020“. V současné době jsou nadaní žáci na území SO ORP Mohelnice integrováni do běžných typů škol a jsou motivováni k účasti v odborných soutěžích a olympiádách, kde mohou své nadání uplatnit. Pokud nebude o mimořádně nadané žáky pečováno, budou talentovaní a nadaní žáci odcházet do jiných škol, kde pro ně budou speciálně programy připraveny a školy SO ORP Mohelnice budou přicházet o výborné žáky. V případě, že zůstanou na základní škole bez speciálního a cíleného programu, mohou splynout s průměrem a jejich nadání a talent nebude rozvíjen, nebo mohou svou energii věnovat aktivitám mimo rámec vzdělávání.

Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

Z agregovaných dat (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) vyplývá, že 80 % MŠ a 62,5 % ZŠ v bodu Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.). Školy považují za problematické a vyžadující zlepšení v oblasti využívání kompenzačních pomůcek, v práci se speciálními pomůckami i ve spolupráci s odborníky, proto byla problematika začleněna mezi prioritní oblasti.

3.3.1.3 Problémová oblast 3: Úroveň vybraných klíčových kompetencí dětí a žáků

Klíčové problémy problémové oblasti 3:

Nízká úroveň čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků

Vzdělávání a péče představuje významný prvek v rámci rozvoje jedince. Tyto instituce zprostředkovávají dětem a žákům první komplexnější začlenění se do společnosti a významnou měrou se tak podílejí na formování jeho osobnosti. Podpora čtenářské pregramotnosti a gramotnosti je jednou z klíčových oblastí, která zásadně ovlivňuje úspěšnost následného vzdělávání. Rozvoj čtenářské gramotnosti je v současnosti jednou z nejvýznamnějších a nejsledovanějších oblastí v rámci vzdělávání na základních školách. Důraz na tuto oblast základních gramotností vyplývá z definice čtenářské gramotnosti jako nezbytného nástroje a podmínky k dosažení studijního i profesního úspěchu. Čtenářská gramotnost úzce souvisí s dalšími kompetencemi, vede k rozvoji jazykových dovedností při výuce cizích jazyků, podporuje výchovu samostatného, sociálně i občansky plnohodnotně vybaveného jedince, rozvíjí kulturní povědomí. Vzhledem k aktuálním formám srovnávacího testování na národní i nadnárodní úrovni, přijímacích řízeních na vyšší stupně škol apod. je zřejmé, že schopnost analýzy a pochopení textu, výběru klíčových dat, správné užívání odborné terminologie a další součásti čtenářské gramotnosti jsou neodmyslitelnou oblastí rozvoje v současném základním školství, i proto je hodnocení čtenářské gramotnosti významnou součástí tzv. standardu českého jazyka.

Podle průměrného hodnocení aktuálního stavu z dotazníkového šetření MŠMT (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) vyplývá, že se vůbec nebo téměř neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit) využívání interaktivních metod a pomůcek v oblasti rozvoje čtenářské

(1,80) pregramotnosti. Tento fakt byl také brán jako nejčastější překážka v rámci šetření (70% MŠ v ORP). Další nejčastější překážkou bylo definované nedostatek stabilní finanční podpory. Mateřské školy v letech 2016-2018 plánují zlepšení v rozvoji čtenářské pregramotnosti (ČPG) a řečových aktivit v ŠVP, u učitelů chtějí rozvíjet jejich kompetence v ČPG a chtějí využívat poznatky z praxe a jejich sdílení s ostatními subjekty.

I když je na území SO ORP Mohelnice řada příkladů úspěšných projektů na podporu čtenářské pregramotnosti a gramotnosti (např.: Celé Česko čte dětem - budování čtenářské (pre)gramotnosti, posílení emočních vazeb v rodině, rozvoj jazyka, představitivosti, vztah k umění, zapojení do celostátního projektu, besedy v knihovně, výstavy knih, četba dětem nejen učitelem apod., forma čtenářských dílen (Výzva 56), tvorba metodických materiálů (EU peníze školám), motivují žáky k účasti na soutěžích (olympiády, recitační soutěže, autorské soutěže apod., organizují aktivity k propojení školy s veřejnými institucemi a rodiči), je celkové hodnocení zatím spíše průměrné, i proto bylo zařazeno mezi problémové a prioritní oblasti rozvoje.

Významné procento škol využije možnost sdílení zkušeností a poznatků v rámci jedné či více škol, vytváření čtenářských koutků, informačních míst či center. K dlouhodobým cílům zařazují ZŠ zlepšení v oblasti podpory individuální práce s talentovanými žáky, realizaci čtenářských kroužků (dílen), realizaci projektových dnů a akcí ve spolupráci s veřejnými institucemi. V souvislosti s potřebami škol byly jako nejvýznamnější problémy definovány: nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti, nezájem ze strany žáků a rodičů, nedostatečné materiálně technické podmínky, nízká časová dotace pro rozvoj gramotnosti mimo výuku a nedostupnost informačních a komunikačních technologií.

Na potřebu rozvoje čtenářské gramotnosti reagují všechny analyzované strategické dokumenty na národní úrovni, zatímco v případě krajských či regionálních strategií tato potřeba deklarována není. Nicméně školy tento fakt neodradil od realizování projektů a akcí zaměřené právě na čtenářskou gramotnost. O zájmu o dané téma svědčí i fakt, že se do realizování čtenářské gramotnosti zapojila prakticky každá škola nacházející se na území ORP. Situace se zlepšila, ale neustále je potřeba pracovat na ještě větším zlepšení dané gramotnosti a zejména pak na následném udržení daného trendu a zlepšení. O tom svědčí i určení čtenářské gramotnosti jako jedno z povinných témat strategického rámce.

Z dotazníkového šetření, které MŠMT uskutečnilo na podzim roku 2015, je patrné, že školy vidí problémy v oblasti vzdělávání učitelů 1. i 2. stupně v dané problematice a zapojení získaných vědomostí

do výuky. Dalším problémem je technické a materiální vybavení v oblasti čtenářské gramotnosti. V porovnání s Olomouckým krajem a ČR školy na území ORP Mohelnice vidí největší problém s realizací různých kroužků, čtenářských dílen a dalších podobných mimoškolních aktivit. Dalšími problémy, které by školy chtěly řešit je nízká podpora individuální práce s žáky, absence pravidelných nákupů aktuální literatury a prozatím minimální podpora vyššího stupně komplexního čtenářství.

Nízká úroveň matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Jako jeden z klíčových problémů a s tím související riziko byl identifikován problém nemožnost rozvíjet silné stránky jedince, což se promítá i do nízké úrovně matematické pregramotnosti a gramotnosti. Na základě vyhodnocení dotazníkového šetření potřeb základních škol (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 01. 2016 na území ORP) byla podpora rozvoje matematické gramotnosti stanovena průměrná priorita 2 (zatímco v rámci kraje i ČR až na třetím místě) a základní školy v území SO ORP Mohelnice ji celkově hodnotily výše než je tomu v celorepublikovém průměru, tj. jako potřebu významnější, v aktuálním hodnocení v kategorii mezi rozvíjející se a realizovaná oblast (2,44) blíže ke kategorii rozvíjející se. Jako problém školy většinou identifikují: nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti a gramotnosti, nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti a gramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností a gramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.), nízkou úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji pregramotnosti a gramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.), nedostatek možností pro sdílení dobré praxe a nezáměr ze strany rodičů. Dle agregovaných dat vyplývá, že v následujícím období školy chtějí zejména zlepšit technické a materiální zázemí pro rozvoj matematické gramotnosti. Dále plánují zapojit interaktivní média, informační a komunikační technologie či pravidelně nakupovat aktuální literaturu a multimedia k dané oblasti. Aby vše zmíněné bylo v co největší míře dobře uplatnitelné, je potřeba pravidelně vzdělávat a rozvíjet znalosti pedagogických pracovníků, kteří získané poznatky implementují do výuky. Jako největší překážku v současné době školy uvádějí nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti, další překážka je pak nezáměr ze strany žáků a rodičů.

Neřešení problému může vést ke snížení úrovně matematické pregramotnosti i gramotnosti dětí a žáků základních škol. Nezískání zájmu u dětí v předškolním věku může zásadně ovlivnit úroveň matematické

gramotnosti žáků základních škol a snížení matematické gramotnosti žáků základních škol snižuje možnost uplatnění pro další vzdělávání i na trhu práce, navíc může být významné i pro sociálně znevýhodněné žáky. Přitom rozvoj matematické gramotnosti se řadí mezi nejvýznamnější oblast v rámci vzdělávání žáků na základních školách. Důležitost zlepšování v této oblasti je patrné i z toho, že se řadí mezi tzv. povinná opatření, které se řeší v MAP. K rozvoji zlepšení matematické gramotnosti žáků v neposlední řadě přispějí zlepšení didaktických kompetencí pedagogických pracovníků zapojením do výuky prvků, které matematiku představí v lepším světle, než jak ji žáci vnímají dnes. Další možnosti ke zlepšení matematické gramotnosti jsou například vznik kroužků, klubů i v rámci mimoškolního vzdělávání.

Prioritou je zlepšení kompetencí žáků, a to včetně schopnosti poznat a pochopit roli a důležité postavení matematiky v budoucím životě. Hlavní je, aby byly správně nastaveny priority a opatření, aby žáci mohli matematiku lépe chápat. Důvodem pro dosažení změny je zkvalitnění výukového procesu, zlepšení technického a materiálního zabezpečení a získání finanční podpory k personálnímu zajištění individualizace (dělení).

Nízká úroveň jazykových kompetencí dětí a žáků

Podpora cizího jazyka v útlém věku lépe připravuje děti na život, ať jde o lepší porozumění v globálním světě, tak i v dalších lidských činnostech či na trhu práce, atd.

V rámci dotazníkového šetření (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2019 na území ORP) nebyla u MŠ zjišťována jazyková gramotnost jako u ZŠ.

Školy ohodnotily současnou situaci nejnižším ohodnocením (které představuje nejvyšší potřebu realizace opatření) v těchto oblastech: ve škole se využívá knihovna (školní / místní) obsahující cizojazyčnou literaturu přístupná podle potřeb žáků, škola spolupracuje s rodilým mluvčím a rozvoj jazykové gramotnosti je obsahem výuky řady předmětů (např. uplatňování rozšiřujících autentických cizojazyčných materiálů – textů, nahrávek apod.).

Jazyková gramotnost je jedním z klíčových problémů, i proto byla zařazena mezi volitelná témata v rámci MAP. V rámci dotazníkového šetření školy uvedly oblasti dané gramotnosti, ve kterých by se chtěly zlepšovat. Celkem 75,0 % dotázaných škol uvedlo, že škola disponuje dostatečným technickým a mediálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků, stejné procento škol uvedlo, že jsou ve škole

využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie a v oblasti jazykové gramotnosti. Hodnocení 62,5 % pak zaujaly oblasti, ve kterých chtějí učitelé využívat získané poznatky v praxi a sdílet dobrou praxi mezi sebou i s učiteli z jiných škol, dále že škola u žáků rozvíjí chápání života v jiných kulturách a zprostředkovává jim ho, že ve škole jsou využívány učebnice, cizojazyčná literatura, multimédia a další materiály pro rozvoj jazykové gramotnosti či že škola pravidelně nakupuje aktuální učebnice, cizojazyčnou literaturu, multimédia pro rozvoj jazykové gramotnosti. Jako největší překážky v rozvoji jazykové gramotnosti pak školy vnímají především nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti, nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj dané oblasti mimo školu, nedostatek interaktivních metod a pomůcek, v neposlední řadě je to pak nezáměr ze strany žáků a rodičů.

V porovnání škol v ORP Mohelnice vůči Olomouckému kraji a ČR dopadly školy nejhůře v oblasti spolupráce s rodilými mluvčími společně s využíváním knihovny, ať už školní či obecní (městské) obsahující cizojazyčnou literaturu přístupnou dle potřeb žáků. Ostatní oblasti, ve kterých jsou na tom školy v ORP Mohelnice v porovnání hůře jsou např. rozvoj jazykové gramotnosti je obsahem výuky řady předmětů, vytváření dostatek příležitosti ze strany školy k rozvoji gramotnosti, existence pravidelných jazykových kroužků/doučování/mimoškolních aktivit.

Projekty zaměřené na dané téma se v regionu realizovaly již v předchozích letech. Jsou to například různé vzdělávací pobyty žáků v Anglii, Německu či Rakousku. Některé školy měly projekt zaměřený na rozvoj individuálních ústních komunikačních dovedností žáků v anglickém/německém/francouzském jazyce formou blended-learningu.

Anglický jazyk se řadí mezi třetí nejrozšířenější mateřský jazyk na světě. Angličtina umožňuje dětem a žákům globálně se orientovat, tak i rozšiřuje možnosti ve více směrech lidské činnosti. Zejména tento jazyk má budoucnost v našem regionu při uplatnění na trhu práce, jelikož se stal základním požadavkem zaměstnavatelů (Hella, ZKL, Siemens, atd.). V ORP Mohelnice se vyskytuje pouze jedna soukromá mateřská školka, která se snaží připravit děti na celoživotní proces studia cizích jazyků již od předškolního věku. U dětí buduje pozitivní vztah k učení cizích jazyků, komunikace v jiných jazycích je pro ně pak něčím normálním a přirozeným. Tím, že se děti dostanou poprvé do kontaktu s cizím jazykem již v raném věku, jsou časně vedeny k pochopení funkce cizích jazyků ve společnosti.

Prioritou je v maximální možné míře podporovat zařazení cizího jazyka i do veřejných MŠ a dále spolupráci s rodilým mluvčím, podpořit další vzdělávání pedagogických pracovníků či spolupráce s DDM v zajištění zájmových kroužků cizího jazyka pro předškolní děti. Problémem zatím je

nedostatečné technické a materiální zabezpečení včetně audiovizuální techniky, rozšíření vzdělávání učitelů v oblasti jazykové gramotnosti, podpora individualizace výuky, podpora výuky rodilými mluvčími – lektory a spolupráce s neformálním vzděláváním (nabídka kroužků cizího jazyka pro předškolní věk).

Prostor na zlepšení je i v oblasti mezinárodní spolupráce škol, která podporuje komunikaci žáků s vrstevníky a učiteli v cizojazyčném prostředí, která rozvíjí samostatnost, sociální citění, komunikativnost a snahu získávat informace, dovednosti a vede k výchově samostatného, všestranného jedince, který se učí a umí komunikovat i jinými prostředky než je mateřský jazyk, získávají kompetence pro aktivní používání cizího jazyka.

Nízká úroveň digitálních kompetencí dětí a žáků

V rámci dotazníkového šetření (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) byly pro oblast digitálních kompetencí vyhodnoceny tyto aktuální potřeby škol v ORP Mohelnice. Jako nejvíce problematickou školy ohodnotily současnou situaci v oblasti dalšího vzdělávání, kdy pedagogové mají pouze základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.). Problémem v oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků je zejména nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky), což se týká 80 % škol v území ORP Mohelnice, nevhodné či zastaralé ICT vybavení (problém přibližně poloviny škol) a nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí. Přitom zapojením moderních ICT technologií se zvýší zájem o danou látku a zároveň se zatraktivní výchovně-vzdělávací aktivity dětí. Klíčovým problémem je zajištění technického a materiálového vybavení, pravidelného školení pro pedagogické pracovníky, s cílem získání dovedností jak využít ICT technologii ve výuce a zavádění novinek do ní a zapojení ICT techniky do výchovně-vzdělávacích aktivit dětí. S tím souvisí i zlepšení využívání ICT vybavení ve výchovných aktivitách v MŠ a podpora snahy pedagogů využívat různé pomůcky (interaktivní tabule, notebooky atd.). Důležité je také správné zaškolení pedagogických pracovníků, kteří budou s ICT vybavením pracovat. Pravidelné semináře a sdílení zkušeností s ostatními školami by mělo být samozřejmou doplňující aktivitou. V souladu se strategickými dokumenty je prioritou posílení vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí žáků. Cílem je moderní ICT vybavení škol, zabezpečení moderních pomůcek do vzdělávacího procesu a

podpora integrace digitálních technologií do výuky a do života školy a zabezpečení podpory spolupráce mezi pedagogy, školami a dalšími subjekty.

Malá podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy je v souladu se všemi strategickými dokumenty na úrovni Olomouckého kraje i ČR. Prioritou je zlepšení technického a materiálního zabezpečení, zkvalitnění vzdělávání učitelů v oblasti environmentálního vzdělávání a EVVO s cílem zvýšení podpory individualizace výuky a podpory spolupráce s dalšími subjekty. Z agregovaných dat MŠMT (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) vyplývá, že ZŠ v ORP Mohelnice plánuje 75% zlepšení do roku 2020 v přírodovědném a environmentálním vzdělávání, které je v souladu s RVP ZV. Momentální stav této oblasti je realizovaný na základní úrovni, je prostor na zlepšení.

Školy se budou i nadále zaměřovat na problematiku vztahů člověka k životnímu prostředí, vést děti či žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnu. Zejména k tomu využívají různé formy či metody výuky. Problémem jsou podmínky pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů 1. a 2. stupně formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení apod., nedostatečné materiální prostředky pro nákup odborné literatury, techniky, zatím minimální podpora možnosti individualizace výuky, slabou stránkou je práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem – zajištění materiálních prostředků k možnosti vzniku kroužků s přírodovědným i technickým zaměřením (chemie, fyzika, přírodopis či zeměpis, atd.), podpora spolupráce s DDM.

Jedním z klíčových problémů je, že školy a instituce neformálního vzdělávání potřebují být pro podporu cílů EVVO funkčně materiálově vybavené (např. i venkovními učebnami). Dále by měly mít k dispozici vnitřní prostory/učebny vhodně upravené a vybavené pro EVVO (příslušné výukové materiály, publikace o životním prostředí, vybavení a pomůcky určené pro environmentální výchovu apod.).

Nižší podpora rozvoje kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Uplatnění kulturního povědomí a vyjádření má důsledky pro mnoho různých oborů a úrovní, počínaje prací učitelů ve třídě, která podporuje další vývoj dítěte. Spolupráce a zapojení rodiny v rámci aktivit

předškolních dětí směřuje k podpoře jejich dalšího rozvoje s ohledem na aktuální trendy. Je třeba klást důraz na pořizování kvalitních didaktických pomůcek – např. knihy, hudební nástroje atd.

Rozvoj kompetencí žáků v oblasti kulturního povědomí a vyjádření je v systému současného základního školství zařazován především do výuky výchovných předmětů, jako je výtvarná či hudební výchova. V rámci těchto oborů jsou definovány jednotlivé dílčí výstupy dle vzdělávacích oblastí (viz platná úprava RVP), zčásti je rozvoj k těmto kompetencím roztržtěn mezi jednotlivé obory formou průřezového tématu multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova či etická výchova.

Základní školy se v této oblasti dosud zaměřovaly na prezentaci žákovských prací schopností při různých veřejných akcích, podporují účast nadaných žáků i kolektivů v tvůrčích soutěžích výtvarných i pěveckých, organizují návštěvy koncertů, divadel, muzeí, umožňují žákům vlastní uměleckou prezentaci formou dnů otevřených dveří, školních akademií, představení dramatických nebo loutkových kroužků apod.

Z agregovaných dat MŠMT (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) vyplývá, že oblast pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace je vnímána jako prostor, který si zaslouží pozornost a rozvoj a zatím je proto slabě rozvinutou oblastí.

Nižší podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků

Současný stav tělocvičen a hřišť při školách a střediscích volného času není uspokojivý, jsou potřebné investice pro vytvoření optimálních podmínek, a to jak do materiálového vybavení, tak do proškolení pedagogických pracovníků. Realizací opatření bude dosaženo: materiální a finanční podpora aktivit rozvoje tělesné kultury (nákup nářadí a náčiní), bezbariérová úprava tělocvičen, navýšení kapacit šaten, rozšíření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků v nových oblastech sportu, pohybových aktivitách, budou získány vhodné výukové prostory, klubovny s hlavním cílem motivování dětí zapojit se do daných aktivit.

V rámci spolupráce MŠ, ZŠ a subjekty neformálního vzdělávání je problémovou oblastí zabezpečení pravidelné návštěvy tělocvičny a v letních měsících navštěvování venkovních sportovních např. i fotbalových hřišť pro uskutečnění sportovních aktivit dětí (např. letní olympiáda, přátelská fotbalová utkání apod.). V případě mateřských škol se jako problematické u řady škol jeví špatné zázemí využitelné pro sportovní aktivity, což by bylo možně zrealizovat rekonstrukcí školní zahrady, tělocvičny

či hřiště. Problémem je dostatek financí na zabezpečení pravidelných kurzů (např. plavecký kurz v krytém bazénu pro děti z MŠ v délce 10 lekcí, lyžařský kurz apod.). Zatím nedostatečně jsou dětem a žákům nabízeny v rámci zájmových kroužků kroužky, které rozvíjí pohybové a taneční schopnosti (např. aerobic, zumba, tanečky apod.). Problémem je oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nebo zaměstnanců neformálního vzdělávání v oblasti nových poznatků z oblasti tělesné kultury či nových odvětví ve sportu nebo v jiných pohybových aktivitách, které jsou oblíbené u dětí např. v zahraničí a je velká pravděpodobnost, že se ujmou i zde. Po získání těchto zkušeností pedagogičtí pracovníci naučí získané dovednosti žáky a děti, kdy se současně pedagogové mohou zapojovat a sdílet zkušenosti s ostatními školami. V rámci atraktivního se mohou organizovat různé soutěže, olympiády pro jednotlivce nebo týmy.

Pokud děti a žáci nebudou mít k dispozici sportoviště na odpovídající úrovni a ze zájmových kroužků nebudou schopni si vybrat ten, který by naplňoval jejich potřeby a představy, přijdou o možnost smysluplně trávit volný čas. V důsledku toho reálně hrozí nárůst případů vandalismu, sociálně patologických jevů a kriminality. Riziko: vysoké finanční náklady na zabezpečení údržby a provozu sportovišť včetně např. nutného správce, riziko v případě nevhodné lokalizace v možné koncentraci sociálně znevýhodněných.

Nižší úroveň rozvoje sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Z agregovaných dat MŠMT (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) vyplývá, že příprava žáků na aktivní zapojení do života společenského i pracovního, výchova demokratického občana, je stále oblast, kde jsou rezervy k rozvoji a zlepšování.

Součástí naplňování cílů v této oblasti musí být, zvláště vzhledem k roztržitésti mezi jednotlivými obory, zabezpečení rozvoje didaktických kompetencí pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, kurzů, podpora digitálních kompetencí učitelů. Ke klíčovému opatření patří: vytvořit podmínky pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů MŠ a ZŠ formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení, zajistit materiální prostředky pro nákup odborné literatury, techniky.

Problémem v oblasti sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků je zabezpečení rozvoje didaktických kompetencí pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, kurzů, podpora digitálních kompetencí učitelů. Ke klíčovému patří: vytvoření podmínek pro rozvoj pedagogických

kompetencí učitelů MŠ formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení, zajistit materiální prostředky pro nákup odborné literatury, techniky.

Rozvoj sociálních a občanských kompetencí má v současné podobě základního vzdělávání formu průřezového tématu, které prolíná několika obory od občanské výchovy, výchovy ke zdraví a dějepisu až po výchovy umělecké a různé druhy volitelných předmětů. V rámci těchto oborů jsou definovány jednotlivé dílčí výstupy dle vzdělávacích oblastí (viz platná úprava RVP), největší měrou se podílí výchova k občanství. Výchova demokratického občana, vybaveného podstatnými sociálními a občanskými dovednostmi, je celospolečensky vnímána jako jedna z prioritních úkolů základního vzdělávání. Základní školy realizují aktivity k rozvoji sociálních a občanských kompetencí formou různých školních projektů, významný podíl v této oblasti má spolupráce s veřejnými i státními institucemi, orgány státní správy, policií, úřady práce apod. formou besed, návštěv. Aktivní pojetí výchovy v tomto ohledu naplňuje zřizování žakovského parlamentu a podpora různých žakovských aktivit (adopce na dálku, sbírky, dny otevřených dveří, vystoupení pro veřejnost).

Malá podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Z dotazníkového šetření MŠMT (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) je patrné, že MŠ v ORP Mohelnice vůbec nebo téměř neuplatňují spolupráci s jinými MŠ a ZŠ a také nemají kompetentní osobu zodpovědnou za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopnou poradit či doporučit dětem nebo učitelům. Jako překážky nejčastěji MŠ uvedli nevhodné či žádné vybavení pomůckami (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen, atd.), nedostatek financí, absenci pozice pracovníka či pracovníků pro rozvoj v polytechnickém vzdělávání. Přitom i v regionálních strategiích je toto téma frekventované, například je součástí Strategie ITI Olomoucké aglomerace (platnost od 16. 12. 2015): Podporované aktivity: Rozšíření polytechnického vzdělávání v MŠ.

Polytechnické vzdělávání je nezbytnou součástí všestranné výchovy a vzdělávání. Rozšiřuje u dětí poznatky, pracovní dovednosti a návyky, které jsou důležité pro budoucí život dítěte. Dále rozvíjí myšlení, komunikaci a týmovou spolupráci mezi dětmi. Prostřednictvím polytechnického vzdělávání děti poznávají základy techniky, seznamují se s používáním pomůcek a nástrojů, přičemž je zde nutné dbát na zvýšenou bezpečnost dětí.

Hlavní problémem je prozatím nízká podpora manuální zručnosti a nezařazování prvků polytechnické výchovy do vzdělávání. Aby bylo polytechnické vzdělávání více rozvíjeno a bylo mu věnováno více

prostoru, je prioritou investovat do technické infrastruktury by vedla k lepší motivaci dětí ke studiu polytechnických, řemeslných a přírodovědných oborů. Probléme je i nízké povědomí a ne příliš pozitivní vnímání polytechnické výchovy v rámci vzdělávání. Aby bylo zajištěno co nejlepší dosáhnutí cíle je nutné školy a další subjekty, kteří se do dané problematiky zapojí, vybavit vhodnými učebními pomůckami a metodickými materiály. Pro správné vedení výuky, kroužků a dalším projektů je důležité, aby se pedagogičtí pracovníci průběžně vzdělávali a průběžně své znalosti předávali žákům. V rámci sdílení zkušeností je možné navázat spolupráci se středními školami, či podnikatelskými subjekty.

Klíčovým problémem je přetrvávající malý zájem o vzdělávání v technických oborech. Školy v dotazníkovém šetření uvedly, že žáci a jejich rodiče neprojevují zájem o vzdělávání v technických oborech. Základem úspěchu je dobře proškolení pedagogické pracovníky, kteří budou dále šířit svoje zkušenosti, dovednosti a nalákají žáky do této oblasti. Je důležité, aby i pedagogové sdílely své zkušenosti a znalosti s pracovníky z jiných škol. Z agregovaných dat je patrné, že školy chtějí v první řadě lépe informovat děti a jejich rodiče o možnosti vzdělávání v technických oborech, nedílnou součástí toho je dostatek propagačních a vzdělávacích materiálů.

Problémem je, že některé školy nemají finanční prostředky ani dostatečné prostory pro zřízení materiálně technického zázemí pro výuku polytechnické výchovy. Záměrem je v rámci spolupráce a dle možností spolupracovat s jinými školskými zařízeními, které mají k dispozici vlastní dílny pro uskutečnění této výchovy.

V rámci dotazníkového šetření (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) samy školy uvedly, že v nejbližší období by se chtěly nejvíce zaměřit na polytechnické vzdělávání a především na informovanost rodičům o takovéto možnosti, např. publicitou pořádaných akcí, kroužků, organizovat různé projektové dny, dny otevřených dveří atd. Největší překážky v této oblasti však školy vidí v nedostatečném množství finančních prostředků na pedagogické zajištění kroužků, nevhodné či vůbec žádné vybavení laboratoří nebo malý zájem ze strany žáků a rodičů.

Relativně malý zájem dětí a žáků o polytechnické vzdělávání je zvláště v regionu problém, proto je důležité ukázat dětem, že toto vzdělání má budoucnost, ve kterém se dále mohou zlepšovat po celý svůj život. Prozatím nejsou výrazněji do systému zlepšování zapojeni významné podnikatelské subjekty z regionu. V ORP Mohelnice se nachází několik takto zaměřených zaměstnavatelů. Klíčové bude správné nastavení spolupráce aktérů. Z agregovaných dat (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1.

2016 na území ORP) vyplynulo například, že v následujícím období se školy chtějí zaměřit na předání informací v dané oblasti rodičům dětí. Na to navazuje zajištění dostatečného množství informačních a vzdělávacích materiálů. Školy v dotazníkovém šetření (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) uvedly jako překážku na zlepšení polytechnického vzdělávání nevhodné nebo vůbec žádné prostory. Díky spolupráci zaměstnavatelů v ORP by se tyto prostory například vůbec nemusely nacházet na půdě škol, ale v areálu firem, které již mohou mít zajištěné alespoň základní obrysy potřebných prostor dnes (např. ukázky hotových výrobků, vyřazené výrobní stroje atd.). Další zmíněnou překážkou byl nedostatek finančních prostředků na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků. I tento problém by mohl být částečně vyřešen, kdy pozici učitele – odborníka může obsadit nebo se ve vedení střídát s pedagogickým pracovníkem zástupce podnikatelského subjektu, s cílem co nejefektivněji si „vychovat“ svého budoucího pracovníka.

Nedostatečná podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Rozvoj kompetencí žáků k podnikavosti, kreativitě a iniciativě nenalezneme v rámci systému současného školství komplexně a celistvě zpracován. Objevuje se pouze ve formě dílčích výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, případně jako výuková forma.

Podle průměrného hodnocení aktuálního stavu z dotazníkového šetření MŠMT (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) vyplývá, že podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků je prozatím pouze rozvíjející se oblast (počáteční realizace) je v množství pomůcek pro rozvoj kreativity a využívání poznatků z praxe a jejich sdílení mezi ostatními subjekty. Na tyto oblasti se chtějí MŠ v ORP Mohelnici zaměřit v období 2016-2018. Dále mají potřebu zlepšovat nabídku pro možnosti sebereflexe dětí, umožňovat dětem realizovat vlastní nápady (např.: dramatizace textu, atd.), učit prvkům iniciativy a kreativity, kdy prostředí a přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí. V neposlední řadě svoji pozornost MŠ chtějí zaměřit na rozvoj znalostí pedagogů v této oblasti, tuto problematiku označily také za jednu z nejčastějších překážek. Nejčastější a nejvýznamnější překážka je v nedostatku finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury atd.

Z výsledků agregovaných dat MŠMT také plyne, že základní školy vnímají potřebu implementace problematiky výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP jako klíčovou pro možnost

komplexního rozvoje schopností žáků a dětí v těchto oblastech. Bez ucelené formy nelze celistvě tuto oblast výchovy v rámci základního vzdělávání pojmut.

Nedostatečná podpora aktivit neformálního vzdělávání

Hlavním cílem vzdělávání je rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života. Zájmové vzdělávání plní dva hlavní úkoly v problematice volného času. Pedagogický úkol – tedy vzdělávat a vychovávat ve volném čase, a strategický úkol – tedy vychovávat k účelnému využívání volného času. Zájmové vzdělávání se dle § 111 Zákona 561/2004 Sb. uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času (domy dětí a mládeže). Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Středisko volného času se dále podílí na další péči o nadané děti, žáky a studenty a ve spolupráci s dalšími institucemi rovněž na organizaci soutěží a přehlídek žáků. Školská zařízení pro zájmové vzdělávání dle § 118 Zákona 561/2004 Sb. zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, případně tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, případně i další osoby. „Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje“ řadí DDM k významným subjektům mimoškolní výchovy a vzdělávání. Střediska volného času a DDM v rámci řady různých aktivit napomáhají k rozvoji pregramotnosti dětí gramotnosti žáků organizací aktivit a akcí (např. motivují žáky k účasti na soutěžích). Rozvojem dovedností a schopností otevírají účastníkům zájmového vzdělávání cestu k uplatnitelnosti na trhu práce, rozvíjí jejich iniciativu, kreativitu a podnikavost (kroužky, soutěže, nepravidelné akce apod.). Zapojováním do přípravy různých činností a projektů jsou žáci a studenti vedeni k vnímání lidské práce a peněz jako zdroje materiálních hodnot v personálním i sociálním rozměru. Potřeba rozvíjet schopnosti každého žáka je definována řadou strategických dokumentů. Střediska volného času a DDM v rámci řady různých aktivit napomáhají i rozvoji tzv. měkkých dovedností, které otevírají účastníkům zájmového vzdělávání cestu k uplatnitelnosti na trhu práce, rozvíjí jejich iniciativu, kreativitu a podnikavost (kroužky, soutěže, nepravidelné akce apod.). Zapojováním do přípravy různých činností a projektů jsou žáci a studenti vedeni k vnímání lidské práce a peněz jako zdroje materiálních hodnot v personálním i sociálním rozměru.

Problémem je prozatím nedostatečná a nesystémová podpora aktivit neformálního vzdělávání dětí a žáků definovaná národními strategickými dokumenty. Z vlastních realizovaných šetření na území SO ORP Mohelnice vyplývá význam mimoškolního vzdělávání pro úspěch v rámci školního vzdělávání. Na straně druhé dle platné legislativy nesmí být mzdové prostředky škol využívány na financování personálního zabezpečení zájmových kroužků. Přípustná je pouze úhrada mzdových prostředků na provoz školní družiny nebo školního klubu. Je nezbytné nastavit zájmovou činnost na školách tak, aby její financování nebylo v rozporu s platnou právní úpravou. Problémem je finanční zabezpečení pedagogů i nepedagogických pracovníků, kteří se na mimoškolním vzdělávání podílí.

Na nízké úrovni jsou podmínky pro rozvoj pedagogických kompetencí pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, kurzů, e-learningu, nedostatečné je zajištění materiálních prostředků pro nákup odborné literatury, techniky, vytváření podnětného prostředí pro rozvoj, chybí finance na vytvoření materiálních podmínek pro možnost sdílení získaných zkušeností prozatím nízká je podpora možností individualizace výuky, podpora práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem i podpora rozvoje formou pravidelných kroužků, akcí a dalších aktivit.

3.3.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Samotnému vymezení a stanovení prioritních oblastí předcházely analýzy realizovaných výzkumů v území (zejména výzkum MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol; vlastní dotazníková šetření na úrovni pracovních skupin, mateřských a základních škol v území SO ORP Mohelnice ad.), analýzy dat (např. demografické struktury populace území SO ORP Mohelnice na základě výsledů Sčítání lidu, bytů a domů, struktury nezaměstnanosti, dopravní dostupnosti ad.), konzultace s pracovními skupinami, zástupci mateřských, základních a středních škol a aktéry rozvoje území v území SO ORP Mohelnice, které vyústily se stanovení základních prioritních oblastí, kterými jsou: dostupnost předškolního a základního vzdělání, kvalita předškolního a základního vzdělávání, uplatnitelnost žáků po absolvování povinné školní docházky a spolupráce škol s veřejnými a soukromými subjekty. Prioritní oblasti byly stanoveny v souladu se strategickými dokumenty. Stanovené prioritní oblasti byly základem pro stanovení prioritních cílů v rámci místního akčního plánu a byla jim věnována zvýšená pozornost v rámci všech aktivit realizovaných v rámci místního akčního plánu s cílem eliminovat rizika z problémové oblasti plynoucí.

Každá z prioritních oblastí je v souladu se stanovenými opatřeními MAP na úrovni povinných opatření (PO), doporučených opatření (DO) či průřezových a volitelných opatření (PVO).

Stanovené prioritní oblasti:

- **Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol**

- **Priorita 2 Inkluzivní vzdělávání**
- **Priorita 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků**

Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol

- PO 1 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita,
- PO 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem,
- VO7 Investice do rozvoje kapacit základních škol,
- VO 8 Optimalizace využití kapacit všech škol,
- VO 9 Rozvoj dovedností učitelů a pedagogických pracovníků za účelem zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků bez ohledu na druh znevýhodnění.

Prioritou je:

- Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu mateřských škol včetně navýšení chybějících kapacit pro umístění dětí
- Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích
- Realizovat energetická úsporná opatření v mateřských a základních školách
- Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků

Důvodem začlenění mezi prioritní oblasti je potřeba navýšení nedostatečné kapacity škol a potřeba zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení (školek), a tím umožnění lepšího zapojení rodičů s dětmi předškolního věku na trh práce. Z vlastního dotazníkového šetření realizačního týmu provedeného na území ORP Mohelnice vyplývá, že většina mateřských škol je na hranici svých kapacitních možností, jedná se především o školy v obcích Loštice, Mohelnice, Třeština, Maletín a Pavlov. Mateřské školy rovněž potřebují řešit umístování dětí mladších 3 let, jelikož většinou na toto nejsou připraveny. Tam, kde je to potřebné, je prioritou zvýšení kvality předškolního vzdělávání prostřednictvím investic do modernizace a do rekonstrukce zázemí škol (tak, aby byly schopné se vypořádat s velkým zájmem ze strany rodičů). Vybavení škol by se mělo doplnit o chybějící prvky, případně pořídit nové (modernější), pokud jsou ve špatném stavu. Celkově se jedná o snahu zajistit rovné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí napříč školami v regionu. Především jde o doplnění scházející kapacity v mateřských školách, rekonstrukce mateřských i základních škol, bezbariérové úpravy (ne všechny školy totiž mají bezbariérovost vyřešenou), výstavbu scházejících zařízení atd. Díky zvýšení kapacity a zlepšení vzdělávací infrastruktury bude možné, aby se rodiče mnohem dříve vrátili do práce. Přínos budou mít i děti. Pobyt v mateřské škole podpoří posílení kompetencí a ovlivní i rozvoj jejich vnitřního potenciálu.

Zajistit do roku 2023 potřebnou infrastrukturu základních škol včetně modernizace výuky v klíčových kompetencích

Prioritou je zkvalitnění výuky prostřednictvím zkvalitňování infrastruktury, zejména odborných učeben. Mělo by být podporováno rozšíření základních škol o další moderní odborné učebny tam, kde

je zaznamenán nedostatek prostoru pro tuto specifickou výuku. Jedná se o snahu zajistit rovné podmínky pro vzdělávání žáků napříč školami v regionu. Především jde o doplnění scházejících odborně zaměřených prostor na školách, rekonstrukce školských zařízení, bezbariérové úpravy, výstavbu scházejících zařízení atd. Díky zlepšení vzdělávací infrastruktury bude pro žáky zajištěno požadované zázemí. Toto vyplývá i z analýz regionu, např. z dokumentu Strategie ITI Olomoucké aglomerace. Je zřejmá potřeba modernizace a výstavba odborných učeben a zaměření se na odborné kompetence žáků, které jsou v tuto chvíli na nízké úrovni. Tím se připravenost žáků pro trh práce rozchází s požadavky firem a následná uplatnitelnost žáků je pak náročnější. Některé firmy musejí tyto absolventy vychovávat téměř od základů. Zvýšení kompetencí tedy napomůže především jejich postupné procvičování již na základní škole. Prioritou je modernizace odborných učeben, laboratoří a dílen, a tím i modernizace samotné výuky a zvýšení odborné kvality žáků. Kromě podpory přírodovědných, technických a řemeslných oborů se jedná také o další klíčové kompetence, jako jsou schopnost žáků komunikovat v cizích jazycích a rozvoj dovedností žáků v práci s digitálními technologiemi.

Realizovat energetická úsporná opatření v mateřských a základních školách

Priorita je stanovena s ohledem na skutečnost, že z vlastního dotazníkového šetření realizačního týmu provedeného na území ORP Mohelnice a jednání pracovních skupin vyplývá, že většina budov základních i mateřských škol se nachází ve starších budovách – na jejich výstavbu byly použity starší technologie, které se v současné době projevují nedostatečnou energetickou úsporou a s tím spojeným zvýšením nákladů na provoz. Tento problém zaznamenaly především školy v Mohelnici, Mírově, Pavlově, avšak i další školy se s tímto problémem setkávají. Prioritou je snížení provozních výdajů škol prostřednictvím snížení konečné spotřeby energie v mateřských a základních školách prostřednictvím energeticky méně náročných budov škol, na které by měly být uplatněny moderní technologie znamenající úspory.

Rozvoj zázemí pro udržení a rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků

Zájmové vzdělávání plní dva hlavní úkoly v problematice volného času. Pedagogický úkol – tedy vzdělávat a vychovávat ve volném čase, a strategický úkol – tedy vychovávat k účelnému využívání volného času. V souladu se stanovenými prioritami nadregionálního významu, zejména „Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje“, kde jsou aktivity zájmového a mimoškolního vzdělávání jednou z klíčových priorit, byla prioritně zařazena problematika rozšíření spektra mimoškolních a volnočasových aktivit dětí a žáků mezi prioritní oblasti rozvoje vzdělávání pro území ORP Mohelnice.

Střediska volného času a DDM v rámci řady různých aktivit napomáhají i rozvoji tzv. měkkých dovedností, které otevírají účastníkům zájmového vzdělávání cestu k uplatnitelnosti na trhu práce, rozvíjí jejich iniciativu, kreativitu a podnikavost (kroužky, soutěže, nepravidelné akce apod.). Zapojováním do přípravy různých činností a projektů jsou žáci a studenti vedeni k vnímání lidské práce a peněz jako zdroje materiálních hodnot v personálním i sociálním rozměru. Smyslem zájmového vzdělávání je, rozvíjet účastníky zájmového vzdělávání v oblastech, které jim vytvoří další

konkurenceschopné možnosti na trhu práce (např. kroužky s technickým, rukodělným a přírodovědným zaměřením) – ideálně ve spolupráci se zaměstnavateli a podnikateli.

S ohledem na přínosnost služeb středisek volného času a domů dětí a mládeže ve vazbě na získání a rozvoj měkkých dovedností vedoucích k iniciativě a podnikavosti je třeba tuto cílovou skupinu rozšířit. Pedagogové a vedení středisek volného času a domů dětí a mládeže vyžadují podporu směrem k rozvoji nabízených služeb pro děti/žáky ZŠ a také rozšiřování povědomí o přínosnosti zájmového vzdělávání pro uplatnitelnost na trhu práce.

Prioritou je vybudování vhodných prostor k rozšíření spektra pro mimoškolní, odborné a volnočasové aktivity dětí a žáků (např. dílny pro polytechnickou výchovu, multifunkční učebny pro rozvoj digitální a jazykové gramotnosti). Dobrá dostupnost pro všechny skupiny vč. dětí se zdravotními a sociálními handicapy. Vybavení středisek volného času (dům dětí a mládeže, spolkové klubovny a další) vhodným zařízením a materiálním zázemím pro zabezpečení širokého spektra mimoškolních a volnočasových aktivit. Významná je i příprava nových mimoškolních a volnočasových aktivit zaměřených na různé skupiny dětí a žáků v návaznosti na primární vzdělávání či úprava stávajících programů ve vazbě na moderní formy aktivit (využívání digitálních technologií, pomůcky a zařízení pro kreativní rozvoj, pomůcky pro kompenzaci zdravotních handicapů a další). Podporováno bude i prohloubení spolupráci s externími subjekty a pedagogy.

Priorita 2: Inkluzivní vzdělávání

- PO 1 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita,
- PO 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem,
- VO 7 Investice do rozvoje kapacit základních škol,
- VO 9 Rozvoj dovedností učitelů a pedagogických pracovníků za účelem zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků bez ohledu na druh znevýhodnění.

Prioritou je:

- Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání
- Podpora asistentů pedagoga
- Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami
- Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání

Prioritou je aplikace novely školského zákona č. 82/2015 Sb., která zavádí mimo jiné možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny děti. Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem je jednou z klíčových priorit v oblasti inkluzivního vzdělávání. Cílem je rozvíjet všechny u dětí a žáků kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka. Prioritou je zajistit vnější i vnitřní bezbariérovost školy, což s sebou přinese velké finanční požadavky na realizace projektů s cílem zabezpečit bezbariérový přístup do MŠ i ZŠ. Plánována jsou opatření zabezpečující vnější i vnitřní bezbariérovost škol a školských zařízení. Bez zajištění bezbariérových úprav školních budov

nebude v silách většiny škol v ORP přijmout ke vzdělávání žáky, kteří jsou na bezbariérovosti školy závislí.

Součástí této priority je i zabezpečení možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem, což vyžaduje mimo jiné i proškolení pedagogických pracovníků pro práci v přípravných třídách, podporu komunikace a spolupráce rodiny, školy a odborníků (vzájemná setkávání) a podporu spolupráce mezi školami – sdílení dobré praxe. Tato priorita je ovlivněna zejména novelou školského zákona, která nově zavádí možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny děti a díky které MŠ i ZŠ budou vzdělávat děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pro kvalitní inkluzivní vzdělávání je prioritou zabezpečení i dostatečného počtu speciálních a kompenzačních pomůcek, což vyžaduje dostatečný objem finančních prostředků pro MŠ a ZŠ v ORP Mohelnice. Prioritou je vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků účastnících se vzdělávacího procesu, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a užíváním kompenzačních a speciálních pomůcek v průběhu vzdělávání.

Podpora asistentů pedagoga

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb. přináší pro školská zařízení povinnost poskytnout dětem a žákům s potřebou podpůrných opatření maximální podporu v průběhu vzdělávání. Jednou z forem této podpory je využití asistenta pedagoga. Tato novela zákona také počítá s navýšením finančních prostředků poskytovaných na činnost školy ze státního rozpočtu podle § 161 až 163 z důvodu využití asistenta pedagoga, již ale neřeší systém finanční podpory asistentů pedagoga. Tohle se jeví jako problém, a proto bylo začleněno mezi prioritní oblasti v rámci ORP Mohelnice. I proto, že většina MŠ a ZŠ v ORP Mohelnice cítí silnou potřebu zajištění dalšího vzdělávání pro asistenty pedagoga, což je jednou z hlavních priorit pro následující období 2016-2018. Asistenti pedagoga v současné době mají pouze minimální možnost dalšího vzdělávání, nemohou tedy pružně reagovat na připravované změny. Priorita je definována s cílem zajištění adekvátního systému pro další vzdělávání asistentů pedagoga včetně zabezpečení finanční podpory pro systém vzdělávání, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v průběhu vzdělávání, a finančních prostředků pro MŠ a ZŠ v ORP Mohelnice.

Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Prioritou je podpora vzdělávání žáků:

- se zdravotním postižením,
- se sociálním znevýhodněním,
- podpora nadaných žáků.

Všechny národní i krajské strategické dokumenty týkající se vzdělávání uvádějí zajištění rovných příležitostí ke vzdělávání pro každého jedince jako jeden z nejvýznamnějších faktorů ovlivňujících jeho další vývoj, formování osobnosti i možnosti začlenění se do společnosti. U žáků se zdravotním postižením se potom jedná o nutnost přizpůsobení nejen přístupu pedagogického vedení, ale také o

vhodné modelování edukačního prostředí, pořízení kompenzačních pomůcek, materiálu a zabezpečení kvalitního, odborného personálního obsazení poradenského a pečujícího týmu, který těmto žákům umožňuje maximální rozvoj jejich schopností a dovedností.

V případě podpory vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je prioritou podpora spolupráce rodiny a školy. Proces socializace představuje dlouhý a komplikovaný vývoj začleňování jedince do společnosti. Pokud dojde k jeho narušení, příp. se v tomto procesu vyskytuje příliš mnoho překážek, může dojít k problémům, jež neumožní jedinci úspěšné uplatnění sama sebe ve společnosti, ani dostatečný rozvoj jeho schopností a dovedností. Žáci se sociálním znevýhodněním představují právě jednu z nejvíce ohrožených skupin v rámci úspěšně zvládnutého procesu socializace. V Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy české republiky na období 2015-2020 se uvádí, že „neexistuje nároková forma finanční podpory prostřednictvím normativů, respektive příplatků. Tato skutečnost je vážným problémem a překážkou pro systematickou práci se žáky ohroženými školním neúspěchem z důvodu sociálního znevýhodnění.“ Proto vyžaduje tato skupina ztřízlenou pozornost a podporu, které se jim v rámci rodinného prostředí mnohdy nedostává, nebo ji rodina nemůže dostatečně zajistit.

K zabezpečení podpory vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je nezbytná: podpora komunikace a spolupráce rodiny, školy a odborníků (vzájemná setkávání), podpora realizace mimoškolních aktivit, jichž se mohou žáci se sociálním znevýhodněním účastnit, podpora školních poradenských center (psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog – pomoc rodičům i pedagogům při řešení problémů), podpora realizace, tvorby a inovace preventivních programů zapojujících žáky se sociálním znevýhodněním a podporujících jejich další rozvoj a podpora spolupráce mezi školami – sdílení dobré praxe.

Podpora nadaných žáků vyžaduje změnu systému, jeho větší otevřenost a širší propojení spolupráce odborníků i rodičů, kteří se na výchově a vzdělávání nadaných dětí podílí. Důvodem pro dosažení změny je poskytnout nadaným žákům v systému vzdělávání na úrovni MŠ i ZŠ možnost jejich nadání dále rozvíjet a tím využít příležitosti k maximálnímu rozvoji jejich schopností a dovedností. Podpora nadaných žáků vyžaduje změnu systému, jeho větší otevřenost a širší propojení spolupráce odborníků i rodičů, kteří se na výchově a vzdělávání nadaných dětí podílí.

Z agregovaných dat (MŠMT ČR: výzkum potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV 2014-2020 realizovaný v období 24. 11. 2015 – 30. 1. 2016 na území ORP) vyplývá, že 80 % MŠ a 62,5 % ZŠ v bodu Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.). Školy chtějí dosáhnout zlepšení také v oblastech využívání kompenzačních pomůcek, v práci se speciálními pomůckami, ve spolupráci s odborníky apod. Prioritou proto je zabezpečit další vzdělávání pedagogických pracovníků, zejména v oblastech:

- problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením;
- vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření.

Priorita 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

- PO 1 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita,
- PO 2 Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání,
- PO 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem,
- DO 4 Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků,
- DO 5 Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO),
- DO 6 Kariérové poradenství v základních školách,
- VO 7 Investice do rozvoje kapacit základních škol,
- VO 8 Optimalizace využití kapacit všech škol,
- VO 9 Rozvoj dovedností učitelů a pedagogických pracovníků za účelem zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků bez ohledu na druh znevýhodnění.

Prioritou je:

- Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků
- Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků
- Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků
- Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků
- Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků
- Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
- Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků
- Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků
- Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků
- Podpora aktivit neformálního vzdělávání

Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků

Vzdělávání a péče představuje významný prvek v rámci rozvoje jedince. Tyto instituce zprostředkovávají dětem a žákům první komplexnější začlenění se do společnosti a významnou měrou se tak podílejí na formování jeho osobnosti. Proto musí být prioritou nás i celé společnosti zkvalitnění poskytovaných služeb v této oblasti. Jednou z klíčových oblastí je podpora čtenářské pregramotnosti a gramotnosti, která zásadně ovlivňuje úspěšnost následného vzdělávání. Rozvoj čtenářské gramotnosti je v současnosti jednou z nejvýznamnějších a nejsledovanějších oblastí v rámci vzdělávání na základních školách. Důraz na tuto oblast základních gramotností vyplývá z definice čtenářské gramotnosti jako nezbytného nástroje a podmínky k dosažení studijního i profesního úspěchu. Čtenářská gramotnost úzce souvisí s dalšími kompetencemi, vede k rozvoji jazykových dovedností při výuce cizích jazyků, podporuje výchovu samostatného, sociálně i občansky plnohodnotně vybaveného jedince, rozvíjí kulturní povědomí. Vzhledem k aktuálním formám srovnávacího testování na národní i nadnárodní úrovni, přijímacích řízeních na vyšší stupně škol apod. je zřejmé, že schopnost analýzy a

pochopení textu, výběru klíčových dat, správné užívání odborné terminologie a další součásti čtenářské gramotnosti jsou neodmyslitelnou oblastí rozvoje v současném základním školství, i proto je hodnocení čtenářské gramotnosti významnou součástí tzv. standardu českého jazyka. Důležitou podporou je oslovení rodičovské skupiny a spolupráce s nimi. Výběr kvalitní literatury, která odpovídá věku dětí. Dostatečné množství pomůcek k prožitkovému učení a dramatické výchově. Nabídka jazykových a kulturních akcí knihovny utvořená na základě potřeb dětí předškolního věku. Spolupráce s kulturními institucemi, programy pro děti. Významná je podpora knihoven a jejich vzájemné spolupráce s mateřskými a základními školami v zájmovém území s cílem posílení role knihoven v procesu dosahování očekávané úrovně čtenářské gramotnosti. Zlepšováním technické infrastruktury a vybavenosti, za využití moderních informačních technologií a budováním formální spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a knihovnami dosahovat především u dětí a mládeže většího zájmu o literaturu, resp. psané slovo a tím i zvyšování čtenářské gramotnosti.

Priorita zahrnuje několik dílčích cílů, jejichž naplnění přispěje k rozvoji čtenářské pregramotnosti a gramotnosti. Jedná se zejména o prioritní:

- zabezpečení materiálních prostředků pro nákup interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj čtenářské pregramotnosti;
- vytvoření podmínek pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů MŠ formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení, studium literatury, e-learningu;
- zabezpečení finančních prostředků pro nákup materiálně technické zázemí, inovace a výměna pomůcek, nákup chybějících pomůcek, nákup odborné literatury, techniky, obnovu fondu knihoven, vytváření podnětného prostředí pro rozvoj čtenářské pregramotnosti;
- podporu možností individualizace výuky, práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem – zajištění materiálních prostředků k možnosti vzniku kroužků s humanitním zaměřením, podpora spolupráce s DDM;
- vytvoření materiálních podmínek pro možnost sdílení získaných zkušeností formou stínování apod.;
- podpora rozvoje čtenářské gramotnosti formou tvorby metodických materiálů, dílen čtení apod.;
- zlepšení spolupráce mateřských a základních škol a knihoven,
- zlepšení technických podmínek a vybavení knihoven – čtenářské koutky, přednáškové prostory, elektronizace knihovního fondu a knihovnických služeb, formální spolupráce místních knihoven a školských zařízení s akcentem na ŠVP a výukové metody a postupy v oblasti čtenářské gramotnosti;
- investice do technické infrastruktury a vybavení knihoven, vytváření vhodného prostředí pro přednáškovou, edukační a popularizační činnost;
- posilování formální spolupráce škol a knihoven – prolínání činností obou typů institucí s cílem zvyšování atributů čtenářské gramotnosti s důrazem na synergii v dosahování stanoveného cíle.

Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Prioritou je zlepšení kompetencí dětí a žáků v oblasti matematické pregramotnosti a gramotnosti, a to včetně schopnosti poznat a pochopit roli a důležité postavení matematiky v budoucím životě dítěte. Hlavní je, aby byly správně nastaveny priority a opatření, aby děti mohly matematiku lépe chápat. Učitelé mateřských škol využívají při své práci poznatky a zkušenosti získané na vzdělávacích seminářích, na internetu a četbou odborné literatury. Tím rozvíjí u dětí matematické myšlení a představivost. V současné době mateřské školy samy vyvíjí různé aktivity pro děti v rámci zlepšení matematické pregramotnosti, a i přesto je zde stále prostor na jeho zlepšení. Je třeba více podporovat individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání a logiku. Na základě získání finančních prostředků zřídit technické a materiální zabezpečení pro rozvoj této oblasti a zajistit pomůcky v oblasti rozvoje.

Rozvoj matematické gramotnosti se řadí mezi nejvýznamnější oblast v rámci vzdělávání žáků na základních školách. Důležitost zlepšování v této oblasti je patrné i z toho, že se řadí mezi tzv. povinná opatření, které se řeší v MAP. K rozvoji zlepšení matematické gramotnosti žáků v neposlední řadě přispějí zlepšení didaktických kompetencí pedagogických pracovníků zapojením do výuky prvků, které matematiku představí v lepším světle, než jak ji žáci vnímají dnes. Další možnosti ke zlepšení matematické gramotnosti jsou například vznik kroužků, klubů i v rámci mimoškolního vzdělávání.

Prioritou je zlepšení kompetencí žáků, a to včetně schopnosti poznat a pochopit roli a důležité postavení matematiky v budoucím životě. Hlavní je, aby byly správně nastaveny priority a opatření, aby žáci mohli matematiku lépe chápat. Důvodem pro dosažení změny je zkvalitnění výukového procesu, zlepšení technického a materiálního zabezpečení a získání finanční podpory k personálnímu zajištění individualizace (dělení).

Prioritou je:

- zajistit materiální prostředky pro nákup interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj matematické pregramotnosti;
- vytvořit podmínky pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů MŠ formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení, studium literatury, e-learningu;
- zajistit finanční prostředky pro nákup materiálně technické zázemí, inovace a výměna pomůcek, nákup chybějících pomůcek, nákup odborné literatury, techniky, vytváření podnětného prostředí pro rozvoj matematické pregramotnosti;
- podpořit možnost individualizace výuky, práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem – zajištění materiálních podmínek pro výuku;
- zajištění prostředků k možnosti vzniku kroužků s matematickým zaměřením, podpora spolupráce s DDM;
- vytvořit materiální podmínky pro možnost sdílení získaných zkušeností s ostatními subjekty;
- zajistit finančních prostředků na chod volně přístupných učeben, na pedagogický dozor s nimi spojený, na jejich provoz a na další nové aktivity vzniklých s matematickou gramotností;
- zajistit finanční prostředky na vzdělávání pedagogických pracovníků, na výukové materiály;
- podporovat popularizační aktivity v rámci matematiky;
- zkvalitnit informovanost a spolupráci s rodiči.

Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Podpora cizího jazyka v útlém věku lépe připravuje děti na život, ať jde o lepší porozumění v globálním světě, tak i v dalších lidských činnostech či na trhu práce, atd. Prioritou je v maximální možné míře podporovat zařazení cizího jazyka i do veřejných MŠ a dále spolupráci s rodilým mluvčím, podpořit další vzdělávání pedagogických pracovníků či spolupráce s DDM v zajištění zájmových kroužků cizího jazyka pro předškolní děti. Pro naplnění stanovených cílů je nezbytné zlepšení a zkvalitnění technického a materiálního zabezpečení včetně audiovizuální techniky, rozšíření vzdělávání učitelů v oblasti jazykové gramotnosti, podpora individualizace výuky, podpora výuky rodilými mluvčími – lektory a spolupráce s neformálním vzděláváním (nabídka kroužků cizího jazyka pro předškolní věk).

S ohledem na skutečnost, že rozvoj jazykových kompetencí je nedílnou součástí vývoje a rozvoje samostatného jedince, jsou dílčími prioritami:

- rozvoj jazykových kompetencí žáků, oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí;
- podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti jazykových kompetencí dětí a žáků;
- podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol;
- vytvoření podmínek pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů 1. a 2. stupně formou dalšího vzdělávání, kurzů, e-learningu, blended-learningu;
- zajištění materiálních prostředků pro nákup techniky;
- vytvoření podnětného prostředí pro rozvoj jazykové gramotnosti a poznávání jiných kultur;
- podpora možnosti dělení hodin při menším počtu žáků, individualizace výuky, práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem;
- vytvoření materiální podmínky a stanovit způsob financování pro možnost sdílení získaných zkušeností formou stínování apod.

Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

Zapojením moderních ICT technologií se zvýší zájem o danou látku a zároveň se zatraktivní výchovně-vzdělávací aktivity dětí. Prioritou je zajištění technického a materiálového vybavení, pravidelného školení pro pedagogické pracovníky, s cílem získání dovedností jak využít ICT technologii ve výuce a zavádění novinek do ní a zapojení ICT techniky do výchovně-vzdělávacích aktivit dětí. S tím souvisí i zlepšení využívání ICT vybavení ve výchovných aktivitách v MŠ a podpora snahy pedagogů využívat různé pomůcky (interaktivní tabule, notebooky atd.). Důležité je také správné zaškolení pedagogických pracovníků, kteří budou s ICT vybavením pracovat. Pravidelné semináře a sdílení zkušeností s ostatními školami by mělo být samozřejmou doplňující aktivitou. V souladu se strategickými dokumenty je prioritou posílení vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí žáků. Cílem je moderní ICT vybavení škol, zabezpečení moderních pomůcek do vzdělávacího procesu a podpora integrace digitálních technologií do výuky a do života školy a zabezpečení podpory spolupráce mezi pedagogy, školami a dalšími subjekty.

Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy je v souladu se všemi strategickými dokumenty na úrovni Olomouckého kraje i ČR. Prioritou je zlepšení technického a materiálního zabezpečení, zkvalitnění vzdělávání učitelů v oblasti environmentálního vzdělávání a EVVO s cílem zvýšení podpory individualizace výuky a podpory spolupráce s dalšími subjekty.

Prioritou je:

- vytvořit podmínky pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů 1. a 2. stupně formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení;
- zajistit materiální prostředky pro nákup odborné literatury, techniky;
- podpořit možnost individualizace výuky, práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem – zajištění materiálních prostředků k možnosti vzniku kroužků s přírodovědným i technickým zaměřením (chemie, fyzika, přírodopis či zeměpis, atd.), podpora spolupráce s DDM;
- zajistit materiální podporu k možnosti pěstování vztahu k životnímu prostředí (nákup didaktických pomůcek, výtvarných dílen, zkvalitnit technickou úroveň areálů s environmentálními prvky, stavební úpravy školních zahrad, atd.
- zajistit materiální prostředky pro nákup odborné literatury, techniky.

Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Jedním z důležitých cílů rozvoje této oblasti je vést děti k pozitivnímu vnímání kultury a zvyšování povědomí o národním kulturním dědictví. V rámci poznávání místních tradic seznamovat děti s lidovými zvyklostmi. Probouzet u dětí tvůrčí aktivity přípravou vystoupení na veřejnosti (např. besídky pro rodiče, podzimní oslavy, vítání zimy, jarní zvyklosti, oslavy Dne matek a Dne dětí apod.).

Uplatnění kulturního povědomí a vyjádření má důsledky pro mnoho různých oborů a úrovní, počínaje prací učitelů ve třídě, která podporuje další vývoj dítěte. Spolupráce a zapojení rodiny v rámci aktivit předškolních dětí směřuje k podpoře jejich dalšího rozvoje s ohledem na aktuální trendy. Je třeba klást důraz na pořizování kvalitních didaktických pomůcek – např. knihy, hudební nástroje atd.

Prioritou je:

- rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření;
- rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření;
- podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků;
- technické a materiální zabezpečení, včetně audiovizuální techniky;
- vzdělávání učitelů v oblasti rozvoje kulturního povědomí dětí;
- podpora individualizace výuky.

Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků

Cílem tělesné výchovy je vést děti ke zdravému životnímu stylu a aktivnímu pohybu, dostat děti od počítačů a televizí ven. TV (tělesná výchova) umožňuje rozvoj fyzických a pohybových možností dětí, prospěšného pro jeho zdraví. Pohyb je základní potřeba dítěte. Ke spontánním i řízeným pohybovým aktivitám dětí jsou převážně využívány prostory MŠ, ZŠ, školní zahrady či hřiště. V rámci spolupráce MŠ, ZŠ a subjekty neformálního vzdělávání je prioritou zajistit pravidelné návštěvy tělocvičny a v letních měsících navštěvovat venkovní sportovní např. i fotbalové hřiště pro uskutečnění sportovních aktivit dětí (např. letní olympiáda, přátelská fotbalová utkání apod.). Na základě zpracované projektové dokumentace a podle finančních prostředků je prioritou zrekonstruovat školní zahrady, tělocvičny a hřiště. Každoročně zařazovat plavecký kurz v krytém bazénu pro děti z MŠ v délce 10 lekcí. V rámci zájmových kroužků nabídnout dětem kroužky, které rozvíjí pohybové a taneční schopnosti (např. aerobik, zumba, tanečky apod.). Prioritou je vzdělávat pedagogické pracovníky nebo zaměstnance neformálního vzdělávání v oblasti nových poznatků z oblasti tělesné kultury či nových odvětví ve sportu nebo v jiných pohybových aktivitách, které jsou oblíbené u dětí např. v zahraničí a je velká pravděpodobnost, že se ujmou i zde. Po získání těchto zkušeností pedagogičtí pracovníci naučí získané dovednosti žáky a děti, kdy se současně pedagogové mohou zapojovat a sdílet zkušenosti s ostatními školami. V rámci zatraktivnění se mohou organizovat různé soutěže, olympiády pro jednotlivce nebo týmy. Spektrum zaměření je v dané oblasti velmi široké a pestré.

Mezi opatření k naplnění priority náleží např. následující:

- vzdělávání pedagogických pracovníků nebo pracovníků neformálního vzdělávání;
- výuka nových sportovních aktivit, které děti vidají pouze v televizi, ale dosud zde není nikdo, kdo by je vyučoval;
- sdílení zkušeností s ostatními pedagogy či školami.

Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Prioritou v oblasti sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků je zabezpečení rozvoje didaktických kompetencí pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, kurzů, podpora digitálních kompetencí učitelů. Ke klíčovým patří: vytvoření podmínek pro rozvoj pedagogických kompetencí učitelů MŠ formou dalšího vzdělávání, kurzů, školení, zajistit materiální prostředky pro nákup odborné literatury, techniky.

Rozvoj sociálních a občanských kompetencí má v současné podobě základního vzdělávání formu průřezového tématu, které prolíná několika obory od občanské výchovy, výchovy ke zdraví a dějepisu až po výchovu umělecké a různé druhy volitelných předmětů. V rámci těchto oborů jsou definovány jednotlivé dílčí výstupy dle vzdělávacích oblastí (viz platná úprava RVP), největší měrou se podílí výchova k občanství. Výchova demokratického občana, vybaveného podstatnými sociálními a občanskými dovednostmi, je celospolečensky vnímána jako jedna z prioritních úkolů základního vzdělávání. Základní školy realizují aktivity k rozvoji sociálních a občanských kompetencí formou různých školních projektů, významný podíl v této oblasti má spolupráce s veřejnými i státními institucemi, orgány státní správy, policií, úřady práce apod. formou besed, návštěv. Aktivní pojetí výchovy v tomto ohledu naplňuje zřizování žákovského parlamentu a podpora různých žákovských aktivit (adopce na dálku, sbírky, dny otevřených dveří, vystoupení pro veřejnost).

Prioritou je budování povědomí o etických hodnotách, nastavovat jednoznačná a spravedlivá pravidla společenského chování a komunikace, s důrazem na kontrolu jejich dodržování. Významnou součástí je výuka k bezpečnému užívání informačních a komunikačních technologií, rozvoj schopností k učení, sebereflexe a sebehodnocení. V delším horizontu budou priority zaměřeny na to, aby pozornost byla věnována stejnou měrou kultuře komunikace, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, schopnostem nabídnout i přijímat pomoc a ve všeobecnosti úspěšnému zapojení žáků do společenského a pracovního života.

Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Polytechnické vzdělávání je nezbytnou součástí všestranné výchovy a vzdělávání. Rozšiřuje u dětí poznatky, pracovní dovednosti a návyky, které jsou důležité pro budoucí život dítěte. Dále rozvíjí myšlení, komunikaci a týmovou spolupráci mezi dětmi. Prostřednictvím polytechnického vzdělávání děti poznávají základy techniky, seznamují se s používáním pomůcek a nástrojů, přičemž je zde nutné dbát na zvýšenou bezpečnost dětí.

Hlavní prioritou je podporovat manuální zručnost a zařazovat prvky polytechnické výchovy ve vzdělávání. V rámci podpory polytechnického vzdělávání je prioritní realizovat vzdělávací aktivity na podporu rozvoje polytechnického vzdělávání již na úrovni MŠ a rozvíjet kompetence a nadání dětí v oblastech podporujících kreativitu a podnikavost. Prioritou je umožnit pedagogickým pracovníkům účast na odborných seminářích v rámci DVPP. Aby bylo polytechnické vzdělávání více rozvíjeno a bylo mu věnováno více prostoru, je prioritou investovat do technické infrastruktury by vedla k lepší motivaci dětí ke studiu polytechnických, řemeslných a přírodovědných oborů.

Prioritní je:

- rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy;
- rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy;
- aktivit směřujících ke zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech;
- podpora spolupráce mateřských, základních a středních škol v oblasti polytechnické výchovy (sdílené dílny);
- podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu;
- podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy;
- vybavit školy technickým a materiálovým vybavením, aby bylo možné správně naplňovat daný cíl;
- zajistit vhodné prostory na výuku či mimo výukové aktivity polytechnické výchovy;
- zajistit dostatek financí na chod a údržbu výše uvedených prostor, případně na finanční ohodnocení pedagogických pracovníků, kteří budou realizovat mimo výukové aktivity;
- lepší informovanost mezi žáky o možnostech vzdělání v technických oborech;
- zlepšení prostor pro výuku;
- podpořit vzájemnou provázanost jednotlivých subjektů vzdělávání a aktérů neformálního vzdělávání;

- organizace společných projektů; jejich efektivní představení dalším potenciálním zájemcům.

Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Rozvoj kompetencí žáků k podnikavosti, kreativitě a iniciativě nenalezneme v rámci systému současného školství komplexně a celistvě zapracován. Objevuje se pouze ve formě dílčích výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, případně jako výuková forma. Jednou z priorit v této oblasti je úprava ŠVP v jednotlivých oborech tak, aby se výchova k podnikavosti, kreativitě a iniciativě stala plnohodnotnou a systematickou oblastí. V praxi žáci rozvíjí jmenované kompetence především formou projektů (Minipodniky, dny otevřených dveří spojené s prodejem žákovských výrobků, Den pro volbu povolání).

Mezi prioritní potřeby v této oblasti patří rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, nákupu výukových programů a literatury, vytvoření prostoru a materiálního zabezpečení k možnosti sdílení poznatků a příkladů dobré praxe mezi pedagogy i jiných škol, vytvoření podmínek a zabezpečení finanční podpory k rozvoji kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě v rámci mimoškolních aktivit, zabezpečení či obnova technického vybavení škol.

Podpora aktivit neformálního vzdělávání

Hlavním cílem vzdělávání je rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života. Zájmové vzdělávání plní dva hlavní úkoly v problematice volného času. Pedagogický úkol – tedy vzdělávat a vychovávat ve volném čase, a strategický úkol – tedy vychovávat k účelnému využívání volného času. Zájmové vzdělávání se dle § 111 Zákona 561/2004 Sb. uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času (domy dětí a mládeže). Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Středisko volného času se dále podílí na další péči o nadané děti, žáky a studenty a ve spolupráci s dalšími institucemi rovněž na organizaci soutěží a přehlídek žáků. Školská zařízení pro zájmové vzdělávání dle § 118 Zákona 561/2004 Sb. zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, případně tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, případně i další osoby. „Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje“ řadí DDM k významným subjektům mimoškolní výchovy a vzdělávání. Střediska volného času a DDM v rámci řady různých aktivit napomáhají k rozvoji pregramotnosti dětí gramotnosti žáků organizací aktivit a akcí (např. motivují žáky k účasti na soutěžích). Rozvojem dovedností a schopností otevírají účastníkům zájmového vzdělávání cestu k uplatnitelnosti na trhu práce, rozvíjí jejich iniciativu, kreativitu a podnikavost (kroužky, soutěže, nepravidelné akce apod.). Zapojováním do přípravy různých činností a projektů jsou žáci a studenti vedeni k vnímání lidské práce a peněz jako zdroje materiálních hodnot v personálním i sociálním rozměru. Potřeba rozvíjet schopnosti každého žáka je definována řadou strategických dokumentů. Střediska volného času a DDM v rámci řady různých aktivit napomáhají i rozvoji tzv. měkkých dovedností, které otevírají účastníkům zájmového vzdělávání cestu k uplatnitelnosti na trhu práce, rozvíjí jejich iniciativu, kreativitu a podnikavost (kroužky, soutěže, nepravidelné akce apod.). Zapojováním do přípravy různých činností a projektů jsou žáci a studenti

vedení k vnímání lidské práce a peněz jako zdroje materiálních hodnot v personálním i sociálním rozměru.

Prioritou je zabezpečení podpory aktivit neformálního vzdělávání dětí a žáků definované národními strategickými dokumenty. Jedná se zejména o:

- vytvoření podmínek pro rozvoj pedagogických kompetencí pedagogických pracovníků formou dalšího vzdělávání, kurzů, e-learningu,
- zajištění materiálních prostředků pro nákup odborné literatury, techniky, vytváření podnětného prostředí pro rozvoj,
- vytvoření materiálních podmínek pro možnost sdílení získaných zkušeností;
- podpora možností individualizace výuky,
- podpora práce s mimořádně nadanými žáky i žáky ohroženými školním neúspěchem;
- podpora rozvoje formou pravidelných kroužků, akcí a dalších aktivit.

3.3.3 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

V rámci zpracování Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území SO ORP Mohelnice byl vytvořen seznam prioritních oblastí rozvoje v tomto řešeném území:

- Priorita 1: Dostupnost a kvalita škol
- Priorita 2: Inkluzivní vzdělávání
- Priorita 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků.

SWOT-3 analýza vzdělávání v mateřských školách a základních školách na území SO ORP Mohelnice byla sestavena za spolupráce realizačního týmu a pracovních týmů. Při tvorbě SWOT-3 analýzy se vycházelo z analytických podkladů, které byly zpracovávány v rámci kapitoly 3 *Analytická část*, dotazníkových šetření MŠMT a vlastního šetření.

Výstupy SWOT-3 analýzy byly dále využity pro vytvoření strategické části (Strategického rámce priorit MAP do roku 2023).

Priorita 1 – Dostupnost a kvalita škol

	Pozitivní		Negativní/Škodlivé	
	SILNÉ STRÁNKY		SLABÉ STRÁNKY	
Interní	<p>S.1. Vysoká poptávka po navýšení chybějících kapacit MŠ a ZŠ, stoupající zájem rodičů o umístování dětí mladších 3 let do MŠ.</p> <p>S.2. Zájem o umístění dětí mladších 3 let do MŠ souvisí s nejčastěji dvouletou rodičovskou dovolenou stanovenou zákonem bez dalšího zajištění péče o tyto děti.</p> <p>S.3. Zájem škol o zlepšení technického a materiálního zázemí (např. o vybudování moderní infrastruktury, snížení energetické náročnosti budov atd.).</p> <p>S.4. Bohaté zkušenosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání. Střediska volného času a DDM v rámci ORP napomáhají např. k rozvoji tzv. měkkých dovedností a zapojují děti a žáky do různorodých činností a dovedností. Tato střediska mají zkušenosti s realizací výchovných, vzdělávacích, zájmových i rekreačních akcí pro děti a žáky.</p>		<p>W.1. V některých případech podmínky pro vzdělávání žáků napříč regionem a absence rezerv v kapacitách některých mateřských a základních škol, kdy se školy v menších obcích se tak potýkají s nenaplněností kapacit.</p> <p>W.2. Převážně krátká provozní doba MŠ v obcích, odkud rodiče dojíždí do zaměstnání a nestačí si děti vyzvednout. Snadno se dá vyřešit delší provozní dobou vesnických MŠ či školních družin.</p> <p>W.3. Chybí motivace žáků ke vzdělávání se v polytechnických oborech, jazykových dovednostech a schopnosti práce s počítači a informačními technologiemi. Hodnocení těchto klíčových kompetencí v ORP Mohelnice je v současné době spíše průměrné.</p> <p>W.4. Špatná součinnost trhu práce a nabídkou škol i přes to, že kraj motivuje žáky poskytováním stipendií v potřebných oborech.</p> <p>W.5. Nadměrné množství SŠ i přes možnost stipendií žáci nemají zájem o technické obory a další obory požadované trhem práce</p> <p>W.6. Některé podniky (společnosti) neprojevují zájem o spolupráci se ZŠ</p> <p>W.7. Školy nadměrně nahrazují povinnosti rodičů (doučování, studovna, asistent, pedagog), je nutné posílení kompetencí OSPOD a posílení úlohy učitele ve společnosti</p>	

Externí	PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
	<p>O.1. Demografické prognózy budoucího vývoje očekávají mírný nárůst úhrnné porodnosti.</p> <p>O.2. Plánované navazující investice do dalších projektů, například investice do pořízení školského zařízení (nábytku, didaktických pomůcek, sociálního zázemí) a dále investice do úprav venkovního prostředí (hřišť či zahrad), tam kde doposud nebylo realizováno.</p> <p>O.3. Kvalitnější vzdělávání v ORP Mohelnice díky moderní infrastruktuře ZŠ a MŠ. Navíc díky dostatečným kapacitám MŠ se budou moci rodiče vrátit dříve do práce.</p>	<p>T.1. Předsudky rodičů vůči venkovským MŠ a ZŠ, s čímž může souviset menší zájem o venkovské školy, je však významně ovlivněno tím, jakou provádí škola a zřizovatelé osvětu, jak svoji školu prezentují a jakou má škola pověst a nabídku.</p> <p>T.2. V případě rodičů dojíždějících za prací do města četné změny zápisu do školy, preferováno místo, kde rodiče pracují, snížení počtu žáků ve školách v menších obcích.</p> <p>T.3. Odchod absolventů a kvalitních pedagogických pracovníků z regionu.</p> <p>T.4. Nestálost zájmu dětí a žáků o zvolenou oblast, jsou pohodlné a raději tráví čas s počítačovými hrami.</p> <p>T.5. Snížení zájmu dětí a žáků o některé mimoškolní a volnočasové aktivity. Nabídka aktuálně převyšuje zájem.</p>

Priorita 2 – Inkluzivní vzdělávání

	Pozitivní		Negativní/Škodlivé	
	SILNÉ STRÁNKY		SLABÉ STRÁNKY	
Interní	S.1. Dobré směřování inkluzivního vzdělávání na některých školách na řešeném území.		W.1. Nedostatek finančních prostředků pro ZŠ a MŠ v ORP, které by umožnily kvalitní práci pedagogů s heterogenní skupinou dětí. Taktéž nedostatek financí na provedení bezbariérových úprav, čímž je omezena možnost přijetí dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.	
	S.2. Novela školského zákona, která zavádí možnost vzdělávání v přípravných třídách pro všechny děti, a díky které budou MŠ i ZŠ vzdělávat děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v daleko větší míře, než tomu bylo doposud		W.2. Nesystémové zrušení funkční sítě speciálního školství a zavedené integrace dětí v běžných školách.	
	S.3. Jednotlivé školy v regionu podporují individuální přístup ke každému dítěti a žákovi.		W.3. Velký počet dětí ve třídách, který komplikuje individuální přístup ke každému žákovi a omezuje inkluzivní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání nadaných žáků. Ve zrušené funkční síti speciálního školství byly nízké počty žáků ve třídách a pracovali s nimi speciální pedagogové.	
	S.4. Pedagog si může modelovat situace, ve kterých využije asistenta pedagoga.		W.4. Pedagogové a asistenti pedagogů v současné době mají pouze minimální možnost dalšího vzdělávání a nemohou tedy pružně reagovat na připravované změny.	
			W.5. Neexistence nabídky společného vzdělávání učitel x asistent.	

Externí	PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
	<p>O.1. MŠ plánují další opatření, která zajistí bezproblémový přechod všech dětí na ZŠ. Dále v rámci ORP plánují MŠ i ZŠ zvýšit podporu vzdělávání všech žáků bez rozdílů, plánují se taktéž investice do bezbariérovosti.</p> <p>O.2. Realizace preventivních programů, které pomohou k integraci všech žáků, a které zároveň sníží riziko výskytu sociálně patologických jevů.</p> <p>O.3. Podpora spolupráce mezi školami – sdílení dobré praxe.</p> <p>O.4. Obohacení obou pozic pedagog – asistent pedagoga</p> <p>O.5. Možnost doškolení asistentů pedagoga</p> <p>O.6. Odborné vedení asistentů pedagoga.</p>	<p>T.1. Neochota některých pedagogů účastnit se vzdělávacích akcí (přednášek, workshopů a seminářů) z důvodu přetíženosti a nedostatku motivace.</p> <p>T.2. Problematická komunikace a stagnace spolupráce mezi rodinami, školami a odborníky. Nezáměr rodičů integrovat své děti.</p> <p>T.3. Tlak ze strany státu a implementace legislativních změny, které negativně ovlivní zavádění inkluzivního vzdělávání.</p> <p>T.4. Nepromyšlené zavedení inkluze na úrovni MŠMT, podle zkušeností pedagogické veřejnosti málo přínosné a především neúměrně finančně nákladné.</p> <p>T.5. V některých případech nekompetentnost a často malé zkušenosti asistentů pedagoga.</p>

Priorita 3 – Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

	Pozitivní	Negativní/Škodlivé
	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Interní	<p>S.1. Kvalitní, kvalifikovaní a vstřícní pedagogičtí pracovníci.</p> <p>S.2. Na území správního obvodu ORP Mohelnice je realizováno několik projektů a programů zaměřených na rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků. Jedná se například o program „Celé Česko čte dětem“ projekt „Den Země.“ Dále se ZŠ zapojily do mezinárodní spolupráce a jazykově-vzdělávacích pobytů žáků, kde žáci získali potřebné zkušenosti s cizojazyčným prostředím.</p> <p>S.3. Vysoká poptávka na trhu práce o absolventy ovládají klíčové kompetence.</p>	<p>W.1. Nedostatek stabilní finanční podpory, i když se finanční podpora pedagogů se výrazně posílila.</p> <p>W.2. Kvalitní pedagogové neřeší vždy na 1. místě svoje ohodnocení.</p> <p>W.3. Mezery ve zvyšování klíčových kompetencí dětí a žáků s ohledem na požadavek jejich rozvoje.</p> <p>W.4. V případě některých škol nevhodné a zastaralé vybavení škol, které neumožňuje využívat interaktivní metody a pomůcky (např. pro rozvoj čtenářské gramotnosti).</p>
	PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Externí	<p>T.1. Zájem o podporu klíčových kompetencí dětí a žáků.</p> <p>T.2. Nové možnosti zdrojů financování (zejména dotačních). Získávání dotací je natolik komplikované administrativně, že mnohé školy neřeší.</p> <p>T.3. Vznik a rozvoj alternativních forem předškolního i školního vzdělávání – nové formy výuky s vědomím, že ne všechno nové a vede k lepšímu a k rozvoji. Praxe ukazuje, že ne všechny alternativní formy vzdělávání jsou v našich podmínkách vhodné a přínosné.</p>	<p>T.1. Snížení zájmu škol o investice do infrastruktury, jehož původem může být například nepřipravenost záměru, nevyřešené financování.</p> <p>T.2. Nízká účast pedagogických pracovníků na dalším vzdělávání, kurzech a školení ovlivněná nedostatkem financí či nezájmem ze strany pedagogů.</p> <p>T.3. Časté změny legislativy v oblasti školství, které naopak mohou zkomplikovat kvalitu vzdělávání, a tím i rozvoj klíčových kompetencí žáků.</p> <p>T.4. Časté střídání ministrů školství a neschopnost parlamentu shodnout se na potřebných změnách legislativy velmi negativně ovlivňují činnost škol, a s tím spojenou kvalitu vzdělávání.</p> <p>T.4. Administrativní náročnost získávání dotací, že mnohé školy neřeší.</p>